Sammlung
der den landschaftlichen Kredit-Verein
im Großherzogthum Posen.

betreffenden

Gesetze und Verordnungen.

Dritte, vollständige auf Veranlassung Einer Hochlöbl. General Direktion der Landschaft herausgegebene Auflage.

Posen
Druck und Verlag der Neuen Buchhandlung.
1846.

ZBIOR USTAW
Towarzystwa Ziemskiego Kredytowego.
w W. Xięstwie Poznańskiém.

Trzecia, zupełna, z upoważnienia Prześ. Dyrekcyi Jeneralnéj Ziemstwa drukiem ogłoszona Edycya.

POZNAŃ
Drukiem i nakładem Księgarni Nowéj.
1846.

ZBIÓR USTAW

Towarzystwa Xięstwa Kredytowego.

337152

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA w Toruniu

K. 1276/63

№ 1.

Credit

und

Tax-Grundsätze

für den

Landschaftlichen Credit-Verein

im

Großherzogthum Posen.

von 15ten December 1821.

Regulamin

i

Zasady szacowania dóbr

dla

Ziemskiego Systematu Kredytowego

w

Wielkiem Xięstwie Poznańskiem.

z dnia 15go Grudnia 1821,

Regulamin

Gedruckte Abschrift.

Drukowana Kopia.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen,

thun kund und fügen hiermit zu wissen:

Nachdem ein großer Theil der Gutsbesitzer in Unserem Großherzogthum Posen, Uns den Wunsch zu erkennen gegeben, auf ähnliche Art, wie solches in Unsern Provinzen Schlesien, den Marken, Pommern und Preußen geschehen, in eine gemeinschaftliche Verbindung zu treten, und bevorrechtete, mit der Bürgschaft der gesammten verbundenen Landschaft versehene Pfandbriefe ausfertigen zu dürfen; Wir auch diesem Wunsche in Gnaden stattzugeben geruhet haben: so sind aus den Kreisen Unsers gedachten Großherzogthums Abgeordnete ernannt und bevollmächtigt worden, um einen solchen Kredit-Verein zu Stande zu bringen.

Diese haben dazu bei ihrer Versammlung in Posen eine landschaftliche Creditordnung entworfen, und Uns zu Allerhöchsten Bestätigung vorgelegt. Der Entwurf ist durch unsern Staatsrath geprüft, nach dessen Erinnerung näher bestimmt, und hiernächst von den verbundenen Gutsbesitzern in nachstehender Art vollzogen worden:

My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj łaski Król Pruski,

czyniemy wiadomo i podajemy do wiadomości:

Gdy znaczna część Właścicieli dobr ziemskich w Naszem Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, dała nam poznać życzenie, aby im, wzorem naszych prowincyi Śląska, Marchijow, Pomeranii i Pruss, wolno było zawiązać wspólne Towarzystwo i wydawać szczególniejszą opieką prawa uposażone, rękojmią całego połączonego Ziemstwa, opatrzone listy zastawne (Fandbryfy) i My do tego życzenia przychylić się miłościwie raczyliśmy, zaczem z Powiatów Naszego rzeczonego Wielkiego Xięstwa mianowani i upełnomocnieni zostali Deputowani w celu przyprowadzenia do skutku takowegoż Towarzystwa Kredytowego.

Ci na zebraniu swojem w Poznaniu ułożyli tym końcem projekt do Regulaminu Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego, i przełożyli go Nam do zatwierdzenia. Projekt ten przez Naszą Radę Stanu zgłębiony, i według jéj uwag bliżéj oznaczony, i następnie przez połączonych właścicieli dóbr ziemskich w następującym sposobie podpisany został:

Landschaftliche Credit Ordnung

für

das Großherzogthum Posen.

Der Zweck des landschaftlichen Credit-Vereines im Großherzogthum Posen, ist in Bezug auf diejenigen Landgüter, welche demselben aufgeschlossen werden, die Sicherheit der Gläubiger, die Wiederherstellung des Credites der Grundbesitzer, und die endliche Befreiung der Landgüter von den auf denselben haftenden Capitalien durch ein mit einem Tilgungsfonds verbundenes Pfandbriefssystem.

Erstes Capitel.

Von der Natur der landschaftlichen Pfandbriefe und deren Vorzügen vor anderen Schuldverschreibungen.

§. 1.

Landschaftliche Pfandbriefe des Großherzogthums Posen, sind an den Inhaber (au porteur) gestellte Hypotheken-Instrumente; welche von der zum Creditsysteme verbundenen Landschaft ausfertiget, und sowohl in Ansehung der Sicherheit des Capitals und dessen Rückgewähr, als wegen der richtigen und pünktlichen Zinsenzahlung ihren Inhabern verbürgt werden.

§. 2.

Die zu diesem Behuf ausfertigenden Pfandbriefe, haben vor bloßen Hypotheken-Instrumenten den Vorzug, daß

a) die bei der Landschaft zu verpfändenden Güter nach richtigen Grundsätzen abgeschätzt, und die darauf zu bewilligenden

Regulamin Kredytu Ziemskiego

dla

Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Celem Towarzystwa Ziemskiego Kredytowego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, jest we względzie wcielonych do niego dóbr ziemskich, zabezpieczenie Wierzycieli, przywrócenie kredytu Posiedzicieli Ziemskich i zupełne oczyszczenie dóbr z ciążących je kapitałów, za pomocą systematu listów zastawnych z funduszem umorzenia połączonego.

Rozdział Pierwszy.

O ziemskich listów zastawnych naturze i zaletach ich przed innymi zapisami dłużnymi.

§. 1.

Ziemskie listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego są wystawionemi na posiadającego oneż (au porteur) obligacyami hipotycznemi, przez połączone w Związek Kredytowy Ziemstwo wydawanemi i tak we względzie bezpieczeństwa kapitału i zwrotu onegoż, jako też co do rzetelnego i punktualnego posiadającym je wypłacania prowizyi zaręczonemi.

§. 2.

Wydawać się mające tym końcem listy zastawne, tę przed prostymi instrumentami hypotecznymi mają zaletę, że

a) dobra Ziemstwu w zastaw oddawane, taxują się podług rzetelnych zasad i akordować się mające na nie

Anleihen mit dem ausgemittelten Werthe in ein bestimmtes Verhältniß gesetzt werden:

b) die zum Creditsysteme verbundenen Gutsbesitzer die Bürgschaft für jede Pfandbriefsschuld dergestalt übernehmen, daß sie noch außer dem zu Special-Hypothek verschriebenen Gute, mit dem Gesammtbesitz aller bei der Landschaft verpfändeten Grundstücke, die möglichen Ausfelle vertreten, und ohne alle prozessualische Weitläuftigkeiten oder Kosten, die baare Zahlung der laufenden Zinsen, und auch die des Capitals, nach den weiterhin angenommenen Grundsätzen, leisten.

§. 3.

Um diese Verbindlichkeit unter allen Verhältnissen erfüllen zu können, werden Pfandbriefe nur bis zum Betrage der ersten Hälfte des Werthes, der von der Landschaft ausgemittelt, und mit fünf vom Hundert des Ertrages zu Capital gerechnet worden, auf das Gut ausgefertiget.

§. 4.

Die Pfandbriefe werden den Inhabern mit vier vom hundert in halbjährigen Fristen verzinset.

§. 5.

Die Landschafts-Casse bezieht die Zinsen von den Schuldnern, und zahlt sie in den bestmmten Terminen an den Vorzeiger der fälligen Coupons ohne Abzug, Aufenthalt oder Kosten baar in Silber-Courant.

§. 6.

Die Gerichtshöfe des Großherzogthums Posen sind verpflichtet, bei einem in Con-

pożyczki regulują się do odpowiadającego wyśledzonéj wartości stósunku; że

b) połączeni w Towarzystwo Kredytowe Właściciele dóbr ziemskich przyjmują na siebie rękojmię wszelkiego długu z listów zastawnych pochodzącego w ten sposób: iż oprócz zapisanych na specyalną hypotekę dóbr, całym ogółem wszystkich w Ziemstwie dóbr zastawionych wydarzyć się mogące niedobory zastępują i bez wszelkich processowych zawodów i kosztów, biegnące prowizye równie jak i kapitał, według przyjętych następnie prawideł uiszczają.

§. 3.

Ażeby bydź w możności dopełnienia obowiązku tego wśród każdéj pory, wydawane będą na dobra listy zastawne, tylko aż do summy pierwszéj połowy wartości, przez Ziemstwo wyśledzonéj i po pięć od sta intraty na kapitał obrachowanéj.

§. 4.

Płacić się będzie od listów zastawnych, posiadającym oneż, prowizya roczna po cztery od sta w terminach półrocznych.

§. 5.

Kassa Ziemska ściąga prowizye od dłużników, i wypłaca je w oznaczonych terminach okazicielowi doszłych kuponów (biletów prowizyjnych) bez potrącenia, omieszki lub kosztów, gotowizną w śrebnéj grubéj monecie.

§. 6.

Sądy W. Xięstwa Poznańskiego obowiązane są, ażeby w razie popad-

curs verfallenen Gute auf die in den Hypothekenbüchern eingetragenen Pfandbriefe vom Amtswegen Rücksicht zu nehmen. Das landschaftliche Creditsystem hingegen darf sich in dem Liquidationstermin nicht melden; vielmehr ist es von aller Einlassung in Concurse und von allen Beiträgen zu den diesfälligen Gerichtskosten, sie mögen Namen haben wie sie wollen, entbunden. Der Inhaber der Pfarbriefe kann daher auch nie in einen Concurs verwickelt werden.

§. 7.

Die Zinsenzahlung wird durch einen über das verpfändete Gut entstehenden Concurs nicht unterbrochen. Die Inhaber der Pfandbriefe erhalten vielmehr auch während desselben, jederzeit ihre Zinsen prompt und richtig aus der Landschaftskasse.

§. 8.

Die landschaftlichen Pfandbriefe sind alle von einer Beschaffenheit und völlig gleichen Vorrechten, werden auch nicht auf den Namen des Gläubigers oder Schuldners, sondern auf das verpfändete Gut ausgestellt; sie können daher im Publikum ungehindert umlaufen, und aus einer Hand in die andere übergehen, ohne daß es dazu einer besondern Cession, Giro oder anderer Weitläuftigkeiten bedarf, so daß die bloße Vorzeigung zureichend ist, den Inhaber eines solchen Pfandbriefes als den Eigenthümer desselben bei der Landschaft anzuerkennen.

§. 9.

Wenn die Direction des landschaftlichen Creditsystems sich aus irgend einer Ursache außer Stande befinden sollte Zinsen zu zahlen, oder wenn sie dieser Zahlung aus irgend einem Grunde ablehnen oder verweigern sollte; so ist der Inhaber des Pfandbriefes berechtiget, sich ohne weiteres an das ver-

nienia dóbr jakich w konkurs, na wniesione do ksiąg hipotycznych listy zastawne, z urzędu uwagę zwracały. Natomiast Towarzystwo Ziemskie nie ma potrzeby, zgłaszać się na terminie likwidacyjnym, ale owszem wolne jest od wszelkiego wdawania się w konkursa i od przykładania się do kosztów ztąd sądowych, jakiegolwiek bądź nazwiska. A zatem posiadający listy zastawne niemoże być nigdy do konkursu wplątanym.

§. 7.

Wypłaty prowizyi, wniesiony na dobra zastawione konkurs, nie tamuje, ale owszem posiadacze listów zastawnych i w ciągu konkursu każdego czasu prowizye swe regularnie i rzetelnie z kassy ziemskiéj odbierają.

§. 8.

Ziemskie listy zastawne są co do istoty i prerogatyw zupełnie równemi, nie wydają się także na imie wierzyciela lub dłużnika, lecz na dobra zastawione; mogą przeto kursować w publiczności bezprzeszkodnie i przechodzić z jednéj ręki do drugiéj bez wszelkiéj piśmiennéj cessyi, indossacyi lub innych obszerności, tak, iż samo pokazanie dostatecznem jest do uznania w Ziemstwie posiadającego takowy list zastawny, za właściciela onegoż.

§. 9.

Gdyby Dyrekcya Towarzystwa Ziemskiego Kredytowego, z jakiéjkolwiek bądź przyczyny, niebyła w stanie opłacić prowizyi, lub gdyby od wypłaty onejże z jakiego bądź powodu wymawiać się lub wzbraniać miała, mocen jet posiadacz listu zastawnego trzymać

pfändete Gut zu zahlen. Die Gerichte sind verbunden, die von dem Inhaber für diesen Fall nachgesuchte rechtliche Hülfe, nach Anleitung der allgemeinen Gerichtsordnung §. 15. Titel 28. Theil I. und des §. 196. des Anhanges, ohne prozessualisches Verfahren sofort zu leisten. Sollte der Inhaber des Pfandbriefes auf diesem Wege dennoch nicht zu seiner Befriedigung gelangen, so tritt die Vorschrift des §. 31. ein.

§. 10.

Die Pfandbriefe können, mit einziger Ausnahme derjenigen, welche durchs Loos zur planmäßigen Tilgung bestimmt sind, den Inhabern weder von den Landschaftlichen Behörden, noch von den einzelnen Gutsbesitzern gekündiget werden. Doch muß jeder Inhaber, sobald Behufs der Ablösung und Löschung eines Pfandbriefes oder sonst ein gesetzlicher Grund eintritt, seinen Pfandbrief nebst den dazu gehörigen Zinscoupons zu jeder Zeit nach vorgängiger halbjähriger Kündigung gegen Empfang eines andern Posenschen Pfandbriefes von gleichem Betrage, und mit gleichen Zinscoupons versehen, herausgeben.

§. 11.

Die Pfandbriefe werden in Courant nach dem Münzfuße von 1764. die Mark fein zu vierzehn Thaler, ausgefertigt. Kapitale werden bei der Landschaft nie nach einem andern Münzfuße angenommen, und es bleibt den Betheiligten allein überlassen, die in den Hypotheken-Instrumenten etwa bestimmten andern Münzsorten, vor der Umschreibung derselben in Pfandbriefe, auszugleichen.

się wzręcz dóbr zastawionych. Sądy obowiązane są, ażeby zażądanéj przez posiadacza listu zastawnego na ten przypadek pomocy prawnéj, stósownie do Powszechnéj Ordynacyi Sądowéj §. 15. Tit. 28. Cz. I. §. 196 Dotatku bez postępowania processowego niezwłocznie udzieliły. Gdyby jednak posiadacz listu zastawnego na téj drodze nie został zaspokojonym, wówczas przepis §. 31. ma miejsce.

§. 10.

Listy zastawne, wyjąwszy jedynie przeznaczone losem do umorzenia wedlug planu, niemogą posiadającym oneż, ani przez Władze Ziemskie, ani przez pojedyńczych właścicieli dóbr być wypowiadanemi. Wszakże każdy posiedziciel, skoro zachodzi prawna przyczyna we względzie spłacenia i wymazania listu zastawnego lub w innym względzie winien zwrócić swój list zastawny z należącemi do niego kuponami prowizyjnymi każdego czasu, po uprzedniem półrocznem wypowiedzeniu, i odbiorze inny na to miejsce list zastawny W. X. Poznańskiego na takąż summę, i równemi opatrzony kuponami prowizyjnemi.

§. 11.

Listy zastawne wystawiają się w kurancie na stopę menniczną z 1764, roku, 14 tal. z czystéj grzywny Kolońskiéj. Kapitały niebędą nigdy w Ziemstwie na inną stopę menniczną przyjmowane i rzeczą jest samychże interessentów, ażeby, gdy w instrumentach hypotecznych opisane są inne gatunki monet, ułożyli się względem tego przed przeistoczeniem ich w listy zastawne.

Zweites Capitel.

Von den Personen und Gütern, welche zur Aufnahme von Pfandbriefen und Belastung mit solchen geeignet sind.

§. 12.

Nur auf Güter im Bereich des Großherzogthums Posen, die in den Hypotheken-Registraturen als freie adeliche Güter eingezeichnet sind, und die mindestens einen Tarwerth von fünftausend Thalern haben, werden landschaftliche Pfandbriefe gegeben. Der Stand der Besitzer dieser Güter ist gleichgültig.

§. 13.

Auf Fideicommisse, Majorate und Lehne können Pfandbriefe nur unter den Voraussetzungen, unter welchen die Substanz derselben nach den Gesetzen mit Schulden belastet werden darf, bewilliget werden.

§. 14.

Auf adeliche in Erbpacht ausgegebene Güter sollen dem Grundherrn Pfanbriefe auf die Hälfte des neu auszumittelnten Tarwerthes nur gegeben werden, wenn der halbe Capitalwerth des verabredeten Canons, nach dem Zinsfuß von fünf Prozent berechnet, mit dem halben Tarwerth des Gutes gleich hoch oder höher ist, und wenn der Erbpächter in die Aufnahme der Pfandbriefe williget.

§. 15.

Nur Personen, die den Gesetzen nach gültige Dahrlehnsverträge zu schließen befugt sind, können Pfandbriefe auf ihre Güter nehmen.

§. 16.

Andere Schuldverschreibungen können den

Rozdział drugi.

O osobach i dobrach, do zaciągania listów zastawnych i obciążania niemi uwłaśnionych.

§. 12.

Listy zastawne udzielone tylko będą na dobra w obwodzie W. Xięstwa Poznańskiego, zaciągnione do hipoteki, jako wolne dobra szlacheckie, i najmniéj pięć tysięcy talarów wartości podług taxy mające. Stan właścicieli dóbr tychże nic nie stanowi.

§. 13.

Na Fideikommissa, Majoraty i dobra lenne dozwolone bydź może zaciąganie listów zastawnych pod temi tylko zastrzeżeniami, pod któremi istota (substantia) onychże według praw długami obciążoną być może.

§. 14

Na dobra szlacheckie w dzierzawę wieczystą wypuszczone, mają być właścicielowi udzielone listy zastawne na połowę wyśledzić się mającéj na nowo przez taxę wartości wtenczas tylko, gdy połowa kapitałowéj wartości warowanego kanonu podług stopy prowizyjnéj z pięciu od sta obliczona, równa się połowie téjże wartości lub onęż przewyższa, i gdy dzierzawca wieczysty na zaciągnienie listów zastawnych zezwala.

§. 15.

Tylko osobom, prawami do zawierania ważnie umów o pożyczki umocowanym, udzielane być mogą na ich dobra listy zastawne.

§. 16.

Inne zapisy dłużne nie mogą stać

Pfandbriefen im Hypothekenbuche nicht vorstehen. Eben so wenig Verschreibungen über Lebtagsrechte, Cautionen, Protestationen oder andere Verpflichtungen, welche die freie Verfügung über die Substanz über die Einkünfte der Güter beschränken.

§. 17.

Wer Pfandbriefe aufnehmen will, muß daher die Ablösung oder die Bewilligung des Gläubigers zum Umtausch der Schuldverschreibungen gegen Pfandbriefe beweisen, oder die Cession der Priorität aller auf dem Gute haftenden im Hypothekenbuche eintragenen vorerwähnten Beschränkungen beibringen, ehe Pfandbriefe für ihn ausgefertig werden können.

§. 18.

Gutsbesitzer in denjenigen zum Großherzogthum Posen gehörigen Kreisen, welche ehemals zu Westpreußen gehört haben, und daher in der General-Bürgschaft des westpreußischen landschaftlichen Creditsystems befangen sind, können dem Posenschen Creditsysteme nicht eher beitreten, als bis sie von allen ihren Verpflichtungen gegen das westpreußische Creditsystem, und namentlich auch aus dieser General-Bürgschaft gänzlich entbunden sind.

§. 19.

Bei Gütern, welche die Grenzlinie mit Polen durchschneidet, werden nur auf die diesseitigen besonders abzuschätzenden Besitzungen Pfandbriefe gegeben.

§. 20.

Alle Güter, die dem Creditsystem beitreten, müssen während der ganzen Tilgungszeit in der Feuer-Societät versichert werden.

przed listami zastawnemi w księdze hypotycznéj, toż samo zapisy pod względem praw dożywocia, kaucye, protestacye lub inne zobowiązania, wolne rozporządzenie istotą lub dochodami z dóbr ścieśniające.

§. 17.

Chcący więc zaciągnąć listy zastawne, udowodnić powinien spłacenie lub zezwolenie wierzyciela na zamienienie zapisów dłużnych na listy zastawne, lub złożyć cessyą pierwszeństwa wszelkich dobra ciążących w księdze hipotecznéj zaintabulowanych rzeczonych zwyż ograniczeń, zanim listy zastawne dlań wydane być mogą.

§. 18.

Właściciele dóbr w należących do W. Xięstwa Poznańskiego Powiatach, które dawniéj do Prus Zachodnich należały, a zatem objęte są jeneralną ewikcyą systematu Kredytowego Prus Zachodnich, nie mogą prędzéj przystąpić do Systematu Kredytowego Poznańskiego, aż zostawszy zupełnie uwolnieni od wszystkich swoich obowiązków względem Systematu Kredytowego Pruss Zachodnich, i mianowicie też z pod rzeczonéj jeneralnéj ewikcyi.

§. 19.

Co do dóbr, linią graniczną z Polską przeciętych, udzielane tylko będą listy zastawne na posiadłości po téj stronie położone, po uprzedniem ich oszacowaniu.

§. 20.

Wszystkie do Systematu kredytowego zapisane dobra, muszą bydź zabespieczone w Towarzystwie ogniowem na cały przeciąg amortazycyi.

§. 21.

Auch sind die Eigenthümer derselben verpflichtet, der Vieh- und Hagelschlag-Versicherungs-Gesellschaft beizutreten, insofern im Laufe der Tilgungszeit eine solche errichtet wird.

§. 22.

Die ersten fünf Jahre nach Einrichtung des ladschaftlichen Creditsystems, steht es jedem Besitzer eines §. 12. bis 14. beschriebenen Gutes frei, dem landschaftlichen Creditsysteme beizutreten.

§. 23.

Nach Verlauf dieser fünf Jahre wird das System geschlossen, und kein weiterer Zutritt gestattet.

§. 24.

Doch soll es einem Jeden, der bis zu dieser Zeit seinen Beitritt erklärt. und noch nicht bis auf die Hälfte des Tarwerthes Pfandbriefe genommen hat, auch nachher freistehen, sich bis zu dieser Höhe Pfandbriefe ausfertigen zu lassen.

Drittes Capitel.

Von der Bezahlung und planmäßigen Tilgung der Pfandbriefe.

§. 25.

Die Posenschen Pfandbriefe sind zwar insgesammt von Seiten des Gläubigers (Inhabers) aufkündbar. Doch findet diese Aufkündigung erst von dem Zeitpunkte an statt, da das System nach §. 22. und 23. geschlossen wird. Wer aber nach Eintritt dieses Zeitpunktes seine Pfandbriefe baar bezahlt haben will, muß solche in den gewöhnlichen Zinsterminen ein halbes Jahr

§. 21.

Obowiązani także są ich właściciele, przystąpić do Towarzystwa assekuracyi względem pomoru bydła i gradobicia, skoro takowe w ciągu okresu amortyzacyjnego utworzone zostanie.

§. 22.

W przeciągu pierwszych pięciu lat po zawiązaniu Systematu Kredytowego, wolno jest każdemu posiedzicielowi dóbr w §. 12. do 14. opisanych, przystąpić do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego.

§. 23.

Po upłynieniu tych pięciu lat, Towarzystwo będzie zamknięte i dalszy przystęp do niego ustanie.

§. 24.

Wszakże każdemu, który aż do tego czasu przystęp swój zadeklarował, a nie wziął jeszcze listów zastawnych aż do połowy wartości przez taxę wypośrodkowanéj, wolno będzie i późniéj zaciągnąć listy zastawne do téjże ilości posunięte.

Rozdział trzeci.

O wypłacie i umarzaniu listów zastawnych według planu.

§. 25.

Listy zastawne Poznańskie są wprawdzie bez wyjątku ze strony wierzyciela (posiadającego oneż) wypowiedzialnemi; atoli wypowiedzenie ma dopiero miejsce od czasu zamknięcia Towarzystwa według §. 22. i 23. Kto zaś wówczas będzie chciał swe listy zastawne gotowizną mieć opłacone, będzie winien wypowiedzieć takowe

vorher, der Provinzial- oder General-Landschafts-Direction kündigen.

§. 26.

Die Provinzial-Direction nimmt den gekündigten Pfandbrief in Verwahrung, und händigt dem Gläubiger dagegen ein Anerkenntniß aus, welches aber gleichfalls auf jeden Inhaber gestellt wird, und für diesen gilt. Die General-Direction wird von der Kündigung sofort in Kenntniß gesetzt.

§. 27.

Im nächsten Termin erhält der Inhaber des Anerkenntnisses, auf dessen Vorzeigung bei der betreffenden Provinzial-Direktion, unfehlbar baare Befriedigung,

§. 28.

Sollten die zur Berichtigung der gekündigten Pfandbriefe erforderlichen Gelder durch den Tilgungsfonds nicht aufgebracht werden können, so müssen sie zuvörderst aus dem eigenthümlichen Fonds der Landschaft genommen werden.

§. 29.

Sind diese Mittel nicht zureichend, um allen erfolgten Kündigungen zu genügen, so muß schleunigst die General-Direction davon in Kenntniß gesetzt werden, um das benöthigte baare Geld ohne Anstand herbeizuschaffen.

§. 30.

Sollte sich die General-Direction hierin säumig finden lassen, oder solches zu bewirken nicht im Stande seyn, so daß die baare Einlösung des gekündigten Pfandbriefes nicht prompt und unweigerlich in dem vorbestimmten Zahlungstermin erfolgte, so steht es dem Inhaber zunächst frei, auf die Spezial-Hypothek zurückzugehen, und aus die-

Prowincyalnéj lub Generalnéj Dyrekcyi Ziemskiéj w zwyczajnych terminach pół roku naprzód.

§. 26.

Prowincyalna Dyrekcya bierze wypowiedziany list zastawny do Depozytu, i wydaje natomiast wierzycielowi rekognicyą, również na każdego posiedziciela wystawioną i dla niego ważną. Generalnéj Dyrekcyi donosi się niezwłocznie o zaszłem wypowiedzeniu.

§. 27.

Na najbliższym terminie odbiera niezawodnie swą gotowiznę posiedziciel rekognicyi, za pokazaniem onéjże u właściwéj Dyrekcyi Prowincyalnéj.

§. 28.

Gdyby potrzebne na zaspokojenie listów zastawnych pieniądze niemogły bydź przez fundusz amortyzacyjny dostarczone, tedy powinny bydź przedewszystkiem z właściwego funduszu Ziemstwa wzięte.

§. 29.

Jeżeli sposoby te nie wystarczają na zaspokojenie wszystkich wypowiedzianych listów zastawnych, należy niebawem zawiadomić o tem główną Dyrekcyą, końcem niezwłocznego dostarczenia potrzebnéj gotowizny.

§. 30.

Gdyby się Główna Dyrekcya w tem opóźniła lub uczynić temu zadosyć nie była w stanie, tak, iżby spłacenie gotowizną wypowiedzianego listu zastawnego punktualnie i bez wymówki na oznaczonym poprzednio terminie wypłaty nie nastąpiło, wolno właścicielowi przedewszystkiem trzymać się spe-

ser, nach einer neuen halbjährlichen, dem Besitzer des damit belasteten Gutes gemachten Aufkündigung, seiner Befriedigung bei dem betreffenden Gerichte nachzusuchen.

§. 31.

Ereignete sich aber nach Verfolgung der Special-Hypothek irgend ein Ausfall, es sei an Capital, oder an Zinsen und Kosten, so steht ihm der Weg Rechtens gegen die General-Landschafts-Direktion zu Posen dahin zu, daß diese vom Richter schuldig erkannt, und durch richterlichen Zwang angehalten werde, ihn aus den bereitesten Mitteln, sofort vollständig zu befriedigen, und in deren Ermangelung die dazu erforderlichen Summen ohne Anstand auf alle Mitglieder des Creditvereines nach dem Maaßstabe der Capital-Beträge ihrer Pfandbriefsschulden auszuschreiben und von denselben beizutreiben.

§. 32.

Außerdem sind die von dem landschaftlichen Creditsysteme des Großherzogthums Posen ausgefertigten Pfandbriefe einer fortlaufenden planmäßigen Tilgung unterworfen, welche nach dem beiliegenden Tilgungsplan auf 41 Jahre berechnet ist, wenn die Pfandbriefe nicht über ihren Nennwerth stehen. (Siehe Beilage A.) Zu diesem Ende wird von den Schuldnern außer den vier Prozent jährlicher Zinsen, noch ein fünftes Prozent gezahlt.

§. 33.

Es verzinset daher der Schuldner die auf sein Gut genommenen Pfandbriefe, von dem Termin der Aushändigung ab, mit fünf Prozent, und entrichtet außerdem noch

cyalnéj hipoteki, i na mocy tejże, po nowem półrocznem właścicielowi dóbr nim obciążonych uczynionem wypowiedzeniu, swego zaspokojenia u właściwego poszukiwać Sądu.

§. 31.

Gdyby zaś po zrealizowaniu praw swoich na specyalnéj hipotece okazał się jaki niedobor bądź co do kapitału, lub prowizyi i kosztów, naówczas służy mu droga prawa przeciw Głównéj Dyrekcyi w Poznaniu wten sposób, iżby ta uznaną była przez Sędziego za winną i zniewoloną została przymusem sądowym do niezwłocznego zaspokojenia go w zupełności z funduszów najbliższych (ex paratissimis) a w braku tych do niebawnego rozpisania potrzebnych tym końcem summ na wszystkich Towarzystwa Kredytowego Członków, w proporcyi kapitałów długu ich z listów zastawnych pochodzącego i ściągnienia tychże od nich.

§. 32.

Prócz tego wydawane przez Towarzystwo Ziemskie Kredytowe W. Xięstwa Poznańskiego listy zastawne podlegają ciągłéj amortyzacyi, według dołączonego planu umorzenia na lat 41 obrachowanéj, jeżeli listy zastawne swéj imiennéj wartości nie przewyższą (zob. annex A.) Tym końcem oprócz czterech procentów rocznéj prowizyi, opłacać jeszcze będą dłużnicy piąty procent.

§. 33.

Płaci więc dłużnik od zaciągnionych na swe dobra listów zastawnych, od terminu wręczenia mu tychże, prowizyą po pięć od sta, i prócz tego

jährlich ein Viertel Prozent des Capitals zur Bestreitung der Verwaltungskosten.

§. 34.

Das eine zur planmäßigen Tilgung bestimmte Prozent soll als Capital angesehen, und muß daher wenn eintretende unbesiegbare Verhältnisse die Zahlung desselben aufhalten sollten, von den Schuldnern bis zur Berichtigung mit fünf Prozent verzinset werden.

§. 35.

Wer sich nach § 24. Pfandbriefe nachfertigen läßt, muß im Verhältniß zu der fortgeschrittenen Tilgung einen größern Tilgungs-Beitrag übernehmen, dergestalt, daß derselbe zu der planmäßigen Tilgung des Capitals in der allgemeinen Tilgungsfrist hinreicht. Doch soll dies auf diejenigen Mitglieder, welche noch vor der Schließung des Systems hinzugetreten sind, oder die volle Hälfte des Tarwerthes an Pfandbriefen genommen haben, nicht angewandt werden, wenn auch dadurch, daß sie nicht gleich bei Errichtung des Creditsystems beigetreten sind, oder nicht sogleich die ganze Hälfte des Tarwerthes in Pfandbriefen genommen haben, die Ablösung ihrer Schuld sich verzögert.

§. 36.

Alle Gelder, welche zur planmäßigen Tilgung der Pfandbriefe bestimmt sind, müssen zunächst zur Einlösung der etwa gekündigten Pfandbriefe (§. 25. und folg.) verwendet, und alles, was dazu nicht erforderlich ist, sogleich in Posensche Pfandbriefe umgesetzt werden. Andere Papiere

składa corocznie $\frac{1}{4}$ procentu od kapitału na opędzanie kosztów administracyjnych.

§. 34.

Przeznaczony na fundusz umorzenia procent, uważać się będzie za kapitał, a zatem skoroby zajść miały niepodobne do zwalczenia okoliczności, któreby płacenie tegoż procentu tamowały, wówczas będą musieli dłużnicy aż do zaspokojenia onegoż, prowizyą po pięć od sta opłacać.

§. 35.

Kto stósownie do §. 24. zaciąga później listy zastawne, winien będzie w stósunku zrealizowanéj do owéj chwili amortyzacyi, opłacać większą kwotę amortyzacyjną, tak ażeby ta na umorzenie kapitału w przeciągu powszechnego terminu amortyzacyjnego wystarczyła. To jednakże niema się stósować do tych członków, którzy jeszcze przed zamknięciem Towarzystwa przystąpili do niego lub na całkowitą połowę wartości taxacyjnéj listy zastawne zaciągnęli, chociaż przez to, iż nie zaraz przy utworzeniu Towarzystwa przystąpili, lub nie zaraz całą połowę wartości w listach zastawnych wzięli, spłacenie ich długu opóźnieniu ulega.

§. 36.

Wszystkie pieniądze, na umorzenie według planu listów zastawnych przeznaczone, powinny przedewszystkim na wykupno wypowiedzianych listów zastawnych (§. 25. i następnych) być użyte, a wszystkie niepotrzebne tym końcem pieniądze niezwłocznie na Poznańskie listy zastawne zamienione.

dürfen unter keinerlei Umständen dafür eingekauft werden.

§. 37.

So lange die Pfandbriefe unter dem Nennwerth oder ihm gleich stehen, besorgt die General-Direktion die Tilgung durch Ankauf derselben. Steigen sie über den Nennwerth, so geschieht die Tilgung durch Verloosung; doch soll dem Inhaber der zur Tilgung gelooseten Pfandbriefe, das Aufgeld nach dem Cours bis auf die Höhe von drei Prozent, nie aber darüber, vergütet werden.

§. 38.

Zur Erleichterung der Tilgung durch Verloosung sollen die Pfandbriefe gleicher Summen mit einer fortlaufenden Nummer bezeichnet werden.

§. 39.

Die Zahl der Pfandbriefe, welche bei der Verloosung von jeder Gattung besonders gezogen werden, bestimmt sich nach dem zusammengesetzten Verhältniß, in welchem die Stückzahl der Pfandbriefe jeder einzelnen Gattung und deren Werth zusammengenommen zu dem Gesammtwerth der ganzen Pfandbriefsschuld steht, dergestalt, daß, soweit es möglich ist, immer das gegenseitige Verhältniß der Stückzahl von jeder Gattung vor und nach der Verloosung dasselbe bleibt. Das Verfahren hierbei ist übrigens in dem funfzehnten Capitel näher bestimmt.

§. 40.

Die öffentliche Bekanntmachung der gelooseten Pfandbriefe, vertritt die Stelle der Kündigung, und sechs Monat nach dieser, werden die Pfandbriefe zahlbar. Sollte das Geld alsdann nicht bezogen werden, so bleibt

Innych papierów niewolno za nie pod żadnym pozorem kupować.

§. 37.

Dopóki listy zastawne niżéj nominalnéj wartości lub w równi z nią stoją, trudni się Generalna Dyrekcya amortyzacyą przez nabywanie onychże. Gdy kurs ich przewyższa wartość imienną, uskutecznia się amortyzacya przez losowanie; posiadającemu atoli listy zastawne, losem do amortyzacyi przeznaczone, bonifikowanym będzie naddatek (agio) podług kursu aż do ilości 3%, która jednakże wyższą nigdy być nie może.

§. 38.

Dla ułatwienia amortyzacyi przez losowanie, mają być listy zastawne na równe summy podobnym numerem oznaczone.

§. 39.

Liczba listów zastawnych, które się przy losowaniu każdego gatunku zosobna wyciągają, reguluje się według stósunku, jaki ma liczba listów zastawnych każdego szczególnego gatunku i ich wartość razem wzięta do ogólnéj wartości całego długu zastawnego, tak ażeby, ile to być może, zawsze zobopólny stósunek liczby listów zastawnych każdego gatunku przed i po losowaniu był jednakowy. Zresztą postępowanie w téj mierze bliżéj jest w piętnastym Rozdziale oznaczone.

§. 40.

Publczne obwieszczenie wyciągnionych przez los listów zastawnych zastępuje miejsce wypowiedzenia, a w 6. miesięcy od tegoż stają się listy zastawne płatnemi. Gdyby wówczas pie-

es bei General-Landschaft niedergelegt, trägt aber dem Inhaber vom Zahlugstage ab, keine Zinsen.

§. 41.

Auch jedem zum Creditsysteme gehörigen Gutsbesitzer steht es frei, im Laufe der planmäßigen Tilgungszeit bei der General-Landschafts-Direktion die auf sein Gut genommenen Pfandbriefe, entweder sämmtlich auf einmal, wo dann, wie sich von selbst versteht, der durch die planmäßige Tilgung bereits erloschene Theil in Abzug gebracht wird, oder auch theilweise, nehmlich in einzelnen, außer dem Tilgungsprozent erfolgenden Capitalzahlungen, abzulösen, und sich dadurch entweder gänzlich, oder für den dergestalt besonders abgelöseten Theil, von allen weitern Zahlungsverbindlichkeiten zu befreien. Die Ablösung kann jedoch nicht anders, als in Pfandbriefen, und nur nach vorgängiger halbjähriger Kündigung geschehen.

§. 42.

Auch entbindet nur die gänzliche Ablösung sämmtlicher Pfandbriefe dieses Gut von der nach §. 2. durch den Beitritt zum Posenschen Creditsystem übernommenen General-Bürgschaft. Bei theilweisen Ablösungen dauert dieselbe durch die ganze Tilgungszeit fort.

§. 43.

Die Löschung abgelöseter Pfandbriefe im Hypothekenbuch und Vernichtung erfolgt sogleich nach Berichtigung des Ablösungs-Geschäfts; diejenige der durch die planmäßige Tilgung löschungsfähig gewordenen Pfandbriefe aber jederzeit, wenn sich fünf

niędzy nieodebrano, pozostaną takowe w depozycie Dyrekcyi Głównéj, atoli bez przynoszenia prowizyi właścicielowi od dnia wypłaty.

§. 41.

Także każdemu do Systematu Kredytowego należącemu posiedzicielowi dóbr, wolno w ciągu oznaczonego planem terminu amortyzacyjnego zaciągnione na swe dobra listy zastawne spłacić w Generalnéj Dyrekcyi, albo wszystkie naraz, gdzie wówczas, jak się samo z siebie rozumie, załatwiona już przez amortyzacyą część odciąga się, lub też cząstkowo, to jest w pojedyńczych, prócz procentu amortyzacyjnego uiszczanych wypłatach kapitałowych, a tak uwolnić się albo całkowicie, lub co do spłaconéj tym sposobem oddzielnie części, od wszelkich dalszych wypłaty obowiązków. Niemoże jednak nastąpić spłacenie inaczéj, jak tylko w Poznańskich listach zastawnych, i tylko za poprzedniem półrocznem wypowiedzeniem.

§. 42.

Uwalnia także tylko całkowite wszystkich listów zastawnych spłacenie dobra te od przyjętéj §. 2. przez przystąpienie do Poznańskiego Systematu Kredytowego generalnéj ewikcyi. Przy cząstkowem spłaceniu trwa ona przez cały ciąg terminu amortyzacyjnego.

§. 43.

Wymazanie spłaconych listów zastawnych w księdze hypotecznéj i zniszczenie onych następuje zaraz po załatwieniu czynności abluicyjnéj; wymazanie zaś i zniszczenie listów zastawnych, które się do tego przez usku-

Prozent der gesammten Pfandbriefsschuld in dem Tilgungsfond aufgesammelt finden.

§. 44.

Diese letztere Löschung muß indessen immer bei sämmtlichen verbundenen Gütern gleichzeitig nach dem Gesellschaftsverhältniß erfolgen, und die dazu nöthigen einzelnen Pfandbriefe, welche in dem Tilgungsfonds etwa nicht schon vorhanden sind, durch Umtausch (§. 40.) herbeigeschafft werden.

§. 45.

So weit das Gesellschaftsverhältniß mit Rücksicht auf den Betrag der einzelnen Pfandbriefe nicht bei jeder einzelnen Löschung genau beobachtet werden kann, ist solches bei der nächstfolgenden möglichst auszugleichen.

§. 46.

In dem Verhältniß der verbundenen Gutsbesitzer zu der Landschaft rücksichtlich der Zinsen und sonstigen halbjährlichen Zahlungen wird aber durch diese periodische Löschung der planmäßig getilgten Pfandbriefe, nichts geändert, und muß daher solches mit Bemerkung der Höhe der halbjährlichen Zahlungen, im Hypotheken-buche mit vermerkt werden, und dieser Vermerk so lange stehen bleiben, bis der letzte Pfandbrief gelöscht wird.

tecznioną podług planu amortyzacyą kwalifikują, następuje każdego czasu, skoro się pięć procentów od całego długu zastawnego w funduszu umorzenia znajduje.

§. 44.

Wszakże to ostatnie wymazanie powinno zawsze przy wszystkich połączonych dobrach równocześnie podług stósunku towarzyskiego następować, a o potrzebne tym końcem pojedyńcze listy zastawne, na ileby się nie znajdowały już w funduszu amortyzacyjnym, przez zamianę (§. 10.) starać się należy.

§. 45.

Na ile stósunek towarzyski ze względem na ilość pojedyńczych listów zastawnych przy każdem szczególnem wymazaniu nie może być ściśle zachowanym, trzeba to przy następującem wymazaniu ile możności sprostować.

§. 46.

W stósunku zaś połączonych właścicieli dóbr do Systemu Kredytowego we względzie opłat prowizyjnych i innych półrocznych, nic się nie zmienia przez to peryodyczne wymazanie umorzonych według planu listów zastawnych, co więc z wyrażeniem ilości półrocznych wypłat zanotować należy w księdze hypotecznéj, i taż nota tak długo w niéj ma pozostać, dopóki ostatni list zastawny wymazanym nie zostanie.

Viertes Capitel.

Von Einrichtung der landschaftlichen Behörden überhaupt, und von dem Königlichen Commissarius insonderheit.

§. 47.

Alles was zur Aufrechthaltung des landschaftlichen Creditvereines und der in der gegenwärtigen Credit-Ordnung festgestellten Grundsätze gehört, steht unter der Ober-Aufsicht des Ministers des Innern, und der besonderen Aufsicht eines in der Provinz wohnenden Königlichen Commissarius. Unter diesen werden die Geschäfte des Vereins besorgt:

1) von den Provinzial-Directionen;
2) von der General-Landschafts-Direction, welche ihren Sitz in Posen hat;
3) von dem engern Ausschusse, der sich jährlich einmal in Posen versammelt;
4) von der Generalversammlung, welche nur bei ausserordentlichen Gelegenheiten ebendaselbst zusammengerufen wird.

§. 48.

Allen diesen Behörden, §. 47. wird zunächst ein von Sr. Majestät zu ernennender Commissarius vorgesetzt, der mit aller Strenge darüber wacht, daß überall genau nach der Credit-Ordnung und den Grundsätzen des Creditsystems verfahren, und nicht das Geringste, was den Allerhöchsten Gerechtsamen Sr. Königlichen Majestät und den eingeführten Landesverfassungen zuwider ist, vorgenommen oder verabredet werde.

§. 49.

Der Königliche Commissarius beruft in den dazu geeigneten Fällen den engeren Ausschuß und die General-Versammlung, führt der Regel nach, in beiden den Vorsitz, und entläßt die Versammlung nach Erledigung der Geschäfte. (Vergl. §. 160 und 171.)

Rozdział czwarty.

O urządzeniu Władz Ziemskich w powszechności, i w szczególności o Królewskim Kommissarzu.

§. 47.

Wszystko, co należy do utrzymania Ziemskiego Związku Kredytowego i zakreślonych Regulaminem prawideł, zostaje pod zwierzchniczym dozorem Ministra interessów wewnętrzuych i szczególnym doględem Królewskiego Kommissarza w Prowincyi zamieszkałego. Pod tymi załatwiane będą interessa Towarzystwa:

1) przez Dyrekcye Prowincyalne;
2) przez Główną Dyrekcyą Ziemską, która w Poznaniu ma swe siedlisko;
3) przez Komitet zbierający się raz do roku w Poznaniu;
4) przez ogólny zjazd, który tylko w nadzwyczajnych wypadkach zgromadzać się będzie w Poznaniu.

§. 48.

Na czele wszystkich tych Władz (§. 47.) postawiony będzie mianowany przez N. Króla Kommissarz, który z wszelkim rygorem czuwać będzie na ścisłe według Regulaminu i zasad Systematu Kredytowego postępowanie, i nieprzedsiębranie lub umawianie rzeczy jakiéj, którąby najwyższym N Króla prawom i zaprowadzonym ustawom krajowym przeciwną była.

§. 49.

Kommisarz Królewski zwołuje w uwłaśnionych do tego przypadkach Komitet i zjazd ogólny, prezyduje zwykle w obudwóch i rozpuszcza zgromadzenie po załatwieniu interessów. (porów. §. 160. i 171).

§. 50.

Er ist befugt, überall, wo er es nöthig findet, Kassenvisitationen und Rechnungs-revisionen zu verordnen, und dabei gegenwärtig zu seyn. Die halbjährigen Abschlüsse und Visitations-Protokole der Hauptkasse müssen ihm eingereicht werden.

Fünftes Capitel.

Von der General-Landschafts-Direction.

§. 51.

An der Spitze der Verwaltungsgeschäfte steht die General-Landschafts-Direction, ein Collegium, welches aus dem General-Landschafts-Director und vier General-Landschafts-Räthen, den Syndicus mit eingeschlossen, besteht, und außerdem mit den nöthigen Unterbeamten versehen ist.

§. 52.

Der zuerst anzustellende General-Landschafts-Director wird von Sr. Majestät auf die nächsten drei Jahre höchstunmittelbar ernannt. Für die Folge wird einer von dreien durch engeren Ausschuß vorzuschlagenden Candidaten die Königl. Bestätigung erhalten. Seine Verpflichtung erfolgt von der versammelten General-Landschafts-Direction durch den Königlichen Commissarius oder dessen Stellvertreter, und seine Dienstzeit dauert sechs Jahre.

§. 53.

Die vier Räthe werden von dem engeren Ausschuß durch Mehrheit der Stimmen gewählt, von dem Königlichen Commissarius zur Bestätigung des Ministers des Innern vorgeschlagen, und in Gegenwart des Königl. Commissarius durch den General-Landschafts-Director vereidet.

§. 50.

Mocen jest, gdzie tego uznaje potrzebę, rozporządzać rewizye kass i rachunków, i być onymże przytomnym. Podawane mu także być powinny półroczne abszlusy i protokóły rewizyjne Kassy Głównéj.

Rozdział piąty.

O Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj.

§. 51.

Na czele spraw zarządowych stoi Główna Dyrekcya Ziemska — Collegium, składające się z Generalnego Dyroktora Ziemstwa i czterech Generalnych Radzców Ziemskich, łącznie z Syndykiem, i prócz tego z potrzebnych Subalternów.

§. 52.

Pierwszego Generalnego Dyrektora Ziemstwa mianuje N. Król bezpośrednio na najbliższe trzy lata. W przyszłości potwierdzać będzie N. Pan jednego z trzech Kandydatów przez Komitet proponować się mających. Przysięgę odbiera od niego przed zgromadzoną Generalną Dyrekcyą Ziemską, Kommissarz Królewski lub jego wyręczyciel, a urzędowanie jego trwa lat sześć.

§. 53.

Pomienionych czterech Radzców Komitet większością głosow obiera, Kommisarz Królewski przedstawia ich do potwierdzenia Ministra spraw wewnętrznych i w przytomności Kommissarza Królewskiego Generalny Dyrektor Ziemstwa przysięgę od nich odbiera.

§. 54.

Drei von ihnen müssen aus den zum Creditvereine gehörigen Gutsbesitzern des Großherzogthums Posen gewählt werden und Männer von bekanntem guten Ruf, Vermögen und Fähigkeiten sein.

§. 55.

Die Dienstzeit dieser drei Räthe dauert sechs Jahre, dergestalt, daß alle zwei Jahre einer ausscheidet und durch neue Wahl ersetzt wird. In den beiden ersten Wechselfällen, wird der Austritt durch das Loos bestimmt. Jeder Austretende ist sofort wieder wählbar.

§. 56.

Zum General-Landschafts-Syndicus hingegen wählt der engere Ausschuß einen gesetzlich geprüften Rechtsgelehrten, der in einem richterlichen Amte steht oder gestanden hat, und des unbezweifelten Vertrauens der Regierung und seiner Mitbürger genießt. Er ist zugleich mit Sitz und Stimme in der General-Landschafts-Direction, und hat als solcher die besondere Amtspflicht, die Rechte und das Interesse der Gläubiger (Pfandbriefsinhaber) zu vertreten. Mit seiner Bestätigung und Verpflichtung wird es eben so, wie bei den andern General-Landschafts-Räthen abgehalten. Sollte derselbe unerwartet abgehen, oder auf längere Zeit krank werden, so muß ein anderer erprobter Rechtsgelehrter die Stelle bis zur Wiederbesetzung verwalten. Sobald die Fonds des Vereins es erlauben, soll dieser Beamte so besoldet werden, daß er keiner andern Beschäftigung bedarf. Seine Anstellung ist lebenslänglich, er kann derselben nur durch eigene Entsagung oder durch Urtheil und Recht verlustig gehen.

§. 54.

Trzej z pomiędzy nich wybrani być muszą z należących do Towarzystwa Kredytowego Właścicieli dóbr W. Xięstwa Poznańskiego, i powinni być znanymi z dobréj reputacyi, majątku i zdatności.

§. 55.

Urzędowanie tych trzech Radzców trwa lat sześć, w ten sposób, iż co dwa lata jeden wychodzi i przez nowy wybór jest zastąpionym. W obudwóch pierwszych przypadkach zmiany, wyjście los rozstrzyga. Każdy wychodzący jest zaraz znowu obieralnym.

§. 56.

Na Generalnego Syndyka Ziemskiego obiera Komitet wyexaminowanego według przepisów prawnika, który urząd Sędziego sprawuje lub sprawował, i niewątpliwe rządu i spólobywateli swoich posiada zaufanie. Jest on zarazem Radcą z prawem zasiadania i głosowania w głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj, i jako taki ma szczególny urzędowy obowiązek, bronić praw i interessu Wierzycieli (posiadających listy zastawne). Względem potwierdzenia i przysięgi jego, postępuje się jak względem innych generalnych Radców Ziemskich. Gdyby niespodzianie wyszedł z urzędu, lub na dłuższy czas chorobą był złożony; inny doświadczony prawnik zastępować go powinien aż do obsadzenia innym tego urzędu. Skoro fundusze Instytutu dozwalają, urzędnik ten tak ma być płatnym, iżby się innym nie oddawał zatrudnieniom. Urząd jego dożywotni; utracić go tylko może za własnem zrzeczeniem się onegoż, lub za prawnym wyrokiem.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA w Toruniu

§. 57.

Die Bestellung des Rendanten und der übrigen Unterbeamten wird der General-Landschafts-Direction überlassen, welche allein für ihre Befähigung haftet; bei ihrem Dienstantritt erhalten die Beamten eine besondere Geschäfts-Anweisung. Der Rendant muß eine Caution in Gelde oder in Pfandbriefen von Sechs Tausend Thalern machen. Diese Beamten werden sämmtlich auf Lebenszeit angestellt, und können nur durch Urtheil und Recht entlassen werden.

§. 58.

Das Collegium versammelt sich, so oft der Director es für nöthig erachtet, und faßt seine Beschlüsse nach der Stimmenmehrheit ab. Es wählt aus seiner Mitte in derselben Art, als solches §. 238. bei den Provinzial-Directionen bestimmt ist, zwei Cassencuratoren, denen die daselbst angegebenen Verpflichtungen obliegen.

§. 59.

Die General-Landschafs-Direction ist verpflichtet, die Grundsätze des Creditsystems aufrecht zu erhalten, sie pünktlich ausführen zu lassen, das allgemeine Beste desselben überall zu befördern, und jeden Nachtheil zu beseitigen und zu verhindern.

§. 60.

Die Provinzial-Directionen müssen daher den auf die Creditordnung begründeten Verfügungen der General-Direction pünktlich Folge leisten, widrigenfalls sie durch Zwangsmittel dazu angehalten werden können.

§. 61.

Die General-Direction untersucht und entscheidet alle Klagen und Anzeigen gegen

§. 57.

Ustanowienie Kassyera i reszty Subalternów zależy od Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj, która sama tylko za ich kwalifikacyą odpowiedzialna. Obejmując urzędnicy swe posady, udzieloną sobie mieć będą instrukcyą służbową. Kassyer winien złożyć kaucyą w gotowiźnie lub w listach zastawnych na 6000. Talarów.

Wszyscy ci Urzędnicy są dożywotni i tylko za prawnym wyrokiem mogą być odprawieni.

§. 58.

Collegium zgromadza się, ilekroć Dyrektor znajduje tego potrzebę, i stanowi swe uchwały podług większości głosów. Wybiera z pośród grona swego w sposobie w §. 238. co do Prowincyalnych Dyrekcyi przepisanym, dwóch Kuratorów kassy, do których pełnienie wskazanych tamże obowiązków należy.

§. 59.

Główna Dyrekcya Ziemska obowiązaną jest, baczyć na przestrzeganie zasad Towarzystwa Kredytowego, starać się o punktualne onychże wykonanie, o wzrost dobra powszechnego, uprzątając i zapobiegając wszystkiemu, coby dlań szkodliwem było.

§. 60.

Winne zatem Dyrekcye Prowincyalne dopełniać punktualnie ugruntowanych na Regulaminie rozporządzeń Głównéj Dyrekcyi, inaczéj środkami przymusu zniewolonemi do tego być mogą.

§. 61.

Główna Dyrekcya roztrząsa i roztrzyga wszelkie skargi i podania prze-

die Provinzial-Directionen oder gegen ihre einzelnen Mitglieder, insofern sie das Creditsystem betreffen. Wer sich bei dieser Entscheidung nicht beruhigen will, wendet sich an den engeren Ausschuß.

§. 62.

In allen Sachen, welche von der General-Landschafts-Direction oder von den Provinzial-Directionen entschieden werden, findet kein Prozeß statt. Es wird der Bericht des angeschuldigten Collegiums oder der einzelnen Mitglieder gefordert, und nach Beschaffenheit der Umstände, auf Kosten der Schuldigen, eine Commission zur Untersuchung ernannt, auf deren Bericht die Sache ohne fernere Weitläuftigkeit entschieden wird.

§. 63.

Alle Vorschläge und Bemerkungen, die auf Verbesserung des Creditsystems abzwecken, müssen an die General-Landschafts-Direction eingereicht werden.

§. 64.

Alle zweifelhafte Fälle, wo die Vorschriften dieser Creditordnung nicht zureichen, werden von der Provinzial-Direction der General-Direction zur Entscheidung vorgelegt.

§. 65.

Die General-Landschafts-Direction hat die Oberaufsicht über sämmtliche zum Creditsysteme gehörigen Cassen, auch über diejenigen Fonds, welche die Gnade Sr. Majestät zur Unterstüzung des Creditsistems bewilligen dürfte.

Sie hat sämmtliche dahin gehörige, von der Provinzial-Direction einzusendende Rechnungen zu revidiren und festzusetzen, die General-Rechnung zusammenzustellen und dem engern Ausschusse zur Decharge vorzulegen.

Ausschließlich beschäftiget sie sich mit der

ciw Dyrekcyom Prowincyalnym, lub przeciw ich członkom pojedyńczym, skoro się Towarzystwa Ziemskiego dotyczą. Nieprzestający na jej decyzyi, udaje się do Komitetu.

§. 62.

We wszelkich sprawach, rozstrzyganych przez Główną Dyrekcyą Ziemską, lub przez Dyrekcye Prowincyalne, process nie ma miejsca. Żądanym będzie raport oskarzonego Collegii lub członków pojedyńczych, i w miarę położenia rzeczy, na koszt winnego, Kommissya do wybadania mianowaną, a w skutek jéj relacyi rzecz bez dalszych obszerności rozstrzyganą.

§. 63.

Wszelkie propozycye i uwagi, mające na celu poprawę Systematu Kredytowego, podawane być winny do Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj.

§. 64.

Wszelkie wątpliwe przypadki, w ktorych przepisy Regulaminu nie wystarczają, przekłada Prowincyalna Dyrekcya Głównéj Dyrekcyi do decyzyi.

§. 65.

Główna Dyrekcya Ziemska ma nadzór wszystkich do Towarzystwa Kredytowego należących kass, oraz i tych funduszów, któreby N. Pan na zapomożenie onegoż łaskawie przeznaczyć raczył.

Do niéj należy rewizya i sprawdzanie rachunków w téj mierze, nadesłanych jéj od Dyrekcyi Prowincyalnej, sporządzanie głównego rachunku i przekładanie onegoż Komitetowi do zakwitowania.

Trudni się wyłącznie wykonaniem

Ausführung des Tilgungsplans, durch Ankauf oder durch Verloosung nach den gegebenen Vorschriften. Sie wird zum Ankauf die zweckmäßigsten Zeitpunkte wählen, und jeden rechtlichen mit dem Credite des Systems vereinbaren Vortheil zu benutzen suchen, um die Tilgung zu beschleunigen.

Zur besondern Aufnahme von Capitalien, bedarf sie der Zustimmung des engeren Ausschusses.

§. 66.

Sie empfängt die Bestände der bei den Provinzial-Directionen nicht erhobenen Zinsen, und für die gekündigten und nicht präsentirten Pfandbriefe, imgleichen den Ueberschuß des nicht verbrauchten Tilgungsprozents zur weitern Auszahlung an die sich bei ihr meldenden Gläubiger.

§. 67.

Sie ist berechtigt, so oft sie es für gut findet, Kassen-Visitationen anzustellen, Rechnungen zu fordern, zu untersuchen, und aus den Provinzial-Directionen Abgeordnete zu diesen Geschäften zu ernennen.

§. 68.

Sie führt den Schriftwechsel mit allen Königl. Collegien in Angelegenheiten, die das allgemeine Interesse der verbundenen Gutsbesitzer betreffen.

§. 69.

Die General-Landschafts-Direction kann mit Zustimmung des engeren Ausschusses, wenn sie es nöthig findet, bei dem Königlichen Commissarius auf die Zusammenberufung einer Generalversammlung antragen.

planu amortyzacyjnego przez wykupowanie lub losowanie, według danych przepisów. Obierać będzie najdogodniejsze do wykupowania pory i starać się, pożytkować z każdéj prawej, a z kredytem Systematu zgodnéj korzyści, w celu przyśpieszenia amortyzacyi.

Na szczególne zaciąganie kapitałów, potrzebuje przychylenia się Komitetu.

§. 66.

Odbiera remamenta z niepodniesionych w Prowincyalnych Dyrekcyach prowizyi od wypowiedzianych, a nie produkowanych listów zastawnych, również zbywający zapas niewypotrzebowanego procentu amortyzacyjnego, celem dalszéj wypłaty na rzecz zgłaszających się do niéj wierzycieli.

§. 67.

Wolno jéj, ile tego widzi potrzebę, rewidować kassy, żądać rachunków, oneż roztrząsać i z Dyrekcyów Prowincyalnych, Delegowanych do tych czynności wyznaczać.

§. 68.

Prowadzi korrespondencyą ze wszystkiemi Królewskiemi Collegiami w interessach, dotyczących ogółu Systematu Kredytowego i powszechnego dobra należących doń właścicieli Ziemskich.

§. 69.

Główna Dyrekcya Ziemska może za przychyleniem się Komitetu, gdy tego potrzebę znajduje, wnosić u Kommissarza Królewskiego o zwołanie ogólnego zebrania.

Sechsstes Capitel.

Von den Provinzial-Directionen.

§. 70.

Bis zur Erweiterung des Creditvereines soll nur eine Provinzial-Direction und zwar in Posen, eingerichtet werden.

§. 71.

Für die ersten sechs Jahre nach Eröffnung des Creditvereines, sollen in der Kreisversammlung (Kapitel VII.) für jeden Kreis, in welchem wenigstens sechs Gutsbesitzer dem Creditsysteme beigetreten sind, drei Landschaftsräthe gewählt werden.

§. 72.

Der Director bildet mit denen im Junius und Dezember sich versammelnden Landschaftsräthen das Provinzial-Collegium.

§. 73.

Es besteht aus einem Director, einem Landschaftsrath aus jedem Kreise, und aus noch einem Landschaftsrath, der zugleich Syndicus ist, und ist außerdem mit einem Rendanten, einem Calculator, der zugleich Registratur-Gehülfe ist, einem Canzlisten und einem Boten versehen.

A. Von der Wahl und dem Amte des Directors.

§. 74.

Der Provinzial-Landschafts-Director wird in der §. 76. näher bestimten Form von allen zum Creditsysteme verbundenen Gutsbesitzern des landschaftlichen Provinzial-Departements, nach Mehrheit der Stimmen, in den Kreis-Versammlungen gewählt. Der

Rozdział szósty.

O Dyrekcyach Prowincyalnych.

§. 70.

Dopóki Towarzystwo Kredytowe niepowiększy się, urządzoną będzie jedna tylko Dyrekcya Prowincyalna i wprawdzie w Poznaniu.

§. 71.

Na pierwsze lat sześć po otwarciu Systematu Kredytowego obrani być mają trzej Radzcy Ziemiańscy na Zgromadzeniu Powiatowem (Rozdz. VII.) dla każdego Powiatu, w którem przynajmniéj sześciu właścicieli dóbr do Systematu Kredytowego przystąpiło.

§. 72.

Dyrektor z zgromadzającymi się w Czerwcu i Grudniu Radzcami Ziemskimi stanowi Collegium Prowincyalne.

§. 73.

Składa się ona z Dyrektora, jednego Radzcy Ziemskiego z każdego Powiatu, i jednego Radzcy Ziemskiego będącego razem Syndykiem, i ma prócz tego Kassyera, Kalkulatora, który jest razem pomocnikiem Registratury, Kancellistę i posłańca.

A. *O wyborze i urzędzie Dyrektora.*

§. 74.

Dyrektora Prowincyalno-Ziemskiego obierają wedlug formy w §. 76. bliżej oznaczonéj wszyscy do Systematu oznaczeni wpisani właściciele dóbr Prowincyalnego Departamentu Ziemskiego, większością głosów na Zebraniach

Königliche Commissarius holt die höhere Bestätigung ein, welche der Minister des Innern ertheilt.

§. 75.

Er wird auf sechs Jahre gewählt, ist nach Ablauf dieser Frist aber wieder wahlfähig. Sollte er durch Unglücksfälle oder andere Ursachen außer Stand gesetzt werden, Zinsen zu zahlen, und von der Landschaft oder einem Gerichte mit Execution bedroht werden, so muß er sofort sein Amt niederlegen und es muß zu einer andern Wahl geschritten werden.

§. 76.

Bei der darüber in den Kreis-Versammlungen zu veranlassenden Wahl, werden schriftliche Abstimmungen nicht angenommen, jeder verbundene Gutsbesitzer muß persönlich erscheinen. Von diesen werden in jedem Kreise zwei Wahlherren gewählt; diese versammeln sich von allen verbundenen Kreisen in der landschaftlichen Departementsstadt, wählen unter sich einen Präsidenten der Wahlversammlung, und sodann nach Mehrheit der Stimmen den Provinzial-Director. Bei gleichen Stimmen entscheidet das Loos.

§. 77.

Zu der Stelle der Provinzial-Landschafts-Directoren (und eben so auch der Landschaftsräthe, den Syndicus ausgeschlossen) können nur solche in dem Creditvereine des Großherzogthums Posen begriffene Gutsbesitzer gewählt werden, die von guten Vermögensumständen und nicht über Gebühr verschuldet, auch von hinreichenden Kenntnissen sind und das Vertrauen ihrer Gegend genießen. Sie müssen der polnischen Sprache mächtig sein. Da aber auf Verlangen

Powiatowych. Królewski Kommissarz podaje go do wyższego zatwierdzenia, które Minister spraw wewnętrznych udziela.

§. 75.

Obiera się na lat sześć, po których upłynieniu może znowu być obranym. Gdyby przez jakowe przypadki nieszczęśliwe lub z innych przyczyn nie był w stanie opłacać prowizyi, i zagrażała mu exekucya ze strony Ziemstwa lub Sądu, winien natychmiast złożyć urząd, a na jego miejsce innego obrać należy.

§. 76.

Podczas wyboru takiego na Zebraniach Powiatowych vota na piśmie nie będą przyjęte, każdy członek towarzystwa powinien stawić się osobiście. Obierają oni w każdym Powiecie dwóch Delegowanych do wyboru, którzy zjeżdżają się ze wszystkich stowarzyszonych Powiatów do Ziemskiego miasta Departamentowego, obierają z pomiędzy siebie Prezesa Zgromadzenia Wyborowego, a potem głosów większością Dyrektora Prowincyalnego. Równość głosów los rozstrzyga.

§. 77.

Na urząd Prowincyalnych Dyrektorów Ziemskich (toż samo Radzców Ziemskich, wyjąwszy Syndyka) obierani tylko być mogą tacy do Systematu W. X. Poznańskiego wpisani dóbr właściciele, których majątek w dobrym stanie, a którzy nie są nad miarę zadłużeni, posiadają oraz dostateczne wiadomości i zaufanie swéj okolicy i język polski. Gdy zaś na żądanie Interressentów Niemieckich także extrakty i

deutscher Theilnehmer auch Auszüge aus Ausfertigungen in deutscher Sprache ertheilt werden sollen, so muß außer dem Director und Syndicus jederzeit wenigstens ein Mitglied des Collegiums auch diese Sprache verstehen.

§. 78.

In der Regel sollen auch zu den Mitgliedern und Dirigenten der Collegien nur Männer gewählt werden, welche ihre im Großherzogthum Posen befindlichen Güter bereits durch mindestens sechs Jahre selbst verwaltet haben. Doch sollen hinlänglich begründete Ausnahmen zulässig sein.

§. 79.

In der Folge muß der zu wählende Director schon früher den Posten eines Landschafts-Rathes verwaltet haben. Zwei landschaftliche Aemter aber lassen sich nicht mit einander verbinden. Die angenommene Wahl zu einem zweiten schließt die Nothwendigkeit in sich, das erste aufzugeben.

§. 80.

Der Director muß sich, so oft es nöthig ist, in der landschaftlichen Departementsstadt aufhalten, auch muß er es der General-Landschafts-Direction anzeigen, wenn er über die Grenze seines Departements reisen will, und einen Landschaftsrath namhaft machen, der seine Stelle ersetzt. Dies geschieht auch, wenn er durch Krankheit oder andere gesetzliche Ursachen an der Ausübung seines Amts behindert wird.

§. 81.

Der Director führt in dem versammelten Collegium den Vorsitz, und leitet alle Berathschlagungen und Geschäfte.

expedycye w Niemieckim wydawane być mają języku, zaczem oprócz Dyrektora i Syndyka, zawsze jeden przynajmniéj członek Collegii także tę mowę posiadać winien.

§. 78.

W powszechności także na członków i dyrigentów Collegiów wybierane tylko być mają osoby, które swemi w W. X. Poznańskiem położonemi dobrami już przynajmniéj przez lat sześć osobiście zarządzały. Dozwolone atoli wyjątki na dostatecznych oparte powodach.

§. 79.

W przyszłości obrać się mający Dyrektor powinien już był wprzód sprawować urząd Radzcy Ziemskiego. Dwóch urzędów Ziemskich nie można razem piastować. Przyjęty wybór na drugi urząd zawiera w sobie konieczność zrzeczenia się pierwszego.

§. 80.

Dyrektor, ilekroć potrzeba wymaga, winien przesiadywać w mieście Ziemskiem Departamentowem, donosić Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj, chcąc wyjechać po za obwód Departamentu swojego i proponować jednego z Radzców Ziemskich na zastępcę. To samo czynić powinien, gdy dla choroby lub z innych prawnych powodów, obowiązków urzędu swego pełnić nie może.

§. 81.

Dyrektor przodkuje zebranemu Collegio, i kieruje jego obradami i działaniami.

§. 82.

Auch außer den Sitzungen ist er verpflichtet, alle Aufträge der General-Landschafts-Direction auszuführen. Er ist berechtiget, auf solche Gegenstände, die keinen Verzug leiden, das Erforderliche vorläufig zu verfügen. Sind es sehr wichtige Angelegenheiten, so muß er, um einen Beschluß zu fassen, mindestens zwei der nächsten Landschaftsräthe zuziehen, auf alle Fälle aber das Collegium bei der nächsten Versammlung von dem Verfügten in Kenntniß setzen.

§. 83.

Er correspondirt ununterbrochen mit der General-Landschafts-Direction, den Landschaftsräthen der Kreise und mit allen, die mit der Landschaft in Geschäften stehen. Er controllirt das Dienst und ökonomische Betragen der Landschaftsräthe und der zum Systeme verbundenen Gutsbesitzer, sucht dem Institute jeden erlaubten Vortheil zu — und jeden Nachtheil abzuwenden. Die eingehenden Klagen der verbundenen Gutsbesitzer gegen Landschaftsräthe, wird er nach eingezogener Nachricht in der Güte beilegen, aber Sachen von Wichtigkeit der General-Landschafts-Direction anzeigen.

§. 84.

Er erbricht alle eingehenden Briefe, und hat das Recht, die Aufnahme von Taxen zu verfügen; wenn Gesuche um Pfandbriefe eingehen.

§. 85.

Die Cassen seines Departements sind seiner besondern Aufsicht unterworfen. Er

§. 83.

Także mimo posiedzeń obowiązany uskuteczniać wszelkie zlecenia Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj. Mocen jest w takich przedmiotach, które żadnéj nie cierpią zwłoki, potrzebne wydawać dyspozycye. Jeżeli te dotyczą się nader ważnych okoliczności, winien, względem przedsięwzięcia stanowczych środków, znieść się przynajmniéj z dwoma najbliższymi Radzcami Ziemskimi, na każdy zaś przypadek zawiadomić Collegium o tychże środkach na najbliższem Zebraniu.

§. 83.

Korresponduje ciągle z Główną Dyrekcyą Ziemską, z Radzcami Ziemskimi Powiatowymi i ze wszystkiemi osobami z Ziemstwem w interessach zostającemi. Kontrolluje urzędowe i ekonomiczne postępowanie Radzców Ziemskich i należących do Systematu właścicieli dóbr. Stara się o pomnożenie Instytutowi wszelkich dozwolonych korzyści, odwracanie wszelkiego uszczerbku. Zachodzące zażalenia członków Towarzystwa przeciw Radzcom Ziemskim uprzątać będzie, po zasięgnionéj wiadomości, w dobry sposób, o ważnych zaś rzeczach Głównéj Dyrekcyi donosić.

§. 84.

Otwiera wszystkie przychodzące listy i ma prawo dysponować sporządzeniem tax, z okoliczności zgłaszania się o listy zastawne.

§. 85.

Kassy jego Departamentu pod szczególnym jego zostają dozorem. Obowią-

ist schuldig, sie oft zu revidiren und die Verwaltung derselben, so wie die gute Ordnung in der Registratur und Canzlei immer im Auge zu behalten.

§. 86.

Er wird durch die General-Landschafts-Direction im Beisein des Königl-Commissarius vereidet.

§. 87.

In allgemeinen Landschafts-Angelegenheiten erhält er außer seinem Gehalte keine Diäten, bei Reisen werden ihm drei Postpferde vergütet.

B. Von den Landschaftsräthen ausschließlich des Syndicus.

§. 88.

Diese Landschaftsräthe sind in Beziehung auf das Creditsistem die Vertreter der zu demselben verbundenen Gutsbesitzer; sie haben daher vorzüglich das besondere Interesse derselben wahrzunehmen.

§. 89.

Sie werden in jedem Kreise durch die Mehrheit der Stimmen der zum Creditsystem verbundenen Gutsbesitzer gewählt, und durch den Königlichen Commissarius zur Bestätigung des Ministers des Innern vorgeschlagen.

§. 90.

Nach Ablauf der ersten sechs Jahre (§. 71.) sollen in jedem Kreise nur zwei Landschaftsräthe auf sechs Jahre gewählt werden, die von drei zu drei Jahren, das erstemal durch das Loos ausscheiden; so, daß

zkiem jego rewidować je często, i na zawiadowanie onemiż, niemniéj na dobry porządek w Registraturze i Kancellaryi, czujne mieć oko.

§. 86.

Wykonywa przysięgę przed Główną Dyrekcyą Ziemską w obecności Królewskiego Kommissarza.

§. 87.

W powszechnych Ziemstwa interessach, niepobiera, prócz swéj pensyi, żadnych dyet; za podróże będzie sobie miał bonifikowane 3. konie pocztowe.

B. *O Radzcach Ziemskich, wyjąwszy Syndyka.*

§. 88.

Ci Radzce Ziemiańscy są we względzie Systematu kredytowego reprezentantami wpisanych do niego Właścicieli ziemskich; powinnością ich zatem przestrzegać nadewszystko szczególnego onychże interessu.

§. 89.

Obierani są w każdym Powiecie większością głosów połączonych do Systematu kredytowego Właścicieli ziemskich, i przedstawiani przez Królewskiego Kommissarza do zatwierdzenia Ministra spraw wewnętrznych.

§. 90.

Po wyjściu pierwszych lat sześciu (§. 71.) Powiat obierać będzie tylko dwóch na lat 6 Radzców Ziemskich, którzy od 3 do 3 lat przez los wychodzą; tak ażeby zawsze jeden z do-

immer Einer vorhanden ist, welcher den bisherigen Gang der Geschäfte kennt.

Ihre Wahl erfolgt in einer persönlichen Versammlung der im Kreise befindlichen Mitglieder des Vereins. Sie wechseln jährlich unter sich als Mitglieder der Provinzial-Direction. Sie können wieder gewählt werden.

§. 91.

Das erstemal beruft der Landrath des Kreises im Auftrage des Königlichen Commissarius die verbundenen Gutsbesitzer zur Wahl, und führt bei derselben den Vorsitz, für die Folge geschieht es von dem dienstthuenden Landschaftsrathe immer drei Monate vor dem landschaftlichen Termine, also um Ostern und Michaelis, in dem Jahre, wo für den Kreis eine Wahl nothwendig wird.

§. 92.

In außerordentlichen Fällen soll es den zum Creditsystem verbundenen Gutsbesitzern frei stehen, auch einem zum Creditsystem verbundenen Gutsbesitzer aus einem andern Kreise, zu dem sie ein besonderes Vertrauen haben, zu wählen. In keinem Falle dürfen aber die zu wählenden Landschaftsräthe mit dem Director in gerader Linie verwandt sein.

§. 93.

Kommt der Gewählte durch irgend einen Zufall so weit zurück, daß gegen ihn wegen rückständiger Zinsen Verfügungen ergehen müßen, so ist er genöthiget auszuscheiden. Es ist dann eine andere Wahl zu treffen.

§. 94.

Wer durch Mehrheit der Stimmen ge-

tychczasowym trybem interessów obeznany, w gronie pozostał. Wybor ich dzieje się na osobistem zebraniu znajdujących się w Powiecie członków Towarzystwa, zmieniają się corocznie pomiędzy sobą jako członkowie Dyrekcyi Prowincyalnéj. Mogą bydź na nowo obierani.

§. 91.

Pierwszy razz woluje Radzca Ziemiański Powiatowy, w poruczeniu Król. Kommissarza, stowarzyszonych właścicieli dóbr do wyboru, który pod jego odbywa się przewodnictwem; w przyszłości czynić to będzie urzędujący pierwszy Radzca Ziemski zawsze 3 miesiące przed terminem Ziemskim, to jest około Wielkiéj-Nocy i S. Michała, w roku, w którym dla powiatu wybór przypada.

§. 92.

W nadzwyczajnych przypadkach wolno być ma połączonym w Towarzystwo Ziemskie Obywatelom, obrać i innego należącego do Systematu Kredytowego z innego Powiatu właściciela dóbr, do którego szczególniejsze mają zaufanie. Na żaden przypadek, obrać się mający Radzce Ziemiańscy, z Dyrektorem w prostéj linii spokrewnieni być niemogą.

§. 93.

Skoro obrany, przez przypadek jakowy tak dalece podupadnie, iż przeciw niemu z powodu zaległych prowizyi kroki przedsięwziąść wypada, zniewolony jest złożyć urząd. Poczem następuje wybór innego Radzcy.

§. 94.

Obrany większością głosów, obo-

wählt wird, ist verbunden, der Wahl zu folgen. Nur die Einwilligung der wählenden Mitglieder des Vereines selbst, kann ihn hiervon entbinden, wenn ihm nicht ein gültiger Entschuldigungsgrund zur Seite steht.

§. 95.

Als gültige Entschuldigungsgründe werden nur angenommen:

a) zwei Vormundschaften, die mit wirklicher Vermögungsverwaltung verknüpft sind.
b) der Umstand, zweimal hintereinander Landschaftsrath gewesen zu sein;
c) anhaltende Krankheiten,
d) ein Alter über sechszig Jahr.

§. 96.

Die gewählten Landschaftsräthe loosen unter sich, wer zuerst zu der Versammlung des Provinzial-Collegiums geht.

§. 97.

Die Verrichtungen der Landschaftsräthe sind zweierlei:

a) als Glieder der Provinzial-Direction in den bestimmten Versammlungen, für die Dauer eines Jahres;
b) als beständige Abgeordnete, um Taxen aufzunehmen, Güter zu verpachten, die Aufsicht darüber zu führen, sie zu übergeben und abzunehmen, überhaupt um alle Aufträge zu erledigen, die ihnen in Bezug auf das Creditsystem von dem Director oder der General-Landschafts-Direction gemacht werden.

§. 98.

Sie erhalten kein bestimmtes Gehalt; dagegen werden ihnen, solange die Sitzungen in den Zinsenzahlungsterminen dauern, drei Thaler, und bei commissarischen Ge-

wiązany jest przyjąć wybór; zezwolenie tylko obierających członków Towarzystwa uwolnić go od tego może, jeśli niema za sobą ważnego do wymówienia się powodu.

§. 95.

Za ważne wymówienia się przyczyny przyjęte tylko będą:

a) Dwie opieki z istotną połączone administracyą majątku;
b) dwukrotne posobie sprawowanie urzędu Radzcy Ziemskiego;
c) ciągłe choroby;
d) wiek przeszło 60 letni.

§. 96.

Obrani Radzce Ziemscy losują pomiędzy sobą, który najprzód wchodzi do zgromadzenia Collegii Prowincyalnego.

§. 97.

Dwojakie są Radzców Ziemskich czynności urzędowe:

a) jako członkowie Dyrekcyi Prowincyalnej na oznaczonych zebraniach; na przeciąg roku jednego;
b) jako stałych Delegowanych do sporządzania tax, wydzierzawiania dobr, onychże dozorowania, oddawania i odbierania, zgoła do załatwiania wszelkich zleceń, poruczanych im we względzie Systematu Kredytowego, od Dyrektora lub Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj.

§. 98.

Niemają stałéj płacy; ale natomiast przez ciąg posiedzeń w terminach płacenia prowizyi, pobierać będą 3 Tal., a będąc czynnymi jako Kommissarze,

schäften zwei Thaler Diäten bewilliget. Bei Reisen liquidiren sie drei Postpferde.

§. 99.

Die Landschaftsräthe werden durch den General-Landschafts-Director im Beisein des Königlichen Commissarius vereidet.

C. Vom Provinzial-Syndicus.

§. 100.

Der Provinzial-Syndicus wird aus denjenigen geeigneten Personen, welche sich um die Uebertragung des Syndicats bewerben, von dem gesammten übrigen Provinzial-Collegium, nach Mehrheit der Stimmen, gewählt, und das Wahlprotocoll, aus welchem alle Mitbewerber ersichtlich sein müssen, der General-Landschafts-Direction eingereicht.

§. 101.

Er muß dieselben Eigenschaften, wie der Syndicus der General-Landschafts-Direction, haben, in der Landwirthschaft einigermaßen erfahren, und im Rechnungswesen geübt sein.

§. 102.

Die General-Landschafts-Direction hat sich zuvörderst die nöthigen Nachrichten über seine Kenntniße in der Landwirthschaft, der Verfassung überhaupt, und der gegenwärtigen Creditordnung insbesondere, zu verschaffen, und demnächst die Bewirkung seiner Bestätigung bei dem Königlichen Commissarius in Antrag zu bringen. Mit der Bestätigung und Vereidung wird es eben so wie bei den andern Landschaftsräthen gehalten, bei der Vereidung demselben jedoch zugleich eine ordentliche Bestallung auf lebenslang ausgehändiget.

2 Tal. dyety. Za podróże likwidują 3. konie pocztowe.

§. 99.

Radzce Ziemscy wykonywają przysięgę przed Generalnym Dyrektorem Ziemstwa w obecności Królewskiego Kommissarza.

C. *O Syndyku Prowincyalnym.*

§. 100.

Syndyka Prowincyalnego obiera większością głosów całe Collegium Prowincyalne z liczby ubiegających się o to osób zdatnych, i podaje Generalnéj Dyrekcyi Ziemskiéj protokół wyboru, w którym wszyscy współubiegający się umieszczeni być powinni.

§. 101.

Powinien on dzierzyć przymioty Syndyka Generalnéj Dyrekcyi Ziemskiéj, być poniekąd biegłym w gospodarstwie i mieć wprawę w rachunkowości.

§. 102.

Generalna Dyrekcya Ziemska powinna nasamprzód przekonać się dostatecznie o jego wiadomościach co do gospodarstwa, ustaw krajowych w ogólności, a szczególnie Regulaminu tego i potem wnieść do Król. Kommissarza o wyjednanie jego potwierdzenia. Potwierdzenie i przysięga dzieje się w tym sposobie jak innych Radzców Ziemskich, atoli przy odbieraniu od niego przysięgi wręcza mu się razem należyty patent na całe życie.

§. 103.

Der Provinzial-Syndicus ist zugleich Landschaftsrath mit Sitz und Stimme in dem versammelten Provinzial-Collegium, und als solcher vom Amtswegen besonders die Rechte und das Interesse der Gläubiger (Pfandbriefsinhaber) zu vertreten schuldig. Insonderheit aber hat er in rechtlicher Hinsicht alles zu prüfen, was auf die Sicherheit der Pfandbriefe Bezug hat, vorzüglich die Hypothekenscheine und die Dispositionsfähigkeit der Besitzer. Seine über diese Gegenstände gemachten Erinnerungen müßen erlediget werden. In gleichem Maaße ist es auch seine besondere Obliegenheit, zu beurtheilen, ob bei den eingetragenen Schuldposten und deren Ablösung noch zu erledigende Bedenklichkeiten obwalten, und auf deren Erledigung zu halten.

§. 104.

Außerdem führt er das Protocoll bei den landschaftlichen Zusammenkünften, und versorgt den eigentlichen Schriftwechsel des Directors und des Collegiums in allen landschaftlichen Angelegenheiten. Er führt die Landschaftsregister, und trägt das Erforderliche ein. Über die eingehenden Schreiben, die er in Abwesenheit des Directors erbricht und präsentirt, und über die erlassenen Verfügungen führt er ein Journal, in welches diese mit Nummer, Namen des Einsenders oder Empfängers, kurzem Inhalt, dem Tage des Einganges und der Verfügung, und mit Anzeige der Acten, wo die Eingabe und Verfügung zu finden ist, gehörig und vollständig eingetragen werden.

§. 105.

Ist ein abzuschätzendes Gut nicht zu weit von dem Sitze der Direction entfernt, und erlauben es seine Geschäfte, so muß er

§. 103.

Syndyk Prowincyalny jest razem Radzcą Ziemskim z prawem zasiadania i głosowania w zgromadzonem Collegium, i jako taki obowiązany jest z urzędu przestrzegać mianowicie praw i interessu wierzycieli (posiadających listy zastawne). W szczególności zaś należy do niego pod względem prawa zgłębianie wszystkiego, co się do bezpieczeństwa listów zastawnych ściąga, mianowicie wykazów hypotecznych i zdolności rozrządzenia właścicieli. Poczynione przezeń w téj mierze monita muszą być uprzątnionemi. Szczególniejszym również jest jego obowiązkiem rozpoznawać, czyli względem zaintabulowanych długów i ich spłacenia zachodzą jeszcze wątpliwości do uprzątnienia, o które nalegać winien.

§. 104.

Prócz tego trzyma pióro na Ziemskich Zgromadzeniach i trudni się właściwą korrespondencyą Dyrektora i Collegii we wszelkich interessach Ziemskich. Prowadzi Regestra Ziemskie i wnosi do nich, co należy. Utrzymuje oraz dziennik przychodzących listów, które w niebytności Dyrektora otwiera i prezentuje, i wydawanych dyspozycyi, zapisując w nim dokładnie tak podania jako też rezolucye z numerem, nazwiskiem podającego lub odbierającego, krótką treścią, dniem prezentaty i dekretu, z oznaczeniem akt, w których podanie i rezolucya znajdują się.

§. 105.

Jeżeli oszacować się mające dobra nie są za nadto odległe od siedliska Dyrekcyi, i jeżeli tego inne zatrudnie-

bei der Aufnahme der Taren gegenwärtig sein; auch andere Aufträge, die ihm von der Direction in Landschaftssachen gemacht werden, übernehmen.

§. 106.

Dagegen soll er aber auch mit einer angemessenen Besoldung versehen, und kann nur durch eigene Entsagung oder durch Urtheil und Recht von seinem Amte entfernt werden.

D. Von den Geschäften der Direction und des Collegiums.

§. 107.

Das Collegium versammelt sich jährlich zweimal, zu der §. 237 bestimmten Zeit, und bleibt, bis die Geschäfte abgemacht sind, beisammen.

§. 108.

Eine Rücksprache mit den verbundenen Gutsbesitzern bedarf es nicht, wenn der Gegenstand blos die Anwendung der Grundsätze dieser Creditordnung auf gewisse einzelne Fälle, z. B. die Revision und Festsetzung aufgenommener Taren, die Abfassung eines Beschlusses über Pfandbriefs bewilligungen der Anlehne, die Verfügung der Verpachtung, die Revision und Abnahme der Rechnungen, die Wahl und Anstellung der Beamten, welche der Director in Gemäßheit dieser Creditordnung vorzuschlagen, das Collegium aber mit Bestellungen zu versehen hat, und ähnliche Angelegenheiten betrifft. Bezieht sich aber der Gegenstand auf eine Abänderung in der Einrichtung des Collegiums, z. B. auf die Anstellung eines in der jetzigen Ordnung nicht bestimmten Beamten, oder eine Veränderung des Locals, besonders aber auf gewisse, dem Etat nicht

nia jego dozwalają, znajdować się winien przy sporządzaniu tax, i uskuteczniać inne polecenia Dyrekcyi w przedmiotach Ziemskich.

§. 106.

Ma za to mieć przyzwoitą płacę i tylko skutkiem zrzeczenia się własnego lub za wyrokiem sądowym, złożonym bydź może z urzędu.

D. *O czynnościach Dyrekcyi i Collegii.*

§. 107.

Collegium zgromadza się dwa razy w roku, w czasie §. 237 oznaczonym, i odbywa posiedzenia aż do ukończenia czynności.

§. 108.

Zniesienie się z członkami towarzystwa nie jest potrzebném, gdy przedmiot tyczy się tylko przystósowania zasad tego Regulaminu do pewnych szczególnych przypadków np. rewizyi i ustanowienia tax sporządzonych, zadecydowania względem zezwolenia na wydanie listów zastawnych lub względem dzierzaw, rewizyi i odebrania rachunków, wyboru i ustanowienia Oficyalistów, których Dyrektor stósownie do tego Regulaminu proponuje a Collegium patentuje i innych podobnych czynności. Jeżeli zaś idzie o jaką odmianę w urządzeniu Collegii np. ustanowienie nieoznaczonych Regulaminem Oficyalistów, o odmienienie lokalu, mianowicie zaś pewne nieodpowiadające Etatowi dyspozycye względem właściwych funduszów kassy np. powiększenie płacy

gemäße Verfügungen, über die eigenthümlichen Fonds der Casse, z. B. Zulagen und Nebeneinnahmen der Beamten; so kann ohne Rückfrage an die Kreise und ohne Genehmigung des engeren Ausschusses von dem Collegium nichts bestimmt werden; vielmehr muß die Direction alle Gegenstände der letzteren Art vor den zu haltenden Kreistagen den Landschaftsräthen mittheilen, damit diese die Mitglieder des Vereins darüber befragen, und die nöthige Anweisung von ihnen einziehen können.

§. 109.

Das Provinzial-Collegium faßt alle Beschlüsse lediglich nach Mehrheit der Stimmen. Bei gleichen Stimmen giebt die Stimme des Directors den Ausschlag.

§. 110.

Den ganzen Geschäftsgang leitet der Director; doch müssen dabei alle Belästigungen sorgfältig vermieden und die Geschäfte gleich vertheilt werden, wenn nicht eine nahe Verwandschaft der dabei betheiligten Personen eine Ausnahme nothwendig macht.

§. 111.

Allgemeine Angelegenheiten, welche das Departement oder das ganze Institut betreffen, muß der Director allen in dem Jahre dienstthuenden Landschaftsräthen auf dem geschwindesten Wege mittheilen, und diese sind zu einer gleichen Mittheilung an alle verbundene Gutsbesitzer verpflichtet.

§. 112.

Die Provinzial-Direction muß vorzüglich darauf sehen, daß die Grundsätze des Systems in ihren Kreisen genau beobachtet, und alle Unordnungen vermieden werden. Sie muß alles, was zur Aufnahme des land-

i poboczne dochody Oficyalistów; w takich przypadkach bez zniesienia się z Powiatami i zatwierdzenia Komitetu, Collegium stanowić nie może. Owszem powinna Dyrekcya o przedmiotach ostatniego rodzaju przed zjazdami powiatowemi zawiadomić Radzców Ziemskich, ażeby ci z członkami Towarzystwa znieść się w téj mierze, i potrzebnéj instrukcyi od nich zażądać mogli.

§. 109.

Collegium Prowincyalne stanowi wszelkie uchwały jedynie większością głosów. Równość głosów rozstrzyga głos Dyrektora.

§. 110

Dyrektor kieruje całym czynności tokiem; winien jednakże unikać troskliwie wszelkich przeciążeń i starać się o równy prac podział, chybaby bliskie krewieństwo iteressowanych w tém osób, wyjątku wymagało.

§. 111.

Ogólne sprawy dotyczące Departamentu lub całego Instytutu, winien Dyrektor wszystkim urzędującym w tymże roku Radzcom Ziemskim na najprędszéj drodze kommunikować, a ci do równéjże kommunikacyi wszystkim członkom Towarzystwa są obowiązani.

§. 112.

Dyrekcya Prowincyalna szczególniéj baczyć na to powinna, ażeby zasady Systematu w jéj Powiatach ściśle zachowywane i wszelkie nadużycia unikane były. Powinna ułatwiać i wy-

schaftlichen Credites gereichen kann, befördern und ausführen.

§. 113.

Die Direction hat vorzüglich die Sicherheit zu untersuchen, welche von den zu bepfandbriefenden Gütern zu leisten ist. Wenn sich aus dem Hypothekenscheine ergiebt, daß bei dem zu verpfändenden Gute, z. B. in Ansehung des Besitztitels, noch eine Erinnerung von Seiten der Gerichte vermerkt steht, so ist der Pfandbriefssucher sogleich anzuweisen, das nöthige bei der Behörde nachzusuchen, und den Erfolg nachzuweisen. Es muß auf den Grund des Hypothekenscheins die Beschaffenheit der in Pfandbriefe umzuschreibenden Schuldposten, auch ob und was der Umschreibung entgegen stehe untersucht werden.

§. 114.

Vorzüglich beschäftiget sich die Provinzial-Direction mit Revision der aufgenommenen Taxen, mit Einnahme der Zinsen und deren Auszahlung an die Coupons-Inhaber der Beitreibung der Rückstände, den erforderlichen Verpachtungen, der Aufsicht darüber, und der Einziehung der Pachtgelder, im gleichen der Auszahlung des Capitals der Pfandbriefe, insofern ihr solche von der General-Direction übertragen wird.

§. 115.

Die Direction muß die Wirthschaftsführung der verbundenen Gutsbesitzer genau beobachten, und bei entdeckten, die landschaftliche Sicherheit bedrohenden Unordnungen, die schleunigste Abhülfe verfügen.

§. 116.

Jeder Theilnehmer ist verpflichtet, der Direction anzuzeigen, wenn ein Gutsbesitzer

konywać wszystko, co do wzrostu Kredytu Ziemskiego przyłożyć się może.

§. 113.

Nadewszystko zgłębiać powinna Dyrekcya bezpieczeństwo, jakie zastawić się mające dobra po sobie mieć powinny. Gdy się okazuje z attestu hypotecznego, iż przy dobrach, na które listy zastawne zaciągnione być mają np. we względzie tytułu possessyi, zanotowana jest ze strony Sądu uwaga jaka, naówczas zalecić zaraz należy Extrahentowi, ażeby potrzebne uczynił do Sądu wnioski i rezultat przedstawił. Wybadać należy na zasadzie wykazu hypotecznego jakość długów w listy zastawne przeistoczyć się mających i czyli i co przeistoczeniu temu jest na przeszkodzie.

§. 114.

Dyrekcya zatrudnia się szczególniéj rewizyą tax sporządzonych; odbieraniem prowizyj i wypłatą onychże posiadaczom kuponów, ściąganiem zaległości, potrzebnemi wydzierzawieniami, dozorem nad niemi i odbieraniem pieniędzy z dzierzaw, niemniéj wypłatą kapitału listów zastawnych, skoro im takowa od Głównéj Dyrekcyi poruczoną będzie.

§. 115.

Dyrekcya powinna mieć czujne oko na gospodarowanie członków Towarzystwa, a dostrzegłszy grożącego bezpieczeństwu gospodarskiemu nieładu, najprędsze przedsiębrać środki zaradcze.

§. 116.

Każdy członek Towarzystwa obowiązany jest donieść Dyrekcyi, gdy

seinen Acker nicht gehörig bestellt, außer Dünger kommen läßt, seinen Viehbestand schwächt, oder ihn nicht ergänzt, wenn er durch einen Zufall vermindert worden ist; wenn er Wohn- und Wirthschaftsgebäude verfallen läßt und nicht ausbessert, Dämme eingehen läßt und Holzungen aushaut. Doch ist hierbei auf namenlose und unbestimmte Anzeigen keine Rücksicht zu nehmen.

§. 117.

Vorzüglich muß die Bewirthschaftung der dem Creditsystem verpfändeten Wälder genau beobachtet werden.

§. 118.

Will der Besitzer den Wald von der Taxe ausnehmen, so muß er schriftlich erklären: daß es nur geschehe, um die landschaftliche Aufsicht zu vermeiden; er es sich aber gefallen laße, daß bei einer nothwendig werdenden Verpachtung des Gutes, der Wald als mitverpfändet angesehen, und der Wirthschaftsbedarf nach den in der Wirthschaftstaxe bestimmten Preisen aus dem Walde entnommen werde; auch muß er sich einer Einschränkung von Seiten der Landschaft unterwerfen, wenn er eine dem jährlichen Bedarf nachtheilige Ausholung unternehmen sollte.

§. 119.

Ist der Wald mit zur Taxe gezogen, so muß die Direction darüber wachen, daß der Wald nach den von ihr festgestellten Grundsätzen bewirthschaftet, und nicht mehr als danach bestimmt ist, geholzt und verkauft werde.

§. 120.

Sie ist zu diesem Behufe berechtiget und

który właściciel dóbr roli swéj należycie nie uprawia, mierzwienia zaniedbuje, inwentarz bydelny zmniejsza, lub ubyłego przez jakową przygodę nieuzupełnia, gdy dopuszcza rujnowania się budynków mieszkalnych i gospodarskich i takowych nie naprawia, dopuszcza zniszczenia tam i wycina bory. Wszakże na bezimienne i niepewne doniesienia żadnego mieć względu nie należy.

§. 117.

Szczególniéj pilną trzeba dawać baczność na gospodarowanie lasów, Systematowi Kredytowemu zastawionych.

§. 118.

Jeżeli właściciel dóbr wyłączyć chce bór od taxy, powinien zadeklarować na piśmie: iż to jedynie czyni dla uniknienia dozoru Ziemskiego, lecz że przestaje na tem, ażeby w razie nieodzownéj wydzierzawienia dóbr potrzeby, bór uważanym był za również do zastawu należący i żeby drzewo w gospodarstwie potrzebne podług cen w taxie gospodarskiéj oznaczonych, z boru branem było; winien także poddać się ograniczeniu ze strony Ziemstwa, skoroby dopuścił się zrębu z uszczerbkiem dla potrzebnéj na rok ilości drzewa.

§. 119.

Jeżeli bór do taxy pociągniony, powinna Dyrekcya dać baczenie, ażeby według przyiętych zasad był gospodarowanym, i żeby nic nad przepis nie wycinano i przedawano.

§. 120.

W tym względzie umocowaną jest

verbunden, so oft sie es nöthig findet, den Wald besichtigen zu lassen, die Einsicht der Rechnungen zu verlangen, und die Jäger und Förster eidlich zu verhören, um sich zu überzeugen, ob die Forstwirthschaft nach den bestehenden Grundsätzen geführt wird, oder nicht?

§. 121.

Wird in der ersten Hälfte der Tilgungszeit der Pfandbriefe, ein Wald durch Raupenfraß, Windbruch oder Brand verwüstet, so soll das beschädigte Holz von der Landschaft in Beschlag genommen, mit Zustimmung des Gutsbesitzers verkauft, und von diesem Ertrage, so weit es zureicht, die auf den Wald genommenen Pfandbriefe abgelößt werden.

In der zweiten Hälfte der Tilgunszeit wird das Holz zwar seiner freien Verfügung überlassen, doch soll im Verhältniß des Schadens eine Reihe von Jahren bestimmt werden, in welchen der Besitzer den zum Ertrage berechneten Theil des Forstes, nicht abholzen darf, um den Wald wieder in ein forstmäßiges Verhältniß zu bringen.

In beiden Fällen aber soll es von dem Gutsbesitzer abhängen, ob er sich diesen Bestimmungen unterwerfen, oder die auf den Wald gegebenen Pfandbriefe sofort ablösen will.

§. 122.

Findet ein Besitzer in einem oder dem andern Falle Gelegenheit, sich einen bedeutenden Vortheil durch einen über die festgestellten Grundsätze hinausgehenden Holzverkauf zu schaffen, so muß er es der Direction anzeigen, die nach vorheriger Untersuchung bestimmen wird, wie viel er dagegen Pfandbriefe abzulösen, oder in welchen Verhältnißen und wie lange er den Wald in den folgenden Jahren zu schonen habe,

i obowiązaną, ilekroć znajduje tego potrzebę, kazać bór rewidować, żądać przejrzenia rachunków, i przesłuchać strzelców i borowych pod przysięgą, dla przekonania się: czyli bór według istniejących zasad jest gospodarowanym lub nie?

§. 121.

Na przypadek spustoszenia boru przez gąsienice, łom, lub pożar; w pierwszéj połowie terminu amortyzacyjnego, ma być drzewo uskodzone przez Ziemstwo zajętem, z przychyleniem się właściciela przedanem, i z funduszu tego, jak daleko tenże starczy, zaciągnione na bór listy zastawne, spłaconemi.

W drugiéj połowie terminu amortyzacyjnego zostawione wprawdzie będzie drzewo do jego rozrządzenia, atoli w proporcyi szkody ustanowione będą lata, w których właścicielowi obrachowanéj na intratę części boru wycinać nie wolno, ażeby bór powrócił znowu do stanu zasadom leśnym odpowiedniego

W obudwóch zaś przypadkach zależeć będzie od właściciela: poddać się tym postanowieniom, lub bezzwłocznie wydane na bór listy zastawne spłacić.

§. 122.

Jeżeli w jednym lub drugim przypadku nadarzy się właścicielowi sposobność znacznego zysku s przedaży drzewa nad stósunek zasad przyjętych, powinien to donieść Dyrekcyi, która po poprzedniczem wybadaniu postanowi, ile winien spłacić listów zastawnych, lub jak długo i w jakiéj proporcyi ochraniać boru w latach następnych,

um das festgestellte Verhältniß der Holznutzung wieder herzustellen.

§. 123.

Hat ein Besitzer im verfloßenen Jahre weniger Holz geschlagen als bestimmt ist, so wird ihm der ersparte Abtrieb im laufenden Jahre bei dem Verkaufe, zu Gute gerechnet.

§. 124.

Es ist eine Forstverwüstung, wenn der Besitzer mehr, als grundgesätzlich festgestellt ist, Holz verkauft, wenn er nicht in der vorgeschriebenen Ordnung holzt, oder wenn er die abgeholzten Flecke nicht vorschriftsmäßig hegt. Jede Forstverwüstung ist ein zureichender Grund, das Gut zu verpachten, und den Forst unter besondere Aufsicht zu nehmen, um den Creditverein sicher zu stellen.

§. 125.

Auf die Anzeige einer Forstverwüstung oder der üblen Bewirthschaftung eines Gutes, muß der Director entweder die Verantwortung des Gutsbesitzers erfordern, oder ohne Aufsehen nähere Erkundigung über die Richtigkeit der Anzeige einziehen.

§. 126.

Ist er von der Wahrheit der Anzeige überzeugt, so ist er befugt und verbunden. aus den Mitgliedern des Collegiums eine Commission anzuordnen, welche die angezeigten Unordnungen an Ort und Stelle zu untersuchen und den Gutsbesitzer anzuweisen hat, in welcher Art und in welcher Zeit den gerügten Mängeln abgeholfen seyn muß.

§. 127.

Die Direction ist wegen der durch üble

dla przywrócenia ustanowionego względem zrębu stósunku.

§ 123.

Jeżeli właściciel w upłynionym roku mniej, jak zakreślono, spuścił drzewa, oszczędzone drzewo rachować się będzie na awantaż jego w roku bieżącym przy przedaży.

§. 124.

Uważa się za spustoszenie boru, gdy właściciel więcéj przedaje drzewa, aniżeli według zasad ustanowiono, gdy nie wycina drzewa w przepisanym porządku, lub gdy wyciętych przestrzeń według przepisów nie zagaja. Każde spustoszenie boru upoważnia dostatecznie do wypuszczenia dóbr w dzierzawę i wzięcia pod szczególny dozór boru, dla zapewnienia towarzystwu kredytowemu rękojmi.

§. 125.

Na doniesienie o pustoszeniu boru lub o złem dóbr gospodarowaniu, powinien Dyrektor albo zażądać wytłumaczenia się właściciela, lub potocznie zawiadomić się bliżéj względem rzetelności doniesienia.

§. 126.

Przekonawszy się o prawdzie doniesienia, mocen jest i obowiązany wyznaczyć z członków Collegii Kommissyą, która doniesione nadużycia na miejscu rozpozna, i zaleci Właścicielowi, w jakim sposobie i czasie wytkniętym nadużyciom zaradzić winien.

§. 127.

Dyrekcya jest odpowiedzialną za

Wirthschaft entstehenden Ausfälle verantwortlich; in dringenden Fällen ist sie daher auch ermächtiget, die Untersuchung in Abwesenheit des Gutsbesitzers vornehmen zu laßen.

§. 128.

Genügt der Gutsbesitzer den Anweisungen der Commission in den festgestellten Fristen nicht, so ist ohne weitere Rückfrage die Administration oder Verpachtung einzuleiten, die so lange fortgesetzt wird, bis die Wirthschaft wieder in Stand kömmt, und der Besitzer hinlängliche Sicherheit für eine bessere Wirthschaftsführung leistet.

§. 129.

Der Recurs von dergleichen Verfügungen des Provinzial-Collegiums, steht dem Beschuldigten an die General-Landschafts-Direction offen, welche die Beschwerde auf einen von dem Provinzial-Collegium mit den Acten erforderten Bericht entscheidet, oder nach Umständen auf Gefahr und Kosten des Beschwerdeführers, eine nochmalige Untersuchung durch andere Abgeordnete verfügen kann.

Die Feststellung der General-Direction wird vollzogen, dem Kläger aber der Recurs an den engeren Ausschuß gestattet.

E. Von der Registratur und den Landschafts-Registern.

§. 130.

Die Registratur wird von dem Syndicus mit Hülfe des Calculators in Ordnung gehalten.

niedobory ze złego wynikające gospodarstwa, a zatem w naglących przypadkach mocną jest także, kazać przedsiębrać indagacyą pod niebytność Właściciela.

§. 128.

Jeżeli właściciel zaleceniom Kommissyi w oznaczonych terminach zadosyć nie uczyni, bez dalszego pytania przystąpić należy do zaprowadzenia administracyi lub wydzierzawienia — co tak długo ma trwać, dopóki gospodarstwo nie wróci do należytéj pory, i właściciel dostatecznem lepszego gospodarowania nie zaręczy bezpieczeństwem.

§. 129.

Od takowych Collegii Departamentowego rozporządzeń, służy obwinionemu odwołanie się do Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj, która zażalenie, w skutek zażądanego od Collegium wraz z aktami raportu, rozstrzyga, lub w miarę okoliczności na wydatek i szkodę żalącego się, powtórną wyznaczyć może indagacyą.

Decyzya Głównéj Dyrekcyi przywodzi się do skutku, z zastarzeżeniem wszakże żalącemu się rekursu do Komitetu.

E. *O Registraturze i Regestrach Ziemskich.*

§. 130.

Registraturę utrzymuje w porządku Syndyk przy pomocy Kancellisty.

§. 131.

Sie besteht:

1) aus General-Acten, die alles enthalten, was das System überhaupt und das ganze Departement angeht, besonders die Correspondenz mit der General-Direction und andern Behörden über allgemeine Gegenstände;
2) aus Termins- oder Sitzungs-Acten, worin die auf den Departements-Tagen vorgekommenen Gegenstände enthalten sind, als Bewilligungen, Tarvorträge und sonstige Beschlüße.

   Hierzu gehören auch die Kreistags-Intabulations-, Rechnungs-Abnahme-, Zinsenzahlungs- und andere periodische Actenstücke; diese werden wie die ersten, nach Jahrgängen geführt.
3) aus Spezial-Acten von jedem Gute, und sonstigen einzelnen Gegenständen nach alphabetischer Ordnung;
4) aus besondern Spezial-Acten von jedem Gute in Betreff der planmäßigen Pfandbriefstilgung. Diese muß der Syndicus in einem von ihm zu verschließenden Schranken allein aufbewahren. Er bleibt für ihre Erhaltung verantwortlich.

§. 132.

Die Landschaftsregister enthalten ein Verzeichniß der im Departement befindlichen verbundenen Güter, der Besitzer und ihres Besitztitels, und der Höhe der ausgefertigten Pfandbriefe, die Nachweisung, wie viel zur Tilgung derselben gezahlt, und wie viel damit getilgt sind, und andere dazu gehörige Nachrichten, nach einem nach zu entwerfenden Schema.

§. 133.

Sie werden von dem darauf besonders

§. 131.

Składa się ona:

1) Z akt generalnych, zawierających wszystko, co się tyczy Systematu w powszechności i Departamentu całego, mianowicie korrespondencyą z Główną Dyrekcyą i innemi Władzami w ogólnych materyach;
2) Z akt terminowych czyli sessyjnych, obejmujących czynności posiedzeń Departamentowych, jako to zezwolenia, układy taxacyjne i inne uchwały.

   Do tegoż oddziału należą także akta zebrań powiatowych, intabulacyi, odbierania rachunków, wypłaty prowizyi i inne peryodyczne; — te jak poprzednicze w rocznych zbiorach utrzymywane będą.
3) Z szczególnych akt każdéj wsi, i innych pojedyńczych przedmiotów, w porządku alfabetycznym;
4) Z osobnych akt specyalnych każdéj wsi we względzie amortyzacyi listów zastawnych. Te utrzymuje Syndyk w szafie pod swoim kluczem i jest za nie odpowiedzialnym.

§. 132

Regestra ziemskie zawierają dezygnacyą dóbr w Departamencie położonych, właścicieli i ich tytułu possessyi, ilości i objętości wydanych listów zastawnych, wykaz złożonéj opłaty na fundusz amortyzacyjny, ile się przez to amortyzowało i inne potrzebne tym końcem wiadomości, a to podług ułożyć się mającego wzoru.

§. 133.

Prowadzi je Syndyk pod osobną

mit vereideten Syndicus geführt, und unter seinen Verschluß in der Registratur aufbewahrt.

§. 134.

Nur im versammelten Collegium, und zwar auf den Grund eines über die Eintragung oder Löschung aufgenommenen, und vom Collegium vollzogenen Protocolls, darf der Syndicus in die Register eintragen. Einseitig darf er keinen Vermerk machen. In eben der Art wird die Pfandbriefstilgung nachgetragen.

§. 135.

Bei eigener Vertretung muß der Syndicus diese Register mit der größten Genauigkeit führen, und sie unter keinen Umständen aus der Hand geben.

F. Vom Rendanten und den übrigen Beamten.

§. 136.

Der Rendant muß alle Gelder nach der von der Departements-Direction zu erhaltenden Dienstanweisung annehmen, auszahlen, buchen und belägen.

Er besorgt die Einnahme und Ausgabe der Zinsen, nimmt auf Anweisung der Direction alle abzulösenden Pfandbriefe oder ähnliche Documente in Empfang und verfährt damit, wie bei der Einnahme und Ausgabe der baaren Gelder.

Über Einnahme und Ausgabe muß er ein richtiges Journal führen, seine Cassenbücher, Registratur und Rechnungen jederzeit in gehöriger Ordnung halten, und sich in Allem nach der ihm zu ertheilenden Dienstanweisung richten.

na to przysięgą i pod jego kluczem zachowują się w Registraturze.

§. 134.

Tylko w zebranem Collegium i wprawdzie na fundamencie sporządzonego względem zapisania lub wymazania, a przez nie podpisanego protokółu, może Syndyk wpisy do Regestrów uskuteczniać; jednostronnie niewolno mu nic zapisywać. W tymże samym sposobie notuje się amortyzacya.

§. 135.

Pod własną odpowiedzialnością winien Syndyk regestra te z największą prowadzić akuratnością, i nie wydawać ich z rąk swoich w żadnym przypadku.

F. *O Kassyerze i innych Oficyalistach.*

§. 136.

Kassyer winien wszelkie pieniądze podług udzielić mu się mającéj od Dyrekcyi Departamentowéj instrukcyi przyjmować, wypłacać, do księgi zapisywać i udowodniać.

Trudni się perceptą i expensą prowizyi, przyjmuje za zleceniem Dyrekcyi wszelkie realizować się mające listy zastawne, lub podobne dokumenta i postępuje z niemi jak przy percepcie i expensie gotowizny.

Powinien utrzymywać dokładny dziennik przychodu i rozchodu, mieć księgi kassowe, registraturę i rachunki każdego czasu w należytym porządku, i we wszystkiem stósować się do instrukcyi, która mu będzie udzieloną.

§. 137.

Sein Amt ist ihm lebenslänglich verliehen; nur durch eigene Entsagung oder durch Urtheil und Recht kann er entfernt werden.

Er muß eine von der Provinzial-Direction zu bestimmende Caution in baarem Gelde oder in Pfandbriefen machen.

§. 138.

Er wird von dem Director vorgeschlagen, durch die Mehrheit der Stimmen im Collegium angenommen, und durch dasselbe vereidet. Sobald es der Fonds der Landschaft erlaubt, soll bei der Casse noch ein Controlleur angestellt werden.

§. 139.

Bei der Registratur, Canzlei und Calculatur werden so viel Beamte angestellt, als nach dem Ermessen des Provinzial-Collegiums zur ordnungsmäßigen Betreibung der Geschäfte erforderlich sind.

§. 140.

Jeder bearbeitet zwar besonders das ihm angewiesene Fach, muß sich aber auch zu andern landschaftlichen Geschäften von der Direction gebrauchen lassen, und Alles, was ihm aufgetragen wird, mit Ordnung, Fleiß und Treue ausführen.

§. 141.

Die Landschafts-Direction hat ihre Befähigung zu prüfen; ihre Aemter sind lebenslänglich, wenn sie nicht wegen pflichtwidrigen Betragens entfernt werden (§. 192.). Der Director bringt sie in Vorschlag, und die Mehrheit der Stimmen im Collegium entscheidet ihre Anstellung; sie werden von dem Director vereidet und er-

§. 137.

Urząd jego jest dożywotni; tylko za własnem zrzeczeniem się lub mocą wyroku sądowego może bydź z niego oddalonym.

Złożyć winien kaucyą, gotowizną lub w listach zastawnych przez Dyrekcyą Prowincyalną oznaczyć się mającą.

§. 138.

Proponuje go Dyrektor, a Collegium większością głosów przyjmuje i przysięgę od niego odbiera. Skoro fundusz Ziemstwa dozwoli, ustanowionym będzie jeszcze Kontroller Kassy.

§. 139.

Przy Registraturze, Kancellaryi i Kalkulaturze ustanowionych będzie tyle Oficyalistów, ile ich Collegium Prowincyalne do porządnego interessów prowadzenia potrzebnymi bydź uzna.

§. 140.

Każdy obrabia wprawdzie szczególniéj wskazany mu wydział, atoli używać go może Dyrekcya i do innych czynności ziemskich, i wszystko, co sobie ma poruczonem, porządnie, pilnie i wiernie wykonywać powinien.

§. 141.

Dyrekcya Ziemska bada ich zdatność; funkcye ich dożywotnie, chyba iżby zostali oddaleni dla przeciwnego obowiązkom sprawowania się. (§. 192). Proponuje ich Dyrektor, większość głosów Collegii stanowi ich przyjęcie, Dyrektor odbiera od nich przysięgę, a Collegium patentuje.

halten ihre Bestallung von dem gesammten Collegium.

§. 142.

Der ebenfalls noch anzustellende Bote, besorgt die Reinigung und Heitzung der Zimmer und die Aufwartung bei den Sitzungen, trägt und holt Briefe, Paquete und Geld von der Post, und muß sich bei dringenden Angelegenheiten auch zu Verschikkungen brauchen lassen.

§. 143.

Er erhält seine Bestellung auf den Vorschlag des Directors vom Collegium, und behält sein Amt so lange, als er es verwalten kann, und sich dessen durch ein pflichtwidriges Betragen nicht unwerth macht. Der Director wird ihn vereiden.

Siebentes Capitel.

Von den Kreis-Versammlungen.

§. 144.

Der dienstthuende Landschaftsrath ruft zweimal jährlich, nämlich um Ostern und Michaeli, die zum Creditsysteme verbundenen Gutsbesitzer des Kreises zusammen, eröfnet ihnen, was etwa geschehen sein mag, und fordert ihre Bemerkungen, die er berathen und den durch die Mehrheit der Stimmen festgestellten Beschluß aufzeichnen und unterschreiben läßt, um ihn bei dem Collegium in Vortrag zu bringen. Es müßen auf diesen Kreistagen alle Wahlen, und andere, den Creditverein betreffende Gegenstände, abgemacht werden, worüber es der unmittelbaren Zuziehung der verbundenen Gutsbesitzer bedarf.

§. 142.

Mający się jeszcze ustanowić posłaniec, trudni się ochędostwem, opalaniem izb i służbą podczas posiedzeń. Przynosi i odnosi listy, paki i pieniądze na pocztę i w naglących przypadkach posyłanym bydź może.

§. 143.

Patentuje go Collegium na przedstawienie Dyrektora i pozostanie przy swej funkcyi, dopóki ją sprawować jest zdolnym i nie okaże się niegodnym onéjże przez przeciwne obowiązkom sprawowanie. Dyrektor odbierze od niego przysięgę.

Rozdział siódmy.

O Zebraniach Powiatowych.

§. 144.

Urzędujący Radzca Ziemski zwołuje dwa razy do roku, to jest około Wielkiéj-Nocy i S. Michała złączonych w Towarzystwo Kredytowe Właścicieli dóbr Powiatu, zawiadomia ich o tem, co zajść mogło, żąda ich uwag, które poddaje pod ich roztrząsanie i ustanowioną większością głosów uchwałę spisuje, i tęż przez nich podpisaną, in Collegio potem przedstawia. Na tych Zebraniach Powiatowych powinny bydź załatwiane wszelkie wybory i inne związku kredytowego dotyczące przedmioty, które bezpośredniego przyzwania stowarzyszonych Właścicieli dóbr wymagają.

§. 145.

Alle zum Creditsysteme verbundenen Gutsbesitzer müssen, können sie keine rechtliche Abhaltung nachweisen, persönlich erscheinen. Für unmündige und moralische Personen kann ein angesessener Gutsbesitzer bevollmächtiget werden, ihre Stimme abzugeben, oder für erstere, auch der Vormund selbst erscheinen.

§. 146.

Von Wirthschaftsbeamten oder Andern, die persönlich nicht geeignet sind, in den Kreissammlungen zu erscheinen, werden weder schriftliche noch mündliche Erklärungen angenommen.

§. 147.

Die nichterscheinenden oder durch einen zulänglich Bevollmächtigten Nichtvertretenen, werden als einwilligend, in den Beschluß der Mehrheit, angesehen. Wer aber ohne eine hinlängliche Ursache anzugeben, dreimal hintereinander ausbleibt, wird von der Versammlung und von allen Wahlen zu einem landschaftlichen Amte oder Geschäfte auf immer ausgeschlossen.

§. 148.

In den Ausschreibung zur Kreisversammlung, müssen die Hauptgegenstände der Berathungen angeführt werden, und jeder Gutsbesitzer muß bei dem Empfangsvermerk zugleich anzeigen, ob er persönlich erscheinen werde, oder welche dringende Abhaltungen er habe. Die Umläufe müssen in kleinen Umkreisen dergestalt befördert werden, daß sie acht Tage vor dem Termine herumkommen können.

§. 149.

Den Vorsitz in den Kreissammlungen

§. 145.

Wszyscy do Systematu Kredytowego należący Właściciele dobr, zjeżdżać się powinni osobiście, nie mogąc prawnemi powodami nieprzytomności swéj udowodnić. Za małoletnich i korporacye głosować może osiadły obywatel pełnomocnictwem opatrzony, lub też za pierwszych sam opiekun stawać.

§. 146.

Od oficyalistów ekonomicznych lub innych osób, do stawania osobistego na Zebraniach Powiatowych nieuwłaśnionych, ani piśmienne ani ustne deklaracye przyjmowane nie będą.

§. 147.

Członkowie niestawający lub przez dostatecznych pełnomocników nie wyręczeni, uważani będą za przychylających się do uchwał większości. Lecz kto bez złożenia dostatecznego powodu trzykroć posobie nie będzie przytomnym, na zawsze od Zebrania i wszelkich wyborów do jakowego urzędu lub czynności Ziemskiéj wyłączonym zostanie.

§. 148.

W liście zwolującym Zebranie Powiatowe powinny być wyrażone celniejsze przedmioty obrady, a każdy właściciel dóbr prezentując, kiedy go doszedł okólnik, powinien zaraz oświadczyć, czyli przybędzie osobiście, lub jakie ma w tem naglące przeszkody. Okólniki powinny być obsyłane w małych obwodach, tak iżby ośm dni przed terminem obejść mogły.

§. 149.

Na Zebraniach Powiatowych przod-

führt der dienstthuende Landschaftsrath, in seiner Abwesenheit der folgende.

§. 150.

Ist Alles, was auf das Creditsystem Bezug hat, vorgetragen und erlediget, so wird zu den Wahlen geschritten, wenn dergleichen erforderlich sind.

§. 151.

Bei den Wahlen werden die Stimmen nach der Zahl der stimmenden Gutsbesitzer gezählt. Jeder hat in demselben Kreise, ohne Rücksicht darauf, ob er darin mehrere Güter, ob er nur eins besitzt, nur eine Stimme. Wer aber in mehreren Kreisen besondere Besitzungen hat, hat in jedem dieser Kreise eine Stimme.

§. 152.

Von den bei den Kreisversammlungen aufgenommenen Protocollen, erhält die Provinzial-Direction eine unterschriebene Abschrift, und erstattet aus sämmtlichen Kreisberichten einen Hauptbericht an die General-Landschafts- Direction.

§. 153.

Außer diesen jährlich zweimal abzuhaltenden Kreisversammlungen ist kein Landschaftsrath berechtiget, ohne besondern Auftrag der General- Landschafts-Direction, eine landschaftliche Versammlung auszuschreiben.

Achtes Capitel.

Vom engeren Ausschusse.

§. 154.

Der engere Ausschuß ist eine Versammlung von Abgeordneten, welche die zum Cre-

kuje urzędujący Radzca Ziemski, pod jego niebytność, następujący.

§. 150.

Po przedstawieniu i załatwieniu wszelkich Systematu Kredytowego dotyczących okoliczności, przystąpi się, jeśli potrzeba, do wyborów.

§. 151.

Przy wyborach liczą się głosy podług liczby wotujących rzeczywiście właścicieli dóbr i każdy członek bez różnicy posiadłości jednę tylko ma kreskę. Kto zaś oddzielnie ma w więcéj Powiatach dobra, służy mu głos w każdym Powiecie.

§. 152.

Z działanych na Zebraniach Powiatowych Protokołów posyła się podpisana kopia Dyrekcyi Prowincyalnéj, która ze wszystkich raportów Powiatowych ogólną Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj zdaje sprawę.

§. 153.

Prócz tych dwóch do roku Zebrań Powiatowych, nie wolno żadnemu Radzcy Ziemskiemu, bez szczególnego upoważnienia Głównéj Dyrekcyi, zwoływać Zebranie Ziemskie.

Rozdział ósmy.

O Komitecie.

§. 154.

Komitet jest Zebraniem Deputowanych, których połączeni w Związek

ditsysteme verbundenen Gutsbesitzer eigends für diese Bestimmung, und zwar zu einer jeden solchen Versammlung von neuem, in den Kreisversammlungen nach Mehrheit der Stimmen wählen.

§. 155.

Es soll dazu auf drei Kreise nur ein Deputirter gewählt werden. Diese Kreise wechseln dergestalt ab, daß der eine Kreis im ersten Jahre, der zweite im zweiten, der dritte im dritten, den Abgeordneten wählt. Das Loos wird bestimmen, welcher Kreis anfängt und welcher folgt.

§. 156.

Außerdem soll auch der General-Landschafts-Syndicus mit Sitz und Stimme hinzutreten, und in den Versammlungen das Protocoll führen, imgleichen von jedem Provinzial-Collegium ein Landschaftsrath mit zum engeren Ausschuße geschickt werden.

§. 157.

In dem Kreise, wo der Abgeordnete zum engeren Ausschuß zu wählen ist, werden die zum Credisystem verbundenen Gutsbesitzer, nach erfolgtem Auftrage der General-Direction, von dem dienstthuenden Landschaftsrathe zu der §. 91, bestimmten Zeit, in der Kreisstadt zusammenberufen. Er führt bei der Versammlung den Vorsitz, sammelt und zählt die Stimmen, und macht den Gewählten bekannt. Das über die Wahl geführte Protocoll, wird von allen Anwesenden unterschrieben, einmal dem Königl. Commissarius und einmal der General-Landschafts Direction eingereicht.

§. 158.

In der diesfälligen Kreisversammlung (§. 144.) müssen alle verbundenen Gutsbesitzer persönlich erscheinen. Bevollmäch-

Kredytowy posiedziciele Ziemscy jedynie w tem przeznaczeniu i w prawdzie na każde takowe Zebranie na nowo, większością głosów na Zebraniach Powiatowych obierają.

§. 155.

Z trzech Powiatów ma tylko jeden Deputowany być obieranym. — Powiaty te zmieniają się tak, iż jeden Powiat w pierwszym roku, drugi w drugim, trzeci w trzecim Deputowanego obiera. Los oznaczy pierwszeństwo i następną Powiatów koléj.

§. 156.

Prócz tego należeć także ma do Komitetu Generalny Syndyk Ziemski z prawem zasiadania i głosowania i trzymać pióro na jego Zebraniach, podobnież każde Collegium Prowincyalne zsyłać ma jednego Radzcę Ziemskiego do Komitetu.

§. 157.

W Powiecie, w którym Delegowany do Komitetu ma być obranym, urzędujący Radzca Ziemski, po zaszłem z strony Generalnéj Dyrekcyi zleceniu, Członków Związku Kredytowego na oznaczony §. 91 czas do miasta Powiatowego zwoluje. Prezyduje on w zgromadzeniu, zbiera i przelicza głosy i oznajmia obranego. Sporządzonego protokołu wyboru, przez wszystkich podpisanego przytomnych, podaje się jeden exemplarz Król. Kommissarzowi, drugi Generalnéj Dyrekcyi Ziemskiéj.

§. 158.

Na tem Zebraniu Powiatowem (§. 144) wszyscy stowarzyszeni dóbr właściciele osobiście stanąć powinni. Pel-

tigte werden nicht angenommen; auch kann einem Andern die Stimme nicht übertragen werden, wohl aber der Vormund für seine Unmündigen erscheinen. Wer nicht erscheint, erklärt dadurch, daß er den genommenen Beschlüssen bejahend beitrete.

§. 159.

Der engere Ausschuß versammelt sich jährlich einmal in Posen in den ersten Tagen des Januars. Sein Geschäft ist: die unverbrüchliche Sicherheit der Pfandbriefe, die richtige Zinsenzahlung und den pünktlichen Gang der Pfandbriefstilgung unter allen Verhältnissen zu erhalten. Er ist die controllirende Behörde der General- und sämmtlicher Provinzial-Landschafts-Directionen, und hat alle Rechnungen zu dechargiren, und die an ihn gelangten Beschwerden in letzter Instanz zu entscheiden. Abweichungen von dieser Creditordnung, oder Abänderungen derselben, ist aber auch der engere Ausschuß zu beschließen oder zu genehmigen nicht ermächtiget.

§. 160.

Der Königl. Commissarius ruft den engeren Ausschuß, mit Bestimmung des Tages, an welchem er sich versammeln soll, zusammen, eröffnet die Sitzungen, leitet die Berathschlagungen und Beschlüsse, und entläßt ihn, wenn alle Geschäfte beendiget sind. Im Falle der Verhinderung des Königl. Commissarius vertritt der General-Landschafts-Director seine Stelle.

§. 161.

Der engere Ausschuß faßt seine Beschlüsse nach Mehrheit der Stimmen. Der Königl. Commissarius oder sein Stellvertreter, stimmt nicht mit, giebt aber bei Stimmengleichheit durch seine Meinung den Ausschlag. Ein anwesender Abgeordneter oder Landschaftsrath, der persönlich, oder für sei-

nomocnicy nie będą przyjęci; nie może także komu innemu votum być powierzone, opiekun atoli zjechać może za swych małoletnich. Niestawający, oświadcza przez to, przychylenie się do uchwał ustanowionych.

§. 159.

Zgromadza się raz do roku w Poznaniu pierwszych dni Stycznia. Do niego należy utrzymanie niewzruszonéj pewności listów zastawnych, dopilnowanie regularnéj wypłaty prowizyi i punktualnego biegu amortyzacyi wśrod wszelkich wypadków, kontrollowanie Głównéj i wszystkich Prowincyalnych Dyrekcyi, powinien kwitować wszelkie rachunki i rozstrzygać w ostatniéj Instancyi zaniesione doń zażalenia. Wszakże i Komitet nie jest mocen uchwalać lub approbować zboczenia lub odmiany niniejszego Regulaminu.

§. 160.

Kommissarz Królewski zwołuje Komitet, z oznaczeniem dnia, którego się ma zebrać, zagaja posiedzenia, kieruje obradami i uchwałami, i rozpuszcza go po załatwieniu wszystkich czynności. Jeżeli Królewski Kommissarz nie będzie mógł być przytomnym, zastąpi go Generalny Dyrektor Ziemstwa.

§. 161.

Komitet stanowi swe uchwały większością głosów. Królewski Kommissarz lub jego wyręczyciel, nie głosuje, lecz w razie równości głosów rozstrzyga swem zdaniem. Obecny Deputowany, lub Radzca Ziemski, który osobiście lub z strony Powiatu swoje-

nen Kreis insonderheit betheiliget ist, darf nicht mitstimmen.

§. 162.

Die Abgeordneten sind verbunden, die von ihren Machtgebern erhaltene Anweisung zum Vortrage zu bringen. Doch sind sie ohne Verantwortlichkeit befugt, davon abzugehen, oder der Mehrheit beizutreten, wenn sie eine andere Überzeugung von der vorzutragenden Sache erhalten haben. Die Kreise und die Departements werden durch den Beschluß der Versammlung verbindlich gemacht. Sollte ein gerade nicht eiliger Gegenstand zur Berathung kommen, welcher den Kreisen ganz unbekannt ist, oder worüber sie gar keine Anweisung ertheilt haben, so wird der Gegenstand zur vorherigen Berathung der Kreise gewiesen.

§. 163.

Die General-Landschafts-Direction ist schuldig, dem engeren Ausschusse über alles, was er zu wissen verlangt, die nöthigen Nachrichten und Acten mitzutheilen. Der General-Landschafts-Syndicus insbesondere aber ist noch verpflichtet, in allen Rechtsangelegenheiten sein rechtliches Gutachten dem engeren Ausschusse auf Verlangen in schriftlicher Ausführung vorzulegen.

§ 164.

Alle Rechnungen, die dem engeren Ausschusse vorgelegt werden, müßen von den Provinzial-Directionen halbjährig gehörig abgeschlossen, belägt, von der General-Landschafts-Direction revidirt, auch alle Erinnerungen möglichst erlediget sein.

§. 165.

Vorzüglich wird die General-Landschafts-Direction die Rechnung über die planmä-

go szczególny ma interes, nie może z innym głosować.

§. 162.

Obowiązkiem Deputowanych przedstawić w Komitecie otrzymaną od swych władzodawców Instrukcyą. Wolno im atoli, bez ściągania na siebie odpowiedzialności, odstąpić od niéj lub przychyli się do większości, przekonawszy się inaczéj o mającej być przedstawioną okoliczności. Uchwały Zgromadzenia są zobowiązującymi dla Departamentów i Powiatów. Gdy wniesioną była pod obradę rzecz jaka, niewymagająca tak dalece pospiechu, a Powiatom wcale niewiadoma, lub taka, względem któréj żadnéj nieudzieliły Instrukcyi, odesłaną będzie do poprzedniego naradzenia się Powiatów.

§. 163.

Główna Dyrekcya Ziemska winna udzielać Komitetowi wszelkich, jakich zażąda wiadomości i akt. Generalny Syndyk Ziemski obowiązany nadto, we wszelkich materyach prawnych, przekładać Komitetowi na jego żądanie, prawną swą opinią na piśmie.

§. 164.

Wszelkie rachunki, przekładane Komitetowi, powinny być przez Prowincyalne Dyrekcye co pół roku zamknięte, dowodami usprawiedliwione, przez Główną Dyrekcyą zrewidowane, i wszelkie monita jak najdokładniéj rozwiązane.

§. 165.

Nadewszystko składać będzie Główna Dyrekcya rachunki amortyzacyi

ßige Tilgung der Landschaftsschulden mit aller Pünktlichkeit legen, und alle ihre Geldgeschäfte zugleich rechtfertigen und belägen.

§. 166.

Wenn in dem Schriftwechsel, welchen die General-Landschafts-Direction mit den Königlichen und andern Collegien führt, Gegenstände vorkommen, die einen Vor- oder Nachtheil des Creditsystems betreffen, so müssen Auszüge davon gemacht, und dem engeren Ausschusse zur Berathung und weitern Veranlassung vorgelegt werden.

§. 167.

Das Protocoll des engeren Ausschusses muß von dem Königl. Commissarius unverzüglich in Abschrift an das Ministerium des Innern eingesandt, und falls der engere Ausschuß die Zusammenberufung einer General-Vrrsammlung nöthig, und auch der Königl. Commissarius die Gründe dafür erheblich findet, die Genehmigung des gedachten Ministeriums dazu eingeholt werden.

Neuntes Capitel.

Von der General-Versammlung.

§. 168.

Im Auftrage des Ministers des Innern ruft der Königl. Commissarius die General-Versammlung zusammen.

§. 169.

Die General-Versammlung besteht aus einem Abgeordneten von jedem der verbündeten Kreise. Sie werden wie zum engeren Ausschusse in dem Kreistagen (§. 144) gewählt. Außerdem treten alle Mitglieder der General-Landschafts-Direction, und die

długów ziemskich z największą punktualnością, i usprawiedliwiać dostatecznemi dowody wszelkie swe operacye pieniężne.

§. 166.

W korespondencyi, którą Główna Dyrekcya Ziemska z Królewskiemi i innemi prowadzi Kollegiami, gdy zachodzą okoliczności, tyczące się korzyści lub szkody Systematu Kredytowego, powinny być robione z nich wyciągi i przekładane Komitetowi do naradzenia się i dalszego rozporządzenia.

§. 167.

Protokuł Komitetu powinien Kommissarz Królewski niezwłocznie przesłać w kopii Ministerstwu spraw wewnętrznych, i znajdując Komitet potrzebę zwołania ogólnego Zebrania, i Kommissarz Królewski uzna ważność powodów do tego, wyjednać tym końcem zezwolenie rzeczonego Ministerstwa.

Rozdział dziewiąty.

O Walnem Zebraniu.

§. 168.

W poruczeniu Ministra spraw wewnętrznych, zwołuje Królewski Kommissarz walne Zebranie.

§. 169.

Walne Zebranie składa się z jednego Deputowanego z każdego należącego do Związku Powiatu. Obierają się jak do Komitetu na Zebraniach Powiatowych (§. 144). Prócz tego należą do ogólnego Zebrania z prawem

Directoren und Syndici den Provinzial-Collegien mit Sitz und Stimme der General-Versammlung hinzu.

§. 170.

Die zu Abgeordneten in die General-Versammlung gewählten Gutsbesitzer müssen, so wie die Abgeordneten zum engeren Ausschusse, ohne Unterschied die noch festzusetzenden Diäten und Reisekosten annehmen, um die Uneingennützigkeit der Bedürftigern nicht in Verlegenheit zu setzen. Wer zum Abgeordneten gewählt wird, muß die Wahl annehmen.

§. 171.

Der Königliche Commissarius bestimmt den Tag der ersten Zusammenkunft, führt in den Sitzungen den Vorsitz, und entläßt die General-Versammlung, wenn die Arbeiten derselben geendet sind. Ist er krank oder abwesend, so wird der Minister des Innern, seinen Stellvertreter ernennen.

§. 172.

Die General-Versammlung ist die oberste Controlle des gesammten Creditvereins. Sie entscheidet in der letzten Instanz alle Angelegenheiten, die der engere Ausschuß nicht abmachen kann. Sie entscheidet auch, ob Vorschläge und Entwürfe innerhalb der Grenzen der Creditordnung, die auf die Aufnahme des Instituts und auf Beförderung des Credits gerichtet sind, oder Abänderungen in der innern Oekonomie bezwecken, angenommen oder verworfen werden sollen.

§. 173.

Die General-Versammlung faßt ihre Beschlüße nach Mehrheit der Stimmen; die Reihefolge, in welcher die Stimmen abzugeben sind, und damit zugleich die Rang-

zasiadania i głosowania wszystkie członki Generalnéj Dyrekcyi Ziemskiej, tudzież Dyrektorowie i Syndycy Kollegiow Prowincyalnych.

§. 170.

Obrani właściciele dóbr za Deputowanych na Walne Zebranie, winni, równie jak Deputowani do Komitetu, przyjąć bez różnicy ustanowić się jeszcze mające dyety i koszta podróży, ażeby bezinteressowności mniéj zamożnych nie narazić na nieprzyjemne położenie. Obrany na Deputowanego winien przyjąć wybór.

§. 171.

Królewski Kommissarz oznacza dzień pierwszego zebrania się, przewodniczy posiedzeniom i rozpuszcza Walne Zebranie po ukończonych czynnościach. W przypadku choroby lub niebytności jego, mianować będzie Minister zastępcę.

§. 172.

Walne Zebranie jest najwyższą kontrollą całego Związku Kredytowego. Rozstrzyga w ostatniéj Instancyi wszelkie interessa, których Komitet załatwić nie może. Stanowi przyjęcie lub odrzucenie wniosków i projektów czynionych w granicach Regulaminem zakreślonych, a mających na celu wzrost Instytutu i podniesienie Kredytu, lub zmiany w wewnętrznéj ekonomii.

§. 173.

Walne Zebranie stanowi swe uchwały większością głosów; kolej następstwa, w któréj się ma głosować, a z tą razem i porządek stopniowy

ordnung aller Mitglieder der General-Versammlung in derselben, wird in der ersten Sitzung ein für allemal durch's Loos bestimmt.

§. 174.

Der Königliche Commissarius stimmt in der Regel gar nicht mit. Sind aber über einen Gegenstand der Berathung gleiche Stimmen, so wird derselbe nach Anhörung der wechselseitigen Gründe, mit seiner Stimme den Ausschlag geben.

§. 175.

Der Syndicus der General-Landschafts-Direction, führt das Protocoll bei der General Versammlung.

§. 176.

Von der General-Landschafts-Direction wird der General-Versammlung ein ausführlicher Bericht über alles erstattet, was das Ganze des Creditsystems und das allgemeine Interesse aller verbundenen Gutsbesitzer betrifft.

§. 177.

Alle über die verwaltenden Fonds geführten und von dem engeren Ausschusse revidirten Rechnungen, werden der General-Versammlung noch einmal zur Einsicht vorgelegt, die, findet sie es nöthig, eine nochmalige Revision veranlassen kann.

§. 178.

Die General-Landschafts-Direction tritt während der General-Versammlung ganz außer Thätigkeit. In allen Fällen, wo es auf eine Untersuchung der Geschäftsführung dieses Collegiums ankommt, wird ein besonderer Ausschuß aus der General-Versammlung selbst ernannt, welcher einen Rechtsgelehrten, der nicht im Dienste der Direction

wszystkich członków ogólnego Zebrania, losem na pierwszem posiedzeniu raz na zawsze przeznaczony będzie.

§. 174.

Kommissarz Królewski zazwyczaj wcale nie głosuje; jeżeli zaś zachodzi równość głosu względem jakiego roztrząsanego przedmiotu, naówczas po wysłuchaniu zobopólnych powodów kreską swą rozstrzyga.

§. 175.

Syndyk głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj trzyma pióro na Walnem Zebraniu.

§. 176.

Główna Dyrekcya zdaje dokładną sprawę Walnemu Zebraniu ze wszystkiego, co się tycze ogółu Systematu Kredytowego i powszechnego interessu wszystkich połączonych właścicieli dóbr.

§. 177.

Wszelkie rachunki zarządzonych funduszów, rewidowane przez Komitet, przekładają się jeszcze raz do przejrzenia Walnemu Zebraniu, od którego, gdy tego widzi potrzebę, powtórna zależy rewizya.

§. 178.

Główna Dyrekcya Ziemska przestaje być czynną podczas Walnego Zebrania. We wszelkich przypadkach, gdzie o roztrząśnienie czynności tegoż Collegii idzie, mianowaną będzie osobna z pośród Walnego Zebrania Deputacya, któréj wolno przybrać prawoznawcę, nie będącego w usługach Dyre-

ist, zuzuziehen hat, und bei der endlichen Entscheidung dürfen in solchen Fällen die Mitglieder der General-Landschafts-Direktion nicht mitstimmen.

§. 179.

Die der General-Versammlung zu Berathung und Entscheidung vorzulegenden Sachen, können auch von den Provinzial-Directionen oder von einzelnen Kreisen eingereicht werden. Doch müssen sie zuvor alle an die General-Land-schafts-Direction gehen, die sie den übrigen Provinzial-Collegien bekannt macht, um in ihren Kreistagen bestimmen zu lassen, damit die zum engeren Ausschuße gewählten Abgeordneten darüber mit Anweisung versehen, einen Beschluß fassen können, was davon der General-Versammlung vorzulegen ist.

§. 180.

Die General-Versammlung darf nichts zu ihrer Berathung und Entscheidung ziehen, was nicht den landschaftlichen Creditverein und dessen Bestimmung angeht, oder die Gerechtsame der Gläubiger gefährden könnte.

§. 181.

Deshalb müssen alle an die General-Landschafts-Direction eingesandte, und von ihr und dem engern Ausschusse einer näheren Erwägung der General-Versammlung würdig geachtete Eingaben und Vorschläge, sechs Wochen vor der Zusammenkunft derselben, dem Königlichen Commissarius zur Prüfung mitgetheilt werden.

§. 182.

Will der engere Ausschuß oder die General-Landschafts-Direction von Amtswegen einen Gegenstand in Vorschlag bringen,

kcyi i przy ostatecznéj decyzyi nie mogą w takowych przypadkach głosować członki Generalnéj Dyrekcyi Ziemskiéj.

§. 179.

Przekładać się mające Walnemu Zebraniu do narady i decyzyi rzeczy, mogą od Prowincyalnych Dyrekcyi, jako też od pojedyńczych Powiatów być podawane. Wszystkie atoli udzielane być powinny wprzód Głównéj Dyrekcyi, która je objawia innym Kollegiom Departamentowym w celu podania ich pod głosowanie w swych Powiatach, ażeby wybrani do Komitetu Deputowani zainformowawszy się w téj mierze, zdecydować się mogli względem czynienia stósownych na Walnem Zebraniu wniosków.

§. 180.

Walne Zebranie nie może roztrząsać i rozstrzygać żadnéj rzeczy, nietyczącéj się Ziemskiego Związku Kredytowego i jego przeznaczenia lub mogącéj narazić na niebezpieczeństwo prawa Wierzycieli.

§. 181.

Dla tego wszelkie podania i propozycye, przesłane do Głównej Dyrekcyi Ziemskiéj, a od téjże i od Komitetu uznane być godnemi bliższego na Walnem Zebraniu rozważenia, powinny być na sześć tygodni przed zjechaniem się onegoż, Król. Kommissarzowi do przetrząśnienia udzielone.

§. 182.

Jeżeli Komitet lub główna Dyrekcya Ziemska ma z urzędu do wniesienia jaką propozycyą, względem któréj slu-

über welchen noch die gesammten Gutsbesitzer gehört werden müssen, so werden die Vorschläge zur gehörigen Zeit den Provinzial-Directionen mitgetheilt, um in den Kreisen darüber abstimmen zu lassen. Die nächste Versammlung hat über diese Abstimmungen einen Beschluß zu fassen, der dann der General-Versammlung vorgelegt wird.

§. 183.

Ueber alle Beschlüsse, welche auf Abänderungen der gegenwärtigen Creditordnung oder Zusätze zu derselben gerichtet sind, muß der Königliche Commissarius bei dem Ministerium des Innern, bei Einreichung einer vollständigen Abschrift der Generalversammlungs-Protocolle, noch besonders auf die Einholung der Königl. Bewilligung antragen, und können dieselben nicht eher, als bis diese erfolgt ist, in Ausübung gebracht werden.

§. 184.

Nach beendigter General-Versammlung müssen die Abgeordneten der Provinzial-Directionen diesen, und die Provinzial-Directionen den verbundenen Gutsbesitzern von allen genommenen Beschlüßen Nachricht geben.

§. 185.

So wie die General-Versammlung durch den Königl. Commissarius geschlossen ist, tritt die General-Landschafts-Direction wieder in volle Thätigkeit.

chać wprzód wypada wszystkich połączonych Właścicieli dóbr, propozycya takowa kommunikowaną będzie w przyzwoitym czasie Dyrekcyom prowincyalnym, celem odgłosowania w téj mierze po Powiatach. Na najbliższem posiedzeniu stanie względem głosów tych uchwała, która potem Walnemu Zebraniu przełożoną będzie.

§. 183.

Względem wszelkich uchwał, mających na celu zmiany niniejszego Regulaminu Kredytowego lub dodatki do onegoż, winien Królewski Kommissarz, podając Ministerstwu spraw wewnętrznych dokładną protokułu Walnego Zebrania Kopią, wnieść oddzielnie o wyjednanie approbacyi N. Pana, i dopiero po nastąpieniu téjże mogą być do skutku przywiedzione.

§. 184.

Po ukończonem Walnem Zebraniu, powinni Deputowani Dyrekcyi Prowincyalnych zawiadomić o wszelkich zapadłych uchwałach też Dyrekcye Prowincyalne, a te połączonych Właścicieli dóbr.

§. 185.

Po zamknięciu Walnego Zebrania przez Królewskiego Kommissarza, Dyrekcya Główna Ziemska rozpoczyna znowu zupełne urzędowanie.

Zehntes Capitel.

Von Vollziehung der landschaftlichen Verfügungen.

§. 186.

Jedes Mitglied des Vereins ist verbunden, sich den Verfügungen der landschaftlichen Collegien, welche die Aufrechthaltung und Ausführung des Creditsystems betreffen, zu unterwerfen.

§. 187.

Bei Widersetzlichkeit und Ungehorsam sind die Landschafts-Collegien befugt, ihren Verfügungen durch Geldstrafen, durch landreuterliche Hülfe, und nöthigenfalls durch nachzusuchen den militairischen Beistand, Nachdruck zu geben.

Die Gerichte sind gleichfalls verpflichtet, der Landschaft in diesen Fällen auf ihr Ansuchen schleunige und unweigerliche Hülfe zu leisten.

§. 188.

Sollten diese Mittel den Widerspenstigen nicht zur gesetzlichen Ordnung zurückbringen, so ist der Verein berechtiget, die Ablösung der empfangenen Pfandbriefe von ihm zu fordern, und wenn diese nicht erfolgt, die Veräußerung der verpfändeten Güter zu verlangen.

§. 189.

Das Provinzial-Collegium, welches sich zu einem solchen Verfahren genöthiget sieht, muß unter Anführung aller vorwaltenden Umstände und Gründe, an die General-Direction berichten, welche nach Lage der Sache eine nähere Untersuchung veranlaßt, den Angeklagten mit seinen Vertheidigungsgründen hört, und darauf festsetzt, ob und in wie weit die vom Provinzial-Collegium geforderte Ablösung der Pfandbriefe statt finden müße.

Rozdział dziesiąty.

O wykonywaniu rozporządzeń Ziemskich.

§. 186.

Każdy członek Towarzystwa winien poddać się Kollegiów Ziemskich rozporządzeniom, utrzymanie i wykonanie Systematu Kredytowego na celu mającym.

§. 187.

W przypadkach oporu i nieposłuszeństwa, mocne są Kollegia Ziemskie nadać dzielność swym rozporządzeniom przez kary pieniężne, przez użycie pomocy woźnego, a w potrzebie przez zarekwirowane ramie wojskowe. Sądy są zobowiązane, ażeby Ziemstwu w tych przypadkach, za ich rekwizycyą bezzwłoczną udzielały pomoc.

§. 188.

Jeżeliby środki te nie przywiodły upornego do prawnego porządku, wolno Towarzystwu żądać, ażeby spłacił zaciągnione listy zastawne, a nie uczyniwszy tego, domagać się o przedanie dóbr zastawionych.

§. 189.

Collegium Prowincyalne, które do takowego widzi się zniewolonym postępowania, winno z wyłuszczeniem wszystkich okoliczności i powodów złożyć rapport Głównéj Dyrekcyi, która w miarę położenia rzeczy, rozporządza bliższe wybadanie, słucha obrony oskarzonego, i stanowi następnie, czyli i ile żądane przez Collegium Prowincyalne spłacenie listów zastawnych, miejsce mieć powinno.

§. 190.

Glaubt der Angeschuldigte sich bei dieser Festsetzung nicht beruhigen zu können, so kann er entweder auf eine nochmalige Untersuchung durch andere Abgeordnete, oder auf die Entscheidung der nächsten Versammlung des engeren Ausschusses, oder auch der General-Versammlung, falls nehmlich die Berufung einer solchen, gerade beschlossen sein sollte, antragen. Hiernach haben diese Behörden die Acten zu revidiren, und einen unabänderlichen Beschluß zu fassen.

§. 191.

Wenn der Angeschuldigte in der gesetzten Frist die Pfandbriefe nicht ablöst, so ist das Gut sofort zu verpachten, und nach Ablauf der Pachtjahre auf Ersuchen der Landschaft von dem betreffenden Landgerichte zur Subhastation zu stellen.

§. 192.

Alle landschaftlichen Beamten sind verpflichtet, den Verordnungen ihrer Vorgesetzten Behörden Folge zu leisten. Die Ungehorsamen können in Geldstrafe genommen, und bei beharrlichen Widerspenstigkeit durch Urtheil und Recht von ihren Aemtern entfernt werden.

§. 193.

Auch die verbundenen Gutsbesitzer ganzer Kreise in ihrer Gesammtheit bei den Kreisversammlungen sind verpflichtet, den Vorschriften der Creditordnung und den auf den Grund derselben abgefaßten Beschlüssen und ergangenen Verfügungen der ihnen vorgesetzten landschaftlichen Behörden in allen Stücken Folge zu leisten.

§. 190.

Jeżeli oskarzony sądzi, iż nie może zaprzestać na téj decyzyi, może wnieść albo o powtórne przez innych Delegowanych rozpoznanie rzeczy, lub o rozstrzygnienie najbliższego zgromadzenia Komitetu, lub też Zebrania Walnego, w przypadkuby zwołanie takowego właśnie uchwalonem być miało. Następnie Władze te przejrzyć powinny akta i niezmienną wydać uchwałę.

§. 191.

Skoro oskarzony nie spłaci listów zastawnych w czasie oznaczonym, powinny być dobra natychmiast wydzierzawione, a po upłynieniu lat dzierzawy, na rekwizycyą Ziemstwa, przez właściwy Sąd Ziemiański na subhastacyą podane.

§. 192.

Wszyscy urzędnicy Ziemscy winni dopełniać rozporządzeń swych Władz przełożonych. Nieposłuszni mogą być brani w kary pieniężne, a trwając w swym uporze, od urzędów swoich wyrokiem sądowem oddaleni.

§. 193.

Także zjednoczeni Właściciele dóbr całych Powiatów w ogóle swoim na Zebraniach Powiatowych obowiązani są uskuteczniać we wszystkim przepisy Regulaminu Kredytowego, tudzież wydane na mocy onegoż uchwały i rozporządzenia przełożonych im Władz Ziemskich.

Elftes Capitel.

Von dem Verfahren bei der Aufnahme der Taxen.

§. 194.

Von allen, dem landschaftlichen Creditsystem zu verpfändenden Gütern, müssen neue Taxen aufgenommen werden, und die Abschätzungen der Güter und Forsten nach den der gegenwärtigen Creditordnung beigefügten Targrundsätzen erfolgen.

§. 195.

Die Taxen der Güter, welche bereits von der westpreußischen Landschaft gefertiget sind, bedürfen nur einer Revision an Ort und Stelle, und der Berichtigung nach den vorgedachten Targrundsätzen.

§. 196.

Wer im Laufe der Tilgungszeit neue Pfandbriefe aufnehmen will, muß sich einer gleichmäßigen Revision unterwerfen, wenn die vorhandene Taxe älter als drei Jahre ist.

§. 197.

Als einzige Ausnahme von dieser Regel soll gestattet werden, auf ein Viertheil des Kaufpreises der bis zum Ende des Jahres 1793 erkauften Güter, Pfandbriefe ohne Taxe zu bewilligen.

§. 198.

Das nicht zu überschreitende Minimum und Maximum ist überal in den Targrundsätzen ausgedrückt. Jede Provinzial-Direction wird in den Grenzen desselben, die Sätze für ihren Bezirk, oder, wenn sie es nöthig findet, für jeden Kreis bestimmen, und diese Bestimmung durch die General-Direction auch dem engeren Ausschusse zur Bestätigung vorlegen.

Rozdział Jedenasty.

O postępowaniu przy sporządzaniu szacunków.

§. 194.

Wszystkich Systematowi Kredytowemu Ziemskiemu zastawić się mających dóbr sporządzone być muszą nowe szacunki, uskuteczniając szacowanie dóbr i lasów według przyłączonych do niniejszego Regulaminu zasad szacunkowych.

§. 195.

Oszacowanie dóbr, uskutecznione już przez Ziemstwo Zachodnio-Pruskie należy tylko zrewidować w miejscu i sprostować według powyż rzeczonych zasad.

§. 196.

Kto w ciągu okresu amortyzacyjnego zaciągnąć chce nowe listy zastawne, poddać się musi takiejże rewizyi, jeżeli dotychczasowa taxa już przeszło lat 3 exystuje.

§. 197.

Jako jedyny od téj reguły wyjątek dozwolone być ma zaciąganie bez taxy listów zastawnych na czwartą część ceny kupnéj dóbr, aż do końca roku 1793. nabytych.

§. 198.

Nie mające być przestąpionem Minimum, i Miximum, wyrażone jest zawsze w prawidłach taxacyjnych. Każda Dyrekcya Prowincyalna oznaczy w granicach onegoż stopnie dla swe okręgu, lub gdy tego uzna potrzebę, dla każdego Powiatu, i oznaczenie to przez Główną Dyrekcyą Komitetowi do zatwierdzenia przełoży.

§. 199.

Wo eine Vermessung des Gutes vorhanden ist, wird allein auf diese veranschlagt. Wo diese nicht ist, muß die ganze Fläche durch einen vereideten Feldmesser mit Ruthen oder Stangen übermessen und das Resultat mit dem sechsjährigen Durchschnitt der zu beschwörenden Aussaat-Register verglichen werden.

Sind keine Wirthschaftsregister vorhanden, so muß die Aussaat und der Heuertrag durch die Oeconomie-Bedienten und drei Dorfseinsassen, die eine zulängliche Kenntniß davon haben,, beschworen werden.

§. 200.

Die Aufnahme der Taren geschieht bei Gütern bis zu einem Werthe von Zwanzig tausend Thalern, von einem Mitgliede des Provinzial-Collegiums. Bei Gütern von höherem Werthe, wird noch ein zweites Mitglied dazu ernannt. Waldungen bis fünf und vierzig Huben werden von zwei, größere Wälder von drei Forstverständigen abgeschätzt.

§. 201.

Die zur Aufnahme der Taren beauftragten Räthe müssen die im §. 77 und 78, bestimmten Eigenschaften besitzen. Bei ihrer Auswahl ist mit besonderer Sorgfalt dahin zu sehen, daß sie weder unter sich, noch mit dem Besitzer des abzuschätzenden Gutes in so nahen Familien- oder sonstigen Verbindungen stehen, welche nach den Gesetzen ihre Glaubwürdigkeit als Zeugen schwächen würden; auch ist zwischen zwei und mehreren Commissarien eine wechselseitige Theilnahme bei der Abschätzung ihrer eigenen Güter als gänzlich unstatthaft zu vermeiden.

§. 199.

Gdzie przemiar dóbr exystuje, ten ma być zasadą szacowania; gdzie go nie ma, cała płaszczyzna przemierzoną być musi przez przysięgłego Geometrę łańcuchem lub prętem, a rezultat z frakcyą sześcioletnią zaprzysiądz się mających regestrów wysiewu, porównanym.

W niedostatku regestrów gospodarskich, wysiew i zbiór siana przez Oficyalistów ekonomicznych i przez trzech włościan miejscowych, o tem dostateczną mających wiadomość, zaprzysiężonym być powinien.

§. 200.

W dobrach aż do wartości 20,000 Tal. trudni się sporządzaniem taxy jeden członek Collegii Prowincyalnego. Do szacowania dóbr wyższéj wartości mianuje się jeszcze drugi członek. Do szacowania lasów aż do 45 włok używa się dwóch, a do większych, trzech biegłych w leśnictwie.

§. 201.

Wyznaczeni do sporządzenia tax Radzce powinni opisane w §. 77 i 78. dzierzyć przymioty. Obierając ich, trzeba szczególniéj zważać na to, ażeby ani między sobą, ani z właścicielem oszacować się mających dóbr nie zostawali w tak bliskich familijnych lub w innych związkach, któreby według przepisów prawa wiarogodność ich jako świadków osłabiały, także między dwoma i więcéj Kommissarzami zobopólnego do szacowania własnych ich dóbr udziału, jako wcale miejsca mieć niemogącego, unikać, należy.

§. 202.

Die Abschätzungs-Commissarien müssen überall mit Zuziehung eines Justizbeamten verhandeln. Wenn der Syndicus durch andere Arbeiten abgehalten, der Taraufnahme nicht beiwohnen kann, so muß der Provinzial-Director einen andern zu diesem Geschäfte desonders zu vereidenden Justizbeamten dazu ernennen. Jeder Abschätzungs-Commissarius erhält zwei Thaler Diäten.

§. 203.

Der Director ernennt die zur Taraufnahme nöthigen Commmissarien, und diese vereinigen sich wegen des anzusetzenden Termines, der sofort dem antragenden Gutsbesitzer mit dem Auftrage bekannt zu machen ist, alles Erforderliche vorzubereiten, und eine Fuhre an den bestimmten Ort zu schicken, um die Commissarien abzuholen, oder ihre Reisekosten extrapostmäßig zu vergütigen.

§. 204.

Alle Zubehörungen (Pertinenzien) des abzuschätzenden Gutes, müssen zur Taxe gezogen werden. Es bleibt dem Eigenthümer nur erlaubt, die Forsten auszunehmen.

§. 205.

Wenn gleich die Commissarien mit aller Pünktlichkeit und Umsicht den wahren Ertrag ausmitteln müssen, so dürfen sie doch durch unnütze Weitläuftigkeiten das Geschäft nicht absichtlich verlängern. Die Direction muß bei Feststellung der Diäten darauf Rücksicht nehmen; und diese werden von ihr allein an die Commissarien ausgezahlt und von dem Veranlasser der Taxe wieder eingezogen. Eine unmittelbare Zah-

§. 202.

Kommissarze taxacyjni powinni zawsze z przybraniem Urzędnika sądowego działać. Gdy Syndyk innemi zajęty pracami, nie może bydź czynnościom szacunkowym przytomny, winien Dyrektor mianować do tego innego, przysięgą zobowiązać się mającego, Urzędnika sądowego. Każdy Kommissarz taxacyjny ma 2 tal. dyety.

§. 203.

Dyrektor mianuje potrzebnych do sporządzania szacunku Kommissarzy, a ci znoszą się między sobą względem wyznaczyć się mającego terminu, o którym zawiadomić winni niezwłocznie wnoszącego o to właściciela dóbr z zaleceniem, ażeby wszystko, co potrzeba, przygotował, podwodę w przeznaczone miejsce pod Kommissarzów przysłał, lub koszta podróży, które się według zasad za extrapocztę likwidują, onymże wynagrodził.

§. 204.

Wszelkie pertynencye dóbr szacować się mających, powinny bydź do taxy pociągnione. Bory tylko wolno Właścicielowi wyłączyć.

§. 205.

Lubo Kommissarze z wszelką punktualnością i rozwagą dochodzić powinni intraty, to wszelako nie powinni przeciągać na umyślnie czynności niepotrzebnemi obszernościami. Dyrekcya winna mieć na to uwagę, stanowiąc dyety, które wypłaca Kommissarzom, a potem ściąga je od wnoszącego o taxę. Bezpośrednie płacenie dyet ze

lung der Diäten Seitens des Letztern an die Commissarien, darf niemals gestattet werden.

§. 206.

Die Commissarien schicken sofort die von ihnen gemachte und unterschriebene Taxe an den betreffenden Director, und berichten zugleich über die etwa vorgefundenen besonderen Verhältnisse.

§. 207.

Alle aufgenommenen Taxen sollen, sobald sie bei dem Director eingehen, durch zwei Mitglieder des Collegiums, welche bei der Aufnahme der Taxe nicht mitgewirkt haben, und von dem Director zu ernennen sind, von jedem besonders revidirt werden. Die Revisoren erhalten die Taxen mit ins Haus. Die schriftlich abgefaßten Erinnerungen und Bedenken gegen die Taxen, senden sie dem Director, welcher sie den Abschätzungs-Commissarien zur Erledigung zuschickt. Dem zweiten Revisor werden die Bemerkungen des erstern nicht mitgetheilt.

§. 208.

Die Commissarien sind zunächst verantwortlich, wenn der Landschaft durch eine zu hohe Taxe, aus unrichtig zum Grunde gelegten Thatsachen, oder aus unrichtiger Anwendung der Grundsätze, ein Schaden erwächst — subsidiarisch auch die Revisoren, wenn sie nicht beweisen, mittelst unrichtiger Angabe von Ertragsgegenständen, durch die Commissarien getäuscht zu sein. Liegt böser Vorsatz oder grobe Fahrläßigkeit (was nicht vorausgesetzt werden kann) zum Grunde, so müßen sie, nach den allgemeinen Gesetzen, den ganzen Schaden vertreten. Für geringere Versehen bleiben die Tax-Commissarien und Revisoren nur drei Jahre nach revidirter Taxe verantwortlich. In allen

strony ostatniego Kommissarzom nigdy miejsca mieć nie może.

§. 206.

Kommissarze posyłają niebawnie sporządzoną i podpisaną przez siebie taxę właściwemu Dyrektorowi, raportując przytem o szczególniejszych, jakieby znalezli, okolicznościach.

§. 207.

Każda sporządzona taxa, jak tylko Dyrektora dojdzie, in calculo przez dwóch członków Collegii, którzy w ułożeniu onejże nie mieli udziału, a których Dyrektor mianuje, ma bydź przez każdego zosobna, przejrzaną. Taxy takowe posyłają się Rewizorom do pomieszkania. Ułożone na piśmie monita i wątpliwości przeciw taxom posyłają Dyrektorowi, który je kommunikuje Kommissarzom taxacyjnym do załatwienia. Drugiemu Rewizorowi nie udzielają się monita pierwszego.

§. 208.

Kommissarze odpowiedzialnymi są przedewszystkiem, gdy przez zbyt wysoką taxę z niedokładnie za zasadę wziętych faktów, lub z niedokładnego przystósowania prawideł, szkoda dla Ziemstwa wynika, a in subsidium także Rewizorowie, skoro nieudowodnią, że ich Kommissarze przez nierzetelne podanie objektów intraty uwiedli. Na przypadek złego zamiaru lub grubego niedbalstwa (czego się domyślać niemożna) odpowiadają według powszechnych przepisów prawa za całą szkodę. Za mniejsze pomyłki Kommissarze taxacyjni i Rewizorowie tylko 3 lata po zrewidowaniu taxy zostaną od-

diesen Fällen findet jedoch die Verantwortlichkeit derselben nur gegen die Landschaft, nicht aber gegen einen dritten, statt.

§. 209.

Nach eben diesen Grundsätzen fällt auch die weitere Vertretung eines Ausfalls wegen allzuhoher Abschätzungen, entweder dem gesammten Departements-Collegium, oder denjenigen Mitgliedern zur Last, die bei dem Vortrage für die Erhöhung gestimmt haben.

Um daher einer künftigen Mitvertretung auszuweichen, kann jedes Mitglied des Collegiums seine Abstimmung mit Anführung der Gründe, zu den Acten geben.

§. 210.

Glaubt sich ein Gutsbesitzer durch das Verfahren der Tax-Commissarien beeinträchtiget, so muß er auf eine zweite Abschätzung antragen. Der Director ernennt alsdann neue Commissarien, und die gesammte Provinzial-Direction bestimmt nach reiflicher Ueberlegung der, den ersten Tax-Commissarien gemachten Beschuldigungen, und nach der Revision der neu aufgenommenen Taxe, ob der Kläger oder der Verklagte die Kosten bezahlen müsse.

§. 211.

Wird außer diesem Falle auf eine neue Abschätzung angetragen, um einen höheren Ertrag des Gutes zu beweisen, so bezahlt der Antragende die Kosten, und die ersten Tax-Commissarien können auch zur zweiten Taxe ernannt werden.

§. 212.

Auch gegen einzelne Zweige der Ab-

powiedzialnymi. Wszakże we wszystkich tych przypadkach odpowiedzialność ich ma tylko miejsce względem Ziemstwa, nie zaś względem jakiéj trzeciéj osoby.

§. 209.

Podług tychże zasad spada także odpowiedzialność za ubytek jakowy dla zbyt wysokich oszacowań, albo na całe Collegium Departamentowe, lub na tych członków, którzy podczas przedstawienia ich na posiedzeniu za podwyższeniem głosowali. — Dla zasłonienia się tedy od przyszłéj spółodpowiedzialności, wolno każdemu członkowi Collegii złożyć do akt votum swe z wyłuszczeniem powodów.

§. 210

Jeżeli Właściciel dóbr sądzi się bydź przez postępowanie Kommissarzów taxacyjnych uszkodzonym, wnieść, powinien o powtórne oszacowanie. Dyrektor mianuje naówczas nowych Kommissarzy, a cała Dyrekcya Prowincyalna, po dojrzałem rozważeniu poczynionych przeciw pierwszym Kommissarzom zarzutów i po zrewidowaniu nowo sporządzonéj taxy, stanowi: czyli skarzyciel lub oskarzony winien koszta opłacić.

§. 211.

Jeżeli, prócz tego przypadku, Właściciel nowéj żąda taxy dla wykazania wyższéj z dóbr intraty, opłaca koszta, a pierwsi Taxatorowie mogą i do powtórnéj taxy bydź użyci.

§. 212.

I przeciw pojedyńczym szczegułom

schätzung kann der Gutsbesitzer Ausstellungen machen; das Provinzial-Collegium wird bestimmen, ob sie erheblich genug sind, um eine neue Taxe zu veranlassen.

§. 213.

Die Einwendungen gegen die ersten Taxe müssen allemal bestimmt angezeigt, und glaubhaft bescheiniget werden, bevor die örtliche Revision der ersten Taxe, oder die Aufnahme einer neuen, verfügt werden kann.

§. 214.

Sollte das Provinzial-Collegium aus irgend einem Grunde von Amtswegen eine neue Abschätzung für nöthig erachten und verfügen, so wird das Resultat derselben ergeben, ob die ersten Tax-Commissarien, oder der Gutsbesitzer, oder beide die Kosten zu bezahlen haben.

§. 215.

Wollen sich in allen diesen Fällen die Commissarien oder die Gutsbesitzer bei dem Beschlusse der Direction nicht beruhigen; so bleibt ihnen der Recurs an die General-Landschafts-Direction und an den engeren Ausschuß, der die Beschwerde in letzter Instanz entscheiden muß.

§. 216.

Bei der Benachrichtigung von der festgestellten Höhe der Taxe eines Gutes wird dem Besitzer zugleich bekannt gemacht, daß er einen Auszug der Taxe, oder, wenn er die Schreibgebühren bezahlen will, die ganze Taxe in vierzehn Tagen erhalten soll, und daß er vierzehn Tage nach Empfang derselben, seine Einwendungen dagegen, dem Provinzial-Collegium anzeigen muß, widrigenfalls die Taxe als angenommen angesehen wird.

taxy może właściciel dóbr czynić zarzuty, a Collegium Prowincyalne zadecyduje, czyli są dosyć ważnemi, ażeby nowa taxa nastąpiła.

§. 213.

Zarzuty przeciw pierwszéj taxie powinny zawsze być jasno podane i wierzytelnie poświadczone, zanim rewizya pierwszéj taxy na miejscu, lub sporządzenie nowéj, zadysponowanem być może.

§. 214.

Gdyby Collegium Prowincyalne z jakiegokolwiek bądź powodu uznało z urzędu potrzebę zadysponowania nowéj taxy, naówczas pokaże się z Rezultatu onejże, czyli pierwsi Kommissarze, lub właściciel dóbr, lub też wspólnie koszta opłacić winni.

§. 215.

Jeżeli we wszystkich tych przypadkach Kommissarze lub właściciele dóbr niechcą zaprzestać na decyzyi Dyrekcyi, wolny mają rekurs do Głównéj Dyrekcyi i do Komitetu, który zażalenie ostatecznie rozstrzyga.

§. 216.

Uwiadomiając właściciela dóbr o zatwierdzonéj wysokości taxy, oznajmić mu przytem należy, iż extrakt tejże, lub, jeżeli chce należytości za przepisanie opłacić, całą taxę w przeciągu dni 14 odbierze, i że w 14 dniach po odebraniu onejże donieść winien Collegio Prowincyalnemu swe przeciwniéj monita, inaczéj taxa za przyjętą uważać się będzie.

Zwölftes Capitel.

Von Ausfertigung der Pfandbriefe.

§. 217.

Wer Pfandbriefe auf sein Gut nehmen will, meldet sich bei der betreffenden Hypotheken-Behörde, und unterrichtet gleichzeitig von seiner Absicht die Provinzial-Landschafts-Direction.

§. 218.

Die Hypothekenbehörde ist verpflichtet, davon sofort Kenntniß zu nehmen. Sind gesetzliche Hindernisse vorhanden, so bescheidet sie darüber den Nachsuchenden. Im entgegengesetzten Falle sendet sie die Eingabe ohne Aufenthalt urschriftlich und unter bloßem Umschlage mit Beifügung eines Hypothekenscheines an die betreffende Provinzial-Direction.

§. 219.

Findet der Director die Bewilligung der Pfandbriefe nach den bestehenden Grundsätzen nicht zulässig, so setzt er den Ansuchenden sofort davon in Kenntniß. Unterliegt aber die Bewilligung keinem Bedenken, so wird das Gesuch der nächsten Versammlung des Provinzial-Collegiums vorgelegt, und der Suchende vorläufig davon benachrichtiget.

§. 220.

Die in dem abgelaufenen halben Jahre eingegangenen Eingaben und Taxen vertheilt der Director unter die Mitglieder des Collegiums zum Vortrage; für die letztern werden zwei Referenten ernannt.

Rozdział dwunasty.

O wydawaniu listów zastawnych.

§. 217.

Chcący zaciągnąć na swe dobra listy zastawne, zgłasza się do właściwéj Władzy Hypotecznéj, donosząc zarazem o swoim zamiarze Prowincyalnéj Dyrekcyi Ziemskiéj.

§. 218.

Władza Hypoteczna powinna zająć się niezwłocznie zgłębieniem tego przedmiotu. Upatrując prawne przeszkody, uwiadomia o nich Extrahenta. Nieznajdując zaś żadnych, odsyła podanie niebawem w oryginale i pod prostą kopertą z dołączeniem wykazu hipotecznego do właściwéj Dyrekcyi Prowincyalnej.

§. 219.

Jeżeli Dyrektor przekona się, iż wedle przyjętych zasad listy zastawne wydanemi być nie mogą, uwiadomia zaraz o tem Extrahenta. Jeżeli zaś nie masz żadnéj przeciw wydaniu listów zastawnych przeszkody, przekłada się wniosek na najbliższem Zebraniu Collegii Prowincyalnego, udzielając tymczasową o tem wiadomość Extrahentowi.

§. 220.

Nadeszłe w upłynionem półroczu podania i taxy, rozdziela Dyrektor między członków Collegii ad referendum, wyznaczając do szacunków po dwóch Referentów.

§. 221.

Es ist hierbei zu berücksichtigen:
1). daß der Re- und Correferent aus dem Kreise sein muß, in welchem das taxirte Gut liegt, beide aber eine zureichende Kenntniß davon haben müßen;
2). daß sie mit dem Antragenden in keiner Verwandschaft oder andern nahen Verbindung stehen, (§. 201.) und
3). daß sie nicht selbst die Taxe aufgenommen oder revidirt haben.

§. 222.

Die Referenten müssen die Taxe genau mit den festgesetzen Grundsätzen vergleichen, solche selbst nach ihren Lokalkenntnissen von dem Gute prüfen, und über das Resultat dem Collegium einen erschöpfenden Vortrag halten. Das Collegium berathschlagt, und setzt demnächst durch Mehrheit der Stimmen fest, bis auf welchen Betrag Pfandbriefe gegeben werden sollen.

§. 223.

Der Beschluß wird von dem Syndicus in das Protokoll eingetragen, am Ende der Sitzung vorgelesen, und von sämmtlichen Gliedern des Collegiums unterschrieben.

§. 224.

Wenn alle eingegangenen Gesuche und Taxen vorgetragen sind, und darauf verfügt ist, geschieht die wirkliche Ausfertigung der Pfandbriefe.

§. 225.

Pfandbriefe sollen nur in nachfolgenden Summen als: zu 1000 Thaler, 500 Thaler, 250 Thaler, 100 Thaler, 50 Thaler und 25 Thaler ausgefertiget werden. We-

§. 221.

Przy podziale tym szczególniejszą należy na to mieć uwagę:
1). iż Referent lub Korreferent powinien być z tego Powiatu, w którym dobra oszacowane leżą, obydwaj zaś dostatecznie oneż znać powinni:
2). iż niepowinni być z Extrahentem spokrewnieni lub w innych bliskich zostawać związkach (§. 201.);
3). iż niepowinni być ci sami, co szacunek sporządzili, lub zrewidowali.

§. 222.

Powinni Referenci ściśle porównać szacunek z ustanowionemi prawidłami, wybadać go w miarę swych o dobrach wiadomości miejscowych i wyczerpaną w téj mierze złożyć Collegio relacyą. Collegium naradza się i większością kresek ustanawia połowę wartości, do któréj listy zastawne wydane być mają.

§. 223.

Syndyk zapisuje uchwałę do protokółu, któren po odczytaniu onegoż na końcu posiedzenia, wszyscy członkowie Collegii podpisują.

§. 224.

Po przedstawieniu wszystkich próżb i tax, i wydaniu dyspozycyi w téj mierze, następuje wygotowanie samychże listów zastawnych.

§. 225.

Listy zastawne wystawiane tylko być mają na następne summy, jako to: na 1000 Tal., 500 Tal., 250 Tal., 100 Tal. 50 Tal., i 25 Tal. Przy-

nigstens für den achten Theil des Ganzen werden kleine Pfandbriefe, das heißt: zu 100, 50 und 25 Thalern gefertiget.

§. 226.

Die Pfandbriefe werden nach dem in der Beilage C enthaltenen Schema auf Pergament mit besonders dazu gestochenen Platten und lateinischen Buchstaben, in zwei Halbscheiden, die eine in polnischer, die andere in deutscher Sprache abgedruckt, und denselben Zins-Coupons auf fünf Jahre, also zehn Stück, beigegeben.

§. 227.

Bei Berichtigung des zehnten Coupons werden dem Inhaber unentgeldlich zehn folgende ausgehändiget, wenn nicht etwa ein dritter, als Inhaber des Pfandbriefes, früher, dagegen Einspruch gethan hat. Diese Bestimmung wird auf die Rückseite des zehnten Coupons mit abgedruckt.

§. 228.

Außer der Zeit des Gebrauchs werden Platten und Stempel durch den Königl. Commissarius versiegelt, und von der Direction mit der größten Sorgfalt aufbewahrt.

§. 229.

Wenigstens zwei Mitglieder des Provinzial-Collegiums müssen gegenwärtig sein, wenn die erforderliche Anzahl Exemplare zu den ausfertigenden Pfandbriefen abgedruckt und vorschriftsmäßig gestempelt wird.

§. 230.

Im versammelten Collegium muß der Syndicus die in den abgedruckten Exemplaren leer gebliebenen Plätze, die Summe,

najmniéj na osmą część całkowitéj summy robione będą mniejsze listy zastawne, to jest: 100, 50, i 25 Tal.

§. 226.

Listy zastawne wybijać się będą według wzoru w Annexie *C.* na pargaminie, zrobionemi tym końcem rytniami i gloskami łacińskiemi w dwóch podziałach, jedna połowa w języku Polskim; druga w Niemieckim, przyłączając do każdego listu Kupony czyli bilety prowizyjne na lat 5. a zatem po 10 kuponów.

§. 227.

Przy realizacyi 10 kuponu wydają się posiadaczowi bezpłatnie dziesięć następnych, jeżeliby ktoś trzeci, jako właściciel listu zastawnego nie uczynił wcześniéj jakiego przeciw temu przedstawienia. Przepis ten wydrukowany będzie na zwrotnéj stronie dziesiątego Kuponu.

§ 228.

Rytnie i stęple, krom czasu ich użycia, przez Królewskiego Kommissarza opieczętowane, a przez Dyrekcą najtroskliwiéj zachowane będą.

§. 229.

Najmniéj dwóch członków Kollegium Prowincyalnego powinno być przytomnemi wybiciu potrzebnéj liczby exemplarzy wygotować się mających listów zastawnych i opatrzeniu ich stęplem.

§. 230.

W zebranem Collegium winien Syndyk zupełnie pozostałe w wyciśnionych exemplarzach próżne miejsca — sum-

die Nummer und den Buchstaben des Pfandbriefes ausfüllen. Der Director und wenigstens zwei Landschaftsräthe, unterschreiben den Pfandbrief, und drucken das Landschaftssiegel bei.

§. 231.

Mit dem Präsidenten des betreffenden Landgerichts bestimmt der General-Landschafts-Director gemeinschaftlich den Termin, in welchem sich die Abgeordneten der Landschaft, zu welchem allemal der Syndicus gehören muß, mit den Abgeordneten des Gerichts an dem Orte, wo dieses seinen Sitz hat, vereinigen sollen. Die Abgeordneten des Gerichts, die durch die Landschafts-Direction ein schriftliches Verzeichniß der halb vollzogenen, auf die gesammte Landschaft ausgestellten Pfandbriefe, und eine Nachweisung, auf welche Güter diese Pfandbriefe gegeben sind, erhalten, überzählen diese, unterschreiben und untersiegeln sie, wenn sie richtig sind, und besorgen dann sofort die Eintragung in das Hypothekenbuch, und den vom Archivarius und Ingrossator zu unterzeichnenden vorschriftsmäßigen Vermerk der richtigen Eintragung.

§. 232.

Dies muß in vollständiger Versammlung der beiderseitigen Abgeordneten geschehen, und darüber ein genaues Protocoll zweifach aufgenommen werden; eins von Seiten des Gerichts, das andere von Seiten der Landschaft.

§. 233.

Die ausgefertigten Pfandbriefe versiegeln die Abgeordneten des Gerichts. Unter diesem Siegel werden sie von den Abgeordneten der Landschaft entgegengenommen, und demnächst dem Director am Sitze der Provinzial-Versammlung ausgehändiget, welcher sie

mę — numer i literę listu zastawnego. Dyrektor i przynajmniéj dwoch Radzców Ziemskich podpisują list zastawny, i wyciskają na nim pieczęć Ziemstwa.

§. 231.

Generalny Dyrektor Ziemski wspólnie z Prezesem właściwego Sądu Ziemiańskiego przeznaczają termin zebrania się Delegowanych Ziemskich, do których zawsze Syndyk należeć powinien, z Delegowanymi Sądu w miejscu, gdzie ostatni swoje ma siedlisko. Delegowani Sądu, którzy od Dyrekcyi Ziemskiéj odebrali spis wygotowanych w połowie, na całe Ziemstwo wystawionych listów zastawnych, wraz z wykazem, na które dobra listy te są wydane, przeliczają też listy, i znalazłszy je zgodnie z wykazem, oneż podpisują, pieczęcią opatrują i uskuteczniają zaraz Intabulacyą do hipoteki, tudzież każą wygotować według przepisów podpisać się mające przez Archiwariusza i Ingrossatora poświadczenie rzetelnéj intabulacyi.

§. 232.

Czynność ta załatwioną być powinna in pleno wszystkich obustronnych Kommissarzy, przy spisaniu na to dokładnego protokołu w dwóch exemplarzach; jeden ze strony Sądu, drugi ze strony Ziemstwa.

§. 233.

Na wygotowanych listach zastawnych wyciskają pieczęć Delegowani Sądu. Pod tąż pieczęcią odbierają je Delegowani Ziemstwa i wręczają Dyrektorowi w miejscu Zgromadzenia Prowincyalnego, który je następnie In-

dann an die Theilnehmer, die auf ihre Ausfertigung angetragen haben, vertheilt, nachdem zuvor auch noch deren Eintragung in das Landschafts-Register (§. 132) bewirkt worden ist.

§. 234.

Die Pfandbriefe müssen an den betreffenden Gutsbesitzer selbst ausgehändiget werden, einem dritten aber nur auf gerichtliche Spezial-Vollmacht desselben.

§. 235.

Sollen Hypothekeninstrumente in Pfandbriefe umgeschrieben werden, so wird die nehmliche Form, wie bei der Ausfertigung neuer Pfandbriefe beobachtet. Die Umschreibung muß in den Hypothekenbüchern besonders vermerkt werden. Die Aushändigung der Pfandbriefe erfolgt aber erst nach Uebergabe und Vernichtung des Hypothekeninstruments, welche letztere durch die Hypothekenbehörde geschieht. Bis zu diesem Zeitpunkte bleibt der Pfandbrief im Deposito des Gerichts.

Dreizehntes Capitel.

Von Einzahlung der Zinsen von den landschaftlichen Pfandbriefen.

A. Von der Einzahlung selbst.

§. 236.

Die Zinsen der Pfandbriefe werden in halbjährigen Fristen, vom 16. bis 26. Juni, und vom 12. bis 24. December, von den Schuldnern baar in Courant nach dem Münzfuße von 1764 an die Landschafts-Direction bezahlt. Nur in demselben Termine fällige Coupons werden als baar angenommen.

teressentom, którzy o nie wnieśli, wydaje, po uskutecznionem poprzednio zaciągnieniu ich do Regestru Ziemskiego (§. 132).

§. 234.

Listy zastawne wręczone być powinny samemuż właścicielowi dóbr; komu zaś trzeciemu tylko na mocy szczególnego pełnomocnictwa sądowego.

§. 235.

W przypadku przeistoczenia Instrumentów hipotecznych w listy zastawne, postępuje się równie, jak przy wygotowaniu nowych listów zastawnych. Przeistoczenie to powinno być w księgach hipotecznych wyraźnie zanotowanem. Listy zastawne wręczają się dopiero po złożeniu i zniszczeniu instrumentu hipotecznego które to ostatnie władza hipoteczna uskutecznia. Dopóki to nie nastąpi, list zastawny w Depozycie Sądu pozostaje.

Rozdział trzynasty.

O płaceniu prowizyi od Ziemskich listów zastawnych.

A. *O samemże płaceniu.*

§. 236.

Prowizye od listów zastawnych opłacają dłużnicy w półrocznych terminach od d. 16. do 26. Czerwca i od 12. do 24. Grudnia grubą monetą według stoppy mennicznéj 1764. do Dyrekcyi Ziemskiéj. Tylko w tym terminie przypadłe do uiszczenia kupony przyjmowane będą za gotowiznę.

§. 237.

Die Direction versammelt sich acht Tage vor diesem Termine in dem Kassengebäude der landschaftlichen Provinzialstadt und bestimmt die Stunden, in welchen Zahlungen angenommen werden.

§. 138.

Sie ernennt zugleich zwei ihrer Mitglieder zu Cassen-Curatoren, welchen während ihrer Ausdauer noch die besondern Pflichten obliegen, welche die Gesätze mit einer Cassen-Curatel verbunden haben. Der Director und der Syndicus dürfen dazu nicht ernannt werden.

§. 239.

Die Zinsen können auch durch einen Abgeschickten bezahlt, oder mit der Post franco an die Direction übermacht werden; im letztern Falle werden die Geld-Paquete, bis sie im versammelten Collegium eröffnet und nachgezählt werden können, in den Deposital-Kasten verwahrlich niedergelegt. Dieser Deposital-Kasten muß von Eisen und mit drei Schlössern vrrsehen sein, zu welchen die beiden Cassen Curatoren und der Rendant besondere Schlüßel haben, so das er von keinem Einzelnen eröffnet werden kann.

§. 240.

Außer den Sitzungen ist weder die Direction noch der Rendant ermächtiget, Zinsenzahlungen anzunehmen. Der Director ist zwar befugt, an ihn addressirte mit der Post eingehende Gelder gegen Empfangschein anzunehmen; doch darf er die mit Geld beschwerten Briefe, Beutel oder Paquete, nur in der Versammlung des Collegiums erbre-

§. 237.

Dyrekcya zgromadza się 8. dni przed tym terminem w lokalu kassowym Ziemskiego miasta Prowincyalnego, i przeznacza godziny do przyjmowania prowizyi.

§. 238.

Mianuje zarazem dwóch z pomiędzy członków swoich na Kuratorów, do których w ciągu ich urzędowania należy jeszcze pełnienie szczególnych obowiązków, które prawa z kuratoryą kassy połączyły. Dyrektor i Syndyk nie mogą być na ten urząd mianowanymi.

§. 239.

Mogą także prowizye przez umyślnego lub przez pocztę franco do Dyrekcyi być przesłane; w ostatnim razie pakiety z pieniędzmi, aż do otworzenia i przeliczenia ich w Zgromadzonem Collegium, zachowywać się będą w skrzyni depozytalnéj. Skrzynia ta depozytalna powinna być żelazna i mieć trzy zamki, do których obydwaj Kuratorowie kassy i Kassyer osobne mają klucze, tak iż przez żadnego z nich pojedyńczo otworzoną być nie może.

§. 240.

Prócz posiedzeń nie wolno ani Dyrekcyom, ani Kassyerowi przyjmować prowizyi. Mocen jest wprawdzie Dyrektor przyjmować nadchodzące pocztą pod jego adressem pieniądze za attestem odebrania, atoli obciążone pieniędzmi listy, worki, lub pakiety, może tylko na Zgromadzeniu Collegii otwie-

chen, wo die Gelder gleich nachgezählt werden müßen.

§. 241.

Jede eingezahlte Post wird von einem Cassen-Curator in das von ihm zu führende Protocoll, von dem andern in die Controlle, und von dem Rendanten in das Rechnungsbuch eingetragen; und die Schuldner erhalten über ihre Einzahlungen gedruckte, von den Cassen-Curatoren unterschriebene, von dem Rendanten contrasignirte und numerirte Quittungen. Die Nummer derselben werden in das Protocoll und in das Rechnungsbuch mit eingetragen.

§. 242.

In dem Protocolle werden die Zahlungen, wie sie geschehen, hinter einander aufgeführt, und die Summe, so wie der Nahme des Zahlers und des Gutes, dessen Pfandbriefe sie betreffen, bemerkt. Zur leichtern Uebersicht werden die Zinsen gleich in drei Rubriken nach folgendem Schema vereinnahmt;

rać, gdzie pieniądze natychmiast przeliczone być powinny.

§. 241.

Każdy wpływ zapisuje jeden Kurator kassy do protokołu, któren prowadzi, drugi do kontrolli, a Kassyer do rachunku, a dłużnicy odbierają z opłaconych prowizyi drukowane, przez Kuratorów podpisane; a przez Kassyera kontrasygnowane i liczbami opatrzone kwity. Liczby tych kwitów zaciągają się do protokółu i do księgi rachunkowéj.

§. 242.

W protokóle zapisują się prowizye według kolei wypłaty, wyrażając w nim summę tudzież nazwisko płacącego i wsi, któréj listów zastawnych dotyczą. Dla łatwiejszego przejrzenia zapisuje się wpływ prowizyi zaraz w trzech rubrykach według następnego wzoru:

Schema.

zur Einnahme der Zinsen bei der Direction des landschaftlichen Departements Posen.

Namen des Gutes.	Kreises.	Es haften Pfandbriefe darauf Rthlr.	An Interessen halbjährig Rthlr.	Ggr.	Zur planmäßigen Tilgung Rthlr.	Ggr.	Zu den Verwaltungs-Kosten a ¼ pro Cent. Rthlr.	Ggr.	in Summa hat der Schuldner gezahlt Rthlr.	Ggr.
		20,000	400	—	100	—	25	—	525	—

Wzór

przychodu prowizyi w Dyrekcyi Ziemskiego Departamentu Poznańskiego.

NAZWISKO		Jest na niéj listów zastawnych	Prowizya półroczna		Na umorzenie według planu.		Na koszta Administracyi po $\frac{1}{4}$ od sta		Ogółem zapłacił Dłużnik.	
Wsi.	Powiatu.	Talar.	Tal.	dgr.	Tal.	dgr.	Tal.	dgr.	Tal.	dgr.
		20,000	400	—	100	—	25	—	525	—

und nach dem Schlusse einer jeden Sitzung wird das Protocoll mit der Controlle verglichen, und von beiden Cassen-Curatoren unterschrieben.

§. 243.

In dem Rechnungsbuche wird für jedes Gut eine zulängliche Anzahl Blätter bestimmt. Bei Eröffnung der Sitzungen wird aus den Landschaftsregistern ausgezogen, wieviel Pfandbriefe auf jedem Gute haften, wie viel davon an Zinsen, wie viel zum Tilgungsfond, und wie viel zu den Verwaltungskosten einkommen muß, folglich das Solleinkommen bestimmt.

§. 244.

Die Controlle besteht aus einem alphabetischen Verzeichnisse der verpfandbrieften Güter, welches vor der Sitzung gefertiget, und von dem Syndicus attestirt wird, mit den nehmlichen Rubriken zur Einnahme wie das Rechnungsbuch.

§. 245.

Der Director ist für das pünktliche Verfahren bei der Zinseneinzahlung verantwort-

a w końcu każdego posiedzenia, porównywa się protokół z kontrollą i podpisuje przez obydwóch Kuratorów.

§. 243.

W księdze rachunkowéj przeznaczona będzie dla każdéj wsi dostateczna liczba stronic. Przy rospoczęciu posiedzeń zrobiony będzie wyciąg z Regestrów Ziemskich, ile zaciągnionych jest na każdéj wsi listów zastawnych, ile ma wpłynąć prowizyi, ile na fundusz amortyzacyjny, ile na koszta Administracyi, i następnie ogół tego oznaczonym, co ma wpłynąć.

§. 244.

Kontrolla składa się z alfabetycznego dóbr listami zastawnemi obciążonych wykazu i przez Syndyka poświadczonego, a mającego tę summę rubryki percepty, jak książka rachunkowa.

§. 245.

Dyrektor odpowiedzialny jest za punktualne postępowanie przy wypła-

lich. Er wird alle Uneinigkeiten, die etwa zwischen den Directionsmitgliedern und den Betheiligten vorfallen könnten, ausgleichen.

§. 246.

Theilweise Zahlungen der Zinsen werden in der Regel und ohne besondere Bewilligung des versammelten Collegiums, nicht angenommen. Mit Ablauf der bestimmten Termine müssen alle Zinsen an die Casse eingezahlt sein. Wegen der Rückstände tritt das §. 250. und folg. bestimmte Verfahren ein.

§. 247.

Wenn die Einnahme der Zinsen geschlossen ist, versammelt sich das Collegium, und läßt die in dem Rechnungsbuche und in der Controlle bereits abgesonderten Zinsen, den Tilgungsfond, die Verwaltungskosten, jedes in einem besonderen Kasten mit drei Schlössern, wozu die Schlüssel nach §. 239. vertheilt sind, aufbewahren.

§. 248.

Ueber diese wirkliche Trennung des baaren Geldes und dessen Niederlegung in verschiedene Kasten, wird ein besonderes Protocoll aufgenommen, in welchem die Summe der Zinsen, der Tilgungs- und Verwaltungsfond genau angegeben werden muß, und von dem Director, sämmtlichen Räthen mit Einschluß des Syndicus, und dem Rendanten unterschrieben.

§. 249.

Die Direction muß sofort der General-Landschafts-Direction anzeigen, wie viel an fälligen Zinsen eingegangen ist, wie viel Rückstände geblieben sind, und was sie verfügt hat, um die Beitreibung zu bewirken.

cie prowizyi. Uprzątać będzie wszelkie nieporozumienia, jakieby między członkami Dyrekcyi a Interessentami zajść mogły.

§. 246.

Cząstkowe płacenie prowizyi w powszechności i bez wyraźnego zezwolenia zebranego Collegii nie będzie przyjętem. Z upłynieniem oznaczonych terminów powinny wszystkie prowizye wejść do kassy. Względem zaległości postępuje się według przepisów §. 250.

§. 247.

Po zakończeniu pobioru prowizyi, zgromadza się Collegium i oddzielone już w księdze rachunkowéj i kontrolli prowizye, fundusz amortyzacyjny, koszta administracyjne, każdy szczegół w osobnéj skrzyni pod trzema zamkami, od których klucze według §. 239. rozdane, złożyć każe.

§. 248.

Względem tego rzeczywistego oddzielenia gotowizny i złożenia jéj do skrzyń osobnych, sporządza się szczególny protokół, w którym summę prowizyi, fundusz amortyzacyjny i administracyjny dokładnie wyrazić należy, a który przez Dyrektora, wszystkich Radzców łącznie Syndyka i Kassyera podpisany być powinien.

§. 249.

Dyrekcya powinna natychmiast donieść Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj, ile z przypadłych do uiszczenia prowizyi wpłynęło, ile jest zaległości i jakie względem ich ściągania wydała rozporządzenia.

B Von Beitreibung der zurückgebliebenen Zinsen durch Administration und Verpachtung.

§. 250.

Es ist ein Hauptgrundgesetz des landschaftlichen Creditsystems, den Couponsinhabern die fälligen Zinsen an den bestimmten Terminen pünktlich und baar zu bezahlen.

§. 251.

Um dies bewirken zu können, muß mit Strenge darauf gehalten werden, daß die Schuldner ihre Zinsen in den bestimmten Terminen pünktlich zur Casse bringen. Die schnellsten Executionsmittel müßen gegen die Säumigen verfügt werden.

§. 252.

Nach Ablauf des zur Zinsenzahlung bestimmten Termins, müßen die Cassen-Curatoren sofort einen Auszug der Rückstände aus ihren Büchern machen, und diesen dem versammelten Provinzial-Collegium vortragen. Dieses fertiget sogleich durch reitende Boten auf Kosten der Schuldner den in den Kreisen zurückgebliebenen Landschaftsräthen einen Auszug mit der Aufgabe zu, ohne Verzug die nöthigen Maaßregeln zur Beitreibung der Rückstände zu ergreifen.

§. 253.

Sogleich nach dessen Empfang muß sich der Landschaftsrath mit Zuziehung einer vereideten Gerichtsperson auf das genannte Gut verfügen, und von den auf demselben vorzufinden Wirthschaftsbeständen, doch ohne der Substanz des Gutes zu schaden, so viel verfilbern, daß damit die schuldigen Zinsen bezahlt werden können. Der Erlös wird

B *O ściąganiu niedoszłych prowizyi przez Administracyą i wydzierzawienie.*

§. 250.

Główną jest zasadą ziemskiego Systematu Kredytowego, ażeby posiadającym Kupony, przypadłe prowizye w oznaczonych terminach punktualnie i gotowizną wypłacane były.

§. 251.

Aby tego dopełnić można, ściśle należy przypilnować, iżby dłużnicy prowizye swe punktualnie w oznaczonych terminach do kassy wnosili, przedsiębiorąc najspieszniejsze przeciw opieszałym środki exekucyjne.

§. 552.

Po upłynieniu oznaczonego do wypłaty terminu, powinnością Kuratorów kassy sporządzić bezzwłocznie z ksiąg swoich wyciąg zaległości, i przedstawić go zebranemu Collegio Prowincyalnemu. To przesyła niebawem przez konnych posłańców na koszt dłużników, extrakt pozostałym w Powiatach Radzcom Ziemskim, z poleceniem użycia natychmiast potrzebnych środków dla ściągnienia zaległości.

§. 253.

Zaraz po odebraniu extraktu powinien Radzca Ziemski z przybraną przysięgłą osobą sądową, udać się do dóbr wskazanych i ze znalezionych tamże zapasów gospodarskich, atoli bez nadwerężenia istoty dóbr, tyle sprzedać, iżby tym funduszem należne prowizye opłacone być mogły. Pieniądze należy

auf Kosten der Schuldner, der Direction eingeschickt und über das Verfahren eine genaue Verhandlung aufgenommen.

§. 254.

Findet er keine veräußerliche oder nicht zulängliche Bestände, so bereitet er sofort Alles zur Administration des Gutes vor, berichtet an die Direction, und schlägt einen Administrator vor.

§. 255.

Sind von dem Gute im Termin Weihnachten die laufenden Zinsen nicht gezahlt, so wird es administrirt und den folgenden 10. Juni zur Verpachtung gestellt, damit aus den vorzuschießenden Pachtgefällen die rückständigen und laufenden Zinsen bezahlt werden können.

§. 256.

Sind die laufenden Zinsen in Termine Johannis nicht gezahlt, so soll das Gut unter Aufsicht eines Landschaftsrathes durch den, auf demselben vorhandenen und besonders zu vereidenden Wirthschafter — insofern nicht gegen dessen Persönlichkeit und Fähigkeit nichts zu erinnern findet — bis zum 15. Juli desselben Jahres administrirt, und der Direction Rechnung gelegt werden. An diesem Tage aber soll die Verpachtung verfügt werden, wenn der Eigenthümer sich nicht bis dahin bei der Provinzial-Direction erklärt hat, daß er die Administration bis zum nächsten Johannis-Termine wünsche. In diesem Termine muß aber, insofern die Casse nicht befriedigt ist, unfehlbar zur Verpachtung geschritten werden.

§. 257.

Die Güter werden auf drei hintereinander folgende Jahre verpachtet. Bei dem Ab-

przesłać Dyrekcyi na koszt dłużników, a czynność dokładnie w protokole opisać.

§. 254.

Jeżeli nie znajdzie żadnych lub niedostateczne zapasy do przedaży, przygotuje zaraz wszystko do zaprowadzenia administracyi dóbr, zaraportuje Dyrekcyi i zaproponuje Administratora.

§. 255.

Jeżeli z dóbr w terminie Bożego-Narodzenia prowizya uiszczoną nie zostanie, administrowane będą, a następnego 10. Czerwca podane do wydzierzawienia, ażeby z mającéj być zaliczoną dzierzawy, zaległe i bieżące prowizye zaspokojone być mogły.

§. 256.

Jeżeli biegnące prowizye w terminie S. Jana nie będą opłacone, dobra pod dozorem Radzcy Ziemskiego, przez znajdującego się w nich, a oddzielnie tym końcem przysięgą zobowiązanego Ekonoma — skoro przeciw osobie i kwalifikacyi jego nie ma nic do nadmienienia — aż do dnia 15. Lipca tegoż roku mają być administrowane, a rachunek Dyrekcyi złożony. W tym zaś dniu nastąpić powinno wydzierzawienie, jeżeli do tegoż dnia właściciel w Dyrekcyi Prowincyalnéj niezadeklarował, iż życzy sobie, ażeby administracya aż do najbliższego terminu S. Jana trwała. Jeżeliby w tym terminie kassa nie była zaspokojoną, niezawodnie do wydzierzawienia przystąpić należy.

§. 247.

Wypuszczają się dobra w dzierzawę na trzy po sobie lata. Przy za-

schlusse des Pachtvertrages soll der Eigenthümer mit seinen Anträgen gehört werden.

§. 258.

Die Hauptbedingungen bei der Verpachtung sind, daß der Pächter neben einer sichern von ihm zu leistenden Caution, die rückständigen Zinsen sofort baar auf Abschlag der Pachtgefälle zahlt; daß er die Pacht übernimmt, ohne für irgend etwas, es mag den Namen haben, wie es wolle, Pachterlaß zu fordern; das die Pacht-Raten halbjährig zum voraus in den landschaftlichen Zahlungsterminen geleistet werden; und daß er das Gut nach Ablauf der Pacht in derselben Beschaffenheit zurückgewähre, wie er es übernommen.

Die General-Landschafts Direction wird zu diesem Pacht-Contracte eine besondere Anweisung geben.

§. 259.

Insbesondere muß auch der Pächter, da diese Verpachtung niemals entgegenstehen darf, wenn etwa das Gut im Laufe der Pachtjahre auf Antrag eines Privatgläubigers zur Subhastation gelangt, der Zuschlag vor dem Ablaufe des Pachttermins erfolgt, und der neue Erwerber den Pachtvertrag nicht fortsetzen will, verpflichtet werden, das Gut schon während der dreijährigen Pachtzeit, gegen ein in dem Pachtvertrage selbst festzusetzendes Abstandsgeld, zu räumen.

§. 260.

Das zu verpachtende Gut wird dem Pächter mit einem neu aufzunehmenden Inventarium übergeben, und sowohl der Pachtvertrag, als alle darüber aufgenommenen Verhandlungen, dem Provinzial-Collegium zur Prüfung, und von diesem der General-Land-

warciu kontraktu dzierzawy słuchanym będzie właściciel z swemi wnioskami.

§. 258.

Celniejsze wydzierzawienia warunki są te: iż dzierzawca obok złożyć się przezeń mającéj pewnéj kaucyi, prowizye zalegle natychmiast gotowizną na poczet kwoty dzierzawnéj opłaca, iż obejmuje dzierzawę bez żądania za co bądź defalki, iż raty dzierzawne półrocznie z góry wnosić będzie w Ziemskich terminach wypłaty, i że dobra po expiracyi dzierzawy w takiéj odda dobie, w jakiéj je odebrał.

Główna Dyrekcya Ziemska szczególną do tego kontraktu dzierzawnego udzieli Instrukcyą.

§. 259.

W przypadkuby dobra w ciągu lat dzierzawnych na wniosek prywatnego wierzyciela subhastowanemi, i przed upłynieniem terminu dzierzawy przyderzonemi zostały, (w czem wydzierzawienie dobr nigdy przeszkodą być nie może) a nowy nabywca kontraktu dzierzawnego na dalszy czas utrzymać niechcial, dzierzawca powinien być zobowiązanym do ustąpienia z dóbr już w ciągu trzechletniéj dzierzawy za mającem ustanowić się w samymże kontrakcie dzierzawy odstępnem.

§. 260.

Dobra wydzierzawionemi być mające oddane będą dzierzawcy z nowym sporządzić się mającym inwentarzem i tak kontrakt dzierzawny, jako też całe zdziałane w tej miérze czynności podają się Collegio Prowincyal-

schafts-Direction zur Bestätigung eingereicht. Die Landschaftsräthe haben die Aufsicht über die verpachteten Güter, und wachen darüber, daß die Pächter ihre vertragsmäßigen Verbindlichkeiten erfüllen, und die Substanz der Güter nicht verschlechtern. Jeder mit dem Creditsystem verbundene Gutsbesitzer ist verpflichtet, auf Antrag der Direction die besondere Curatel zu übernehmen.

§. 261.

Wenn zulänglicher Platz für den Pächter ist, so kann dem Besitzer die Wohnung, doch nur unter der Bedingung gelassen werden, daß er sich in keiner Art in die Wirthschaft mische.

§. 262.

Wenn ein der Landschaft verpfändeter Wald zu dem Gute gehört, so übernimmt ein Landschaftsrath die Oberaufsicht, der den Forstbedienten vereidet, und ihn verpflichtet, kein Holz ohne seine Anweisung schlagen oder verabfolgen zu lassen. Das Provinzial Collegium wird innerhalb der Grenzen einer guten Forst-Oeconomie bestimmen: ob es zur Deckung der rückständigen und laufenden Zinsen nothwendig ist, Holz, und wie viel, zu verkaufen.

§. 263.

Während der Pachtzeit zieht die Direction das ganze Pachtgeld ein, und verabfolgt den Ueberschuß, der nach ihrer Befriedigung annoch bleibt, dem Eigenthümer. Sind Anträge der Gerichtshöfe, so hat sie diese, so weit die Einnahme zureicht, zu befriedigen.

§. 264.

Wenn nach Ablauf der Pachtzeit die Landschaft befriediget ist, so wird das verpachtnemu, do rewizyi, a przez to do Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj do zatwierdzenia. Mają Radzce Ziemscy dozór nad wydzierzawionemi dobrami i czuwają nad tem, ażeby dzierzawcy warunków kontraktu dopełniali i istoty dóbr nie nadwerężali. Każdy zaś należący do Systematu Kredytowego właściciel dóbr obowiązany jest przyjąć na wniosek Dyrekcyi szczególny nadzór.

§. 261.

Skoro dostateczne jest miejsce dla dzierzawcy, może być właścicielowi zostawione mieszkanie, pod tym jednakże tylko warunkiem, iż się wcale do gospodarstwa mieszać nie będzie.

§. 262

Jeżeli do zastawionych Ziemstwu dóbr las należy, jeden z Radzców Ziemskich obejmuje nad nim zwierzchni dozór, odbiera od leśniczego przysięgę i zobowięzuje go, ażeby bez jego zlecenia nie dał drzewa wycinać lub wywozić. Collegium Prowincyalne oznaczy w obrębach dobréj ekonomiki leśnéj, czyli i ile potrzeba sprzedać drzewa na pokrycie zaległych i biegnących prowizyi.

§. 263.

Dyrekcya odbiera przez czas dzierzawy całą summę dzierzawną, i zbywającą po zaspokojeniu siebie kwotę, oddaje właścicielowi. Jeżeli zajdą rekwizycye Władz Sądowych o tę zbywającą kwotę, winna je, na ile dochód starczy, zaspokoić.

§. 264.

Gdy po wyjściu czasu dzierzawy Ziemstwo jest zaspokojonem, Dyrekcya

tete Gut von der Direction dem Pächter abgenommen und dem Eigenthümer übergeben. Ist dies nicht der Fall, so muß es nach Umständen, deren Beurtheilung lediglich von der Provinzial-Direction abhängt, auf anderweite drei Jahre verpachtet oder subhastirt werden.

§. 265.

Beschwerden der Schuldner über das Verfahren des Provinzial-Collegiums bei Verpachtungen, gehen an die General-Landschafts-Direction, welche erforderlichen Falles eine Untersuchung der Sache durch eigene Commissarien veranlaßt. Ist der Schuldner auch mit dem Resultate dieser Untersuchung nicht zufrieden, so hat er seine weiteren Anträge bei der nächsten Versammlung des engeren Ausschusses zu machen, bei dessen Entscheidung es verbleibt.

§. 266.

Im übrigen hat es überall, insonderheit auch wegen der Streitigkeiten, die aus den von der Provinzial-Landschafts-Direktion selbst abgeschlossenen Pacht- und Verwaltungs-Verträgen entstehen mögten, bei den Vorschriften der allgemeinen Gerichtsordnung Theil I. Titel 24. §. 131 — 139, sein Bewenden.

§. 267.

Dem Schuldner muß die jährliche Rechnung über eingezogene Pachtgefälle und bezahlte Zinsen, und was ihm an Ueberschuß gezahlt ist, vorgelegt werden. Es steht ihm frei, die Rechnung zu revidiren und seine Erinnerungen der Direktion einzureichen, welche die begründeten erledigen, die unbegründeten zurückweisen muß.

§. 268.

Außer den Fällen, wo die Landschaft

odbiera od dzierzawcy dobra i oddaje właścicielowi. W przeciwnym razie w miarę okoliczności, których rozpoznanie jedynie od Prowincyalnéj Dyrekcyi zawisło, wypuścić je należy w dalszą trzech letnią dzierzawę lub podać na subhastacyą.

§. 265.

Zażalenia dłużników na postępowanie Collegii Prowincyalnego przy wydzierzawieniach, idą do Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj, która w razie potrzeby wybadanie rzeczy osobnym z swego grona Kommissarzom poruczа. Jeżeli dłużnik na rezultacie tego wybadania nieprzestaje, powinien z dalszemi swemi wnioskami udać się do Komitetu na najbliższem zebraniu, a ten ostatecznie rzecz rozstrzyga.

§. 266.

Zresztą we wszystkiem, mianowicie też względem sporów, któreby wyniknąć mogły z kontraktów dzierzawnych i administracyjnych przez samąż Prowincyalną Dyrekcyą Ziemską zawartych, postępuje się według przepisów Powszechnej Ordynacyi Sądowéj Cz. I. Tit. 24. §. 131 — 139.

§. 267.

Dłużnikowi przełożonym być powinien rachunek roczny z wniesionéj dzierzawy i wypłaconéj prowizyi, nie mniéj z wręczonéj mu superaty. Wolno mu zrewidować rachunki i podać monita Dyrekcyi, która ugruntowane załatwić, nieuzasadnione oddalić winna.

§ 268.

Oprócz przypadków, w których

aus eigener Bewegung mit der Exekution verfährt, können auch diejenigen Real-Exekutionen, welche von Seiten der Gerichte gegen den Besitzer eines der Landschaft verpfändeten Gutes auf Antrag eines anderweiten Gläubigers verfügt worden, der Provinzial-Landschafts-Direction zur Vollstreckung aufgetragen werden.

§. 269.

In einem solchen Falle wird von dem betreffenden Gerichte der Direktor des Departaments, zu welchem das Gut gehört, darum ersucht. Dieser läßt die verfügte Exekution durch einen Landschaftsrath mit Zuziehung des Syndicus vollstrecken, wobei die Sicherstellung der landschaftlichen Zinsen die erste Bedingung bleibt.

§. 270.

Wenn der anderweitige Gläubiger durch die Verpachtung des Guts seine Befriedigung nicht erhalten kann, und auf die Subhastation anträgt, oder es endlich zur Eröffnung des Concurses oder Liquidationsprozesses kommt, so wird dadurch bis zum Zuschlage und Uebergabe des Gutes an den neuen Erwerber in der Pachtung nichts geändert, sondern es müssen die eingehenden Einkünfte nach wie vor, hauptsächlich zur Bezahlung der, während des Concurses, fortlaufenden Zinsen der Landschaft, und in so weit, als die Nothwendigkeit dazu vom Kreis-Landrath pflichtmäßig bezeugt wird, aber nicht weiter, zu dem Zwecke, um das Gut in einem ertragsfähigen Zustande zu erhalten, verwendet, der Ueberrest aber erst an das Gericht, vor welchem der Prozeß schwebt, eingesandt, demselben aber auch, wie nach §. 267 dem Schuldner, die Rechnung vorgelegt werden.

Ziemstwo z własnéj pobudki exekucyą przedsiębierze, mogą także realne exekucye wydane na wniosek innego wierzyciela ze strony Sądów przeciw posiedzicielowi wsi Ziemstwu zastawionéj, Prowincyalnéj Dyrekcyi Ziemskiéj do wykonania być poruczone.

§. 269.

W takowym przypadku Sąd właściwy rekwiruje o to Dyrektora Departamentu, do którego wieś należy. Ten każe zawyrokowaną exekucyą wykonać przez Radzcę Ziemskiego z przybraniem Syndyka, przy czem zabezpieczenie prowizyi ziemskich pierwszym pozostaje warunkiem.

§. 270.

Jeżeli inny wierzyciel nie może bydź zaspokojonym z dzierzawy dóbr, i wnosi o subhastacyą, lub nareszcie przychodzi do otworzenia konkursu lub processu likwidacyjnego, wówczas aż do przyderzenia i tradycyi dóbr na rzecz nowego nabywcy nic się przez to nie zmienia w dzierzawie, ale owszem wpływające intraty powinny jak dotąd być obracane szczególniéj na wypłacenie biegnących w ciągu konkursu prowizyi ziemskich, tudzież na utrzymanie dóbr w stanie intratowym, ile potrzebę tego Radzca Ziemski zaświadczy, a nie więcej, superata zaś do Sądu, przed którym process się toczy, ma być odesłaną i onemuż, równie jak podług §. 267. dłużnikowi, rachunek przełożony.

§. 271.

Wenn in der Folge von Seiten der Landschaft, die Taxe eines Gutes bei dem betreffenden Landgerichte, entweder auf diesfälliges Erfordern, oder bei Gelegenheit eines Antrages auf Subhastation, übergeben werden muß; so ist zuvörderst das Gut selbst, mit seinem ganzen Wirthschaftszustande, noch einmal zu revidiren, jede seit der Abschätzung desselben vorgefallene Veränderung in Ansehung des Inventariums, der bewerkstelligten Verbesserungen oder der vorgefundenen Verschlechterungen, in der zu übergebenden Taxe genau zu bemerken, und übrigens nach den bestehenden Gesetzen über die Subhastation zu verfahren.

§. 272.

Sollte sich der Fall ereignen, daß ein in Concours gerathenes Gut einen gänzlichen Verfall dergestalt erlitten hätte, daß bei der Verpachtung die Zinsen der Pfandbriefe nicht aufgebracht werden können, so muß die Landschaft entweder aus ihrer eigenthümlichen Casse oder durch aufzunehmende Darlehne, den nöthigen Vorschuß besorgen, der den Landesgesetzen nach bei dem bevorstehenden Verkauf, vorzüglich vor andern Schulden, und zwar nebst Zinsen, erstattet werden muß.

§. 273.

Wenn sich im Bietungstermine ein Käufer meldet, so muß dessen Gebot wenigstens die Summe der auf dem Gute haftenden Pfandbriefe hinlänglich decken; sonst ist die Landschaft nicht schuldig, in den Zuschlag zu willigen.

§. 274.

Nach erfolgtem Zuschlage eines zum Verkauf ausgebotenen und von der Landschaft

§. 271.

Jeżeli następuje że strony Ziemstwa taxa dóbr, których właściwemu Sądowi Ziemskiemu, bądź za rekwizycyą w téj mierze, lub z okoliczności wniosku o subhastacyą, podaną być musi, to nasamprzód należy dobra w całym ich gospodarskim stanie raz jeszcze zrewidować, każdą od oszacowania ich zaszłą odmianę we względzie inwentarza, poczynionych melioracyi, lub znalezionych deteryoracyi wpodać się mającej taxie dokładnie zakonotować, a wreszcie według istniejących ustaw względem subhastacyi postępować.

§. 272.

Gdyby się zdarzyć miało, iżby dobra w konkurs popadłe całkowitemu uległy zniszczeniu tak dalece, iżby dzierżawa prowizyi od listów zastawnych przynieść nie mogła, naówczas Ziemstwa obowiązkiem, zastąpić awans potrzebny z swéj właściwéj Kassy lub przez zaciągnienie pożyczki; ktory to awans w miarę ustaw krajowych, przy nastąpić mającéj przedaży, nadewszystko przed innemi długami, i wprawdzie z prowizyą zwrócony być powinien.

§. 273.

Zgłosi się na terminie licytacyjnym kupiec, to ofiara jego powinna przynajmniéj summę zaciągnionych na dobra listów zastawnych dostatecznie zakryć, inaczéj nie ma Ziemstwo obowiązku zezwalać na przysądzenie.

§. 274.

Po nastąpioném przyderzeniu na przedaż podanych dóbr, ktore przez

verpachtet gewesenen Gutes, geschieht die Uebergabe desselben durch das betreffende Landgericht und die Landschaft gemeinschaftlich.

Sollte jedoch das Landgericht in einem oder dem andern Falle, einen eigenen Abgeordneten zu diesem Behufe zu ernennen nicht nöthig finden, sondern die Landschaft ersuchen, die Uebergabe allein zu verrichten, so kann auch dieses ohne Bedenken von Seiten der Landschaft geschehen; jedoch muß die Landschafts-Direktion vor der vollzogenen Uebergabe, dem Gerichte, unter beigefügten Abschriften der Uebergabs-Protocolle, Nachricht geben.

§. 275.

Bei der Ausbietung (§. 273) kann die Landschaft die Ablösung eines Theils der Pfandbriefe, dem künftigen Käufer zur Bedingung machen.

§. 276.

Uebrigens ist die Landschaft, wie schon gesagt, nicht verbunden, bei dem Concurs sich zu melden, und zu den Communkosten beizutragen, vielmehr ist sie berechtiget, ihre eigenen Verpachtungskosten aus dem Gute zu nehmen.

C. Von der, den verunglückten Schuldnern wegen der Zinsen, zu verstattenden Nachsicht.

§. 277.

Die eigene Nothdurft der Landschaft erfordert, den durch Unglücksfälle zurückgesetzten Schuldnern eine billige Nachsicht bei der Zinsenzahlung zu gestatten.

§. 278.

Diese Nachsicht kann aber nur nach ei-

Ziemstwo w dzierzawę puszczone były, uskutecznia się ich tradycya wspólnie przez właściwy Sąd Ziemiański i Ziemstwo.

Gdyby zaś Sąd Ziemiański w tym lub owym przypadku nieznajdował potrzeby mianowania osobnego Delegowanego, lecz rekwirował Ziemstwo o uskutecznienie z swéj strony tradycyi, bez wszelkiego wahania się przedsięwziąść ją może, atoli Dyrekcya Ziemska winna następnie uczynić doniesienie Sądowi o uskutecznionéj tradycyi z dołączeniem w kopijach protokółów tradycyjnych.

§. 275.

Przy licytacyi (§. 273.) może Ziemstwo położyć przyszłemu nabywcy za warunek, spłacenie części listów zastawnych.

§. 276.

Zresztą nie ma Ziemstwo, jak się już powiedziało, obowiązku zgłaszać się przy konkursie i przykładać do kosztów wspólnych, ale owszem mocnem jest ściągnąć z dóbr swe własne koszta wydzierzawienia.

C. *O uldze, która ma być co do prowizyi dozwoloną dłużnikom, przez nieszczęście podupadłym.*

§. 277.

Własnym Ziemstwa jest interessem, ażeby dłużnikom przez nieszczęśliwe przygody podupadłym, dozwoloną była słuszna dylacya w opłaceniu prowizyi.

§. 278

Ulga atoli ta przyznaną tylko być

ner genauen, von der Direktion zu veranlassenden Untersuchung bewilliget werden, wenn durch dieselbe festgestellt worden, daß der Besitzer an dem Unglück nicht selbst Schuld, und daß es so bedeutend ist, daß der Ertrag des Gutes nicht zureiche, die fälligen landschaftlichen Zinsen zu zahlen.

§. 279.

Der Schuldner muß das ihn betroffene Unglück, acht Tage nach dessen Erfolg dem Provinzial-Landschafts-Director anzeigen, wenn er Anspruch auf Nachsicht machen will.

§. 280.

Auf diese Anzeige bestimmt der Director einen Landschaftsrath des Kreises zur pflichtmäßigen unentgeldlichen Untersuchung; und dieser reicht mit seinem gutachtlichen Berichte, eine ausführliche Nachweisung der gewöhnlichen Gutseinkünfte, und des durch das Unglück entstehenden Ausfalles, ein.

§. 281.

In der nächsten Sitzung wird der Bericht zum Vortrage gebracht, und das Collegium stellt fest, auf welche Höhe und auf welche Frist dem Schuldner Nachsicht gegeben werden soll? Doch muß das Tilgungsprozent unter allen Verhältnissen gezahlt werden.

§. 282.

Mit Ablauf der Frist aber muß der Schuldner den Rückstand zur Provinzial-Casse unfehlbar abführen, oder gewärtigen, daß er mit aller Schärfe der landschaftlichen Exekution beigetrieben wird.

---

może po ścisłem przez Dyrekcyą nakazać się mającem wybadaniu, gdy się z niego okaże, iż nieszczęście niepochodzi z winy właściciela i że jest tak wielkie, iż intrata z dóbr nie jest wystarczającą na opłacenie przypadłych prowizyi Ziemskich.

§. 279.

Dłużnik powinien w 8. dniach donieść o doznanem nieszczęściu Prowincyalnemu Dyrektorowi Ziemstwa, jeżeli chce uzyskać prawo do dylacyi.

§. 280.

W skutek tego doniesienia wyznacza Dyrektor Radzcę Ziemskiego z Powiatu, celem wyprowadzenia bezopłatnie sumiennéj indagacyi i podania przy raporcie z opinią swoją wywodnego wykazu zwyczajnych intrat z dóbr i zrządzonego przez doznane nieszczęście niedoboru.

§. 281.

Na najbliższem posiedzeniu przedstawia się raport, a Collegium stanowi, w jakiéj ilości i na jaki czas, udzieloną być może dłużnikowi dylacya. Atoli procent na amortyzacyą na wszelki przypadek opłaconym być powinien.

§. 282.

Po wyjściu terminu winien dłużnik wnieść nieochybnie zaległość do kassy Prowincyalnéj lub spodziewać się, iż z wszelkim exekucyi Ziemskiéj rygorem ściągnioną zostanie.

D. Von Ergänzung der ausbleibenden Zinsen.

§. 283.

Der eigenthümliche Fond der Landschaft ist besonders dazu bestimmt, ausbleibende Zinsen vorschußweise zu bezahlen. Wer mit seinen Zinsen im Rückstande bleibt, ist verbunden, den daraus gemachten Vorschuß mit fünf Prozent zu verzinsen.

§. 284.

Sollte der Fond nicht zureichen, so muß das gesammte Collegium bei Zeiten auf Mittel denken, die nöthigen Gelder zur promten Zinsenzahlung herbeizuschaffen. Besonders muß dieses in Ansehung der Zinsen geschehen, worauf Nachsicht bewilliget ist, die also bestimmt in dem Termine nicht eingehen.

§. 285.

Die Landschafts-Direction kann entweder selbst auf Kosten der Schuldner, Gelder aufnehmen, oder Schuldnern, die nur in einer augenblicklichen Verlegenheit sind, die schriftliche Bewilligung zur Aufnahme von Geldern, Behufs der Bezahlung der laufenden Zinsen, ertheilen.

§. 286.

Wer für solche Schuldner den Vorschuß macht, erhält von ihr gegen Einzahlung desselben eine Urkunde, welche die Bescheinigung über die Zahlung selbst und über deren Bestimmung, und zugleich die Zusage enthält, daß daraus, im Falle der verzögerten Rückzahlung, gegen den Hauptschuldner die landschaftliche Execution statt finden solle. Dieser Zusage gemäß, wird auch vorkommenden Falles verfahren, und mit dem Vorschusse zugleich die bedungenen Zin-

D. *O uzupełnieniu zalegających prowizyi.*

§. 283.

Właściwy fundusz Ziemstwa szczególniéj jest przeznaczony na opłacanie przez awans prowizyi zalegających. Ten, u którego prowizya zalega, obowiązany jest opłacać prowizyą z 5. od sta summy przez tenże fundusz zaliczonéj.

§. 284.

Gdyby fundusz ten nie wystarczył, całe Kollegium zawczasu pomyśleć winno o przysposobieniu funduszu na punktualne prowizyi opłacanie potrzebnego. Szczególniéj starać się o to powinno co do prowizyi, względem których udzielona dylacya, a które z pewnością na termin nie wpłyną.

§. 285.

Dyrekcya Ziemska może albo na koszta dłużników zapożyczać pieniądze, lub dłużnikom, którzy tylko w momentalnéj znajdują się niemożności, udzielać na piśmie zezwolenie na pożyczkę pieniędzy celem opłacenia biegnących prowizyi.

§. 286.

Kto za takowych dłużników awans uczyni, odbierze od niéj za wyliczeniem tegoż dokument, zawierający poświadczenie złożonego awansu, przeznaczenia onegoż, tudzież, zapewnienie, iż na mocy tegoż dokumentu w przypadku spóźnionego zwrotu, przeciw Głównemu dłużnikowi exekucya Ziemska spełnioną zostanie. Stósownie do tego zapewnienia postępować się też będzie w zdarzonym przypadku,

sen bis zum Zahlungstage beigetrieben, und muß die Direction selbst für einen säumigen Zinsenzahler Gelder aufnehmen, so muß Letzterer ihr nicht blos die §. 283, gedachten fünf Prozent Zinsen, sondern auch die erweislich höher gezahlten Zinsen und andere Unkosten vergüten.

§. 287.

Auch müßen in diesem letztern Falle, wenn nämlich die Direction selbst für einen Schuldner Gelder aufgenommen hat, die Gläubiger allemal den vollständigen halbjährigen Zinsenbetrag erhalten, wenn ihnen der Vorschuß auch früher zurückgezahlt werden sollte.

§. 288.

Doch soll die Rückzahlung aus der Casse in der Regel nicht eher, als bei der nächstfolgenden Provinzial-Versammlung geschehen.

§. 289.

Es muß zu diesem Behufe bei jeder Provinzial Direction neben der Zinsen auch noch eine besondere Rückstandsrechnung geführt werden.

§. 290.

Die Landschaftsräthe fertigen aus der Zinsenrechnung einen Auszug, welche Güter, und wieviel sie an Zinsen rückständig. wann und woher die Rückstände eingegangen, und wie die gemachten Vorschüsse davon bezahlt worden sind. Dieser Auszug wird von dem Syndicus noch besonders beglaubiget, und von dem Rendanten nachgetragen.

§. 291.

Die Schuldner, welche Nachsicht erhalten

a z awansem razem ściągają się warowane prowizye aż do dnia wypłaty; a jeżeli sama Dyrekcya przymuszona jest zaciągnąć pożyczkę za opieszałego w wypłacie prowizyi, powinien tenże wynagrodzić opłacone dowodnie wyższe prowizye i inne koszta.

§. 287.

Także w tym ostatnim przypadku, to jest gdy Dyrekcya za któregokolwiek dłużnika pożyczkę zaciągnęła, wierzycielom zawsze półroczna prowizya w zupełności opłaconą być powinna, chociażby im awansowana summa i prędzéj zwróconą została.

§. 288.

Zwrot jednakże tego awansu z kassy zazwyczaj nie prędzej nastąpi, aż podczas najbliższego Zebrania Prowincyalnego.

§. 289.

Tym końcem w każdéj Dyrekcyi Prowincyalnéj obok rachunku co do prowizyi, także oddzielny rachunek co do zaległości prowadzonym być powinien.

§. 290.

Radzcy Ziemscy robią wyciąg z rachunku prowizyjnego, które dobra i ile prowizyi mają na zaległościach, kiedy i z kąd zaległości wpłynęły, i w jaki sposób poczynione awanse zaspokojone z nich zostały. Wyciąg ten poświadcza Syndyk, a Kassyer do księgi wnosi.

§. 291.

Dłużnicy, którzy pozyskali dylacyą,

haben, müßen die Gelder an die Provinzial-Direction einzahlen. Sie werden sofort in das Rechnungsbuch eingetragen, und das baare Geld in die Casse niedergelegt.

§. 292.

Alle Rückstandsrechnungen müssen bei der nächsten Provinzial-Versammlung dem Collegium vorgelegt, durch einen aus ihrer Mitte zu ernennenden Ausschuß revidirt abgenommen und dem Rechnungsführer darüber eine Decharge ertheilt werden.

§. 293.

Die Zinsenrechnungen nebst den Quittungen derjenigen, welche die Vorschüsse zur Deckung der Rückstände geleistet und wieder bezahlt erhalten haben, sind die Beläge womit die Rückstandsrechnung justifizirt werden muß.

Vierzehntes Capitel.

Von der Auszahlung der Zinsen an die Pfandbriefsinhaber.

§. 294.

Nach dem Abschluß der Zinseneinnahme beginnt die Auszahlung derselben den 28. Juni und den 27. December.

§. 295.

Die Zinsen werden an den Vorzeiger der fälligen Coupons, ohne Ausflucht oder Zögerung bezahlt, und diese ohne alle weitere Förmlichkeit statt Quittungen angenommen.

§. 296.

Die Auszahlung geschieht in der nämlichen Form, wie die Einnahme; in dem Rechnungsbuche der Controlle und dem Pro-

winni wnosić pieniądze do Dyrekcyi Prowincyalnéj. Zaciągają się natychmiast w księgę rachunkową, a gotowizna idzie do kassy.

§. 292.

Wszystkie rachunki i zaległości powinny być na najbliższem Zebraniu Prowincyalnem Collegio przełożone, przez Kommissyą z pośród niego wybraną zrewidowane, i prowadzącemu rachunki pokwitowanie na to udzielone.

§. 293.

Rachunki prowizyj wraz z kwitami tych, co awanse na zaspokojenie zaległości poczynili, i oneż zwrócone sobie mieli, są dowodami, któremi rachunek zaległości usprawiedliwionym być winien.

Rozdział czternasty.

O wypłacie prowizyi posiadającym listy zastawne.

§. 294.

Po zamknięciu wpływów prowizyi zaczyna się wypłata onychże dnia 28. Czerwca i dnia 27. Grudnia.

§. 295.

Prowizye wypłacają się bez najmniejszej wymówki lub przewłoki produkującemu zapadłe kupony. które bez wszelkiej dalszej formalności za kwity służą.

§. 296.

Przy wypłaceniu postępuje się równie jak przy odbieraniu prowizyi; w Księdze rachunkowéj Kontrolli i w proto-

tocolle, werden nur die wirklich gezahlten Vier Prozent eingezeichnet.

§. 297.

Die Zinsenzahlung wird mit dem 14. Juli und dem 16. Januar geschlossen.

§. 298.

Zu mehrerer Bequemlichkeit des Publikums sollen von der Landschaft Agenten in Berlin und Breslau bestellt werden, welche die fälligen Zinsen vom 1. August und 1. Februar ab, zahlen werden.

§. 299.

Wer in diesen bestimmten Tagen die Zinsen nicht erhebt, muß sich mit den fälligen Coupons bei dem Director besonders melden, der sie ihm auszahlen läßt, wenn Geld in der Casse ist, oder ihn zur Erhebung an die General-Landschafts-Direction verweiset.

§. 300.

Wer aus irgend einer Ursache die fälligen Zinsen an einem Termine nicht erheben will, kann sie an dem folgenden mit erheben.

§. 301.

Die Einlieferung, Eintragung und Durchstreichung der Coupons, bewirkt einen vollständigen Beweis der geschehenen Zahlung gegen jeden Anspruch, der innerhalb zehn Jahren gemacht werden könnte. Zu diesem Behufe werden die Coupons zehn Jahre lang bei der Casse aufbewahrt, nach Ablauf dieser Frist aber vernichtet, und keine Nachforderung der Zinsen mehr angehört.

§. 302.

Die allgemeinen Gesetze schreiben übrigens vor, wie in Ansehung der sichern Aufbewahrung der Pfandbriefe, der Entschädi-

kole zapisują się tylko opłacone rzeczywiście cztery procenta.

§. 297.

Wypłata prowizyi zamyka się z dniem 14. Lipca i 16. Stycznia.

§. 298.

Dla większéj wygody Publiczności ustanowi Ziemstwo w Berlinie i w Wrocławiu Agentów, którzy zapadłe prowizye od dnia 1. Sierpnia i 1. Lutego wypłacać będą.

§. 299.

Kto w dniach tych prowizyi nie odbierze, winien zgłosić się z zapadłemi kuponami do Dyrektora, ktory mu je każe wypłacić, skoro w kasie są pieniądze; lub go po odebranie do Głównej Dyrekcyi Ziemskiéj odeśle.

§. 300.

Kto z jakowéj przyczyny nie chce podnieść w jednym terminie prowizyi, może je w następnym razie odebrać.

§. 301.

Wpłynienie, zaciągnienie do Regestrów i przekryślenie kuponów, stanowi dostateczny dowód uiszczonéj wypłaty przeciw wszelkiéj pretensyi, jakaby w przeciągu lat dziesiąciu zajść mogła. Tym końcem zachowywać się będą kupony przez lat dziesięć w kasie, po wyjściu tych lat zostaną zniweczone, a na późniejsze prowizyi żądanie wzgląd mianym nie będzie.

§. 302.

Wreszcie powszechne prawa przepisują jak postępować należy we względzie bezpiecznego zachowania listów

gung des Eigenthümers eines entwendeten Pfandbriefes, und der Erneuerung schadhaft gewordener Pfandbriefe verfahren werden soll.

§. 303.

Mit Beziehung darauf wird aber noch folgendes bestimmt:

a) der Besitzer eines Pfandbriefes ist zwar befugt, durch einen Privatvermerk sich gegen Entwendung desselben zu sichern, und derjenige, der einen mit einem solchen Vermerk versehenen Pfandbrief ohne ausdrückliche Einwilligung des Besitzers an sich bringt, soll für einen unrechtmäßigen Besitzer angesehen werden; jener aber, will er ihn wieder in Cours bringen, ist verpflichtet, ihn der betreffenden Direction einzureichen, um ihn auf seine Kosten umfertigen zu lassen.

b) Jedem Inhaber steht frei, seinen Pfandbrief durch die Direction außer Cours setzen zu lassen, oder ihn bei ihr gegen Deposital-Gebühren von einem Viertel für das Tausend von Termin zu Termin niederzulegen.

c) Die Beamten der Landschaft sind verpflichtet, wenn ihnen die Entwendung oder der sonst zufällige Verlust eines Pfandbriefes bekannt gemacht wird, den Vorzeiger der Coupons dieses Pfandbriefes aufzuzeichnen, und dem Eigenthümer des Pfandbriefes zur Wahrnehmung seiner Gerechtsame sofort Anzeige davon zu machen.

d) Ein blos schadhaft gewordener Pfandbrief soll gegen Erlegung der Ausfertigungs- und Eintragungs-Gebühren erneuert werden.

e) der Amortisationsprozeß über verlorne Pfandbriefe wird auf den Antrag der General-Landschafts-Direction durch

zastawnych, wynagrodzenia właściciela skradzionego listu zastawnego i odnowienia uszkodzonych.

§. 303.

Przy odwołaniu do tychże przepisów postanawia się co następuje:

a) właściciel listu zastawnego mocen jest wprawdzie, zastawić się przeciw kradzieży prywatną na nim remarką, i ten, co oznaczony nią list zastawny, bez wyraźnego posiedziciela zezwolenia nabywa, za nieprawego posiadacza ma być uważanym, chcąc atoli zwrócić znowu w bieg list takowy, winien podać go do właściwéj Dyrekcyi, końcem przeszkształcenia go na koszt jego;

b) wolno każdemu właściciel. wnieść do Dyrekcyi o usunienie z obiegu jego listu zastawnego, lub deponować go w niéj za opłatą należności depozytalnych po ¼ od tysiąca od terminu do terminu;

c) Urzędnicy Ziemstwa, mając sobie doniesione skradzenie lub przypadkowe zaginienie listów zastawnych, obowiązani są zanotować produkującego kupony tychże listów, i natychmiast zawiadomić o tem właściciela, ażeby praw swoich mógł dopilnować;

d) uszkodzony list zastawny ma być odnowiony za złożeniem należytości za wygotowanie i wciągnienie do Regestru;

e) process amortyzacyjny z powodu zaginionych listów zastawnych wprowadza się na wniosek Ge-

das Landgericht des Bezirks nach den bestehenden Gesetzen eingeleitet.

Funfzehntes Capitel.

Von dem Verfahren bei der planmäßigen Tilgung der Pfandbriefe durch Verloosung.

§. 304.

Wenn Pfandbriefe ein Aufgeld tragen, und deshalb die planmäßige Tilgung durch öffentliche Verloosung eintritt, wird von der General-Direction sechs Monate vor der Verloosung bestimmt, wie viel Pfandbriefe von jeder Gattung nach dem vorhandenen Fonds getilgt werden können.

§. 305.

Nach Ablauf dieser Frist, allemal an einem Zinszahlungs-Termine, werden von der General-Direction zu Posen die sämmtlichen noch nicht getilgten Nummern einer jeden Gattung von Pfandbriefen in ein besonderes Rad gelegt, und mit Zuziehung eines Mitgliedes der Königl. Regierung und eines Mitgliedes des Königl. Ober-Appellations-Gerichts, im Beisein der ganzen General-Direction, durch Kinder so viele Nummern öffentlich aus dem Rade gezogen, als getilgt werden können.

§. 306.

Sämmtliche Nummern aller ausgefertigten und noch nicht getilgten Pfandbriefe werden in sechs verschiedene Räder dergestalt vertheilt, daß

das Rad Nro. 1. alle Nummern der über 1000 Thaler.
- - Nro. 2. die über 500 —
- - Nro. 3. - - 250 —

neralnéj Dyrekcyi Ziemskiéj przez Sąd Ziemiański obwodowy według ustaw istnących.

Rozdział piętnasty.

O postępowaniu przy amortyzacyi listów zastawnych przez losowanie.

§. 304.

Skoro listy zastawne przynosząc naddatek (agio), dozwolą amortyzacyi przez publiczne losowanie, postanowi Główna Dyrekcya 6. miesięcy przed losowaniem, ile listów zastawnych każdego waloru według obecnego funduszu może być umorzonych.

§. 305.

Po upłynieniu tego 6 miesięcznego czasu, — zawsze w terminie wypłaty prowizyi, — Główna Dyrekcya w Poznaniu kładzie wszystkie nieumorzone jeszcze numera każdego waloru listów zastawnych w osobne koło, z którego za przyzwaniem jednego członka Królewskiéj Regencyi i jednego członka Królewskiego Najwyższego Sądu Appelacyjnego, w obecności całéj Głównéj Dyrekcyi, wyciągną publicznie dzieci tyle numerów, ile ich może być umorzonych.

§. 306.

Wszystkie numera wszystkich wygotowanych a nie umorzonych jeszcze listów zastawnych rozdzielają się na 6. różnych kół w ten sposób, iż

koło Nr. 1. wszystkie numera na 1000 Talar.
— Nro. 2. — — na 500
— Nr. 3. — — — 250

" " Nro. 4. " " 100 —
" " Nro. 5. " " 50 —
" " Nro. 6. " " 25 —

ausgefertigten, noch nicht getilgten Pfandbriefe enthalten, und aus jedem Rade werden, nach dem im §. 39. bestimmten Grundsatze, so viel Nummern gezogen, als nöthig sind, um die zur Tilgung vorräthige Summe zu erschöpfen.

§. 307.

Bei der Auszahlung der Pfandbriefe wird eben so verfahren, wie bei der Auszahlung der Zinsen. Jede Post wird im Protocoll, im Rechnungsbuche und in der Controlle vermerkt.

§. 308.

Es wird aber ein besonderes Buch von der General-Landschafts-Direction über die planmäßig getilgten Pfandbriefe geführt, in welchem in den Fristen, wo sie die zu tilgenden Pfandbriefe ankauft, der Tag des Einkaufs eingezeichnet, der Courszettel beigelegt und der Termin des Zinsenertrages bemerkt werden muß. Bei der Verloosung sind die Pfandbriefe mit dem Tage der Verloosung einzutragen. Die gesammte General-Landschafts-Direktion führt das Protokoll darüber, der Syndicus die Controlle, der Rendant das Rechnungsbuch, und alle ohne Ausnahme sind für die richtige Verwaltung verantwortlich.

§. 309.

Der engere Ausschuß nimmt jährlich die Rechnung darüber ab, und kann vorläufig bis zur nächsten General-Versammlung dechargiren. Diese ist aber allein befugt, eine völlig rechtsgültige Decharge darüber zu geben.

— Nr. 4. — — — 100
— Nr. 5. — — — 50
— Nr. 6. — — — 25

wystawionych, nieumorzonych jeszcze listów zastawnych obejmują i z każdego wyciągać się będzie, stósownie do ustanowionéj w §. 39. zasady, tyle numerów, ile ich potrzeba do umorzenia będącej w zapasie summy.

§. 307.

Przy wypłacaniu listów zastawnych postępuje się tak, jak przy wypłacaniu prowizyi. Każda summa zaciąga się do protokołu, do rachunku i do kontrolli.

§. 308.

Utrzymywać będzie Główna Dyrekcya Ziemska osóbną księgę listów zastawnych amortyzowanych, do któréj, w terminach zakupowania umorzyć się mających listów zastawnych, zapisuje się dzień zakupienia listu zastawnego, z dołączeniem wykazu kursu i notuje się termin, do którego prowizye powinny być płacone. Przy losowaniu zaciągać do niéj należy listy zastawne z dniem ciągnienia. Cała Główna Dyrekcya Ziemska prowadzi protokoł w téj mierze, Syndyk kontrollę, Kassyer księgę rachunkową, a wszyscy bez wyjątku za rzetelne działanie są odpowiedzialni.

§. 309.

Komitet odbiera rocznie rachunki w téj mierze, i może uprzednio kwitować najbliższego ogolnego Zebrania, które jedynie mocnem jest udzielać na to prawoważne zakwitowanie.

§. 310.

Sollte der engere Ausschuß irgend ein Bedenken finden, die vorgelegte Rechnung vorläufig zu genehmigen, so muß er es dem Königl. Commissarius anzeigen, der sofort zur weitern Untersuchung die Generalversammlung zusammenrufen muß.

§. 311.

Unter keinen Verhältnissen darf die General-Landschafts-Direction oder der engere Ausschuß zugeben, daß die aufgesammelten Gelder zu einem Zwecke verwandt, oder die getilgten Pfandbriefe wieder in Cours gesetzt werden. Sie bleiben für die richtige Verwendung zu dem aufgestellten Zwecke solidarisch und einzeln dergestalt verantwortlich, daß sich die Generalversammlung bei irgend einer Pflichtwidrigkeit an ihr gesammtes Vermögen und an ihre Personen für das Ganze halten kann.

§. 312.

Die gezogenen Nummern werden sogleich öffentlich bekannt gemacht und nach Ablauf von sechs Monaten, acht Tage nach dem geschlossenen Zinszahlung-Termine, nach ihrem Nennwerthe baar und mit dem Aufgelde nach dem Cours bis auf drei Prozent bezahlt.

§. 313.

Die eingelöseten Pfandbriefe werden vorerst und bis zu ihrer Löschung und Vernichtung von der gesammten General-Landschafts-Direction, mit Zuziehung des Rendanten, mit einem von allen unterschriebenen Vermerk:

„Für immer dem öffentlichen Verkehr entzogen."

versehen, in einem eisernen Kasten aufbe-

§. 310.

Gdyby Komitet znalazł wątpliwość jaką w tymczasowem przełożonego rachunku przyjęciu, winien to donieść Królewskiemu Kommissarzowi, którego obowiązkiem zwołać niebawem Walne Zebranie celem dalszego wybadania.

§. 311.

Na żaden przypadek nie może Główna Dyrekcya Ziemska lub Komitet zezwolić na użycie uzbieranych pieniędzy do innego celu, lub na puszczenie znowu w kurs umorzonych listów zastawnych. Są za rzetelne użycie do przeznaczonego celu in solidum i pojedyńczo w ten sposób odpowiedzialne, iż Walne Zebranie w razie jakiegokolwiek przeciw obowiązkom wykroczenia całkowitego ich majątku i osób trzymać się może.

§. 312.

Wyciągnione numera obwieszczają się zaraz publicznie, a po upłynieniu sześciu miesięcy, w 8. dni po zapadłym terminie wypłaty prowizyi, zaspokajają się gotowizną podług ich imiennéj wartości z naddatkiem podług kursu aż do 3. od sta.

§. 313.

Wykupione listy zastawne, tymczasowo i aż do chwili ich wymazania i zniszczenia, cała Główna Dyrekcya, przybrawszy Kassyera, z podpisaną przez wszystkich remarką:

„*na zawsze z publicznego obiegu usunięty*"

zachowuje do skrzyni żelaznéj i spo-

wahrt, und über die Aufbewahrung ein besonderes Protocoll aufgenommen, das von allen Anwesenden unterschrieben werden muß.

§. 314.

Diese planmäßig getilgten Pfandbriefe tragen, von dem Tage der Einlösung ab, der General-Landschafts-Direction fünf Prozent Zinsen. Das eine Viertel zur Verwaltung bestimmte Prozent, wird zu den laufenden Ausgaben abgegeben. Ueber diese Zinsen und die Absonderung des ¼ Prozent, muß ein besonderes Buch durch den Rendanten geführt werden. Der Syndicus führt die Controlle, und die Cassen-Curatoren die Oberaufsicht darüber. Die gesammte General-Landschaft bleibt für die Richtigkeit der Bestände und der Rechnug verantwortlich. Der General-Landschafts-Director kann daher, so oft er es für nöthig erachtet, Cassenrevisiionen anordnen; auch steht es jedem General-Landschaftsrath frei, darauf anzutragen, und der Director ist verpflichtet, sie zu verfügen.

§. 315.

Mit den getilgten Pfandbriefen müssen alle ausgefertigte Coupons eingereicht werden, ehe jene bezahlt werden können, und letztere sind dann gleich nach dem Empfange zu vernichten.

§. 316.

Wenn gleich die General-Landschafts-Direction das Geschäft der Tilgung allein betreibt, so ist doch zur Bequemlichkeit der Pfandbriefsinhaber festgestellt, daß die gelooseten Pfandbriefe bei jeder Provinzial-Direction bezahlt werden können.

§. 317.

Der Inhaber des gelooseten Pfandbrie-

rządza na to osobny protokoł, który od wszystkich przytomnych winien być podpisanym.

§. 314.

Te umorzone listy zastawne przynoszą tylko od dnia wykupienia Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj 5 od sta. Przeznaczona ¼ procentu na administracyą, oddawać się będzie na bieżące wydatki. Tych prowizyi i odsyłania ¼ procentu powinien Kassyer osobną utrzymywać książkę. Syndyk prowadzi w téj mierze kontrollę, a Kuratorowie kassy mają zwierzchni nad tem dozór. Cale Ziemstwo jest odpowiedzialnem za rzetelność remamentów i rachunku. Dla tego Dyrektor Głównego Ziemstwa mocen jest, ile tego widzi potrzebę, rozporządzać rewizye kassowe, także wolno każdemu Radzcy Głównego Ziemstwa wnosić o rewizye, a Dyrektor obowiązany takowe zadysponować.

§. 315.

Z umorzonemi listami zastawnemi powinny być złożone wszystkie wydane kupony, zanim pierwsze mogą być zapłacone, a ostatnie zaraz po odebraniu powinny być zniszczone.

§. 316.

Lubo sama Główna Dyrekcya Ziemstwa trudni się amortyzacyą, to wszelako dla wygody właścicieli listów zastawnych postanowiono, iż wyciągnione przez los listy zastawne w każdéj Prowincyalnéj Dyrekcyi wypłacone być mogą.

§. 317.

Właściciel zaś wyciągnionego listu

fes ist aber verpflichtet, sich vier Wochen vor dem Zahlungstermine bei der landschaftlichen Direction zu melden, von welcher er das Geld beziehen will. Spätere Anmeldungen können die Provinzial-Directionen nicht annehmen.

§. 318.

Die General-Landschafts-Direction theilt den Provinzial-Directionen die Nummern und ein Verzeichniß der Pfandbriefe mit, die in den verflossenen Terminen gezogen sind, und in den bevorstehenden bezahlt werden sollen.

§. 319.

Die General-Landschafts-Direction überschlägt die Einnahme der Provinzial-Directionen, und benachrichtiget dieselben sofort, wohin die Ueberschüsse abzuführen, oder woher die Zuschüsse zu beziehen sind, um die angemeldeten Pfandbriefe zu bezahlen.

§. 320.

Ueber dieses Geschäft gleichen sich die Provinzial-Directionen durch Quittungen aus, die von sämmtlichen Gliedern des Collegiums und dem Rendanten unterschrieben sein müssen.

§. 321.

Von den Provinzial-Directionen werden die eingelöseten Pfandbriefe sofort der General-Landschafts-Direction mit der Nachweisung eingereicht, welche angemeldete Pfandbriefe gezahlt, und für welche das baare Geld noch in Verwahrung ist.

§. 322.

Der General-Landschafts-Director läßt nach Beendigung des Geschäfts sämmtliche Rechnungen revidiren und die Erinnerun-

zastawnego obowiązany zgłosić się 4 tygodnie przed terminem wypłaty do Dyrekcyi Ziemskiéj, od któréj pieniądze chce odebrać. Późniejsze zgłoszenia się nie mogą być od Dyrekcyów Prowincyalnych przyjęte.

§. 318.

Główna Dyrekcya Ziemska kommunikuje wszystkim Dyrekcyom Prowincyalnym numera i spis listów zastawnych, które w upłynionych terminach zostały wyciągnione, i w nadchodzących wypłacone być mają.

§. 319.

Główna Dyrekcya Ziemska przetrząsa dochód Dyrekcyów Prowincyalnych, i zawiadomia je natychmiast, dokąd remanenta odsyłać, lub zkąd posiłkowe summy odbierać mają, celem zapłacenia oznajmionych (zameldowanych) listów zastawnych.

§. 320.

Czynność tę ułatwiają pomiędzy sobą Dyrekcye Prowincyalne przez kwity, które od wszystkich członków Collegii i Kassyera podpisane być powinny.

§. 321.

Dyrekcye Prowincyalne podają niezwłocznie wykupione listy zastawne Głównéj Dyrekcyi z wykazem: które oznajmione listy zastawne zostały zapłacone, a za które gotowizna jeszcze jest w depozycie.

§. 322.

Dyrektor Głównego Ziemstwa każe po ukończeniu téj czynności rewidować wszystkie rachunki i załatwić

gen erledigen, um sie dem engeren Ausschuße zur Revision vorzulegen, welcher, wenn er nichts zu erinnern hat, die Decharge ertheilt.

§. 323.

Die Uebersendung der Gelder von einer Direction zu andern, um die angemeldeten verlooften Pfandbriefe zu bezahlen, muß von der General-Landschafts-Direction auf dem sichersten und wohlfeilsten Wege besorgt werden. Die Kosten dazu werden aus dem allgemeinen Fonds genommen.

Sechszehntes Capitel.

Von dem eigenthümlichen Fonds der Landschaft und deren Verwaltung.

§. 324.

Die Landschaft hat eigenthümliche Fonds nöthig:

1) um die zu Unterhaltung des Systems erforderlichen Kosten zu bestreiten;
2) um die zurückbleibenden Zinsen vorzuschießen;
3) um irgend einen unvermutheten Ausfall zu decken.

§. 325.

Zu den Kosten, welche der Landschaft zur Last fallen, gehört die Besoldung der Mitglieder des General-Landschafts-Collegien und deren Unterbeamten; die Diäten in gemeinen Landschafts-Angelegenheiten, die Bezahlung für den nöthigen Gelaß zur Casse, Registratur und den Sitzungssälen der Collegien, die Anschaffung des zu den Pfandbriefen erforderlichen Materials, wie auch der Schreibmaterialien und übrigen Bedürfnisse an Holz, Licht u. s. w., die Kosten der Geldversendungen, und überhaupt alle

monita, dla przekładania ich Komitetowi do rewizyi, który nie mając nic do zarzucenia, pokwitowania udziela.

§. 323.

Do przesyłania pieniędzy z jednej Dyrekcyi do drugiéj celem zapłacenia oznajmionych listów wyciągnionych, powinna Główna Dyrekcya Ziemska najbezpieczniejszą i najtańszą obmyślić drogę. Koszta w téj mierze powszechny fundusz podejmuje.

Rozdział szesnasty.

O właściwych funduszach Ziemstwa i zawiadowaniu onegoż.

§. 324.

Potrzebne są Ziemstwu właściwe fundusze:

1) na opędzanie wydatków potrzebnych na utrzymanie Systematu;
2) na awansowanie spóźnionych prowizyi;
3) na zakrywanie niespodzianych niedoborów.

§. 325.

Do wydatków podejmowanych przez Ziemstwo należy płaca członków Głównego Collegii Ziemskiego, Kollegiów Prowincyalnych i ich Subalternów; dyety w wspólnych interessach Ziemstwa, opłacanie potrzebnego lokalu na kassę, Registraturę i Izby posiedzeń Kollegiów, potrzebny materiał na listy zastawne, materyały piśmienne, i inne potrzeby co do drzewa, światła i t. d. Koszta wynikające z przesyłania pieniędzy i zgoła wszelkie wydatki ogól-

Arten von Ausgaben, die das allgemeine und nicht das besondere Interresse eines Einzelnen betreffen.

§. 326.

Zur Bestreitung dieser Bedürfnisse hat die Landschaft folgende Fonds:

1) Die Ausfertigungsgebühren für die Pfandbriefe, welche einschließlich der Materialien, aber ohne Stempel, auf 2½ Thaler für das Tausend festgesetzt worden.
2) das bestimmte ¼ Prozent, welches die Schuldner bezahlen;
3) die Zinsen von dem Capitale, welches Sr. Majestät der König mit Zweimalhunderttausend Thalern zur Gründung des landschaftlichen Creditvereines der Landschaft als ein unverzinsliches Capital vorzuschießen die Gnade haben wollen.

§. 327.

Die Fonds hat eine jede Provinzial-Direction für sich zu verwalten, und die Ueberschüsse über den Etat, der General-Landschafts-Direction abzuführen.

§. 328.

Die Ausfertigungsgebühren für die Pfandbriefe müssen von den Schuldnern bei der Aushändigung der Pfandbriefe bezahlt werden.

§. 329.

Der Director übergiebt beim Schlusse der Versammlung die Berechnung der erforderlichen etatsmäßigen Ausgaben einschließlich der etatsmäßigen Diäten für die Kreisabgeordneten bis zum nächsten Termine, und das Collegium ermächtiget ihn, soviel in einem abgesonderten Kasten aufzubewahren, und daraus zu entnehmen, als

nego, a nie szczególnego pojedyńczéj osoby interessu dotyczące.

§. 326.

Na opędzenie tych potrzeb ma Ziemstwo następujące fundusze:

1) należytości expedycyi listów zastawnych, ustanowione włącznie z materyałami, bez stępla atoli, na 2½ Tal. od tysiąca;
2) opłacane przez dłużników ¼ procentu;
3) prowizye od kapitału, który N. Pan w summie Dwakroć sto tysięcy Talarów na założenie Ziemskiego Związku Kredytowego Ziemstwu bez warunku opłacania prowizyi awansować najmłościwiéj postanowił.

§. 327.

Funduszami temi zawiaduje każda Dyrekcya Prowincyalna, odsyłając superaty nadetatowe do Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj.

§. 328.

Należytości expedycyi listów zastawnych winni dłużnicy opłacać przy wręczaniu im onychże.

§. 329.

Dyrektor podaje na końcu posiedzenia obrachunek potrzebnych etatowych wydatków, wraz z dyetami etatowemi dla Deputowanych Powiatowych aż do najbliższego terminu, a Collegium upoważnia go do zachowania w oddzielnéj skrzyni i brania z niéj tyle, ile potrzeba na dopełnienie eta-

die Erfüllung des Etats erfordert. Der Ueberrest wird in Beisein sämmtlicher Mitglieder, verpackt und mit der darüber geführten Rechnung an die General-Landschafts-Direction abgeschickt.

§. 330.

Da in dem Verlaufe von einem Termine zum andern, unvorhergesehene Ausgaben vorkommen können, so wird die General-Landschafts-Direction bestimmen, wieviel Gelder außer den etatsmäßigen Ausgaben noch bei jeder Direction auf unvorhergesehene Fälle zurückbleiben können.

§. 331.

Die Rechnung darüber wird von dem Rendanten geführt, und halbjährig dem Collegium vorgelegt, und durch dasselbe abgenommen, ein summarischer Auszug davon aber den Kreisabgeordneten mitgegeben, um solchen in der nächsten Kreisversammlung vorlegen zu können.

§. 332.

Die Einnahme des ¼ Prozents ergiebt sich aus der Zinsenrechnung, die Ausfertigungsgebühren aus dem bei der betreffenden Direction aufgenommenen Protocolle. Die Ausgabe muß durch gültige Beläge nachgewiesen werden.

§. 333.

Die General-Landschafts-Direction wird die Ueberschüsse sofort in Pfandbriefe verwandeln, um daraus einen zinsentragenden Fonds für die gesammte Landschaft zu bilden.

tu. Superata pakuje się w obecności wszystkich członków i odsyła z utrzymywanym w téj mierze rachunkiem Głównéj Ziemstwa Dyrekcyi.

§. 330.

Ponieważ w przeciągu od jednego do drugiego terminu nieprzewidziane zdarzyć się mogą wydatki, oznaczy Główne Ziemstwo kwotę, która przy każdéj Dyrekcyi na nieprzejrzane wypadki, prócz wydatków etatowych pozostawioną być może.

§. 231.

Rachunki w téj mierze przez Kassyera prowadzone, powinny być półrocznie Collegio przekładane, przez nie odbierane, summaryczny wyciąg Deputowanym Powiatowym, celem przekładania go na najbliższym zjeździe Powiatowym, wręczany.

§. 332.

Dochód ¼ procentu wykazuje się z obrachunku prowizyi, należytości expedycyjne z działanego w właściwéj Dyrekcyi protokołu. Wydatek powinien być ważnemi dostatecznie dowodami usprawiedliwiony.

§. 333.

Główna Dyrekcya Ziemstwa przemieniać zaraz będzie superaty w listy zastawne, dla utworzenia z nich przynoszącego prowizyą funduszu dla całego Ziemstwa.

Siebzehntes Capitel.

Depositalordnung.

§. 334.

Es sind Fälle möglich, wo baare Gelder, Pfandbriefe und andere Dokumente oder Effecten ad depositum kommen können.

§. 335.

Bei Pfandbriefen ist beispielsweise dieses der Fall:

1) wenn Pfandbriefe von den Inhabern gekündiget, und dieserhalb der landschaftlichen Behörde eingeliefert werden;
2) wenn die Landschaft einen Theil ihres eigenthümlichen Fonds in Pfandbriefe verwandelt hat.

§. 336.

Bei baaren Geldern:

1) wenn der Inhaber des gekündigten Pfandbriefes die Valuta desselben in dem bestimmten Termine nicht in Empfang genommen hat;
2) wenn ein Theil des eigenthümlichen Fonds der Landschaft nicht zinsbar angelegt werden kann, und deshalb baar aufbewahrt werden muß.

§. 337.

Andere Documente und Effecten können im Wege der Execution gegen die Schuldner der Landschaft oder sonst in das Depositorium kommen.

§. 338.

Die Depositа einer jeden landschaftlichen Behörde werden von den beiden Cassen-Curatoren (§. 58 und 238) und einen

Rozdział siedemnasty.

Porządek Depozytalny.

§. 334.

Zdarzać się mogą przypadki wpływania do Depozytu gotowizny, Listów Zastawnych i innych dokumentów lub effektów.

§. 335.

Przy Listach Zastawnych zdarzać się to może n. p.

1) gdy właściciele wypowiadają Listy Zastawne i z tego powodu składają je Władzy Ziemskiéj;
2) gdy Ziemstwo część swoich właściwych funduszów w Listy Zastawne przemieniło.

§. 336.

Co do gotowizny:

1) gdy właściciel wypowiedzianego Listu Zastawnego waluty onegoż na oznaczonym terminie nieodebrał;
2) gdy część jaka właściwego funduszu Ziemstwa nie mogąc bydź na prowizyą ulokowaną, w gotowiznie zachowana bydź musi.

§. 337.

Inne dokumenta i effekta, w drodze exekucyi przeciw dłużnikom Ziemstwa lub w innym sposobie dostać się mogą do Depozytu.

§. 338.

Depozytami każdéj Władzy Ziemskiéj zawiadować będą obydwaj Kuratorowie Kassy (§. 58 i 238) i Kas-

Rendanten, der wo möglich, mit der Verwaltung der landschaftlichen Zinsencasse nicht beauftragt sein muß, verwaltet.

§. 339.

Sie werden in einem eichenen, gegen Einbruch möglichst gesicherten, in einem feuerfesten Gewölbe aufgestellten Spinde, dessen Inneres in 24 oder mehrere Fächer alphabetisch abgetheilt ist, unter drei verschiedenen Schlössern verwahrt, deren Schlüssel unter die Curatoren und den Rendanten vertheilt sind.

§. 340.

Ohne eine schriftliche Anweisung der Landschafts-Direction darf in das Depositorium nichts angenommen, und nichts aus demselben verabfolgt werden.

§. 341.

Diese Anweisungen müßen, wenn sie nicht von dem Landschafts-Director selbst angegeben sind, doch von demselben oder seinem Stellvertreter mitgezeichnet sein.

§. 342.

Jede Anweisung, welche eine Eintragung in die Depositalbücher veranlaßt, wird vom Decernenten in die Mandaten-Liste eingetragen.

§. 343.

Diese Deposital-Mandaten-Liste wird nach folgenden Schema angelegt:

1) Eine jede Masse erhält ein besonderes Blatt.
2) Die Seite links, ist für Einnahmen, die rechts, für Ausgaben bestimmt und dergestallt überschrieben:
3) Ganz oben, über beide Seiten lau-

syer, który, jeśli bydź może, nie powinien zawiadować Ziemską kassą prowizyi.

§. 339.

Zachowywać się będą w szafie dębowéj, przeciw wyłamaniu ile można opatrzonéj, w bezpieczném od ognia sklepieniu ulokowanéj, mającéj wewnątrz 24 lub więcéj przegród alfabetycznie podzielonych, pod trzema osobnemi zamkami, których klucze między Kuratorów i Kassyera rozdane.

§. 340.

Bez wydanego na piśmie zalecenia (assygnacyi) Dyrekcyi Ziemskiéj, niewolno żadnéj rzeczy przyjąć do Depozytu, ani z niego wydać.

§. 341.

Zalecenia takowe, jeżeli nie przez samego Dyrektora Ziemstwa zadekretowane, przynajmniéj przez niego lub zastępcę jego spółpodpisane bydź powinny.

§. 342.

Każde zalecenie, powodujące wpis do ksiąg depozytalnych, wnosi Decernent do listy mandatów.

§. 343.

Ta depozytalna mandatów lista urządza się podług następnego wzoru:

1) Każda massa ma oddzielne folium.
2) Stronnica po lewéj ręce przeznaczona dla przychodu, po prawéj dla wydatków, z stósownemi takiemiż rubrykami.
3) Na samym wichrzu ciągle przez

fend, befindet sich der Name der Depositalmasse: z. B.

„Landschaftlicher eigenthümlicher „Fonds."

oder:

„Viktorische Kündigungsmasse."

4) Die Einnahme-Seite zerfällt in folgende Abtheilungen:
   a) Nro.
   b) Tag der Verfügung.
   c) Namen des Deponenten.
   d) Gegenstand der Annahme.
      aa) baar,
      bb) in Activis,
      cc) in andern Effecten.
   e) Tag der Befolgung des Annahmebefehls.
   f) Fällt weg.
5) Die Ausgabe Seite enthält folgende Unterabtheilungen:
   a) Nro.
   b) Tag des Ausgabe-Befehls.
   c) Namen des Empfängers.
   d) Bezeichnung des herauszugebenden Gegenstandes.
      aa) baar.
      bb) in Activis.
      cc) in andern Effecten.
   e) Tag der Befolgung des Ausgabebefehls.
   f) Fällt weg.

§. 344.

Der Decernent trägt bei Erlassung der Anweisung den Inhalt derselben in die betreffende Mandatenliste und zwar in die Abtheilungen a, b, c, d, ein.

§. 345.

Seite und Nummer der Mandatenliste werden auf dem Mandat sowol im Entwurfe als auch in der Reinschrift vermerkt.

obydwie stronnice, znajduje się rubryka massy depozytalnéj: n. p.

„Właściwy fundusz Ziemski"

lub

„Massa wypowiedzialna Wik-„tora."

4) Latus przychodu dzieli się na następujące kolumny:
   a) Numer.
   b) Data dekretu.
   c) Nazwisko Deponenta.
   d) Objekt przyjęcia.
      aa) gotowizną,
      bb) w aktywach,
      cc) w innych effektach.
   e) Data uskutecznienia rozkazu przyjęcia.
   f) Odpada.
5) Latus wydatku obejmuje takie poddziały:
   a) Numer.
   b) Data rozkazu wydania.
   c) Nazwisko odbierającego.
   d) Oznaczenie wydać się mającego objektu.
      aa) gotowizną,
      bb) w aktywach.
      cc) w innych effektach.
   e) Data uskutecznienia rozkazu wydania.
   f) Odpada.

§. 344.

Decernent podczas wydania assygnacyi, wnosi osnowę jéj do właściwéj listy mandatów, i wprawdzie w oddziały a, b, c, d.

§. 345.

Pagina i Numer listy mandatów kładą się na mandacie, tak w koncepcie jako też na mundum.

§. 346.

Die vollzogenen Verfügungen werden an den ersten Cassen-Curator abgegeben, der sie, wenn ihnen der §. 345 bezeichnete Vermerk fehlt, sofort der Landschafts-Direction zurückreicht, im entgegengesetzten Falle aber in ein zur Controlle der Geschäftsverwaltung nach folgendem Schema anzulegendes Journal einträgt.

(folgende) Nro.
Inhalt der Anweisung.
Tag der Befolgung der Rückgabe.

§. 347.

An dem von der Landschafts-Direction ein für allemal zu bestimmenden Depositaltage versammeln sich die Depositarien in dem landschaftlichen Depositorium, um die bis dahin verfügten Depositat-Geschäfte auszuführen.

§. 348.

Die Depositat-Cassenbücher werden von dem ersten Curator und dem Rendanten geführt.

§. 349.

Diese Bücher sind gleichlautend nach folgendem Schema anzulegen:

1) Eine jede Masse erhält ein besonderes Blatt.
2) Oben über beide Seiten läuft der Name der Masse.
3) Die Seite links ist für Einnahmen, die rechts für Ausgaben bestimmt, und so überschrieben.
4) Die Einnahme-Seite zerfällt in folgende Unterabtheilungen:
   a) Seite und Numer der Mandaten Liste.

§. 346.

Podpisane mandata wręczają się pierwszemu Kuratorowi Kassy, który takowe, skoro na nich brakuje remarki podług §. 345 natychmiast Dyrekcyi Ziemskiéj zwraca, w przeciwnym zaś razie do założyć się mającego celem kontrollowania trybu administracyjnego, podług następnego wzoru, Dziennika, zapisuje:

Numer (z kolei)
Treść assygnacyi (zalecenia)
Data uskutecznienia zwrotu.

§. 347.

W Dniu depozytalnym przez Dyrekcyą Ziemską raz na zawsze przeznaczać się mającym, zgromadzają się Depozytaryusze w Ziemskim Depozycie, celem wykonania zadysponowanych aż do tegoż dnia czynności depozytalnych.

§. 348.

Księgi kassy depozytalnéj prowadzi pierwszy Kurator i Kassyer.

§. 349.

Księgi te urządzone bydź mają jednozgodnie według następnego wzoru:

1) Każda massa ma osobne folium.
2) Zwierzchu przez obie stronnice snuje się nazwisko massy.
3) Stronnica po lewéj, przeznaczona dla dochodu, po prawéj dla wydatków, z takimże napisem.
4) Latus dochodu dzieli się na następujące podziały.
   a) Pagina i Numer listy mandatów.

b) Tag des Mandates.
c) Namen des Deponenten.
d) Bezeichnung des angenommenen Gegenstandes.
aa) baar. Rthlr. Ggr. Pf.
bb) in Activis. Rthlr. Ggr. Pf.
cc) in Effecten.
e) Tag der erfolgten Annahme.
f) Nummer des Belages.

5) Die Ausgabe-Seite hingegen in folgende:
a) Seite und Nummer der Mandaten Liste.
b) Tag des Mandats.
c) Namen des Deponenten.
d) Bezeichnung des herausgegebenen Gegenstandes.
e) Tag der erfolgten Ausgabe.
f) Nummer des Belages.

§. 350.

Der zweite Curator schreibt auf einzelne Bogen gleichlautend mit den Depositalbüchern die vorgefallenen Einnahmen und Ausgaben.

§. 351.

Diese Eintragungen sowohl in die Depositalbücher, als auf die einzelnen Bogen werden von beiden Curatoren und dem Rendanten durch ihre Namensunterschrift vollzogen.

§. 352.

Der von dem zweiten Curator niedergeschriebene Vermerk kommt bei der Landschafts-Direction zum Vortrage. Der Decernent vergleicht den Inhalt dieses Vermerks mit dem Inhalt der Anweisung und der Mandatenliste, und trägt, wenn nichts zu erinnern ist, den Tag der Befolgung des Mandats in die Mandatenliste, Abtheilung

b) Data mandatu.
c) Nazwisko Deponującego.
d) Oznaczenie przyjętego przedmiotu.
aa) gotowizną Tal. dgr. d.
bb) w aktywach Tal. dgr. d.
cc) w effektach.
e) Data przyjęcia.
f) Numer dowodu.

5) Latus wydatku obejmuje takie poddziały:
a) Pagina i Numer listy mandatów.
b) Data mandatu.
c) Nazwisko Deponującego.
d) Opisanie wydać się mającego przedmiotu.
e) Data wydania.
f) Numer dowodu.

§. 350.

Drugi Kurator zapisuje na osobnym arkuszu jednozgodnie z księgami depozytalnemi, zdarzające się dochody i rozchody.

§. 351.

Zaciągania te tak do ksiąg depozytalnych, jako też do osobnych arkuszy obydwaj Kuratorowie i Kassyer podpisami nazwisk swoich stwierdzają.

§ 352.

Zapisana przez drugiego Kuratora na osobnym arkuszu nota idzie do przedstawienia w Dyrekcyi Ziemskiéj. Decernent porównywa osnowę tejże noty z osnową assygnacyi i listy mandatów, i nie znajdując nic do nadmienienia, zapisuje datę uskutecznienia mandatu do

e, ein, und schreibt sodann den Vermerk zu den Acten.

§. 353.

Unter „Fällt weg", Abtheilung f. der Mandatenliste, wird das Mandat eingetragen, wann die Befolgung desselben erlediget, und das Mandat dieserhalb zurückgegeben worden ist. Wenn z. B. in der Zwischenzeit von der Erlassung des Mandats zur Annahme der Valuta eines gekündigten Pfandbriefes ad depositum, bis zur wirklichen Depositalannahme der Inhaber des gekündigten Pfandbriefes sich zum Empfange der Valuta bereit erklärt, und folglich die Annahme der Valuta ad depositum nicht weiter nöthig ist, so reicht das Depositorium das Mandat an die Landschafts-Direction zurück, der Decernent stellt solches in der Mandatenliste unter „Fällt weg", und schreibt es zu den Acten.

§. 354.

Soll ein Arrest auf ein Depositum gelegt werden, so wird das Depositorium hiezu, von der Landschafts-Direction durch eine schriftliche Verfügung angewiesen. Dieses Mandat wird in die Mandatenliste auf die Einnahmeseite mit der ausdrücklichen Bemerkung:

„soll mit Arrest belegt werden"

eingetragen. Die Depositarien tragen die Arrest-Anlegung in die Depositalbücher ein, und der vom zweiten Curator auf einen einzelnen Bogen geschriebene Vermerk kommt, um in die Mandatenliste nachgetragen und zu den Acten geschrieben zu werden, bei der Landschafts-Direction zum Vortrage.

§. 355.

Die Rechnung wird vom Rendanten alljährig am Schluße des Kalenderjahres mit

listy mandatów, w oddziale e, potem dekretuje notę ad acta.

§. 353.

Pod oddziałem f. listy mandatów „Odpada", zaciąga się mandat, kiedy tenże został uskutecznionym i mandat tym końcem zwróconym. Gdy n. p. wśród czasu od wydania mandatu do przyjęcia do depozytu waluty wypowiedzianego Listu Zastawnego aż do rzeczywistego depozytalnego przyjęcia, właściciel wypowiedzianego Listu Zastawnego oświadczy gotowość do przyjęcia waluty, a zatem przyjęcie waluty do depozytu nie jest potrzebnem, naówczas zwraca Depozyt mandat Dyrekcyi Ziemskiej, Decernent zapisuje go w liście mandatów pod kolumną „Odpada" i dekretuje ad acta.

§. 354.

W przypadku położenia aresztu na jaki deponowany objekt, wydaje Dyrekcya Ziemska tym końcem zalecenie na piśmie do Depozytu. Mandat ten (zalecenie) zaciągnie się do listy mandatów w Latus przychodu z wyraźną uwagą:

„ma być aresztem obłożony."

Depozytaryusze zaciągają położenie aresztu do ksiąg depozytalnych, a zapisana przez drugiego Kuratora na pojedyńczym arkuszu nota idzie do przedstawienia w Dyrekcyi Ziemskiéj celem zaciągnienia onéjże do listy mandatów i oddekretowania ad acta.

§. 355.

Kassyer corocznie na końcu roku kalendarskiego podaje rachunek z do-

den Belägen der Landschafts-Direction zur Revision und Decharge eingereicht.

§. 356.

Um die Rechnungslegung möglichst zu vereinfachen, übergiebt der Rendant die von ihm und dem ersten Curator geführten Depositalbücher nebst den numerirten und gehefteten Einnahme- und Ausgabe-Belägen dem Collegium. Dieses veranlaßt die Revision der Bücher und die Vergleichung mit den Belägen und Mandatenlisten durch den Calculator, fertiget dem Rendanten die gezogenen Erinnerungen zur Erledigung zu, und giebt die Depositalbücher sofort dem Depositorio zurück.

§. 357.

Die Revision des Depositoriums geschieht alljährig zweimal, zu Johanni und Weihnachten. Außerordentliche Revisionen zu veranlassen, steht dem Landschafts-Director und den ihm vorgesetzten Behörden frei.

§. 358.

Die Revision geschieht durch den Landschafts-Director und die Landschaftsräthe nach Anleitung der Depositalbücher und Mandaten-Listen. Es wird hierüber ein Protokoll aufgenommen und bei dem Collegium zum Vortrage gebracht.

Achtzehntes Capitel.

Von den landschaftlichen Rechnungen.

§. 359.

Bei der General-Landschafts-Direction fertiget der Rendant:

1) Die Rechnung über die planmäßige Tilgung des Capitals. Sie wird halbjährig geschlossen und im ganzen und

wodami Dyrekcyi Ziemskiéj do rewizyi i zakwitowania.

§. 356.

Dla upojedyńczenia ile można rachunkowości, podaje Kassyer Collegio prowadzone przez siebie i przez pierwszego Kuratora księgi depozytalne wraz z numerowanemi i poszytemi dowodami przychodu i rozchodu. Collegium rozporządza rewizyą ksiąg i porównanie z dowodami i listami mandatów przez Kalkulatora, posyła Kassyerowi zrobione monita do załatwienia i zwraca natychmiast Depozytowi książki depozytalne.

§. 357.

Rewizya Depozytu odbywa się corocznie dwa razy, na S. Jan i Boże Narodzenie. Przedsiębranie nadzwyczajnych rewizyi zależy od Dyrektora Ziemstwa i przełożonych mu Władz.

§. 358.

Rewizyą odbywają Dyrektor i Radzce Ziemscy za skazówką ksiąg depozytalnych i list mandatów. Sporządza się protokół téj czynności, który idzie do przedstawienia in Collegio.

Rozdział ośmnasty.

O rachunkach Ziemskich.

§. 359.

W Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj układa Kassyer:

1) Rachunek amortyzacyi kapitału zamyka się półrocznie, z wykazaniem w ogóle i szczególnie przy-

einzeln bei jedem Gute nachgewiesen, wie viel zur Tilgung gezahlt, und wie viel damit getilgt ist.

2) Die Fonds-, Kosten- und Salarien-Rechnung.

3) Die Rechnung über die von den Provinzial-Directionen eingeschickten Zinsen-Ueberschüsse.

Sie werden durch die General-Landschafts-Direction revidirt und dem engeren Ausschusse zur Super-Revision gegeben.

§. 360.

Bei den Provinzial-Directionen werden folgende Rechnungen angefertiget:

1) die Fonds-, Kosten- und Salarien-Rechnung, worin sowohl die landschaftlichen Einkünfte und Ausgaben, als auch die für den Gutsbesitzer oder sonst geleisteten und wieder zurück zu zahlenden Vorschüsse aufgeführt werden.

2) Die Kapitalsrechnung. Dahin gehören die den Gutsbesitzern bewilligten Darlehne in Pfandbriefen, die baar bezahlten Pfandbriefe, die zu diesem Zwecke angeschafften Capitalien. Diese Rechnung muß daher mit der Versur des jedesmaligen Termins übereinstimmen und in Einnahme und Ausgabe völlig balanciren.

3) Die Rechnung über die Ausfertigungsgebühren der Pfandbriefe.

4) Die Zinsenrechnung. In derselben werden sämmtliche Zinsen, nach Maaßgabe des ganzen Versur-Verzeichnisses, sie mögen von den Gutsbesitzern bezahlt, oder durch Anleihe herbeigeschaft sein, vereinnahmt, und entweder an die Coupons-Inhaber und an die General-Landschafts-Casse verausgabt, so

każdéj wsi, ile zapłacono na amortyzacyą, i ile się tem umorzyło.

2) Rachunek funduszu, kosztów i salaryów.

3) Rachunek nadesłanych superat prowizyjnych od Dyrekcyów Prowincyalnych.

Rachunki te idą do rewizyi Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj i do nadrewizyi Komitetu.

§. 360.

W Dyrekcyach Prowincyalnych układają się następujące rachunki:

1) Rachunek z funduszu, kosztów i salaryów, w którym zapisują się tak ziemskie przychody i wydatki, jako też za właścicieli dóbr lub z innego powodu poczynione i zwrócić się mające awanse.

2) Rachunek kapitałowy. Do tego należą akordowane właścicielom dóbr pożyczki w listach zastawnych, realizowane gotowizną listy zastawne, i przysposobione tym końcem kapitały. Rachunek więc ten zgadzać się powinien z obrotem pieniędzy każdego terminu i zupełnie w przychodzie i rozchodzie balansować.

3) Rachunek z należytości expedycyi listów zastawnych.

4) Rachunek prowizyi. Zaciągają się do niego w percepcie i expensie wszelkie prowizye, stósownie do wykazu całego obrotu pieniędzy, wpływające od właścicieli Ziemskich, lub z pożyczek, i wydawane bądź to posiadaczom kuponów i do funduszu, lub odsyłane do

daß auch in dieser Rechnung Einnahme und Ausgabe völlig balanciren.

5) Die Tilgungsrechnung. Hier wird das dazu bestimmte Prozent besonders in Einnahme und Ausgabe verrechnet, und nachgewiesen, wie viel davon Pfandbriefe auf Ordre der General-Direction eingelöst, wie viel baar an dieselbe abgeführt ist.

6) Die Depositenrechnung, worin die bei der Direction verwahrlich aufbehaltenen baaren Capitale, Pfandbriefe oder andere Documente vereinnahmt und verausgabt werden.

§. 361.

Außer diesen beständigen Hauptrechnungen, kommen noch folgende Nebenrechnungen vor:

a) die Restenrechnung;

b) die Rechnungen von denen durch die Landschaft verpachteten Gütern.

§. 362.

Alle diese Rechnungen werden halbjährig nach dem Schluße des Termins, von dem Rendanten auf dem Grund seines Journals, worin sämmtliche Einnahme und Ausgabeposten ohne Unterschied, nach der Zeitordnung eingetragen sein müssen, angefertiget, und dem Collegium zur Revision, von diesem aber das Duplikat an die General-Landschafts-Direction zur Superrevision eingereicht.

Głównéj Kassy Ziemskiej, tak że i w tym rachunku ważyć się s sobą powinny przychody i wydatki.

5) Rachunek amortyzacyjny. Do tego zaciąga się przeznaczony na amortyzacyą procent osobno w dochodzie i wydatku, z wykazaniem, ile zań listów zastawnych na rozkaz Głównéj Dyrekcyi wykupiono, ile gotowizną do niéj odesłano.

6) Rachunek Depozytowy, w którym umieszczają się w dochodzie i wydatku, zachowane w Dyrekcyi gotowe kapitały, listy zastawne lub inne dokumenta.

§. 361.

Prócz tych stałych głównych rachunków, prowadzą się jeszcze następujące potoczne rachunki:

1) Rachunek zaległości;

2) Rachunki dóbr przez Ziemstwo wydzierzawionych.

§. 362.

Wszystkie te rachunki Kassyer co pół roku po upłynionym terminie, na na zasadzie dziennika swego, do którego wszelkie dochody i rozchody w porządku chronologicznym wnoszone być powinny, układa, i podaje do rewizyi Collegio, które duplikat Głównéj Dyrekcyi Ziemskiéj do Nadrewizyi przesyła.

Vollzogen von den unterzeichneten dem Creditsisteme beitretenden Gutsbesitzern des Großherzogthums Posen, zu Posen, den 4. October bis 2. November 1821.

Przyjęto przez podpisanych, do Systematu Kredytowego przystępujących właścicieli dóbr ziemskich W. Xięstwa Poznańskiego, w Poznaniu dnia 4 Października aż do 2. Listopada 1821.

Hyacynt Zakrzewski, Treskow v. Chełmicki, Helena z Rogalińskich-Turnowa. Adam Grabowski, Albert Psarski, Josaphat Mikorski, Roman Swinarski, Michael Poniński, Xaver Chłapowski, Heinrich Frh. *v. Knobelsdorff. Friedrich Dehmel. Vincent de Kalkstein, Martin v. Krzyżanowski, Ignatius Zdębiński, Ignaz Swinarski, Thomas v. Rakowski. Ferdinand Sayberlek, Jan Kamieński, Constantin v. Starzeński, Andreas Kurczewski, Josef v. Mielżyński, Mathias v. Mielżyński. Casimir Sieroszewski. Boguslaus v. Zychliński, v. Lutomski, v. Niezychowski, v. Suchorzewski, Tadeusz Sokolnicki. v. Malczewski, Leopold v. Koehler, Johan v. Tomicki.* J. C. W. v. Rappard, *Uminski, Wincenty v. Suchorzewski, Ignatz v. Kołaczkowski. Matheus v. Lipiński, Nepomucen v. Dzierzanowski. Wojciech v. Zeromski. Friedrich Albrecht Bausemer. Józefa Zychlińska, Alexander v. Moszczeński. Xaver v. Wilczyński. Tadeusz Bieńkowski. Peter Koszutski, Onuphrius v. Grabski, Stanislaus v. Goslinowski,* J. v. Łaszkowski, *Laurenz v. Starzeński. Joanna v. Małachowska, v. Iłowiecki. Franciszek Pomorski. Marcyanna Stanowska, Melchior v, Korytowski, August* Graf *v. Potworowski. Cyprian v. Jarochowski, Julian v. Masłowski, Augustin v. Zakrzewski. Laurentz v. Rogaliński. Jan Mielęcki. Heinrich* Graf *Pinto, Andreas v. Koszutski. Anton v. Opanowski, Eustachius* Graf *Wołłowicz, Franz v. Urbanowski, Lucas Tarnowski, Josephus Chłapowski, Onuphrius Jasiński. Maximilian Swinarski. Stanislaus v. Poniński, Joseph* Graf *Kwilecki, Stanislaus* Graf *v. Moszczeński, Melchior v. Szołdrski.*

Da Wir nun vorstehende Credit-Ordnung überall in Übereinstimmung mit den Gesetzen, und der dabei zum Grunde liegenden Absicht angemessen abgefaßt gefunden haben: so bestätigen Wir solches hiermit in allen seinen Punkten und Vorschriften, und wollen, daß solches von Jedermann, den es angeht, als ein Landesgesetz gebührend geachtet und unverbrüchlich befolgt werde.

Wir wollen auch zur Unterstützung dieses landschaftlichen Vereins demselben aus Allerhöchster Gnade ein Capital von Zweimalhundert tausend Thalern bis zur Auflösung desselben durch die vorgeschriebene Pfandbriefstilgung, aus Unsern Cassen zinsfrei vorstrecken lassen, und dennoch die landschaftlichen Cassen und Rechnungen von der Revision und Controlle Unserer Ober-Rechnungskammer entbinden, dergestalt, daß die verbundene Posensche Landschaft blos der ordnungsmäßigen Oberaufsicht Unsers Ministeriums des Innern und Unsers Commissarius in der Provinz unterworfen sein soll; und befehlen schließlich Unserm Minister des Innern, auf die strenge Befolgung dieser Creditordnung in allen ihren Theilen gemessenst zu wachen.

Urkundlich haben Wir diese Bestätigung Höchsteigenhändig vollzogen und mit Unserm Königl. Insiegel bedrucken lassen.

Gegeben Berlin den 15. Debr. 1821.

Uznawszy poprzedniczy Regulamin Kredytowy bydź zupełnie zgodnym z prawami, i odpowiadającym zamiarowi, który jest jego zasadą, potwierdzamy go niniejszym we wszystkich punktach i przepisach i mieć chcemy, ażeby przez każdego, kogo dotyczy, jako prawo krajowe należycie był zachowywanym i ściśle dopełnianym.

Chcemy oraz dla zapomożenia tego Związku Ziemskiego kazać najmiłościwiéj zaliczyć mu z kass Naszych bezprocentowy kapitał z dwukroć sto tysięcy talarów aż do rozwiązania onegoż za pomocą przepisanego umorzenia listów zastawnych, uwalniając jednakże kassy i rachunki Ziemskie od rewizyi i kontrolli Naszéj Najwyższéj Izby obrachunkowéj, tak iż połączone Ziemstwo Poznańskie jedynie tylko podlegać ma porządnemu nadzorowi Naszego Ministerstwa spraw wewnętrznych i Naszego Kommissarza w Prowincyi; i rozkazujemy nakoniec Naszemu Ministrowi spraw wewnętrznych, ażeby nad ścisłem wykonaniem niniejszego Regulaminu Kredytowego we wszystkich jego częściach najusilniej czuwał.

Na dowód potwierdzenie to podpisaliśmy własnoręcznie i Królewską Naszą pieczęcią opatrzyć kazali.

Dan w Berlinie dnia 15. Grudnia 1821.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

Allerhöchstbestätigte Landschaftliche Creditordnung für das Großherzogthum Posen.

C. F. v. Hardenberg. Altenstein.

Beglaubigt: (Zgodno:)

Friese

Potwierdzony przez N. Pana Ziemski Regulamin Kredytowy dla Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Beilage A.

Annex A.

Plan

zur Tilgung eines Vier Prozent zinsbaren Capitals von 100,000 Rthlr. wenn dazu fortwährend Ein Prozent des vollen Capitals und die Zinsen des im Tilgungsfonds befindlichen Theils desselben, alljährig, in zwei halbjährigen Raten verwendet werden.

Plan

amortyzacyi przynoszącego 4 procenta kapitału 100,000 tal., obracając na to ciągle, corocznie, w dwóch półrocznych ratach jeden procent całkowitego kapitału i prowizye znajdującéj się w funduszu umorzenia części onegoż.

Jahre.	Termin	Zinsen à 4 Prozent von Tilgungsfonds.	Das 5te Prozent zum Tilgungsfonds mit:	Giebt zusammen einen zinstragenden Tilgungsfonds von	Das Grund-Capital vermindet sich daher um	auf
Rok.	Termin.	Prowizye po 4 od sta od funduszu amortyzacyjnego.	5ty procent na fundusz amortyzacyjny	Czyni razem przynoszący prowizyą fundusz amortyzacyjny	Pierwotny kapitał zmniejsza się przeto o	na
	Johanni	—	500	500	500	99,500
1	St. Jan					
	Weihnachten	10	500	1,000	500	99,000
	Boże Narodzenie					
2	Johanni	20	500	1,525	525	98,475
	Weihnachten	30½	500	2,050	525	97,950
3	Johanni	40	500	2,600	550	97,400
	Weihnachten	52	500	3,150	550	96,850
4	Johanni	63	500	3,700	550	96,300
	Weihnachten	74	500	4,275	575	95,725
5	Johanni	85½	500	4,850	575	95,150
	Weihnachten	97½	500	5,450	600	94,550
6	Johanni	109	500	6,075	625	93,925
	Weihnachten	121½	500	6,700	625	93,300
7	Johanni	134	500	7,325	625	92,675
	Weihnachten	146½	500	7,975	650	92,026
8	Johanni	159½	500	8,625	650	91,375
	Weihnachten	172½	500	9,300	675	90,700
9	Johanni	186	500	10,000	700	90,000
	Weihnachten	200	500	10,700	700	89,300
10	Johanni	214	500	11,400	700	88,600
	Weihnachten	228	500	12,125	725	87,875
11	Johanni	242½	500	12,875	750	87,125
	Weihnachten	257½	500	13,625	750	86,375

Jahre.	Termin.	Zinsen à 4 Prozent vom Tilgungsfonds	Das 5te Prozent zum Tilgungsfonds mit:	Giebt zusammen einen zinstragenden Tilgungsfonds von	Das Grund-Capital vermindert sich daher um	auf
Rok.	Termin.	Prowizye po 4 od sta od funduszu amortyzacyjnego	5ty procent na fundusz amortyzacyjny	Czyni razem przynoszący prowizyą fundusz amortyzacyjny	Pierwotny kapitał zmniejsza się przeto o	na
12	Johanni	272½	500	14,400	775	85,600
	St. Jan					
	Weihnachten	288	500	15,200	800	84,800
	Boże Narodzenie					
13	Johanni	304	500	16,000	800	84,000
	Weihnachten	320	500	16,825	825	83,175
14	Johanni	336½	500	17,650	825	82,350
	Weihnachten	353	500	18,500	850	81,500
15	Johanni	370	500	19,375	875	80,625
	Weihnachten	387½	500	20,275	900	79,725
16	Johanni	405½	500	21,175	900	78,825
	Weihnachten	423½	500	22,100	925	77,900
17	Johanni	442	500	23,025	925	76,975
	Weihnachten	460½	500	24,000	975	76,000
18	Johanni	480	500	24,975	975	75,025
	Weihnachten	499½	500	25,975	1,000	74,025
19	Johanni	519½	500	27,000	1,025	73,000
	Weihnachten	540	500	28,025	1,025	71,975
20	Johanni	560½	500	29,100	1,075	70,900
	Weihnachten	582	500	30,175	1,075	69,825
21	Johanni	603½	500	31,275	1,100	68,725
	Weihnachten	625½	500	32,400	1,125	67,600
22	Johanni	648	500	33,550	1,150	66,450
	Weihnachten	671	500	34,725	1,175	65,275
23	Johanni	694½	500	35,925	1,200	64,075
	Weihnachten	718½	500	37,125	1,200	62,875
24	Johanni	742½	500	38,375	1,250	61,625
	Weihnachten	767½	500	39,650	1,275	60,350
25	Johanni	793	500	40,950	1,300	59,050
	Weihnachten	819	500	42,250	1,300	57,750
26	Johanni	845	500	43,600	1,350	56,400
	Weihnachten	872	500	44,975	1,375	55,025
27	Johanni	899½	500	46,375	1,400	53,625
	Weihnachten	927½	500	47,800	1,425	52,200
28	Johanni	956	500	49,250	1,450	50,750
	Weihnachten	985	500	50,750	1,500	49,250
29	Johanni	1,015	500	52,250	1,500	47,750
	Weihnachten	1,045	500	53,800	1,550	46,200

Jahre.	Termin	Zinsen à 4 Prozent vom Tilgungsfonds	Das 5te Prozent zum Tilgungsfonds mit:	Giebt zusammen einen zinstragenden Tilgnngsfonds von	Das Grund-Capital vermindert sich daher um	auf
Rok.	Termin.	Prowizye po 4 od sta od funduszu amortyzacyjnego	5ty procent na fundusz amortyzacyjny.	Czyni razem przynoszący prowizyą fundusz amortyzacyjny.	Pierwotny kapitał zmniejsza się przeto o	na
30	Johanni / St. Jan	1,076	500	55,375	1,575	44,625
	Weihnachten / Boże Narodzenie	1,107½	500	57,000	1,625	43,000
31	Johanni	1,140	500	58,625	1,625	41,375
	Weihnachten	1,172½	500	60,300	1,675	39,700
32	Johanni	1,206	500	62,000	1,700	38,000
	Weihnachten	1,240	500	63,750	1,750	36,250
33	Johanni	1,275	500	65,525	1,775	34,475
	Weihnachten	1,310½	500	67,325	1,800	32,675
34	Johanni	1,346½	500	69,175	1,850	30,825
	Weihnachten	1,383½	500	71,050	1,875	28,950
35	Johanni	1,421	500	72,975	1,925	27,025
	Weihnachten	1,459½	500	74,950	1,975	25,050
36	Johanni	1,499	500	76,950	2,000	23,050
	Weihnachten	1,539	500	78,975	2,025	21,025
37	Johanni	1,579½	500	81,050	2,075	18,950
	Weihnachten	1,621	500	83,175	2,125	16,825
38	Johanni	1,663½	500	85,350	2,175	14,650
	Weihnachten	1,707	500	87,550	2,200	12,450
39	Johanni	1,751	500	89,800	2,250	10,200
	Weihnachten	1,796	500	92,100	2,300	7,900
40	Johanni	1,842	500	94,450	2,350	5,550
	Weihnachten	1,889	500	96,825	2,375	3,175
41	Johanni	1,936½	500	99,275	2,450	725
	Weihnachten	2,985	500	101,263½	2,488½	m. einem Überschuß v. 1263½ z superatą 1,263½

Hier nach wird das ganze Capital in einem Zeitraume von 41 Jahren getilgt wozu

vom 1sten bis zum 10ten Jahre 12,125
— 11sten — — 20sten — 18,050
— 21sten — — 30sten — 26,825
— 31sten — — 41sten — 44,263½
wie oben 101,263½

aufkommen.

Stosownie do tego umorzonym zostanie całkowity kapitał w przeciągu 41 lat na co wpływa

od 1go do 10go roku 12,125
— 11go — 20go — 18,050
— 21go — 30go — 29,825
— 31go — 41go — 44,263½
jak wyżéj 101,263½.

Beilage C.

Schema zu den Pfandbriefen.

1. Umschrift: Der verbundenenen Posenschen Landschaft.

2. Inhalt: Privilegirter Pfandbrief über N. N Thaler Courant, zu Vierzehn Thalern die feine Mark gerechnet, welcher sowohl zur Sicherheit des Capitals als der Zinsen, unter der gesammten Bürgschaft der am Creditsystem verbundenen Gutsbesitzer des Grosherzogthums Posen, und mit der in der landschaftlichen Credit-Ordnung näher bestimmten besondern Verpfändung des in dem gedachten Großherzogthum und dessen N. N. Kreise belegenen Gutes N. N. auf dieses Gut von den Bevollmächtigten der gemeinen Landschaft, in Gegenwart der Abgeordneten des die Hypothekenbücher führenden Gerichts, ausgefertiget und unter Nro. des Registers eingetragen worden.

Posen den

Zu öffentlichem Glauben: Namen, Unterschrift und Siegel des Gerichts.

Director und Bevollmächtigte der gemeinen Landschaft. (Unterschrift und Siegel.)

Zu diesem Pfandbriefe werden vom ab Zins-Coupons auf jeden Inhaber geltend von fünf zu fünf Jahren ausgereicht. Der Vorzeiger des letzten Coupons erhält die Zinscoupons auf die folgenden fünf Jahre.

Posen den

(Unterschrift)

3. Rückseite: Eingetragen in dem Hypothekenbuche (nähere Bezeichnung) den ten

(Unterschrift.)

4. Bemerkung: Eine vollständige polnische Uebersetzung wird neben bei gedruckt, und der Vermerk wegen des Zinscoupons gleichfalls unter jede Halbscheite in deutscher und polnischer Sprache.

Annex *C.*

Wzór do listów zastawnych.

1. Napis okolny. Połączonego Ziemstwa Poznańskiego,

2. Osnowa: Uprzywilejowany list zastawny na N. N. Talarów w kurancie, czternaście Talarów z czystéj grzywny rachując, który tak na zabezpieczenie kapitału, jako też prowizyi pod ogólną gwarancyą połączonych w Towarzystwo Kredytowe właścicieli dóbr ziemskich Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, tudzież z oznaczonem bliżéj w Ziemskim Regulaminie Kredytowym szczególném zastawieniem położonych w rzeczonem W. Xięstwie i tegoż Powiecie N. N. dóbr N. N. na też dobra przez Pełnomocników wspólnego Ziemstwa, w obecności Delegowanych utrzymującego księgi hipoteczne Sądu, wygotowany i pod Nr. Regestru zapisany został.

Poznań dnia

Dla wiary publicznéj: Nazwisko, podpis i pieczęć Sądu.

Dyrektor i Pełnomocnicy wspólnego Ziemstwa.
(Podpis i pieczęć.)

Do tego listu zastawnego. począwszy od udzielane będą co pięć lat ważne na każdego posiadacza kupony prowizyjne. Ukaziciel ostatniego kuponu odbiera kupony prowizyjne na następujące lat pięć.
Poznań d.
(Podpis)

3. Strona Zwrotna: Zaciągniono do księgi hipotecznéj (bliższe opisanie)
dnia
(podpis)

4. Uwaga. Dosłówne tłumaczenie niemieckie będzie obok wydrukowane toż samo wzmianka względem kuponów prowizyjnych pod każdą kolumną w języku Niemieckim i Polskim.

Annex C.

IV.zór do listów zastawnych.

№ 2.

Revidirte Taxordnung.

für die

zu dem landschaftlichen Kreditverein im Großherzogthum Posen gehörigen Güter.

Przejrzany regulamin taxacyjny.

dla

dóbr, należących do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem.

№ 2.

Revidirte Taxordnung.

für die

zu dem landschaftlichen Kreditverein im Großherzogthum Posen gehörigen Güter.

Przejrzany regulamin taxacyjny.

dla

dóbr, należących do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem.

Abschrift Allerhöchste Cabinetsordre vom 31. Juli 1840., wegen Anwendung einer revidirten Tax-Ordnung für die zu dem landschaftlichen Kredit-Verein im Großherzogthum Posen gehörigen Güter statt der bisherigen, nebst der revidirten Taxordnung selbst; vom $\frac{6. \text{ Juli}}{3. \text{ Okt.}}$ 1840.

Nachdem die bisherigen Targrundsätze für den landschaftlichen Kreditverein des Großherzogthums Posen vom Jahre 1821. sich nicht mehr in allen Stücken als angemessen und zutreffend ergeben haben und deshalb eine Revision derselben nothwendig geworden, diese auch von der General-Versammlung des gedachten Kreditvereins zur verfassungsmäßigen Berathung und Beschlußnahme gebracht worden ist, bestimme Ich auf Ihren Bericht vom 6. Juli d. J., daß die „Revidirte Taxordnung für die zu dem landschaftlichen Kreditverein im Großherzogthum Posen gehörigen Güter", zu deren Genehmigung Ich Sie hierdurch ermächtige, an die Stelle der bisherigen Targrundsätze dieses Kredit-Vereins treten, und in allen fortan vorkommenden Fällen zur Anwendung gebracht werden soll. Diese Meine Order haben Sie durch die Gesetzsammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Sanssouci, den 31. Juli 1840.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatsminister v. Rochow.

Kopia Najwyższy rozkaz gabinetowy z dnia 30. Lipca 1840., względem stósowania przejrzanego regulaminu taxacyjnego dla dóbr należących do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem w miejsce dotychczasowego, wraz z przejrzanym regulaminem taxacyjnym z dnia $\frac{6. \text{ Lipca.}}{3. \text{ Października.}}$ 1840.

Ponieważ dotychczasowe zasady dla Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego Wielkiego Księstwa Poznańskiego z r. 1821. nieokazały się obecnie we wszystkich punktach stósownemi i dogodnemi, i z tego powodu przejrzenie ich stawszy się koniecznem, zostało przez walne zebranie rzeczonego Towowarzystwa w przepisanym porządku wzięte pod naradę i decyzję, zaczem na raport WPana z dnia 6. Lipca r. b. stanowię, iż „Przejrzany regulamin taxacyjny dla dóbr neleżących do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego w Wielkim Księstwie Poznańskim", do zatwierdzenia którego niniejszem WPana upoważniam, ma zająć miejsce dotychczasowych zasad taxacyjnych tegoż Towarzystwa i odtąd we wszelkich zdarzeniach być stósowanym. Ten Mój rozkaz podasz WPan przez Zbiór Praw do publicznéj wiadomości.

Sans-souci, dnia 31. Lipca 1840.

Fryderyk Wilhelm.

Do Ministra Stanu Rochow.

Revidirte Taxordnung.

für die

zu dem landschaftlichen Kreditverein im Großherzogthum Posen gehörigen Güter.

Enthaltend

I. Allgemeine Bestimmungen.

§. 1.

Die Veranschlagung muß auf eine sorgfältige Ermittelung der Bestandtheile und Zubehörungen des abzuschätzenden Gutes gegründet werden, welcher unter allen Umständen eine von einem approbirten Feldmesser bewirkte spezielle Vermessung vorhergegangen sein muß.

§. 2.

Außerdem wird auch der bisherige Zustand der Wirthschaft, jedoch nur historisch zum Zwecke der Vergleichung mit dem Anschlage ermittelt. Die Grundlage der Veranschlagung bildet dagegen jederzeit die Dreifelder-Wirthschaft. Neben dieser dürfen nur wirklich benutzte Objekte und auch diese nur in dem Maaße und der Höhe, als weiter unten bestimmt werden wird, mit Beseitigung aller Vorschläge und spekulativen Berechnungen wegen anderweitiger wirthschaftlicher Einrichtungen und Verbesserungen zur Taxe gezogen werden.

§. 3.

Was hierbei insbesondere das Ackerland anbetrifft, so wird als solches dasjenige veranschlagt, welches in den letzten sechs Jah-

Przejrzany regulamin taxacyjny

dla

dóbr, należących do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem.

Zawierający:

I. Przepisy ogólne.

§. 1.

Szacowanie zasadzać się powinno na skrupulatnem wyśledzeniu części składowych i pertynencyi włości, za rozmiarem poprzednio w każdym razie przez approbowanego ziemiomiercę uskutecznionym.

§. 2.

Prócz tego dotychczasowy stan gospodarstwa ma tylko historycznie i dla porównania go z oszacowaniem być dochodzony. Podstawą zaś oszacowania będzie każdego czasu trzechpolowe gospodarstwo. Obok tego można podciągać pod rachubę tylko rzeczywiście użytkowane przedmioty, a i te tylko w objętości, jaka niżéj zostanie ustanowioną, niewchodząc w żadne projekta i spekulacyjne rachuby względem poczynić się mogących urządzeń gospodarskich i melioracyi.

§. 3.

W szczególności jako rola ma być anszlagowanym ten tylko grunt, który przez ostatnie sześć lat był uprawia-

ren unter dem Pfluge gelegen hat, und in dieser Zeit in regelmäßiger Fruchtfolge nach dem eingeführten Wirthschafts-Systeme bestellt und bedüngt worden ist. Dagegen werden Aecker, welche erst in neuster Zeit urbar gemacht sind und noch nicht sechs Jahr lang unter dem Pfluge gelegen haben, als Neuland betrachtet und nur dann als Acker zum Anschlag gebracht, wenn bereits drei Erndten, gleichviel ob Winter- oder Sommergetreide, von denselben entnommen und die Schätzungs-Kommissarien der Ansicht sind, daß dergleichen Neuland nachhaltig mit Vortheil benutzt werden kann.

Nicht nur hierüber haben dieselben in der beim Schlusse des Targeschäfts aufzunehmenden ausführlichen, das beobachtete Verfahren in seinen einzelnen Theilen rechtfertigenden Verhandlung sich pflichtmäßig zu äußern, sondern ihr Gutachten auch darauf zu richten, ob das qu. Neuland in Bezug auf die erforderlichen Gebäude den bereits bestehenden Vorwerken zweckmäßig einverleibt werden kann, oder die Anlage eines besondern Vorwerks nothwendig macht.

Bevor die zur Bewirthschaftung dieses Neulandes nöthigen Gebäude, lebende und todte Inventarienstücke, vollständig vorhanden sind, werden Pfandbriefe auf den Werth desselben nicht ertheilt, und wird in diesem Falle der Ertrag des Neulands in der Taxe nur vor der Linie aufgestellt.

§. 4.

Es kann der Ertrag der zur Veranschlagung kommenden Rubriken niemals größer, als er nach sachverständiger, auf die nachfolgenden General- oder Spezial-Targrundsätze, gegründeter Würdigung anzunehmen ist, zum Anschlage gebracht werden.

§. 5.

In den Spezial-Targrundsätzen sind Nor-

ny i przez ten czas w regularnym płodozmianie według zaprowadzonego systemu gospodarstwa obrabiany i mierzwiony. Natomiast role, które dopiero w najnowszym czasie usposobione do upraw i jeszcze niespełna od lat sześciu obrabiane, uważają się za nowiny i wtenczas tylko wchodzą jako role w anszlag, gdy już zebrano z nich trzy sprzęty, bądź to zimowego lub jarego zboża, i zdaniem kommissarzy taxacyjnych takowe nowiny trwałe użytkowanemi być mogą.

Powinni oni nietylko w tej mierze w spisanym przy zakończeniu czynności taxacyjnéj dokładnym protokule, usprawiedliwiającym zachowane postępowanie we wszystkich jego częściach, zgodnie z obowiązkiem się oświadczyć, lecz także dać opinią, czyli te nowiny pod względem potrzebnych budynków mogą z pożytkiem być wcielone do istnących już folwarków, lub wymagają założenia oddzielnego folwarku.

Dopóki niebędzie w zupełności budynków, oraz inwentarza żywego i martwego, jakich te nowiny wymagają, listy zastawne na ich wartość niebędą udzielane, a przychód z nowin w tym razie w taxie tylko ante lineam będzie umieszczany.

§. 4.

Intrata z rubryk pod oszacowanie wziętych nigdy niemoże wchodzić w anszlag większa nad tę, jaka podług znawczego ocenienia, na powyższych ogólnych lub szczególnych opartego zasadach, przyjętą być powinna.

§. 5.

W szczególnych zasadach taxy u-

malpreise festgesetzt, nach welchen die ermittelten Natural-Erträge, in sofern wegen einzelner Rubriken in den nachfolgenden §§. nichts Abänderndes bestimmt worden, zu Gelde zu berechnen sind.

§. 6.

Normal-Erträge, für welche dergleichen Normal-Preise in den Spezial-Targrundsätzen nicht besonders bestimmt sind, werden nach dem Durchschnitt der letztern vierzehn Jahre, mit Fortlassung der beiden theuersten und beiden wohlfeilsten, mit einem Rückschlage von ⅙ ohne irgend eine andere Reduktion zu Gelde berechnet. Ist es nicht möglich, die Preise für so weit zurück zu ermiteln, so wird der niedrigste Werth der aus jener Zeit ermittelten Preise gleichfalls mit einem Rückschlage von ⅙ zum Ertrage genommen.

§. 7.

Die Hervorbringungs-und Erhebungskosten der verschiedenen zum Anschlage kommenden Erträge kommen allemal nach den weiterhin folgenden Grundsätzen durch Rückschlag einer bestimmten Quote der Erträge in Abzug. Wo in einzelnen Fällen Kosten auf anderem Wege zu ermitteln sind, sind weiter unten besondere Bestimmungen gegeben.

§. 8.

Bei der Berechnung der Wirthschafts-Kosten wird auf die noch bestehenden Naturaldienste keine Rücksicht genommen; vielmehr wird der Anschlag durch alle Wirthschafts-Rubriken so angelegt, als ob dergleichen gar nicht beständen.

Dagegen kommen die Dienste als besondere Ertrags-Rubriken zum Anschlage.

stanowione są ceny normalne, według których wyśledzone dochody płodowe, o ile ponizsze §§. co do pojedyńczych rubryk niestanowią inaczéj, na gotowiznę obliczać się mają.

§. 6.

Dochody płodowe, dla których takowe ceny normalne w szczególnych zasadach wyraźnie nie są oznaczone, obliczają się na pieniądze w średnicę ostatnich czternastu lat, z opuszczeniem dwóch najdroższych i dwóch najtańszych przez odtrącenie ⅙ części, pomijając każdą inną redukcję. Jeżeli cen z tylu lat wstecz niebędzie można wyśledzić, najniższa wartość cen z owego okresu wypośrodkowanych z odtrąceniem również ⅙ bierze się za dochód.

§. 7.

Koszta (produkcyjne) potrzebne na zebranie i spieniężenie rozmaitych w anszlag w chodzących płodów zawsze podług niżéj następujących zasad przez odtrącenie pewnéj ilości ich dochodu odciągnąć należy. Gdzie w szczególnych przypadkach koszta na innéj drodze mają być wypośrodkowywane, dane są poniż oddzielne przepisy.

§. 8.

Przy obrachowaniu kosztów gospodarskich niema się względu na istnące jeszcze robocizny, owszem anszlag we wszystkich gałęziach gospodarskich tak się układa, jak gdyby ich wcale niebyło.

Przeciwnie zaś robocizny te umieszczają się w anszlagu jako dochód osobny.

§. 9.

Außer den Spezial-Kosten jeder Ertrags-Rubrik kommen von dem Gesammt-Ertrage in Abzug:

1) die öffentlichen Staats-, Kommunal- und Sozietäts-Abgaben, welche den Grundbesitz treffen, also mit Ausschluß der persönlichen und indirekten Steuern;

2) Die Patronats-Lasten.

Diese müssen durch Anhörung sämmtlicher Interessenten dem Umfange nach festgestellt werden. Bei entstehenden Zweifeln über diesen Umfang entscheidet jedesmal der gesetzliche Maaßstab der Vertheilung derselben unter die Gemeinde und den Patron. Demnächst berechnet ein Sachverständiger die durchschnittlich nöthigen Unterhaltungs- und Neubaukosten der Pfarr- und Kirchengebäude. Der Antheil des Patrons an diesen jährlich wiederkehrenden Lasten wird von dem Ertrage des Gutes in Abzug gebracht.

3) Beständige Zinsen, namentlich auch die von unablöslichen Kapitalien und andern dergleichen fortdauernde Geld- oder Natural-Lasten, Zehnten u. s. w.

Zu diesen Real-Lasten können jedoch Dienstbarkeiten und andere Einschränkungen des Eigenthums nicht gerechnet werden. Auf letztere muß vielmehr bei der Veranschlagung der betreffenden Ertrags-Rubriken Rücksicht genommen werden.

Auch kommen diejenigen Einschränkungen, welche keinen Einfluß auf den Ertrag äußern, nicht in Anschlag.

4) Die Feuer-Sozietäts-Beiträge;

5) die Baukosten;

§. 9.

Prócz właściwych każdéj rubryce dochodowéj kosztów potrącają się z całkowitego dochodu:

1) podatki publiczne, daniny kommunalne i korporacyjne, ściągające się do posiadłości gruntowéj, a zatem z wyłączeniem osobistych i niestałych danin:

2) ciężary kollatorskie.

To należy przez wysłuchania wszystkich interessentów w miarę ich rozciągłości ustanowić. Wątpliwości w tym względzie rozstrzyga zawsze prawny stósunek podziału ciężarów pomiędzy gminę i kollatora. Następnie oblicza znawca potrzebne w przecięciu koszta na utrzymanie i stawianie nowych budynków plebańskich i kościelnych. Udział kollatora w tych corocznie wracających się ciężarach, odciąga się od intraty włości.

3) Stałe prowizye, mianowicie od niepodnośnych kapitałów, tudzież inne tym podobne ciągłe prestacje w groszu lub płodach, dziesięciny i t. d.

Do tych jednakże ciężarów realnych niemogą być rachowane służebności i inne przedmioty własność ograniczające. Owszem należy na ostatnie mieć wzgląd przy obliczaniu właściwych rubryk dochodowych.

Niewchodzą także w rachubę ograniczenia, żadnego na intratę niemające wpływu.

4) Składki ogniowe;

5) Koszta budowy;

6) diejenigen besondern Ausgaben, welche bei der speziellen Veranschlagung der Kosten einzelner Wirthschafts-Rubriken nicht schon in Rechnung gebracht, oder wegen der Einzelheit der Fälle, in welchen sie vorkommen, unter den Aversionalsätzen für die abzusetzenden Wirthschafts-Kosten nicht begriffen sind. Dahin gehören insbesondere die Anschaffungs-Kosten des dem Gute fehlenden Brennholz-Bedarfs;

7) die Zinsen des Werths des in der Wirthschaft erforderlichen Inventarii, mit Ausschluß der Saaten; — und kommt es daher bei der Taxe darauf nicht weiter an, ob das Guts-Inventarium vollständig vorhanden ist, oder nicht.

8) Die Kosten der Unterhaltung und des Ersatzes des abgehenden todten Inventariums und zwar im Betrage von zwanzig Prozent des Neuwerthes. Dagegen bedarf es eines weitern Abzuges von der Viehnutzung für den Ersatz des abgehenden lebenden Inventariums nicht, weil bei der Veranschlagung der Viehnutzung auf die erforderliche Zuzucht des Jungviehes Rücksicht genommen ist.

§. 10.

Der Kapitalwerth des anzuschlagenden Grundstücks ist auf den zwanzigfachen Betrag des ermittelten Reinertrages festzustellen.

§. 11.

Dem so ermittelten Kapitalwerthe wird unter den weiterhin bestimmten Maaßgaben

6) te szczególne wydatki, które przy specialnem wypośrodkowaniu kosztów pojedyńczych gałęzi gospodarskich jeszcze w rachubę nieweszły, lub dla rzadkich przypadków, w których się wydarzają, w summach ryczałtowych obliczyć się mających za uwłaśnione do potrącenia koszta gospodarskie, niesą objętemi. Do tego należą osobliwie koszta zakupienia drzewa na opał, na którem włości niedostaje:

7) prowizya od wartości potrzebnego w gospodarstwie inwentarza, z wyłączeniem zasiewu; — i dla tego nienależy tak dalece przy sporządzaniu taxy uważać na to, czyli inwentarz znajduje się w zupełności lub nie.

8) Koszta utrzymania i zastąpienia ubytku w martwym inwentarzu, i wprawdzie po dwadzieścia od sta wartości pierwotnej. Natomiast niepotrzeba dalszego odtrącenia od dochodu z bydła na zastąpienie ubywającego żywego inwentarza, ponieważ przy szacowaniu dochodu z bydła był miany wzgląd na potrzebny przychowek bydła młodocianego.

§. 10.

Wartość kapitałowa ocenić się mającéj nieruchomości stanowioną być ma na dwudziestokrotną ilość wyśledzonéj czystej intraty.

§. 11.

Do kapitału w ten sposób wynalezionego dorachuje się według poniżéj określonych zasad wartość kapitałowa

der Kapital-Werth der herrschaftlichen Wohngebäude zugerechnet. conf. §. 80.

§. 12.

Für Ehrenrechte darf nichts zum Ansatz gebracht werden.

II. Veranschlagungs-Grundsätze einzelner Wirthschafts-Rubriken.

1. Vom Ackerbau.

§. 13.

Bei der Ermittelung des Ackerertrages, bei welcher jederzeit die Dreifelder-Wirthschaft zum Grunde gelegt wird, kommmt die natürliche, und durch lange Kultur hervorgebrachte Güte des Bodens, und derjenige Düngungs-Zustand, in welcher das Gut bei der Dreifelder-Wirthschaft nach seinen gesammten wirthschaftlichen Verhältnissen ohne künstliche Düngung oder fremde Hülfsmittel dauernd erhalten werden kann, in Betracht, gleichviel, welche Fruchtfolge und welche Düngungs-Zustand, oder welche Felder-Eintheilung augenblicklich vorgefunden wird. Hinsichts des Düngungs-Zustandes tritt jedoch die Einschränkung ein, daß nie ein besserer, als der wirklich vorgefundene geschätzt werden darf.

§. 14.

In den Spezial-Taxgrundsätzen sind die Klassen bestimmt angegeben, in welche die Bodenarten nach ihrer natürlichen und durch lange Kultur hervorgebrachten Güte zu dem Zwecke der Veranschlagung einzutheilen sind.

§. 15.

Eben daselbst ist der Einfall und Ertrag jeder dieser Bodenklasse unter Voraussetzung eines gewisses Düngungs-Zustandes

dworskich budynków mieszkalnych. Zob. §. 80.

§. 12.

Prawa honorowe niewchodzą w rachubę.

II. Zasady szacowania pojedyńczych gałęzi gospodarskich.

1. O Rolnictwie.

§. 13.

Przy wypośrodkowaniu dochodu z roli, przyczem zawsze gospodarstwo trzechpolowe bierze się za zasadę, uważać należy na naturalną i za pomocą długoletniéj kultury osiągnioną dobroć gruntu, i stan wymierzwienia, w jakim dobra przy gospodarstwie trzechpolowem podług wszystkich gospodarskich stosunków bez sztucznego mierzwienia lub obcéj pomocy trwale utrzymane być mogą, bez różnicy, jaki płodozmian i jaki stan wymierzwienia lub jaki podział pól obecnie ma miejsce. Wszakże co do stanu wymierzwienia rozumie się, iż nigdy lepszy od istotnie znalezionego niema być szacowanym.

§. 14.

W szczególnych szacowania zasadach oznaczone są ściśle klassy, na które rodzaje ziemi węglug ich naturalnéj i przez długoletnią kulturę uzyskanéj dobroci, w celu oszacowania tychże podzielone być mają.

§. 15.

W tychże zasadach oznaczonym jest wysiew i dochod każdéj z pomienionych klas ziemi, biorąc za zasadę pe-

der Dreifelder-Wirthschaft, und der in der betreffenden Gegend gemein gewöhnlichen Bestellungsart festgestellt.

§. 16.

Zur Anwendung dieser Bestimmungen (§§. 14. und 15) gehört:

a) die Schätzung in die natürliche Bodenklasse,

b) die künstliche Ermittelung des Düngungs-Zustandes.

Die Ermittelung des bisherigen Fruchtfolge, Wirthschaftsart und des bisherigen Düngungs-Zustandes erfolgt zwar auch, jedoch nur historisch zur Vergleichung mit dem nach den folgenden Vorschriften künstlich zu ermittelnden Düngungs-Zustande. Ergiebt sich hierbei jedoch, daß der bisherige in der Wirklichkeit vorhanden gewesene Düngungs-Zustand hinter dem künstlich berechneten zurückbleibt, so wird allemal nur der erstere der Abschätzung zum Grunde gelegt.

§. 17.

In so weit die in den Spezial-Tax-Grundsätzen bezeichnete Beschaffenheit der natürlichen Bodengattung und die eben daselbst bei den Einfall- und den Ertrags-Angaben angenommenen Voraussetzungen vorgefunden werden, muß der Ertrag nach den in diesen Grundsätzen enthaltenen Bestimmungen berechnet werden und nur da, wo die Bodenklassen der Targrundsätze auf die vorgefundene Bodengattung nicht passen, ist es den Schätzungs-Kommissarien ausnahmsweise gestattet, für diese besondere Bodengattung einen Ertragssatz den Spezial-Targrundsätzen nachzubilden.

wny stan zamierzwienia i upowszechniony zwyczajem w dotyczącéj okolicy sposób uprawy.

§. 16.

Do zastósowania tych przepisów (§§. 14. 15.) należy:

a) ocenienie na właściwą klassę ziemi.

b) umiejętne wyśledzenie stanu zamierzwienia.

Dotychczasowy płodozmian, sposób gospodarowania i dotychczasowy stan wymierzwienia wyśledza się wprawdzie, lecz tylko historycznie i dla porównania ze stanem zamierzwienia według następujących przepisów umiejętnie wypośrodkować się mającym. Jeżeli się jednak z tego wypośrodkowania okaże, iż dotychczasowy istotny stan wymierzwienia niedorównywa umiejętnie obrachowanemu, tylko pierwszy będzie zasadą oszacowania.

§. 17.

O ile opisana w szczególnych zazasadach szacowania właściwość (qualitas) naturalnego gatunku ziemi i przyjęte w nich przypuszczenia co do wysiewu i plonu w miejscu znalezione będą, należy przychód wedle objętych temiż zasadami postanowień obrachować, i tam tylko, gdzie klasy ziemi z zasad taxy okazujące się nieprzymierzają do znalezionego gatunku ziemi, wolno Kommissarzom szacującym sposobem wyjątku, we względzie tego szczególnego gatunku ziemi, ilość (pozycję) przychodów wedle wskazówki specjalnych szacowania zasad oznaczyć.

§. 18.

Der Ertrag soll in beiden Fällen, nehmlich sowohl bei Anwendung der Spezial-Targrundsätze, als auch bei Anwendung der besonders nachgebildeten Ertragssätze immer morgenweise für jede Ackerklasse und Fruchtart auf bestimmte Scheffelzahl (nicht auf Vermehrung der Einsaat) ausgesprochen und von diesem die nach der eigenthümlichen Beschaffenheit des Bodens erforderliche, besonders anzugebende Einsaat in Abzug gebracht werden.

§. 19.

Die Einschätzung in die anwendbare Bodenklasse ist hauptsächlich das Geschäft der zuziehenden Boniteurs.

Die Schätzungs-Kommissarien, von welchen wenigstens Einer bei der Bonitirung stets gegenwärtig sein muß, haben sie dabei jedoch nicht nur zu kontrolliren, und auf die von ihnen übersehenen Umstände aufmerksam zu machen, sondern auch so zu leiten, daß sie mit ihren Aussprüchen auf dem Felde gehört, und Meinungs-Verschiedenheiten durch die eigene Anschauung des Kommissarius, welcher als Obmann dabei auftritt, ausgeglichen werden. Sollte der Fall vorkommen, daß beide Boniteure von der Ansicht des Kommissarius abweichen, unter sich aber übereinstimmen, so steht bei minder wichtigen Gegenständen dem Kommissario die Befugniß zu, die Bonitirung gegen die Ansicht der Boniteure zwar herab, nicht aber herauf zu setzen.

Bei wichtigen Gegenständen, namentlich bei Einschätzung der dominirenden Bodenklassen, welche auf den Werth des Gutes einen bedeutenden Einfluß äußern, ist der Kommissarius dagegen verpflichtet, über die gegenseitigen Ansichten eine, die Meinungs-Verschiedenheit vollständig motivirende aus-

§. 18.

W obu razach, to jest, czy to działając wedle specjalnych szacowania zasad lub tworząc z osobna ilości (pozycje) przychodowe na wzór zasad specjalnych, dochód zawsze co do każdéj klassy roli i każdego gatunku płodu na morgi w pewnéj liczbie szefli (nie na powiększenie wysiewu) należy wyrazić i z tegoż dochodu potrzebny w miarę właściwości gruntu, z osobna mający być wykazanym wysiew, potrącić.

§. 19.

Szacowanie na dostósowną klassę ziemi jest głównie czynnością przybrać się mających bronitorów:

Kommissarze taxę uskuteczniający, z których jeden przynajmniéj zawsze przy bonitowaniu obecnym być powinien, mają ich jednak nietylko przy temże kontrolować, i zwracać ich uwagę na przeoczone przez nich okoliczności, ale też przewodniczyć im w ten sposób, iżby z swemi twierdzeniami na polu byli słuchani, a Kommissarz w znaczeniu rozjemcy, własnem rozpatrzeniem różność w zdaniach załatwiał. W razie, iżby bonitorowie różnego z Kommissarzem, jednego zaś z sobą byli zdania, może Kommissarz, w mniéj ważnych przedmiotach, bonitację wbrew opinii bonitorów zniżyć, lecz jéj podwyższyć niemoże.

W ważnych natomiast przedmiotach, mianowicie przy szacowaniu przeważnych klas ziemi, znaczny na wartość dóbr wpływ mających, winien Kommissarz spisać protokuł wykazujący dokładnie powody sprzecznego ich w uważaniu rzeczy zdania, podać go Pro-

führliche Verhandlung aufzunehmen, der Provinzial-Landschafts-Direktion zur weiteren Veranlassung einzureichen, das Abschätzungs-Geschäft in Bezug auf die Bonitirung aber sofort abzubrechen.

Die Provinzial-Landschafts-Direktion delegirt demnächst sofort andere Kommissarien, welche mit Zuziehung zweier anderer Bonitеure an Ort und Stelle den streitigen Gegenstand untersuchen, und nach erreichter Einigung die ganze Bonitirung bis zum Schlusse fortführen. Der Ausspruch dieser zweiten Kommission ist entscheidend, und es versteht sich von selbst, daß diejenigen Mitglieder der ersten Kommission, welche durch ihre unrichtige Ansicht zu den Weiterungen die Veranlassung gegeben haben, ihrer Diäten und Reisekosten verlustig gehen.

Tritt die zweite, von der Landschafts-Direktion delegirte Kommission der Ansicht der ersten Schätzungs-Kommissarien (Landschafts-Räthe) bei, so ist ihnen, den ersteren Kommissarien, auch der Abschluß des ganzen Tax-Geschäfts mit Ausschluß der von der zweiten Kommission zu beendigenden Bonitirung zu überlassen; tritt sie dagegen dem Gutachten der ersten Bonitеure bei, so sind die ersten Kommissarien ihres Auftrages entbunden, und sie, die zweite Kommission, allein hat alsdann die ganze Taxe abzuschließen.

Sollte der Fall vorkommen, daß bei der zweiten Kommission dieselbe Meinungs-Verschiedenheit, wie bei der ersten, sich herausstellt, so soll in einem solchen Falle ein von der General-Landschafts-Direction zu ernennender Techniker als Obmann den Streit entscheiden.

In allen Fällen dagegen, wo zwischen den Bonitеurs selbst eine Meinungs-Ver-

wincyalnéj Dyrekcyi Ziemstwa do dalszéj decyzyi, czynność zaś detaxacyjną pod względem bonitacyi niebawnie przerwać.

Prowincyalna Dyrekcya Ziemstwa deleguje następnie natychmiast innych Kommissarzy, którzy przybrawszy dwóch innych bonitorów rozpoznają na miejscu przedmiot sporny i porozumiawszy się na jedno, doprowadzają bonitację do końca. Wyrzeczenie téj drugiéj Kommissyi jest stanowczem, i samo z siebie rozumie się, iż członkowie pierwszéj Kommissyi, którzy przez swe mylne zdanie stali się powodem przewłoki, dijety i koszta podróży utracają.

Jeżeli druga, od Dyrekcyi Ziemstwa delegowana Kommissya podziela zdanie pierwszych Kommissarzy taxacyjnych (Radzców Ziemstwa), wówczas tymże pierwszym Kommissarzom należy także poruczyć ukończenie całéj czynności taxacyjnéj, z wyłączeniem bonitacyi przez drugą Kommissyą ukończyć się mającéj; jeżeli przeciwnie przychyla się do zdania pierwszych bonitorów, wówczas pierwsi Kommissarze uwolnieni są od poruczonéj im czynności, a druga Kommissya zajmuje się ukończeniem całéj taxy.

Gdyby się zdarzyć miała ta sama różność w zdaniach w drugiéj jak w pierwszéj Kommissyi, wówczas zamianowany przez Generalną Dyrekcyą technik jako rozjemca spór rozstrzygnie.

We wszelkich natomiast zdarzeniach, w których między samemiż bonitorami rożnica w zdaniach zachodzi,

schiedenheit Statt findet, entscheidet die Stimme des leitenden Kommissarii.

§. 20.

Ergeben sich örtliche Eigenthümlichkeiten der Bodenarten, welche in den Spezial-Targrundsätzen nicht beachtet sind, so muß deren Beschaffenheit sorgfältig ermittelt und beschrieben, mit den Boniteurs in nähere Erwägung gezogen, und ein bestimmter Ausspruch derselben aufgenommen werden, welche in den Spezial-Targrundsätzen bezeichneten Bodenklasse sich die vorgefundene am meisten nähert. Auf gleiche Weise haben sich die Schätzungs-Kommissarien darüber zu äußern und bei vorkommender Verschiedenheit der Ansichten findet die Bestimmung des §. 19. Anwendung.

§. 21.

Die hergebrachte Fruchtfolge und Bewirthschaftungsart ist durch Zeugenvernehmungen und Einnahme des Augenscheins von der bestehenden Feldeintheilung und andern dieselben bezeichnenden Einrichtungen zu ermitteln.

§. 22.

Auf gleiche Weise ist der vorgefundene Düngungs-Zustand durch Zeugen und durch Einnahme des Augenscheins zur vorläufigen Grundlage zu ermitteln. Da jedoch auf diesem Wege nicht immer ein richtiges Resultat zu erreichen sein wird, so ist zur Ergänzung dieser Nachrichten auch der im Durchschnitt der letztern sechs Jahre auf dem Gute wirklich durchwinterte Viehstand festzustellen und darnach auszurechnen, welcher Düngungszustand hiernach im jährlichen Durchschnitte anzunehmen ist; und soll es dem jedesmaligen pflichtmäßigen Ermessen der Tax-Komissarien überlassen sein, mit Rücksicht auf die allgemeine Wirthschafts-

rozstrzyga głos przewodniczącego Kommissarza.

§. 20.

Znalazłszy miejscowe gatunków ziemi własności, które w szczególnych szacowania zasadach nie są wymienione, należy jakość ich troskliwie wyśledzić i opisać, z bonitorami bliżéj roztrząsnąć, i zamieścić w protokule wyraźne ich oświadczenie: do któréj w szczególnych szacowania zasadach oznaczonej klassy ziemi wynaleziona najbardziéj się zbliża. W podobnymże sposobie Kommissarze oświadczyć się w tym względzie powinni, a w przypadku niezgodności zdań stósuje się §. 19.

§. 21.

Dotychczasowy płodozmian i sposób gospodarowania wypośrodkować należy przez wysłuchanie świadków i naoczne przekonanie się o podziale pól i innych urządzeniach, tenże płodozmian i sposób gospodarowania wykazujących.

§. 22

W równym sposobie należy znaleziony stan wymierzwienia przez świadków i naoczne przekonanie się wypośrodkować dla tymczasowéj zasady. Ze jednak na téj drodze niezawsze dokładny osiągnąć można rezultat, zaczem dla uzupełnienia tych wiadomości dojść także należy, ile w średnicę ostatnich sześciu lat dobytku istotnie było w dobrach przezimowanego, i podług tego obrachować, jaki stan zamierzwienia dóbr w ostatnich sześciu latach przyjąćby można; i należy zawsze pozostawić sumiennemu uznaniu Kommis-

Verhältnisse des Gutes zu bestimmen, ob dieser nach dem Viehstande berechnete oder jene historisch ermittelte Düngungsstand dem folgenden Verfahren zum Grunde gelegt werden soll. Nach dem hiernach angenommener Düngungszustand ist alsdann der Strohgewinn des Gutes nach den Grundsätzen der Dreifelder-Wirthschaft zu berechnen. Aus diesem Strohgewinn, dem Heu- und Weidevorrath mit Berücksichtigung der vom fremden Feldmarken dem Gute etwa zustehenden Weide-Berechtigungen wird den Spezial-Tax-Grundsätzen (§. 58.) gemäß berechnet, wie viel Dünger auf dem Gute gewonnen werden kann, und der wievielste Theil des ganzen Ackerfeldes also damit zu bedüngen ist. Diese auf solchem künstlichen Wegeermittelte Düngung wird dem Anschlage zum Grunde gelegt, in so weit nicht etwa der von den Tax-Kommissarien zur vorläufigen Grundlage angenommene Düngungszustand ein niedrigerer war. Im letztern Falle wird der niedrigere beibehalten.

§. 23.

Da nach dem Obigen auf angekauftes Futter, oder durch erkauftes Material erzeugte Düngung nie gerücksichtigt werden kann, so bleibt zwar nachrichtlich zu ermitteln, ob und in welchem Maaße durch Anwendung von zugekauftem Futter eine ungewöhnliche Düngung herbeigeführt worden ist; bei dem Anschlage wird darauf aber eben so wenig, als auf Schlamm und andere künstliche Düngung Rücksicht genommen.

§. 24.

Zu diesen künstlichen Düngungsmitteln gehört jedoch die Wald- und Bruchstreu nicht. Diese ist vielmehr in allen Fällen; wenn bei der künstlichen Berechnung des Strohsarzy taxacyjnych oznaczenie ze względem na ogólne stosunki gospodarcze włości, czyli ten według ilości dobytku obrachowany, lub ów historycznie wypośrodkowany stan wymierzwienia ma być następnego postępowania zasadą. Według stanu wymierzwienia, jaki stósownie do tego przyjęty został, należy wówczas przychód włości ze słomy podług zasad gospodarstwa trzechpolowego obliczać. Z tego zbioru słomy, z zapasów siana i pastwiska, dodając prawa pastwiskowe, któreby włości z cudzych gruntów służyć mogły, obrachuje się, stosownie do szczególnych zasad szacowania, ile mierzwy włość wydać może i która część całego pola ma być mierzwioną. Wyśledzone na téj kunsztownéj drodze mierzwienie służy za zasadę anszlagu, wyjąwszy, iż przyjęty od Kommissarzów taxacyjnych za tymczasową zasadę stan mierzwienia był niższym. W ostatnim razie zatrzymuje się niższy.

§. 23.

Ponieważ stósownie do powyższego przepisu niemożna mieć nigdy względu na kupowaną paszę lub na mierzwę z zakupionego zyskaną materjału, przeto wprawdzie dla wiadomości wypada wypośrodkować, czyli i w jakim stosunku z użycia dokupionéj paszy niezwyczajne powstało zamierzwienie. Na to jednakże podobnie jak na szlam i inne sztuczne mierzwienie niema się względu przy anszlagu.

§. 24.

Do tych jednakże sztucznych środków mierzwienia nie należy słańsko leśne i łęgowe. To owszem we wszystkich przypadkach, jeżeli z umiejętne-

gewins sich weniger herausstellt, als zum Futter und Streustroh für das auf dem Gute vorhandene Inventarium nothwendig ist: die Benutzung derselben in den letzten sechs Jahren wirklich statt gefunden hat, und die Nachhaltigkeit außer Zweifel ist, nach der bisherigen durch Zeugen festgestellten Quantität, jedoch nicht über das Maaß des aus der künstlichen Berechnung sich ergebenden fehlenden Streustrohes mit zum Anschlage zu bringen, wogegen aber auch der Kostenaufwand für die Werbung dieser Streu mit Einschluß der Anfuhr bei Ermittelung der Wirthschaftskosten besonders berücksichtigt werden muß.

§. 25.

Wiewohl die Berechnung des Ertrages aus den nach §. 13 seq erfolgten Ermittellungen hauptsächlich Sache der Schätzungs-Kommissarien ist, so sollen doch auch die Boniteurs mit ihrem Gutachten über den örtlich anzunehmenden Einfall und Ertrag vernommen und die Verschiedenheit zwischen ihren Angaben, und den von ersteren angenommenen Ertragssätzen durch nähere Rücksprache mit denselben erörtert werden. Den Schätzungs-Kommissarien liegt dabei insbesondere ob, diejenigen Irrthümer, welche nach ihrer Meinung bei den abweichenden Angaben der Boniteurs untergelaufen sind ins Licht zu stellen, und so die Revisoren in den Stand zu setzen, über die Verschiedenheit mit Zuverlässigkeit zu entscheiden. Spezial sind die Boniteurs auch da, wo die Spezial-Targrundsätze einen Spielraum bei dem Ertrage lassen, mit ihren Gutachten über den anzunehmenden Ertrag zu hören.

§. 26.

Mit der im Vorstehenden entwickelten Methode der kunstmäßigen Ermittelung des

go obrachowania przychodu słomy mniéj się wykazuje, jak potrzeba na paszę i słansko dla inwentarza znajdującego się na gruncie, w ostatnich sześciu latach rzeczywiście było używane i trwanie jego na przyszłość jest niewątpliwem, powinno według dotychczasowéj przez świadków stwierdzonéj ilości, jednakże nie nad ilość słańska ze słomy którego brak z umiejętnego okazuje się obrachowania, być wzięte do anszlagu. Ale za to też na koszta za sprzęt tego słańska włącznie zwóżki powinien przy wypośrodkowaniu kosztów gospodarskich oddzielnie wzgląd być miany.

§. 25.

Lubo obrachowanie dochodu z uskutecznionych według §. 13. nast. wyśledzeń szczególniéj do kommissarzów taxacyjnych należy, to wszelako i bonitorowie słuchani być powinni z ich zdaniem względem przyjąć się mającego podług miejscowości wysiewu i dochodu, a różnice między ich podaniami a przyjętemi przez pierwszych pozycjami dochodowemi bliższem pomiędzy nimi zniesieniem się roztrząśnionemi być powinny. Do komisarzy oceniających osobliwie należy, te błędy, które według ich przekonania przy różniących się podaniach bonitorów zaszły, wyjaśnić, ażeby rewizorów postawić w stanie decydowania z pewnością względem zachodzącéj w zdaniach różnicy. W szczególności bonitorowie powinni i tam, gdzie szczególne zasady taxy wolne co do dochodu zostawiają im pole, być słuchani względem dochodu, jaki ma być przyjętym.

§. 26.

Z wykazanym poprzednio sposobem umiejętnego dochodzenia intraty ma w pra-

Ertrages soll zwar jederzeit die historische Ermittelung des in der Wirklichkeit Statt gefundenen Ertrages verbunden werden, um darnach die Richtigkeit des künstlich berechneten Ertrages zu prüfen, und diese Ermittelung ist der Natur der Sache nach nicht auf den Ertrag der einzelnen Fruchtarten, sondern des Gesammt-Ertrages der Flur durch alle Kornarten zu richten, und bei der Dreifelder-Wirthschaft ein doppelter Umlauf, bei einer mährjährigen Feldeintheilung und Fruchtfolge aber mindestens Eine Umlaufszeit zum Grunde zu legen; es soll jedoch jedesmal der künstlich gerechnete Ertrag zum Anschlage gebracht werden, selbst wenn er sich höher herausstellen sollte, als der wirklich gewonnene.

Ergeben beide Methoden in einzelnen Fällen eine unverhältnißmäßige Differenz, so bleibt es der Provinzial-Landschafts-Direction unbenommen, entweder von Amtswegen, oder auf Anrufen des betreffenden Gutsbesitzers, die Abschätzung durch andere Sachverständige revidiren zu lassen. In ersterem Falle müssen die desfalligen Kosten aus dem allgemeinen Fonds bestritten werden, in dem zweiten muß dagegen der Beschwerde führende Gutsbesitzer, in so fern die Beschwerde für ungegründet befunden wird, für die Kosten der Revision aufkommen.

§. 27.

Die Wirthschafts-Ausgaben bei dem Kornbau werden der Regel nach nicht speziell veranschlagt, sondern durch den Rückschlag einer Ertragsquote ausgedrückt.

§. 28.

Der Regel nach wird nehmlich von dem nach Abzug der Saat übrig bleibenden Kornertrage die Hälfte auf die Wirthschafts-Kosten zurückgeschlagen. Beträgt jedoch der nach Abzug der Saat verbleibende Ueber-

wdzie być za każdą razą połączone historyczne wyśledzenie rzeczywistego dotychczasowego dochodu, aby podług tego dojść można dokładnie dochodu umiejętnie obrachowanego, i śledzenie to rozciągać się powinno nie do dochodu z pojedyńczych gatunków płodów, lecz dochodu ze wszystkich na całéj płaszczyznie nazbieranych gatunków zboża, biorąc za zasadę przy trzechpolowem gospodarstwie podwójny okres, przy podziale pól na więcej lat i płodozmianie, najmniéj jeden okres; jednakże umiejętnie obrachowany dochód ma być zawsze brany do anszlagu, chociażby nawet przewyższał dochód rzeczywiście zyskany.

Jeżeli z obu rodzaiów szacowania wynika w szczególnych przypadkach nadstosunkowa różnica, wolno prowincyalnéj Dyrekcyi Ziemstwa albo z urzędu lub na żądanie dziedzica, zarządzić przejrzenie taxy przez innych znawców. W pierwszym razie ponosi koszta fundusz ogólny, w drugim ponosi koszta rewizyi żalący się dziedzic, skoro zażalenie uznane będzie za bezzasadne.

§. 27.

Wydatki gospodarskie przy uprawie żyta zazwyczaj nie anszlagują się szczegółowo, lecz przez odciąg pewnéj ilości z dochodu.

§. 28.

Zazwyczaj z pozostającego po odjęciu siewu dochodu w ziarnie, odtrąca się połowa na koszta gospodarskie. Jeżeli jednak po odciągnieniu zasiewu superata w lekkim (łatwo obrabiać się

schuß in mildem (leicht zu bearbeitenden) Boden mehr, als fünf Scheffel vom Morgen, so wird die Hälfte nur von den ersten fünf Scheffeln, von dem Mehrbetrage aber nur der vierte Theil auf die Wirthschafts-Kosten zurückgeschlagen. Bei schwerem (mit großem Kosten-Aufwande zu bestellenden) Boden tritt dieser ermäßigte Satz nur bei demjenigen Betrage ein, um welchen jener Ueberschuß mehr, als sieben Scheffel vom Morgen beträgt.

§. 29.

Sollte nach dem Ermessen der Schätzungs-Kommissarien mit einem solchen Rückschlage zur Deckung der örtlichen, besonders, schweren Wirthschafts-Kosten nicht auszureichen sein, so sind diese speziell zu berechnen, und mit dem höhern Betrage in Abzug zu bringen.

Eine solche Berechnung darf aber nicht auf den Kornbau allein eingeschränkt werden, sondern muß den ganzen wirthschaftlichen Betrieb des Gutes umfassen.

§. 30.

Da die Dreifelder Wirthschaft stets Grundlage der Taxe bleibt, so soll eine Braachnutzung im Anschlage nur bei einer dem §. 22. zufolge künstlich ermittelten, mindestens neunjährigen Düngung, immer aber nur bis zum vierten Theile des jährlich zu bedüngenden Landes, als mit Erbsen bestellt angenommen werden. Nach dieser Vorschrift wird indessen nur verfahren, wenn auch schon bisher wirklich eine Braachnutzung stattgefunden hat. Hat eine Mehrfelder-Wirthschaft schon sechs Jahre hindurch bestanden, so liegt darin der Nachweis der Braachbenutzung; bei einer bestehenden Dreifelderwirthschaft aber muß die sechs Jahre hin-

mogącym) gruncie, więcéj jak pięć szefli z morga wynosi, wówczas odtrąca się połowa tylko z pierwszych pięciu szefli, od przewyżki zaś tylko czwarta część na koszta administracyjne. W gruncie ciężkim (wielkiego kosztu na uprawę wymagającym) umiarkowana ta pozycja przyjmuje się tylko co do téj ilości, w któréj owa superata więcéj niż siedm szefli na morg wynosi.

§. 29.

Gdyby według uznania kommissarzy szacujących takowe odtrącenie na zakrycie miejscowych szczególniéj wielkich kosztow gospodarskich niewystarczało, należy je specialnie obrachować i z wyższą ilością odciągnąć.

Takowe jednak obrachowanie niepowinno na saméj tylko ograniczać się uprawie zboża, lecz obejmować wszystkie gałęzie gospodarstwa.

§. 30.

Ponieważ trzechpolowe gospodarstwo pozostaje niezmiennie zasadą taxy, przeto użytkowanie z ugoru ma w anszlagu tylko przynajmniéj dziewięcioletniem, stósownie do §. 22. umiejętnie wypośrodkowanem mierzwieniu, zawsze jednak tylko aż do czwartéj części roli corocznie wymierzwić się mającéj, jako grochem zasiane być przyjęte. Wedle tego przepisu postępuje się jednak wtenczas tylko, gdy rzeczywiście już dotąd użytkowanie z ugoru miało miejsce. Prowadzone już w biegu lat sześciu wielopolowe gospodarstwo wykazuje tem samem użytkowa-

durch stattgefundene Braachbenutzung besonders nachgewiesen werden.

Ist in der Dreifelder-Wirthschaft die Braache nach der Aussage glaubwürdiger Zeugen, oder nach den vorgelegten glaubwürdigen Wirthschafts-Registern in den letzten sechs Jahren stärker benutzt worden, so wird die Benutzung durch Erbsenbau dessenungeachtet auf den vierten Theil des zu bedüngenden Landes eingeschränkt und das Mehrere der besömmerten Braache, jedoch nie mehr als ein zweites Viertel der bedüngten Braache als mit Klee, Wicken, Gemenge ꝛc. bestellt betrachtet und das davon gewonnene Heu zum Ersatze des fehlenden Wiesenheues berücksichtigt und zum Anschlage gebracht.

§. 31.

Der Ertrag von den Erbsen wird dabei morgenweise so angenommen, wie er in den Spezial-Tax-Grundsätzen (§. 41.) von dem Roggen festgestellt worden ist.

Der Ertrag von dem Klee-, Wicken- und Gemenge-Heu muß dagegen historisch nach sechsjährigen Durchschnitte für den Morgen ermittelt und danach bei der Futterberechnung in Ansatz gebracht werden.

§. 32.

Als Braachfrüchte können, wie erwähnt worden, nur Erbsen veranschlagt und zur Taxe gezogen werden, gleichviel, welche Früchte wirklich in der Braache gebaut sein mögen. Auf die Kosten der Bestellung und Werbung werden durchweg 20. bis 25. Prozent nach Abzug der Saat abgesetzt.

Diese Bestimmung schließt jedoch die Veranschlagung des in der Braache erzielten Heues mit der im §. 30. angeordneten Einnie z ugoru, w razie zaś trzechpolowego gospodarstwa należy sześcioletnie cięgiem użytkowanie z ugoru wykazać.

Jeżeli w trzech-polowem gospodarstwie ugór wedle zeznania wiarogodnych regestrow gospodarskich bardziéj był użytkowanym w ostatniem sześćleciu, użytkowanie uprawą grochu ogranicza się wszelako na czwartą część mierzwionéj roli, dalsza zaś ilość użytego pod jarzyny ugoru, jednak nigdy więcéj nad drugą czwartą część wygnojonego ugoru, bierze się za obsianą koniczyną, wyką, mieszanką itd. a zyskane stąd siano uważa się za wynagradzające ubytek siana łącznego i zaciąga do anszlagu.

§. 31.

Przychód z grochu przyjmuje się na morgi, wedle ustanowionego w specjalnych zasadach taxy (§. 41) przychodu z żyta.

Przychód z koniczyny, wyki i mieszanki powinien natomiast historycznie wedle sześćletniego przecięcia na morgę być wyposrodkowanym i wedle niéj przy obrachowaniu paszy w anszlagu umieszczonym.

§. 32.

Groch tylko może być — jak nadmieniono — za płód ugorowy anszlagowanym i w taxie mieszczonym, bez względu na płody istotnie w ugorze uprawiane. Na koszta uprawy i sprzętu odtrąca się w ogól 20—25 od sta po odciągnieniu zasiewu.

Postanowienie to niewyłącza jednak anszlagowania uzyskanego w ugorze siana z przepisanem w §. 30. ograni-

schränkung nicht aus, und soll auch hierbei der Abzug von 20 bis 25 Prozent auf Bestellungs-und Werbungskosten stattfinden.

§. 33.

Kartoffelnutzung wird nach dem Obigen gar nicht veranschlagt; und es dürfen deshalb auch zugekaufte Kartoffeln und die daraus gezogenen Vortheile eben so wenig, als andere Gegenstände der Industrie berücksichtigt werden.

§. 34.

Außer den nach §. 7. in Abzug zu bringenden Gewinnungskosten ist da, wo dergleichen Zwischenfrüchte (§§. 30, 32.) zum Anschlage kommen, auf die stärkere Düngungskonsumtion und auf den damit verbundenenen Rückschlag auf die darauf folgenden Getraide-Erndten, bei Veranschlagung der letzteren, angemessene Rücksicht zu nehmen.

Dieser Rückschlag findet nach allen Braachfrüchten, mithin auch nach Klee, Wicken oder Gemenge, nach welchen zuerst Winterung und dann Sommerung gesät wird, statt.

§. 35.

Bei dem zum Ansatz kommenden Geldpreise finden die in den Spezial-Targrundsätzen getroffenen Bestimmungen statt; bei denjenigen Gegenständen aber, worüber diese nichts vorschreiben, kommt die Vorschrift §. 6. zur Anwendung.

2. Von der Viehzucht.

§. 36.

Bei dieser Wirthschaftsrubrik giebt der Futtergewinn für die Stallfutterung und

czeniem, i należy i tu odtrącać 20 — 25 od sta na koszta uprawy i sprzętu.

§. 33.

Użytek z ziemiaków, według powyższéj zasady, wcale w rachubę niewchodzi; i dla tego przykupowane ziemiaki i osiągane z nich korzyści równie jak i inne przedmioty przemysłu nie należą do anszlagu.

§. 34.

Prócz kosztów uprawy, według §. 7. odciąganych, należy tam, gdzie podobne przyboczne płody (§§. 30. 32.) w anszlag wchodzą, na większą konsumcją mierzwy i na połączone z nią odtrącenie na następujące po nich zbiory zboża, przy anszlagowaniu ostatnich, stósowną zwracać uwagę.

Odtrącenie to ma miejsce po wszystkich płodach ugorowych, a zatem i po koniczynie, wyce lub mieszance, po których najpierw ozimy, a potem jary zasiew następuje.

§. 35.

Co do cen pieniężnych w anszlag wchodzących, trzymać się należy przepisów w szczególnych szacowania zasadach objętych; co zaś do tych przedmiotów, względem których te nic niestanowią, stósować się należy do przepisu §. 6.

2. *O chowie bydła.*

§. 36.

Przy téj gałęzi gospodarstwa zbiór paszy co do paszenia stajennego i znaj-

die vorhandene Weide die Grundlage der Berechnung.

§. 37.

Dabei kommt zuvörderst der natürliche Heugewinn in Betracht, und zwar sowohl rücksichtlich seiner Quantität als Nahrhaftigkeit. Die erstere ist auf zweifache Weise zu ermitteln, einmal künstlich durch Schätzung der zugezogenen Boniteurs, zweitens historisch durch Erforschung des im Durchschnitt der letzten sechs Jahre wirklich bezogenen Ertrages. Die Angabe der Quantität muß in beiden Fällen auf Gewicht im trockenen Zustande ausgesprochen werden.

Der Heugewinn wird nach Vergleichung beider Methoden mit dem niedriegsten Betrage beider Ermittelungen zum Ansatz gebracht.

Wenn für die Heuerndte solche Arbeiter, welche außerhalb des Gutes wohnen, einen Antheil von Heugewin in natura erhalten, so wird dieser beim Heuertrage nicht in Anschlag gebracht; dafür werden aber für den durch solche fremde Arbeiter gewonnenen Theil des Heues auch besondere Werbungskosten nicht berechnet.

§. 38.

Die Nahrhaftigkeit des Heugewinns wird durch Schätzung der zugezogenen Boniteurs ermittelt und der Futterwerth desselben jederzeit, wie auch in den Spezialtax-Grundsätzen vorgeschrieben ist, durch das Verhältniß zum Gerstenstroh ausgedrückt.

§. 39.

Auch bei der Ermittelung des Strohfutters kommt sowohl die Quantität des Strohgewinns, als der Futterwerth desselben in Betracht. Bei Berechnung der ersteren wird stets die Dreifelder-Wirthschaft mit der nach §. 22. ermittelten, grundsätzlich zu erhaltendujące się pastwisko jest zasadą obrachowania.

§. 37.

Nasamprzód należy mieć wzgląd na naturalny zbiór siana i wprawdzie tak co do jego ilości, jako też pożywności. Pierwsza wyśledza się w dwojaki sposób, raz umiejętnie przez szacowanie przybranych bonitorów, drugi raz historycznie przez dojście sprzętu, jaki w przecięciu ostatniego sześćlecia był rzeczywiście. W obudwóch razach ilość powinna być podług wagi suchego siana wyrażoną.

Zbiór siana, porównawszy obadwa śledzenia rodzaje zamieszcza się do anszlagu w najniższéj z obu wypośrodkowań ilości.

Jeżeli za sprzątanie siana robotnicy zewnątrz dóbr mieszkający, dostają pewną ilość siana w naturze, udział ten niewchodzi w anszlag przy zbiorze siana; natomiast za uzyskaną przez takowych obcych robotników część siana nieobliczają się oddzielnie koszta sprzętu.

§. 38.

Pożywność zebranego siana wyśledza się szacowaniem przez przybranych bonitorów, a wartość paszy z tegoż wyraża się zawsze, jak to w specialnych zasadach taxy przepisano, w stósunku do słomy jęczmiennéj.

§. 39.

Także przy śledzeniu paszy w słomie należy uważać tak na ilość zbioru słomy, jako też wartość paszy z téjże. Przy obrachowaniu pierwszéj zawsze trzechpolowe gospodarstwo z wypośrodkawanem stósownie do §. 22.

den oder in der Wirklichkeit stattgefundenen Düngung (je nachdem die eine niedriger, als die andere ist) zum Grunde gelegt und danach der Ertrag an Körnern ermittelt. Aus der Quantität der Körner aber ist die Quantität des Strohes nach wirthschaftlichen Grundsätzen zu bestimmen. Nur der Vergleichung wegen muß auch historisch ermittelt werden, wie hoch nach dem wirklichen Ergebnisse in den §. 26. gedachten Umlaufsperioden der Strohgewinn sich bisher belaufen hat, um daraus einen Anhalt für die Richtigkeit der Berechnung zu erhalten. Der Futterwerth unterscheidet sich theils nach den Getraidearten, und es ist daher die von jeder anzunehmende Quantität besonders zu ermitteln, theils ist, (was auch bei Feststellung der Quantität in Betracht kommt) auf den natürlichen Graswuchs des Bodens Rücksicht zu nehmen.

§. 40.

Von dem Strohgewinn kommt in Abzug was zu Unterhaltung der Dachdeckung auf den Wirthschaftsgebäuden erforderlich ist, oder sonst zu andern Zwecken, als zu Viehfutterung, z. B. an Zehnten verbraucht wird.

§. 41.

Rücksichtlich der Hütungen sind:
die Ackerweide,
die Angerweide,
die Forstweide,
jede besonders anzugeben und zu würdigen, und wenn sich dabei erhebliche Verschiedenheiten finden, auch die betreffenden Reviere von einander zu trennen.

Die Quantität der auf denselben gewonnenen Futtermittel wird von den zuziehenden Boniteuren dergestallt angegeben, daß sie aussprechen, welche Fläche nach der Morgenzahl zu Ernährung einer Kuh, oder wenn dieselbe als Kuhweide nicht paßt, zu Ernährung

wedle zasad uzyskać się mającem lub rzeczywiście uskutecznionem umierzwieniem (o ile jedna mniejszą jest od drugiéj), bierze się za podstawę i według tego wyśledza się zbiór ziarna. Z ilości zaś ziarna należy ilość słomy oznaczyć podług zasad gospodarczych. Tylko dla porównania trzeba także historycznie wypośrodkować, ile według rzeczywistych wypadków w wymienionych w §. 26. okresach, zbiór słomy dotąd wynosił, aby stąd mieć podstawę dokładności obrachunku. Wartość rozróżnia się w części według gatunków zboża, i dla tego przyjąć się mającą z każdego ilość oddzielnie wypośrodkować, w części (na co też przy wyśledzeniu ilości zbioru uważać wypada) na naturalną płodność ziemi co do paszy wzgląd mieć należy.

§. 40.

Od zbioru słomy odtrąca się potrzebna ilość na utrzymanie poszyć dachów na budynkach gospodarskich, lub ku innym celom prócz paszy dla bydła, np. na dziesięciny.

§. 41.

Co do pastwisk, powinny być:
pastwisko na rolach,
pastwisko na błoniach,
pastwisko w lesie,
każde z osobna podane i oszacowane, a nawet w każdym gatunku pastwiska te oddziały odłączone, które od innych znacznie się różnią.

Ilość otrzymywanéj z nich paszy wykażą użyci do téj czynności bonitorowie oznaczeniem: ile potrzeba morgów płaszczyzny na wyżywienie jednéj krowy, lub gdy się na pastwisko dla krów niezda, na wyżywienie stu owiec

von Einhundert Schaafen erforderlich ist. Bei diesem Ausspruche ist immer nur auf die Zeit vor Eröffnung der Stoppelweide Rücksicht zu nehmen und dabei zugleich anzugeben, von welchem Zeitpunkte ab der Anfang der Weide gerechnet wird.

Diese Ausmittelung über den Weidevorrath ist jedoch in dem Falle, wenn das Gut keine Separatweiden hat, vielmehr dessen Viehstand in Gemeinschaft mit andern gehütet wird, zu verlassen, und als dann für den auf diese Weise unterhaltenen Theil des Viehstandes blos auf den in der Wirklichkeit gehaltenen Bestand desselben Rücksicht zu nehmen.

§. 42.

Aus den nach den §§. 37. und 39. berechneten Futtererträgen und mit Rücksicht auf den Anfang und das Ende der Stallfütterung ist nach den in den Spezial-Targrundsätzen angegebenen Bestimmungen zu ermitteln, welche Quantität von Vieh in jeder Gattung gehalten werden kann.

§. 43.

Sind mehr Futtermittel für Stallfütterung, als Weide vorhanden, so kann der Mangel an der letztern durch jene ersetzt werden; nicht so im umgekehrten Falle.

§. 44.

Mangel an Stroh kann durch größeren Heugewinn ersetzt werden. Im umgekehrten Falle ist solches nur bis auf ein gewisses Maaß zulässig. Dieses Maaß und wie sich diese Futtermittel ausgleichen, auch in welcher Art das Heu durch Körner ersetzt werden kann, ist in den Spezial-Targrundsätzen bestimmt.

Przy takowem oznaczeniu zawsze tylko wzgląd mieć trzeba na czas przed rospoczęciem pastwiska ścierniskowego, i zarazem wzmiankę czynić należy, od którego czasu wypędzanie inwentarza na pastwisko rachowano.

W przypadku atoli, gdzie dobra oddzielnego nie mają pastwiska i inwentarz ich wspólnie z innemi na pastwisko wyganianym bywa, owo wyśledzenie pastwiska nie ma miejsca owszem wtenczas co do wyżywionéj tym sposobem części inwentarza tylko na utrzymywaną aktualnie ilość onegoż, wzgląd mieć wypada.

§. 42.

Z zbiorów paszy, obrachowanych podług §§. 37 i 39. i względem na początek i koniec paszenia stajennego, wypośrodkować należy według przepisów, szczególnemi zasadami taxacyjnemi objętych, jaka ilość bydła każdego gatunku trzymaną być może.

§. 43.

Jeżeli większy jest dostatek artykułów paszy stajennéj niż pastwiska, niedostatek ostatniego zastąpiony być może pierwszemi; niemoże to mieć miejsca w razie przeciwnym.

§. 44.

Brak słomy zastąpiony być może większym sprzętem siana. W przeciwnym razie może to mieć miejsce tylko do pewnego stosunku. Ten, i sposób obliczania tych artykółów paszy jeden na drugi, tudzież sposób, jakim siano może ziarnem być zastąpione, przepisane są w szczególnych zasadach szacowania.

§. 45.

Von dem solchergestalt zu ernährenden Viehstande kommt in Abzug:

1) sämmtliches Zugvieh. — Wie viel Zugvieh nach Beschaffenheit des Bodens zu rechnen, ist in den Spezial-Tar-Grundsätzen näher angegeben worden.

2) Das bisher gewöhnlich gehaltene Vieh zur Beaufsichtigung der Wirthschaft, z. B. die Pferde der Wirthschafts-Beamten und des Gutsherrn, wozu jedoch die zur Bewirthschaftung des Gutes nicht erforderlichen Luxus-Pferde des letztern nicht zu rechnen sind.

3) Das zum Ersatz des Inventarii nöthige Jungvieh.

4) Die den Schäfern und andern Wirthschafts-Bedienten zuständigen Antheile an der Natural-Nutzung des Viehstandes, das für die Deputanten und sonst zu Unterhaltung der Wirthschafts-Bedienten und des Gesindes erforderliche Nutzvieh nach den in den Spezial-Tar-Grundsätzen angegebenen Sätzen.

Uebrigens wird sowohl beim Zugvieh, als beim Deputantenvieh nicht das in der Wirklichkeit gehaltene, sondern das nach den später aufzustellenden Grundsätzen kunstmäßig berechnete zum Ansatz gebracht, auch wenn eine Dreifelderwirthschaft schon früher üblich gewesen ist.

§. 46.

Wenn der zu ernährende Viehstand im Allgemeinen festgestellt worden, so ist solcher auf diejenigen Gattungen abzutheilen, welche in der Wirthschaft wirklich unterhalten werden, und wird hierbei das in der Wirklichkeit vorgefundene Verhältniß der Gattungen gegen einander beibehalten.

§. 45.

Od mającego się wyżywić tym sposobem inwentarza odciąga się:

1) wszelkie bydło robocze. — Ile się ma rachować bydła roboczego wedle gatunku ziemi, przepisano jest w szczególnych zasadach taxacyjnych.

2) Trzymane dotąd zwyczajnie bydło dla dozorowania gospodarstwa np. konie oficialistów ekonomicznych i dziedzica, do których jednakże niepotrzebne do gospodarstwa zbytkowe konie ostatniego nie rachują się.

3) Bydło młododociane potrzebne na zastąpienie inwentarza.

4) Służący owczarzom i innym oficialistom gospodarskim udział w naturalnem inwentarza użytkowaniu, tudzież potrzebne bydło użytkowe na utrzymanie oficialistów gospodarskich i czeladzi według pozycyi wskazanych w szczególnych szacowania zasadach.

Z resztą tak co do inwentarza roboczego, jako też bydła deputantów, nie rzeczywiście utrzymywany, lecz podług mających się później wskazać zasad umiejętnie obrachowany inwentarz w anszlagu będzie umieszczany, chociaż trzechpolowe gospodarstwo już dawniéj zaprowadzone było.

§. 46.

Po oznaczeniu wyżywić się mającego inwentarza, należy go podzielić na te gatunki, które w gospodarstwie rzeczywiście są trzymane, a przytem znaleziony w rzeczywistości stósunek gatunków względem siebie zachować.

Darauf, daß bisher ein Theil des Rauchfutter-Vorraths für den Maststallverbraucht worden ist, kann bei Feststellung des zu ernährenden Viehstandes keine Rücksicht genommen werden, da von dem mit Stallfutter ernährten Mastvieh eine Nutzung nicht veranschlagt wird, der gesammte Rauchfutter Vorrath wird vielmehr auf das Betriebs-, Deputanten,- und Nutzvieh verrechnet.

§. 47.

Wie hierbei die verschiedenen Gattungen von Vieh auszugleichen sind, d. h. welch ein Maaß des resp. auf Kühe und Schaafe berechneten Futter-Vorraths auf die übrigen Gattungen zu rechnen ist, ist in den Spezial-Tax-Grundsätzen angegeben worden.

§. 48.

In allen Fällen ist außer der Ermittelung des prinzipienmäßig zu ernährenden Viehstandes auch die des wirklich gehaltenen zur Information erforderlich. Bei Ermittelung des letzteren ist nicht auf den letzten sechs Jahren gewöhnlich gehaltenen Viehstand zu sehen. Ist der Viehstand in dem zur Berechnung kommenden Zeitraume durch ungewöhnliche Ereignisse (Seuchen u. drgl.) vermindert worden, so muß der Zustand einer frühern Periode ermittelt werden. Eben so ist in den Informations-Protokollen die Qualität des gehaltenen Viehstandes genau zu beschreiben und ins Licht zu setzen.

Uebersteigt der historisch ermittelte Viehstand den grundsätzlich berechneten, so kommt bei der Taxe nur der letztere in Ansatz; auf einen durch zugekauftes Futter ernährten Viehstand ist niemals Rücksicht zu neh-

Przy oznaczeniu wyżywić się mającego inwentarza niemożna na to mieć względu, iż dotąd część zapasu ostréj paszy dla karmnego bydła była spotrzebowaną, kiedy użytek z bydła karmnego trzymanego na oborze niewchodzi w anszlag; owszem cały zapas ostréj paszy oblicza się tylko na gospodarcze, deputantów (komorników i t. p.) i użytkowe bydło.

§. 47.

Jak mają być rozmaite gatunki bydła porównywane, to jest jaka ilość zapasu paszy obrachowanego resp. na krowy i owce rachowaną być ma na inne gatunki, szczególne zasady taxy wskażą.

§. 48.

We wszelkich przypadkach prócz wypośrodkowania inwentarza według zasad wyżywić się mającego, należy także dla informacyi wypośrodkować inwentarz rzeczywiście utrzymywany. Przy dochodzeniu ostatniego nietrzeba uważać na inwentarz właśnie obecny, lecz na ten, który w ostatnich sześciu latach zwykle był utrzymywany. Gdyby inwentarz w przeciągu czasu, który się przyjmuje w rachubie, przez niezwycznjne wypadki (zarazy i t. d. zmniejszonym został, należy stan z dawniejszego okresu wypośrodkować. Podobnież należy w protokołach jakość utrzymywanego inwentarza dokładnie opisać i wyjaśnić.

Jeżeli histroycznie wypośrodkowany inwentarz przewyższa inwentarz zasadowo obrachowany, ostatni tylko przy taxowaniu wchodzi w anszlag; inwentarz dokupowaną żywiony paszą

men. Erreicht dagegen der wirklich gehaltene im Durchschnitt von mindestens drei Jahren nachgewiesene Viehstand noch nicht den künstlich ermittelten, so darf nur der geringere wirklich gehaltene Viehstand veranschlagt werden, und das nach der künstlichen Berechnung überschießende Futter kommt nur nach den, im §. 55. u. f. Bestimmungen in Betracht. Da aber bei dem grundsätzlich zu ermittelnden Viehstande Vieh von mittlerer Gattung angenommen ist, so ist auch bei dieser Vergleichung des in der Wirklichkeit gehaltenen Viehstandes auf die verschiedene Qualität Rücksicht zu nehmen und danach dieser Viehstand auf die Stückzahl des Normal-Viehes zu bringen.

§. 49.

In dem Falle, wenn die Wirthschaft ganz oder hauptsächlich durch Dienste bestritten wird, muß dennoch dem schon im §. 8. u. f. ausgedrückten Grundsatze gemäß der ganze Zug- und Nutzviehstand, welcher auf die Wirthschaftskosten in Rechnung zu bringen ist, wenn jene mit eigener Anspannung durch Tagelöhner und Dienstboten bestritten wird, nach den in den Spezial-Tax-Grundsätzen angegebenen Bestimmungen in Abzug gebracht werden.

§. 50.

Sind Wiesen und Hutungen, auf deren gewöhnlichen Ertrag der vorgefundene und grundsätzlich berechnete Viehstand begründet ist, dem Verluste durch Ueberschwemmung besonders ausgesetzt, so muß durch Zeugenvernehmung ermittelt werden, wie oft dergleichen in einem Zeitraume von dreißig Jahren vorgekommen sind und welch ein Theil des Futtergewinnes dabei verloren gegangen ist. Auf die Gefahren ist dann bei

nigdy się nie oblicza. Jeżeli zaś rzeczywiście trzymany w przeciągu z najmniéj trzech lat wykazany inwentarz niedosięga jeszcze inwentarza umiejętnie wyrachowanego, wówczas szacuje się tylko mniejszy rzeczywiście trzymany inwentarz, a zbywająca wedle umiejętnego obrachowania pasza uważa się tylko stósownie do przepisów §. 55. i następ. A że przy wypośrodkowanym prawidelnie inwentarzu przyjmowano średni gatunek, należy więc i przy tem porównywaniu trzymanego istotnie inwentarza mieć wzgląd na rozmaity gatunek bydła i wedle tego rzeczony inwentarz na ilość sztuk bydła za zasadę wziętego obrachować.

§. 49.

Chociażby gospodarstwo całkiem lub w większéj części zaciągiem opędzane było, to wszelako, stósownie do wskazanéj już w §. 8. i następn. zasady, cały inwentarz bydła pociągowego i użytkowego, który na koszta gospodarskie w rachubie ma być umieszczony, jeżeliby toż gospodarstwo własnym zaprzęgiem przez najemników i czeladź obrabianem było, według podanych w szczególnych zasadach taxy przepisów potrąconym być powinien.

§. 50.

Jeżeli łąki i pastwiska, na których zwyczajnym zbiorze znaleziony i według prawideł obrachowany inwentarz bydła jest oparty, narażone są szczególniéj na utratę przez wezbranie wody, wyśledzić należy przez wysłuchanie świadków, ile razy się to przydarzyło w przeciągu lat trzydziestu i jaka część sprzętu paszy utraconą przez to została. Na takowe straty należy

der künstlichen Berechnung des Futter- und Weide-Vorraths ein verhältnißmäßiger Abzug zu machen.

§. 21.

Von dem grundsätzlich zu unterhaltenden, oder in der Wirklichkeit gehaltenen Viehstande (je nachdem derselbe nach §. 48. bei der Tare zum Ansatz kommt) kommt ferner der Ersatz der abgehenden Stücke in Betracht, da jederzeit angenommen wird, daß die Wirthschaft auf Zuzucht eingerichtet ist und andere Ersatzmittel des Viehstandes in der Tare keinen Platz finden. Wie viel darauf bei jeder Gattung zu rechnen, ist in den Spezial Tax-Grundsätzen besonders bestimmt.

§. 52.

Die zur speziellen Veranschlagung hiernach übrig bleibenden Ertragsstücke werden nach den in den Spezial-Tax-Grundsätzen enthaltenen Bestimmungen berechnet und zur Tare gebracht.

§. 53.

Von dem ausgemittelten Geldbetrage kommen jedoch die Kosten der Heuwerbung, welche die Handarbeit dabei verursacht, in Abzug. Wo diese durch einen bestimmten Antheil am Ertrage vergütet wird, kommt dafür nichts weiter in Rechnung; es bleibt jedoch die im §. 37. wegen des in diesem Falle angeordneten Natural-Abzuges enthaltene Bestimmung zu beachten.

§. 54.

Der nach diesen Abzügen verbleibende Ertrag wird ohne vorhergegangene Reduktion auf Roggen nach den Vorschriften der

przy umiejętnem obrachowaniu zapasu paszy i pastwiska obrachować stósowny odciąg.

§. 51.

Co do utrzymać się mającego według prawideł lub rzeczywiście utrzymywanego inwentarza (jak dalece takowy według §. 48go przy taxie wchodzi w rachubę), należy oraz daléj mieć wzgląd na zastąpienie sztuk ubywających, gdy zawsze się przyjmuje, iż gospodarstwo na przychowek jest urządzonem, i inne środki zastąpienia inwentarza nieznajdują w taxie miejsca. Ile na to rachować przy każdym gatunku, oznaczono oddzielnie w szczególnych zasadach taxacyjnych.

§. 52.

Pozostające tym sposobem do szczegółowego wyanszlagowania objekta dochodowe zostają według zawartych w szczególnych szacowania zasadach postanowień obrachowane i do taxy wciągnione.

§. 53.

Od wypośrodkowanéj intraty pieniężnéj odtrącają się jednak koszta sprzętu siana, z ręcznéj roboty wynikające. Gdzie ta wynagradzaną bywa pewnym z sprzętu udziałem, nic się za to w rachunku niekładzie; wszakże należy mieć na uwadze przepis w §. 37. co do ustanowionego w tym przypadku odtrącenia w naturze zawarty.

§. 54.

Po tych odtrąceniach zbywająca intrata zostaje, bez poprzedniéj redukcyi na żyto, wedle szczególnych szacowa-

Spezial-Taxgrundsätze zu Gelde berechnet und zur Taxe gezogen.

3. Spezielle Veranschlagung des überschüssigen Heues und überschüssigen Weide.

§. 55.

Einnahme für zu verkaufendes Heu oder an Weidegeld für fremdes auf die Weide zu nehmendes Vieh können nur in dem Falle zum Ansatz gebracht werden, wenn eine solche Nutzung nach Deckung des grundsätzlichen Futterbedarfs für den zu haltenden und dem Anschlage zum Grunde gelegten Viehstand in den letztern zwölf Jahren regelmäßig stattgefunden hat, auch für die Folge stattfinden kann und davon ein nachhaltiger Ertrag abzusehen ist. Ueberschüssige Weide kann auch dann veranschlagt werden, wenn sie für die Gutswirthschaft durch eigenes Mastvieh zweckmäßig benutzt worden ist, und ferner so benutzt werden kann.

§. 56.

Die Einnahmen für Weidegeld und Heu — wenn letzteres bisher auf dem Halm verkauft worden, — sind unter obigen Voraussetzungen (§. 55.) nach den in den letzten 12 Jahren durchschnittlich eingekommenen Beträgen, oder, wenn die Benutzung der überschüssigen Weide bisher in der Gutswirthschaft selbst — §. 55. — erfolgt ist, mit Einem bis Drei Scheffel Roggen für die Weide auf eine Kuh oder auf zehn Schafe zum Anschlage zu bringen. Wird das Heu dagegen geworben verkauft, so kommt die unter obigen Einschränkungen zum Verkaufe zu veranschlagende Quantität nach den Normalpreisen einer seinem Futterwerthe gleichkommenden Quantität Hafer nach Abzug der Werbungs osten (§. 53.) zur Be-

nia zasad na pieniądze obliczoną i do taxy wciągnioną.

3. *Szczegółowe wyrachowanie zbywającego siana i zbywającego pastwiska.*

§. 55.

Dochody z przedaży siana lub z opłaty od obcego na pastwisko przyjmowanego bydła w tym tylko razie mogą pojść w anszlag, gdy użytek ten, po zabezpieczeniu potrzebnéj według prawideł paszy dla trzymać się powinnego i za zasadę anszlagu położonego inwentarza w ostatnich dwunastu latach regularnie miał, oraz, na przyszłość może mieć miejsce i z niego trwały dochód jest spodziewany. Zbywające pastwisko może i wtenczas być anszlagowane, gdy go dziedzic dóbr własnem karmnem bydłem korzystnie użył i nadal w ten sposób użyć może.

§. 56.

Dochody z opłaty za pastwisko i z siana — skoro to dotąd niekoszone było przedawane. — mają pod powyższemi przypuszczeniami (§. 55.) według kwot w ostatnich 12stu latach w średnicę weszlych, lub, gdy zbytnie pastwisko dotąd dziedzic — §. 55. — używał, z 1 do 3 szefli żyta za pastwisko na jedną krowę lub na 10 owiec w anszlagu być umieszczone. Jeżeli zaś siano po sprzęcie bywa przedawane, wówczas ilość mająca być pod powyższemi ograniczeniami wyanszlagowaną, wchodzi w rachubę podług normalnych cen ilości owsa, wyrównywającéj jego wartości paszy, po odtrąceniu kosztów sprzętu (§. 53). Na-

rechnung. Auch ist demnächst auf diese Ausfuhr bei Ermittelung des zu haltenden Spannviehes Rücksicht zu nehmen.

4. Veranschlagung der Nebennutzungen, Fabrikations-Anstallten und ungewöhnlichen Ertrags-Rubriken.

§. 57.

Gärten, die nicht zur Obstzucht benutzt werden, sind zum Acker zu berechnen, mit in die Rotation der drei Felder hineinzuziehen und so zu veranschlagen. Gärten dagen, die zur Obstzucht dienen, werden nach der Vestimmung des §. 49. der Spezial-Tar-Grundsätze zum Anschlage gebracht.

Für die wilde Fischerei und Rohrnutzung kann niemals mehr, als die im Durchschnitt von zwölf Jahren davon bezogene Geldnutzung in Rechnung gebracht werden. Es muß jedoch nachgewiesen werden, daß die entsprechende Naturalnutzung nach Abzug der auf die Hervorbringungskosten abzuschlagende Hälfte, nachhaltig bezogen werden kann. Bienenzucht wird gar nicht veranschlagt.

Für die Nutzung des Federviehes und Schwarzviehes sollen aber Ein und ein halbes bis zwei und ein halbes Prozent von dem Reinertrage des Ackerbaues und der Viehzucht zur Taxe gezogen werden.

§. 58.

Da die Kosten des Wirthschaftsbetriebes theils bei jeder Ertragsrubrike besonders, theils von dem Gesammtertrage in Abzug gebracht werden, so müssen die dem Berechtigten zur Bestreitung der Wirthschaft zuständigen Dienste besonders zum Anschlage gebracht werden. Sie kommen jedoch, lediglich nach den Beträgen der bereits anerkannten, oder rechtskräftig feststehenden Renten,

leży także następnie mieć wzgląd na ten wywóz przy dochodzeniu trzymać się mającego bydła zaprzęgowego.

4. *Szacowanie ubocznych użytków, zakładów fabrykacyjnych i niezwyczajnych gałęzi dochodowych.*

§. 57.

Ogrody, które nie są sadami, należy rachować do roli, pociągnąć w rotację trzechpolową i tym sposobem anszlagować. Natomiast ogrody służące dochodowli drzew owocowych anszlagują się według §. 49. szczególnych zasad taxacyjnych.

Za dziką rybitwę i użytek z trzciny niemożna nigdy umieszczać więcéj w rachubie, jak użytek stąd pieniężny w przecięciu z 12 lat obrachowany. Wykazać przecież należy, iż użytek z powyższego płodu, po odtrąceniu połowy na koszta z połowu ryb i sprzętu trzciny, ciągle bez ubytku może mieć miejsce. Pszczelnictwo wcale w anszlag niewchodzi.

Za użytek z drobiu i trzody chlewnéj należy jeden i pół do dwóch i pół od sta czystego dochodu z rolnictwa i z chowu bydła w taxie umieszczać.

§. 58.

Ponieważ koszta prowadzenia gospodarstwa odtrącają się częścią przy każdéj gałęzi dochodowej, częścią od całkowitéj intraty, zaczem robocizny służące prawo mającemu do gospodarstwa osobno w anszlagu umieszszać należy. Te jednak robocizny jedynie w miarę ilości rent uznanych już lub prawomocnie ustanowionych, o któ-

welche von den Auseinandersetzungs-Behörden zu erfragen sind, nach der Vorschrift des §. 60. als Geldgefälle in Anrechnung. Wo eine Renteberechnung von der Spezialkommission noch nicht zugelegt ist, werden die Dienste der Bauern, ohne Unterschied, ob sie Lassiten, privilegirte Eigenthümer, Erbzinsleute oder sonstige erbliche Besitzer sind. nach dem Publikando der Königlichen Generalkommission vom 30. Juli 1825. und übrigen Leistungen sammt den gutsherrlichen Gegenleistungen nach deren sorgfältiger Ermittelung beziehungsweise nach dem Regulirungsgesetze vom 8. April. 1823. und den Ordnungen vom 7. Juni 1821. in Uebereinstimmung mit den Grundsätzen der Generalkommission abgeschätzt, auf Hebungskosten und Ausfälle aber Fünf Prozent des Reinertrages abgesetzt.

Die Berechnung der auf Roggen reduzirten Leistungen zu Gelde soll nach dem vierzehnjährigen Durchschnitts - Marktpreise mit Weglassung der beiden theuersten und der beiden wohlfeilsten Jahre nach Analogie der bei den Auseinandersetzungs-Behörden bestehenden Grundsätze erfolgen.

Die von der Königlichen General-Kommission über die Art der Berechnung des Werthes der bäuerlichen Leistungen und der gutsherrlichen Gegenleistungen zu erlassende neue Instruktion wird den Schätzungs-Kommissarien in der Folge gleichfalls zum Anhalte dienen.

§. 59.

Natural-Gefälle werden nicht besonders, sondern vielmehr bei den entsprechenden Wirthschafts-Rubriken nach Abrechnung der den Verpflichteten dafür zu gewährenden Gegenleistungen veranschlagt, und zwar, wie sich von selbst versteht, ohne Abzug wegen der bei eigenem Erbaue erforderlichen Wirthrych u władz separacyjnych dowiedzieć się można, wedle przepisu §. 60. jako daniny pieniężne wchodzi w rachubę. Gdzie kommissya specyalna nieobrachowała jeszcze rent, robocizny włościan, bez różnicy, czy to są zaciążni, czy przywilejowani właściciele, czynszownicy lub innego nazwania dziedziczni posiadacze, zostają wedle ogłoszenia Król. Generalnéj Kommissyi z d. 30. Lipca 1825., a inne prestacye wraz ze wzajemnemi prestacyami, po starannem tychże wypośrodkowaniu resp. podług ustawy regulacyjnéj z dnia 8. Kwietnia 1823. i regulaminów z dnia 7. Czerwca 1821. i zgodnie z zasadami Król. Generalnéj Kommissyi szacowane, potrącając 5 od sta od zbywającéj czystej intraty na koszta bierze i na niedobory.

Obliczanie na pieniądze prestacyi, zredukowanych na żyto, uskuteczniać się ma podług czternastoletniéj ceny targowéj w średnicę, z opuszczeniem dwóch najdroższych i dwóch najtańszych lat, z zastósowaniem się do zasad władz seperacyjnych.

Nowa instrukcya, którą Król. Kommissya Generalna wyda względem obliczania wartości prestacyi włościańskich i wzajemnych prestacyi dziedzica, będzie w przyszłości kommissarzom szacującym podobnież służyć za zasadę.

§. 59.

Daniny w naturze nieanszlagują się osobno, ale owszem przy odpowiednich rubrykach gospodarskich, po odtrąceniu uiszczanych za nie zaciężnym wzajemnych prestacyi, i wprawdzie, jak się samo z siebie rozumie, bez odciągu z powodu potrzebnych przy własnéj u-

schafts-Kosten. Eben so kommen die mit dem Getraidepreise steigenden und fallenden Geldzinsen, gleich den Natural-Gefällen, nach dem Normalpreise des Roggens zum Ansatz.

§. 60.

Von fixirten Geldzinsen werden auf Recepturkosten und Unglücksfälle fünf Prozent in Abzug gebracht:

Wenn dieselben jedoch als nachhaltig innerhalb der letztern sechs Jahre (oder haben die Geldzinsen kürzere Zeit bestanden innerhalb der Zeit ihres Bestehens) nicht nachgewiesen werden können, so kommen außer den erwähnten fünf Prozent noch die wirklich ermittelten Ausfälle nach dem Durchschnittssatze der letzten sechs, oder wenigeren Jahre in Abzug.

§. 61.

Unbeständige Gefälle dieser Art, z. B. Schutzgeld, Fähr-, Pram-, Brücken- und Wegegelder, werden nach sechsjährigen Durchschnitten mit einem Rückschlage von einem Sechstheile zum Anschlage gebracht.

§. 62.

Die Nutzung von kleinen Pachtstücken, in sofern der dazu gehörige Acker nicht schon bei der Veranschlagung des Ackerbaues zur Berechnung gekommen ist, worüber Ausweis geführt werden muß, werden nach dem durchschnittlichen Pachtertrage der letzten sechs Jahre, jedoch mit der Einschränkung veranschlagt, daß ein höherer Ertrag, als die Pacht des letzten Jahres gewährt, nicht in Ansatz kommen darf, und daß jedenfalls ein Sechstheil als Rückschlag abgesetzt wird.

§. 68.

Baukosten und andere Arbeitskosten wel-

prawie kosztów gospodarskich. Równym sposobem wchodzą w rachubę podwyższające się i zniżające z ceną zboża czynsze pieniężne, podobnie jak daniny w naturze według normalnéj ceny żyta.

§. 60.

Od stałych czynszów w groszu odciąga się 5 od sta na koszta bierzce i na nieszczęśliwe wydarzenia.

Jeżeli jednak takowe jako ciągle w ostatnich sześciu latach (lub jeżeli czynsze w groszu przez krotszy czas istnęły, w przeciągu czasu ich istnienia) niemogą być wykazane, wówczas oprócz wspomnionych 5 od sta odciągają się jeszcze wyposrodkowane istotnie niedobory podług średnicy ostatnich sześciu lub mniejszéj liczby lat.

§. 61.

Niestałe daniny tego rodzaiu np. odręczne od sprawujących rzemiosła, handel i t. d. pramowe, mostne i drogowe obliczają się według sześcioletniéj frakcyi z odciągiem $^1/_6$ części.

§. 62.

Dochody z mniéj znaczących dzierzaw, skoro należąca do nich rola niebyła już dowodnie porachowaną w anszlag rol, co należy udowodnić, anszlagują się według kontraktu dzierzawnego w przeciągu ostatnich lat sześciu, z tem jednakże ograniczeniem, iż wyższa intrata od téj, jaką dzierzawa ostatniego roku wskazuje, niemoże pojść w rachubę i że na każdy przypadek odciąga się $^1/_6$ intraty.

§. 63.

Koszta budowli i innych robot po-

che Behufs solcher Erhebungen (§. 61. 62.) aufgewendet werden müssen, kommen besonders in Abzug.

§. 64.

Die Brau- und Brennerei Gerechtigkeit kommt nur nach dem Werthe der betreffenden Gebäude exclusive der Geräthe in Anschlag. Ist die Brau- und Brennerei im Gange, alsdann wird auf die Unterhaltung der Gebäude kein Abzug gemacht; ist sie dagegen nicht im Gange, so kommen von dem Werthe der Gebäude die auf den Kapitalbetrag gebrachten Unterhaltungskosten in Abzug.

Sollte jedoch dieser Abzug den Werth der Gebäude erreichen oder gar übersteigen, so können die darin befindlichen Materialien mit dem Werthe, welchen dieselben beim Abbrechen haben, nach Abzug der Abbrechungs-Kosten, zur Taxe gezogen werden.

Was für den Debit der Getränke in den Lohn- und Zwangskrügen zu berechnen ist, bestimmen die Spezial-Tax-Grundsätze in ihrem 11ten §. Nach denselben Grundsätzen werden die mit Thierkraft betriebenen Mühlenwerke zum Anschlage gebracht.

§. 65.

Für Wind- und Wassermühlen, die erblich ausgethan sind, kommen die Gefälle nach §. 59. und 60. in Anschlag.

Die mittelst eigenen Betriebes, oder durch Zeitverpachtung benutzten Mühlen werden besonders veranschlagt. Die dazu gehörigen Ländereien kommen nehmlich nach den allgemeinen Grundsätzen in Anschlag und außerdem wird der Kapitalwerth des Mühlengebäudes nach Abzug der Unterhaltungskosten, und bei Wassermühlen zugleich die wirklich benutzte Wasserkraft für die Dauer der Nutzungszeit auf eine gleichkommende

trzebnych osiągnienin takowych przychodow (§. 61. 62), z osobna się odtrącają.

§. 64.

Prawo warzenia piwa i palenia wódki wchodzi tylko wedle wartości dotyczących budynków, z wyłączeniem sprzętów, w anszlag. Jeżeli browar i gorzelnia jest w biegu, nic się nieodtrąca na utrzymanie budynków; jeżeli zaś nie jest w biegu, wówczas odciągają się od wartości budynków obrachowane na kapitał koszta utrzymania.

Gdyby jednak odciąg ten dorownywał wartości budynków lub wcale onęż przewyższał, mogą znajdujące się w nich materyały z wartością, jaką mają przy rozbieraniu, po odtrąceniu kosztów rozebrania, być w taxie zamieszczone.

Co za wyszynk trunków w karczmach wynajmowanych i przymusowych obrachować należy, stanowią szczególne zasady taxy w §. 11. Według tychże zasad wchodzą w anszlag młyny siłą zwierząt poruszane.

§. 65.

Dochód z wiatrakow i młynów wieczyście wypuszczonych według zasad §§. 59. i 60. do anszlagu się zaciąga.

Wiatraki przez właściciela używane lub w dzierzawie czasowéj zostające, umieszczają się oddzielnie w anszlagu, należące bowiem do nich grunta wchodzą weń według ogólnych zasad z dorachowaniem kapitałowéj wartości budynku młyńskiego, po odtrąceniu potrzebnych na jego utrzymanie kosztów, a przy młynach zarazem używana istotnie siła wody na czas jéj

Pferdekraft angeschlagen und der halbe Werth der Unterhaltungs- und Wartungskosten einer gleichkommenden Zahl von Pferden nach den Normalsätzen des Getraides zum Ertrage berechnet.

§. 22.

Ziegeleien, Pottaschsiedereien, Pech- und Theer-Oefen werden nur nach dem Materialien-Werthe, welchen die Gebäude beim Abbrechen haben, nach Abzug der Abbrechungs-Kosten veranschlagt.

Kalköfen sollen dagegen nur dann zur Taxe gezogen werden, wenn nachhaltige Kalkbrüche, oder Kalkmergelgruben in der Art vorhanden sind, daß der Betrieb in der seitherigen durch die letzten sechs Jahre stattgefundenen Ausdehnung mindestens noch auf zehn Jahre gesichert ist, und in den letzten sechs Jahren wirklich Verkäufe stattgefunden haben.

Von dem aus diesem Zeitraume durchschnittlich zum Ansatze kommenden Reinertrage, nach Abzug der Unterhaltungskosten der baulichen Anstallten, der Arbeitskosten, der Kosten zur Beschafung des erforderlichen Materials, der Anfuhrkosten und der Zinsen des Betriebskapitals, werden noch fünf und zwanzig Prozent wegen unvorhergesehener Ausfälle und allgemeinen Verwaltungskosten zurückgeschlagen.

Dasselbe gilt auch von den Gypsbürchen

5. Veranschlagung der Forst-Grundstücke und der damit verbundenen Nebennutzungen.

§. 67.

Nur Forsten von dem Umfange und Be-

użycia oblicza się na odpowiadającą jéj siłę koni, i połowa wartości kosztów utrzymania i opatrywania wyrównywającéj liczby koni według pozycyi normalnych zboża idzie w przychód.

§. 66.

Cegielnie, potażnie i smolarnie anszlagują się tylko podług wartości materiałów, jaką budynki przy rozbieraniu mają, po odciągnieniu kosztów rozebrania.

Wapniarnie natomiast wtenczas tylko mają wchodzić do taxy, gdy się znajdują stałą korzyść przynoszące łomy (góry) wapienne, lub kopalnie marglu wapiennego, tak, iż użycie ich w dotychczasowej od ostatnich sześciu lat rozciągłości najmniéj jeszcze na lat dziesięć jest pewne, i w ostatniem sześcleciu istotnie materyał z nich był przedawany.

Od czystego dochodu, jaki w przecięciu za ten okres wchodzi w rachubę, po odciągnieniu kosztów utrzymania zakładów budowniczych, kosztów roboty, kosztów za przystawienie potrzebnych materyałów, kosztów przywozu i prowizyi z obróconego na fabrykę kapitału, potrąca się jeszcze dwadzieścia i pięć od sta na rzecz nieprzzwidzianego ubytku i ogólnych kosztów administracyjnych.

To samo rozumie się o łomach gipsowych.

5. *Obrachowanie intraty z gruntów leśnych i przywiązanych do nich użytków pobocznych.*

§. 67.

Te tylko lasy, które tak są obszer-

stande, welche außer dem Wirthschafts-Bedarfe und dem nach §. 66. zu den Kalk- und Gyps-Brennereien in Rechnung kommenden Verbrauche, noch einen Ueberschuß an Holz gewähren, werden besonders auf Holznutzung veranschlagt.

Das Holzbedürfniß zu den übrigen Fabrikations-Anstalten kommt bei Berechnung des Forstertrages nicht in Abrechnung.

§. 68.

Die Forsten werden nach folgenden Sätzen zum Natural-Ertrage berechnet:

	Auf gutem Boden vom Morgen jährlich.	Auf mittlerem Boden vom Morgen jährlich.	Auf schlechtem Boden v. Morg. jährlich.
A. Hochwald:			
Eichen Hochwald	1/5 Klafter	1/7 Klafter	1/10 Klaft.
Buchen dto. . .	1/5 „	1/7 „	1/10 „
Birken dto. . .	1/6 „	1/7 „	1/10 „
Erlen dto. . .	1/4 „	1/6 „	1/8 „
Kiefern dto. . .	1/4 „	1/6 „	1/8 „
Tannen und Fichtenwald. . . .	1/5 „	1/5 „	1/7 „
B. Niederwald zu Knüppelholz.			
Eichen, Weisbuchen, Rüstern, Birken	1/6 „	1/7 „	1/8 „
Erlen- und Espen-Niederwald	1/5 „	1/6 „	1/7 „

ne i tyle mieszczą w sobie drzewa, iż po zaspokojeniu potrzeb gospodarskich i prócz wchodzącego w rachubę według §. 66. drzewa potrzebnego do wapniarni i pieców do palenia gipsu, jeszcze przewyżkę w drzewie przynoszą, oddzielnie na użytek z drzewa mają być anszlagowane.

Potrzebne drzewo dla zakładów fabrycznych nieodtrąca się przy obrachowaniu intraty leśnéj.

§. 68.

Następujące pożycie służą za zasadę obrachowania dochodu z lasów w drzewie.

	na dobrym gruncie z morgu rocznie	na średnim gruncie z morgu rocznie	na lichym gruncie z morgu rocznie
A. Las wysokopienny:			
Dębowe drzewo	1/5 sążnia	1/7 sążnia	1/10 sążnia
Bukowe dito . .	1/5 „	1/7 „	1/10 „
Brzozowe dito .	1/6 „	1/7 „	1/10 „
Olszowe dito .	1/4 „	1/6 „	1/8 „
Sosnowe dito .	1/4 „	1/6 „	1/8 „
Jedlina i świerczyna	1/5 „	1/5 „	1/7 „
B. Las niskopienny, krześlaki zwany:			
Dębowe, grabowe, wiąz, brzezina . . .	1/6 „	1/7 „	1/8 „
Olszowy i osinowy las niskopienny . .	1/5 „	1/6 „	1/7 „

C. Niederwald. zu Reiserholz.			
Eichen, Weisbuchen, Rüstern, Birken, melirt. (auf Klobenklaftern reduzirt).	1/6 „	1/10 „	1/12 „
Espen, Weiden, Haseln, . . . (desgleichen)	1/8 „	1/8 „	1/10 „

C. Las niskopienny, w pękach (chrust).

Dębina, grabina, wiąz, brzezina, mieszane (na sążnie w kloftach obrachowane) . .	1/9 „	1/10 „	1/12 „
Osina, wierzbina, leszczyna . (toż samo).	1/7 „	1/8 „	1/10 „

§. 69.

Dabei werden jedoch weder Blößen noch solche Waldflächen zur Berechnung gezogen, welche so einzeln mit Bäumen bewachsen sind daß nach dem Ermessen des Forst-Taxators keine hinlängliche natürliche Besaamung erfolgen kann.

§. 70.

Von dem Holzertrage kommen in Abzug:

1) das Bauholz zur ersten Instandsetzung der Gebäude und zur Erbauung der fehlenden;
2) die wirthschaftliche Konsumtion, sowohl zur Feuerung, als zur Unterhaltung der Gebäude;
3) die Deputate und Freihölzer;
4) die zu den Kalk- und Gyps-Brennereien verbrauchten Holzmassen, in sofern diese Fabrikations-Anstalten nach §. 66. zum Anschlage kommen.

§. 69.

Niewchodzą atoli w rachubę ani gołaźnie, ani miejsca tak rzadko drzewem narosłe, iż według uznania taxatora leśnego dostateczne opłodnienie same z siebie nastąpić nie może.

§. 70.

Z przychodu w drzewie potrąca się

1) drzewo budowlane potrzebne na pierwsze urządzenie budynków i na wystawienie brakujących;
2) drzewo na opał i na utrzymanie budynków w miarę potrzeby gospodarskiéj;
3) deputata w drzewie i wydawane bez opłaty drzewo:
5) massy drzewa spotrzebowane w wapniarniach i piecach do palenia gipsu, jeżeli te zakłady fabryczne wchodzą w rachubę według §. 66.

§. 71.

Auch der hiernach vorhandene nachhaltige Natural-Reinertrag kann nur bis zum Betrage desjenigen Absatzes, welcher während der letzten sechs Jahre stattgefunden hat, zum Anschlage gebracht werden.

§. 72.

Dabei werden die Preis-Ermittelungen nach den im §. 10. der Spezial-Tax-Prinzipien enthaltennen Bestimmungen zum Grunde gelegt.

Von diesem Geldertrage kommen die Verwaltungs- und Holzschlagungs Kosten, und zwar auf erstere mindestens ein Drittheil in Abzug; desgleichen die Anfuhrkosten in dem Falle, wenn die ausgemittelten Geldpreise nicht zur Stelle bezahlt, sondern nach denen eines entfernten Marktes angenommen werden, oder auch im ersteren Falle die Abnahme auf einer bestimmten Ablage geschieht.

§. 73.

Behufs einer Forstabschätzung nach diesen Gesichtspunkten ist die Spezielle Vermessung der Waldfläche im Ganzen, so wie derjenigen Parzellen, welche davon nach §. 69 zurückzurechnen sind, erforderlich. Die Bestände werden von einem Forstverständigen nach Quoten der Waldfläche in die verschiedenen Boden und Holzarten geschätzt.

§. 74.

Die Waldweide wird in der Regel bei der Veranschlagung der Viehzucht mit berücksichtigt. Uebersteigt aber die gesammte Weidemasse den Weidebedarf des Gutes und der Hüthungsberechtigten und würde für diesen Ueberschuß nach der Vorschrift des §. 55.

§. 71.

Dochód czysty w drzewie wówczas stale pozostający najwięcej tylko w przedanéj w ciągu ostatnich sześciu lat ilości, w anszlagu może być umieszczony.

§. 72.

Przytem wypośrodkowania cen biorą się za podstawę według postanowień zawartych w §. 10. szczególnych zasad taxacyjnych.

Z tego dochodu pieniężnego potrącają się koszta administracyjne i z bicia sążni, a to na pierwsze najmniéj $\frac{1}{3}$ część, tudzież koszta przywozu w tym przypadku, gdzie wyśledzone ceny pieniężne nieopłacają się w miejscu, owszem obliczają się według cen odległego targu, lub też gdzie, wracając się do pierwszego przypadku, ubite drzewo na wyznaczonym palu kupujący odbiera.

§. 73.

Celem uskutecznienia według tych prawideł szacunku leśnego potrzebnym jest szczegółowy przemiar gruntów leśnych w ogólności, tudzież części, które z nich według §. 69. potrącać się mają. Zapasy w drzewie stojącym szacuje znawca leśny na różne gatunki ziemi i drzewa, biorąc za zasadę pewne ilości gruntu leśnego.

§. 74.

Na pastwisko leśne zazwyczaj bierze się wzgląd przy szacowaniu chowu bydła. Jeżeli zaś ogółowa masa pastwiska przewyższa potrzebę włości i mających do niego prawo, i dla téj przewyżki według przepisu §. 55.

eine besondere Einnahme zur Taxe zu bringen sejn: so soll, wenn der Ueberschuß hauptsächlich in Waldweide besteht, auf denselben doch nur dann Rücksicht genommen werden, wenn er fünf und zwanzig Prozent des gesammten Weide-Bedarf des Guts übersteigt. Diese überschüssige Weide soll pro Kuh- oder 10 Schaafweiden mit einem halben bis ein und einem halben Scheffel Roggen verranschlagt werden.

§. 75.

Für die Waldmast wird wegen deren Unsicherheit nie etwas zum Anschlage gebracht.

§. 76.

Die Jagdnutzung auf Feldmarken soll mit einem halben Prozent von dem zur Taxe gezogenen Reinertrage der Feldmark, und auf Forstrevieren gleichfalls mit einem halben Prozent von dem Reinertrage der Forsten zum Ansatz kommen.

Jagdgerechtigkeit auf fremden Grundstücken wird nicht berücksichtigt.

III. Nähere Bestimmungen über den Schluß der Taxe und die dabei nachzuholenden allgemeinen Kostenabzüge.

§. 77.

Außer den Unterhaltungskosten der vorhandenen Gebäude, müssen dergleichen auch von denjenigen Gebäuden, welche noch an dem Bedarfe fehlen, einschließlich derjenigen, welche bei Ablösung der Dienste Behufs der Ersatzes derselben theils zur Unterbringung der Arbeiter, theils zur Aufstellung des alsdann anzuschaffenden Zugviehes erforderlich sind, in Anschlag gebracht werden, worauf überhaupt statt der speziel-

oddzielny przychód do taxy miałby być wciągnięty; wówczas, skoro przewyżka głównie składa się z pastwiska leśnego, tylko wtedy wzgląd na nię ma być miany, gdy przechodzi dwadzieścia i pięć od sta całéj potrzebnéj ilości pastwiska. To zbywające pastwisko ma być anszlagowane na krowę lub 10. owiec w wartości ½ do 1½ szefla żyta.

§. 75.

Zer w lasach dla jego niepewności niema być nigdy anszlagowanym.

§. 76.

Użytek z polowania ma być szacowanym co do pól na ½ od sta wciągniętego do taxy czystego z pol dochodu, a co do borów podobnież na ½ od sta czystéj z nich intraty.

Prawo polowania po obcych gruntach niewchodzi w anszlag.

III. Bliższe postanowienia o zamknięciu taxy i uskutecznić się przytem mających dodatkowo odciągach na rzecz ogólnych kosztów.

§. 77.

Prócz kosztów utrzymania stojących budynków, umieszczać należy w anszlagu także podobne koszta co do potrzebnych budynków, włączając w nie te zabudowania, które przy odkupie zaciągu na zastąpienie onegoż, częścią dla pomieszczenia robotników, częścią dla pomieszczenia nabyć się mającego wówczas bydła sprzężajnego potrzebnemi będą. Tym końcem w ogólności

len Berechnung fünf Prozent des Reinertrages vom Ackerbau und der Viehzucht in Abzug kommen.

Ueberdies sind das zu Errichtung der fehlenden Gebäude erforderliche Baukapital und die zur Instandsetzung der schon vorhandenen Gebäude nöthigen Kosten nach dem Anschlage von Bauverständigen zu ermitteln und von dem Kapitalbetrage der Taxe in Abzug zu bringen.

Die Bau- und Unterhaltungskosten der Brücken, Schleusen, Dämme ꝛc. müssen stets von Sachverständigen besonders veranschlagt und die ersteren vom Werthe, die letzteren von dem Ertrage des Guts in Abzug gebracht werden.

§. 78.

Bei der Berechnung der Baukosten kommen jedoch solche Gegenstände, welche aus den Gutserzeugnissen genommen werden können, nicht in Anrechnung. Baumaterialien, welche durch Fabrikation auf dem Gute selbst gewonnen werden, müssen ohne Rücksicht auf die eigene Fabrikation zu den gewöhnlichen Preisen mit einem Rückschlage von 33⅓ Prozent veranschlagt werden. Nur wo Kalköfen besonders nach §. 66. veranschlagt werden, wird der Kalk nur mit den Kosten berechnet, welche der Gutsherr zu dessen Zubereitung baar verwendet hat. Solche Arbeiten, welche mit dem auf dem Gute gehaltenen Gesinde und der gewöhnlichen Anspannung ohne Störung des ordentlichen Ganges der Wirthschaft bestritten werden können, bleiben gleichfalls außer Ansatz.

§. 79.

Naturalleistungen, welche bei den öffentlichen Abgaben, beständigen Lasten, Kommunal- und Sozietätsbeiträgen, Baukosten und anderen Ausgaben, die als ungewöhnlich nach §. 9. besonders abzuziehen sind,

zamiast szczegółowego obrachunku odciąga się pięć od sta czystego dochodu z rolnictwa i chowu bydła.

Nadto kapitał, którego wystawienie niedostających budynków wymaga i koszta potrzebne na naprawę stojących już budynków, podług anszlagu przez znawców budowniczych powinny być wypośrodkowane i od kapitałowéj summy taxacyjnéj potrącone.

Koszta budowy i utrzymania mostów, upustów, grobel i t. d. mają zawsze przez znawców oddzielnie być anszlagowane, odciągając pierwsze od wartości, ostatnie od intraty, jaką włość przynosi.

§. 78.

Niewchodzą atoli w obrachunek kosztow budowli takie rzeczy, które z własnych płodów dóbr użyte być mogą. Materjały budowlane, które przez własną w dobrach fabrykację mieć można, muszą, bez względu na takową, w zwyczajnych cenach z odtrąceniem 33 ½ od sta być anszlagowane. Tylko gdzie wapniarnie oddzielnie podług §. 66. są anszlagowane, wapno anszlaguje się tylko z kosztami, które dziedzic gotowizną na jego fabrykację poniósł. Również niewchodzą w rachubę takie roboty, które przez trzymaną w dobrach czeladź i przez użycie zwyczajne zaprzęgu, bez tamowania porządnego toku gospodarstwa uskutecznione być mogą.

§. 79.

Prestacje naturalne wydarzające się przy podatkach publicznych, stałych ciężarach, składkach gminnych, korporacyjnych, przy kosztach budowniczych i innych wydatkach, które, będąc nad-

vorkommen, werden nach den Grundsätzen der Spezial-Tarordnung, oder eventualiter, wenn dort Bestimmungen fehlen, nach der Vorschrift des §. 6. veranschlagt.

§. 80.

Wenn außer dem zur ordnungsmäßigen Bewirthschaftung nöthigen Gelasse, wozu, wenn der Gutsherr selbst wirthschaftet, angemessenes Wohn Gelaß für ihn, wenn er nicht selbst wirthschaftet, angemessenes Gelaß für seinen Pächter, oder Wirthschaftsbeamten gehört, noch besondere herrschaftliche Wohnungsräume vorhanden sind, sei es in demselben oder in einem zweiten Gebäude oder in mehreren Gebäuden; so soll der Werth dieser das Bedürfniß übersteigenden Räume nach Abzug der Unterhaltungskosten (zu Kapital berechnet) zum Anschlage kommen, und zwar, sofern dieser Werth mindestens 1000 Thaler erreicht, nach dem wirklichen und bei der Feuersozietät versicherten Bauwerthe, jedoch nie höher, als:

a) bei einem Landgute von 10,000 bis 20,000 Thalern Werth mit 1000 Thaler.
b) bei einem Landgute von von 20,000 bis 30,000 Thaler Werth mit 1500 Thaler.
c) bei einem Landgute von 30,000 bis 50,000 Thaler Werth mit 2000 Thaler.
d) bei einem Landgute von noch größerem Werthe mit höchstens 3000 Thaler.

Bei einem Landgute unter 10,000 Thaler wird das Wohngebäude des Besitzers ohne Rücksichtsnahme auf Raum für einen Wirthschaftsbeamten jederzeit zur Taxe gezogen; es darf jedoch der Werth desselben niemals höher, als 500 Thalern angenommen werden, und der ermittelten Werth muß gleichfalls bei der Feuer-Sozietät versichert seyn.

zwyczajne, stósownie do §. 9. potrącają się oddzielnie, anszlagują się według zasad szczególnego regulaminu taxacyjnego, lub eventualiter, jeżeli w nim niema przepisu, według §. 6.

§. 80.

Jeżeli oprócz potrzebnego ku porządnemu gospodarowaniu lokalu, do którego, skoro sam właściciel trudni się gospodarstwem, przyzwoite mieszkanie dla niego, skoro zaś sam niegospodaruje, przyzwoite mieszkanie dla jego dzierżawcy lub ekonomisty należy, jeszcze oddzielne dworskie mieszkania, bądź w tym samym lub w drugim budynku albo w kilku budynkach znajdują się, wówczas wartość tych przewyższających potrzebę lokalow wejść ma w anszlag po odciągnieniu kosztów utrzymania (obrachowawszy je na kapitał) i wprawdzie jeżeli wartość ta najmniéj 1000 talar. dochodzi, podług rzeczywistéj i w towarzystwie ogniowem zabezpieczonéj wartości budowlanéj, nigdy jednak nie wyżéj jak

a) przy dobrach od 10000 do 20000 tal. wartości z 1000 tal.
b) przy dobrach od 20000 do 30 000 tal wartości z 1500 tal.
c) przy dobrach od 30000 do 50000 tal. wartości z 2000 tal.
d) przy jeszcze większych dobrach najwyżéj z 3000 tal.

Przy dobrach niżéj 10000 tal. wartości dom mieszkalny właściciela, bez względu na lokal dla jednego oficialisty gospodarczego, jest zawsze przedmiotem taxy; niewolno jednak wartości jego nigdy przyjmować wyżéj nad 500 tal. a wartość wypośrodkowaną należy podobnież w towarzystwie ogniowem zabezpieczyć.

Unter keinen Umständen darf übrigens auf einem ganzen Güterkomplexus mehr als ein herrschaftliches Wohngebäude zur Taxe gebracht werden.

§. 81.

Um das Bedürfniß der Wohn- und Wirthschafts-Gebäude ermitteln zu können, wird in dieser Beziehung festgesetzt:

1) wegen des Scheunenraums:
je nach der Güte des Bodens sind pro Scheffel Bruttoertrag anzunehmen:

a) für Winterung 64 bis 80 Kubikfuß Taßraum.
b) = Sommerung 48 = 56 = =
c) = Erbsen 100 = =
immer mit Ausschluß der Tenne, rücksichtlich deren das Arbitrium der Bauverständigen entscheidet.

2) wegen des Stallraums.

a) für ein Pferd incl. Krippe u. Gang 60 □ Fuß.
Für jede 4 Pferde werden an Schlafstelle für den Knecht, Siedekammer ꝛc. gerechnet. 90 =
b) für ein Fohlen. 40 =
c) für einen Ochsen 50 =
d) für eine Kuh 45 =
e) für ein Stück Jungvieh. 40 =
f) für ein Absatzkalb 15 =
Auf jeden Kuh- und Ochsenhirten werden außerdem noch mindestens 200 □Fuß Stallraum gerechnet.
g) für ein Jährlingsschaaf 6 =
h) für einen Hammel 7 =

Zresztą w żadnym razie niewolno na cały związek dóbr więcéj jak jedno dworskie mieszkanie brać do taxy.

§. 81.

Dla łatwiejszego wypośrodkowania potrzebnych budynków mieszkalnych i gospodarczych stanowi się:

1) pod względem przestworu stodoły należy w miarę dobroci gruntu na szefel zbioru brutto przyjąć
a) dla oziminy 64 do 80 stóp kubicznych przestworu;
b) dla jarzyn 48 do 56 stóp kubicznych przestworu;
c) dla grochu 100 stóp kubicznych przestworu, zawsze z wyłączeniem bojowicy, względem któréj rozstrzyga opinia znawcy budowniczego.

2) pod względem przestworu stajennego:
a) dla konia włącznie żłobu i przejścia 60 □stóp
Na każde 4 konie rachuje się na miejsce do spania dla parobka, sieczkarnię i t. d. 90 „
b) dla źrebca 40 „
c) dla wołu 50 „
d) dla krowy 45 „
e) dla bydlęcia młodocianego 40 „
f) dla cielęcia odsadzonego 15 „
Dla każdego skotarza i wolarza rachuje się prócz tego jeszcze najmniéj 200 □stóp przestworu stajennego.
g) dla jarlaka 6 „
h) dla skopu 7 „

i) für ein Mutterschaaf mit Lamm 10 -

k) für einen Bock 10 - wobei der Schäfer keines besondern Stallraums bedarf.

Die aus dem ermittelten Umfange der Stallräume sich von selbst ergebenden Bodenräume sind in der Regel zu Unterbringung des Heuvorraths ausreichend. Wenn für Heu größere Gelasse nöthig seyn sollten, werden für den Centner 15 Kubikfuß Raum berechnet.

3) Speicherraum muß für mindestens die Hälfte des sämmtlichen Brutto-Getraideertrages vorhanden seyn.

Auf einen jeden Scheffel Getraide werden 1½ □Fuß Schüttraum angenommen.

4) Schweineställe:

a) ein Mastschwein bedarf 16 bis 20 □Fuß.

b) eine Sau mit Ferkeln. 40 -

c) ein Eber 40 -

d) ein Ferkel 5 bis 6 -

e) ein Fasel 8 -

f) ein starkes Schwein 10 -

Die hierbei zu berücksichtigende Anzahl der zu haltenden Schweine ist unter Beachtung der Bestimmung des §. 57. nach wirthschaftlichen Grundsätzen zu ermessen.

5) Der Umfang der Federviehställe ist ebenfalls der ausgeworfenen Nutzung angemessen zu bestimmen.

6) Wohngelaß.

Auf jeden verheiratheten Knecht, und auf jede Hirten-, Schäfer- und Komorniks-Familie wird eine Stube angenommen. Außerdem eine Stube von größerm Umfange für den Vogt.

i) dla maciorki z jagnięciem 10 „

k) dla barana 10 „ przyczem owczarz niepotrzebuje oddzielnego przestworu stajennego.

Góry odpowiadające objętości przestworów stajennych, wystarczają zazwyczaj na skład zapasów siana. W razie potrzebnych do siana znaczniejszych przestworów, rachuje się na cetnar 15 stóp kubicznych.

3) Przestwor śpichrzowy powinien być wystarczający przynajmniéj dla połowy ogólnego zbioru zboża brutto.

Na szefel zboża przyjmuje się 1½ stopy kwadratowéj przestworu na sypanie.

4) Chlewy:

a) na świnię karmną potrzeba 16 do 20 stóp□.

b) na maciorę z prosiętami 40 „

c) na kiernoza 40 „

d) na prosię 5 do 6 „

e) na warchlaka 8 „

f) na wyrosłą świnię 10 „

Ilość chowanemi być mających świń, na którą tu wzgląd ma być miany., należy uważać według zasad gospodarczych z zachowaniem postanowienia §. 57.

5) Objętość stajenek dla drobiu równie do przyjętego użytkowania oznaczyć wypada.

6) Lokal mieszkalny.

Na każdego żonatego parobka, i na każdą familią pastuchy, owczarza i komornika przyjmuje się jedna izba, a prócz tego izba cokolwiek obszerniejsza dla włódarza.

An unerläßlichem Wohnungsraum für den Gutsherrn, das Hausgesinde, und die Wirthschaftsbeamten werden nach dem Umfange des Gutes 4 bis 6 Zimmer gerechnet.

IV Von dem Verfahren bei der Veranschlagung.

§. 82.

Die Kommissarien zur Aufnahme der Taxe werden von der betreffenden Landschaftsdirection ernannt. Sie sind es, denen die Ermittellung aller zu Begründung derselben gehörigen Umstände, und die Fertigung der hiernach anzulegenden Ertragsanschläge und Taxen obliegt. Sie können sich jedoch nach den weiterhinfolgenden Bestimmungen in die hierbei vorkommenden Geschäfte theilen.

§. 83.

Die von ihnen zuziehenden Sachverständigen müssen von ihnen mit allgemeinen Verhältnissen, welche auf das Gutachten derselben von Einfluß sind, bekannt gemacht werden. Sie müssen darauf halten, daß bei allen den Gegenständen, wo deren Gutachten auf Einnahme des Augenscheins zu gründen ist, dieser gehörig und unter Umständen, welche eine dem Zwecke entsprechende Beobachtung gestatten, eingenommen werde; es liegt ihnen ob, dieselben auf alles, was dabei von Erheblichkeit ist, und von ihnen übersehen werden möchte, aufmerksam zu machen und dafür Sorge zu tragen, daß die hierbei in Betracht kommenden, durch Zeugenaussagen, oder sonst zu ermittelnde Thatsachen zuvor gehörig festgestellt werden; sie sind ferner verpflichtet, den Sachverständigen, wenn deren mehrere sind, Gelegenheit zu verschaffen, die Gründe ihrer verschiedenen Angaben zu erforschen und zu erörtern, und denselben auf diesem Wege besonders auch in dem Falle,

Na nieodbicie potrzebny lokal mieszkalny dla dziedzica, czeladzi i oficjalistów gospodarskich rachuje się wedle obszerności dóbr 4 do 6 izb.

IV Postępowanie przy anszlagowaniu.

§. 82.

Kommissarzy do sporządzenia taxy mianuje właściwa Dyrekcya Ziemska. Wyśledzenie wszelkich do zaosnowania téjże należących okoliczności i ułożenie według nich anszlagów dochodu i tax ich jest powinnością. Mogą jednak według wyrażonych niżéj przepisów dzielić pomiędzy siebie dotyczące czynności.

§. 83.

Przyzwać się mających znawców powinni ze wszystkiemi ogólnemi stósunkami, na opinią ich wpływającemi, obeznać. Baczyć na to winni, ażeby przy wszelkich objektach, gdzie opinia ich zasadzać się powinna na naocznem rozpoznaniu, takowe dokładnie i wśród okoliczności, dozwalających odpowiedniego celowi obejrzenia, uskuteczniali; powinni ich uważnymi czynić na każdy ważny szczegół, któryby mógł ujść ich baczności i starać się o to, ażeby przychodzące tu pod uwagę, za pomocą zeznań świadków lub innym sposobem wypośrodkować się mające fakta, wprzód należycie wyjasnione były; obowiązani są oraz, podać znawcom, skoro ich jest kilku, sposobność do wybadania i roztrząśnienia powodów ich różniących się podań i na téjże drodze, mianowicie też w przypadku, gdy sami przeciw rzetelności podań w wąt-

wenn sie selbst gegen die Richtigkeit der Angaben Zweifel hegen, die Veranlassung zu geben, ihr Gutachten zu berichtigen; überhaupt aber müssen sie dahin wirken, daß das Gutachten stets bestimmt und deutlich abgegeben werde.

Die zuziehenden Boniteure werden von den Tax-Kommissarien erwählt; sie dürfen aber nur unter solchen Boniteuren ausgewählt werden, welche selbst praktische Landwirthe sind oder gewesen sind, rücksichtlich ihres unzweideutigen Rufes und ihrer moralischen Führung wohl bekannt und von einer Kommission, bestehend aus dem Landrath des Kreises, einem Landschafts-Rathe und einem Oekonomie-Kommissarius, über ihre praktische Befähigung geprüft, vereidigt und mit einem Qualifikations-Zeugnisse versehen sind. Auch dürfen sie in der Regel nur in dem Kreise zugezogen werden, in welchem sie angesessen sind.

§. 84.

Alle zur Vorbereitung der Taxe erforderlichen Vernehmungen und Zeugen-Aussagen müssen von den Schätzungs-Komissarien zu Protokoll genommen, und dabei die, wegen Beweiskraft derselben, gegebenen Vorschriften beobachtet werden; auf gleiche Weise müssen von ihnen auch die Gutachten solcher Sachverständigen, welche des eigenen schriftlichen Vortrages nicht mächtigt sind, und jedenfalls die Verhandlungen wegen deren Aufklärung und Berichtigung aufgenommen werden.

§. 85.

Das erste Geschäft der Kommissarien ist, sich nach den gesammten wirthschaftlichen Verhältnissen des abzuschätzenden Gutes durch Einsicht der Karten und Vermessungs-Register, der Wirthschafts-Bücher durch Einnahme des Augenscheins und Rücksprache mit

pliwości zostają, spowodować ich do sprostowania swéj opinnii; owo zgoła starać się o to powinni, ażeby ostatnia zawsze jasną i wyraźną była.

Przybrać się mających bonitorów wybierają kommissarze taxacyjni; wolno ich przecież tylko z pomiędzy takich wybierać bonitorów, którzy są lub byli praktycznymi gospodarzami, pod względem niepodejrzanéj prawości i moralności dobrze są znani i od Komissyi, złożonéj z Radzcy ziemiańskiego, z jednego Radzcy Ziemstwa i Kommissarza ekonomicznego z praktycznéj zdatności examinowani, przysięgą zobowiązani i świadectwem kwalifikacyi opatrzeni. Można ich też z reguły tylko używać w powiecie, w którym są osiedli.

§. 84.

Wszelkie do przygotowania potrzebne badania i zeznania świadków powinni kommissarze taxacyjni spisać do protokułu, zachowując przytem dane względem dowodowéj ich mocy przepisy; w równymże sposobie powinni także spisywać do protokułu opinie takich znawców, którzy niesą w stanie wyrazić się na piśmie, a w każdym przypadku czynności mające na celu objaśnienie i sprostowanie tychże opinii.

§. 85.

Najpierwszem jest zatrudnieniem Kommissarzy, ażeby w miarę ogólnych stósunków gospodarskich dóbr szacować się mających, za pomocą przejrzenia i rejestrów pomiarowych, ksiąg gospodarskich, przekonania się naocznego

dem Besitzer und sonst, ein deutliches Bild von dem Gegenstande der Schätzung, den hierbei vorkommenden Wirthschafts-Rubriken, der Art ihres Betriebes, ihrer Natural- und Geldnutzung zu machen.

§. 86.

Nächstdem haben sie dafür zu sorgen, daß der Flächen-Inhalt der zu dem Gute gehörenden Grundstücke, sowohl überhaupt, als nach Maaßgabe der verschiedenen Anwendung beziehungsweise zum Ackerbau, Heuwerbung, Hütung ꝛc. festgestellt werde; und ein Exemplar der Karte und des Vermessungs-Registers haben sie jederzeit zu den Tax-Akten zu bringen.

§. 87.

Sie haben insbesondere dahin zu sehen, daß die Zubehörigkeit und die Grenzen der Bestandtheile und Pertinenzien des Gutes außer Zweifel gesetzt, und, wenn Zweifel obwalten, daß die wahren Verhältnisse der Sache gehörig ins Licht gesetzt werden. Es versteht sich dabei von selbst, daß Grundstücke, über deren rechtmäßiges Eigenthum der Besitzer sich nicht auszuweisen vermag, zurückgesetzt und nicht in den Anschlag gezogen werden dürfen.

§. 88.

Eine Ueberschlagung der Grundstücke genügt nicht; sondern es findet stets, wie bereits §. 1. angeordnet worden, eine spezielle Vermessung statt. Die Bonitirung erfolgt immer erst nach der Vermessung, nicht mit dieser zugleich. Vor dem Anfange derselben muß der Landschafts-Syndicus oder dessen Stellvertreter (§. 202 der Kredit-Ordnung) die Boniteure auf den nach §. 83. geleisteten Eid verweisen, und ihnen nach der Bei rozmowy z właścicielem lub w innym sposobie, powzięli dokładny obraz przedmiotu szacowania, przypadających tu gałęzi gospodarskich, zachowywanego względem tychże trybu gospodarowania i sposobu użytkowania ich w plodach i przez spieniężenie.

§. 86.

Potem starać się powinni o znaczenie powierzchni należących do dóbr gruntów tak w ogólności, jako też wedle rozmaitego ich użycia, w stósunku do uprawy roli, sprzętu siana, pastwiska i t. d., a exemplarz karty i rejestru przemiarowego zawsze brać do akt taxacyjnych.

§. 87.

Baczyć szczególniéj na to powinni, ażeby względem należności i granic części dóbr składających i ich pertynencyi wątpliwości usuniętemi, a jeżeli jakie pozostają, prawdziwe stosunki rzeczy należycie wyjaśnionemi zostały. Rozumie się przytem samo z siebie, iż grunta, względem których prawnéj własności posiadacz wylegitymować się niejest w stanie, należy pominąć i nieprzyjmować ich do anszlagu.

§. 88.

Ogólowy pomiar gruntów niejest dostateczny, lecz zawsze, jak już w §. 1. zarządzono, szczegółowy ich przemiar ma miejsce. Bonitowanie następuje zawsze dopiero po przemiarze, nie zaś z tym równocześnie. Przed rozpoczęciem tegoż powinien Syndyk Ziemstwa, lub jego zastępca (§. 202. regulaminu kredytowego) przypomnieć bonitorom wykonaną według §. 83.

endigung die Versicherung an Eidesstatt mit Hinsicht auf jenen Eid abnehmen, daß sie überall nach bestem Wissen die reine Wahrheit gesagt haben.

§. 89.

Wenn solchergestalt die ersten Grundlagen des Tax-Geschäfts zu Stande gebracht sind, so ist zur Aufnahme des Haupt-Informations-Protokolls zu schreiten, und dieses, wenn das abzuschätzende Gut aus mehreren Hoflagen und Wirthschaften besteht, von jeder besonders aufzunehmen. In diese Protokole gehört:

1) eine vollständige Beschreibung der Lage des Orts und seiner Entfernung von den nächsten Städten und dem Hauptmarkt-Orte, in gleichen der zum Gute gehörigen Wohn-und Wirthschafts-Gebäude, mit spezieller Angabe des kubischen Inhalts der Scheunen und Futterbehältnisse, des Flächeninhalts der Ställe und der Zahl der Viehstände in denselben.

2) Die Auseinandersetzung der vorhandenen Ländereien in Gartenland, Acker, Wiesen, Hütungen, Forsten, und dieser verschiedenen Gattungen in die Klasse der Bonitirung mit summarischer Angabe ihres Flächen-Inhalts und die nähere Beschreibung aller nicht schon in dem Vermessungs und Bonitirungs-Register nachgewiesenen Umstände, welche auf deren richtige Würdinung von Einfluß sind;

3) die Angabe der Umlaufs-und Schlag Eintheilung des Ackerlandes und der hier stattfindenden Fruchtfolge; Düngung und Bearbeitung, ferner:

przysięgę, a po ukończeniu bonitowania, powołując się na ową przysięgę, odebrać od nich w miejsce przysięgi, zapewnienie, iż we wszystkiem podług najlepszej wiadomości czystą prawdę zeznali.

§. 89.

Zebrawszy tym sposobem pierwsze zasady dzieła taxacyjnego, przystąpić należy do sporządzenia głównego protokułu informacyjnego, i ten, jeżeli szacować się mające dobra złożone są z więcéj posad dworskich i gospodarstw, z każdego osobno spisanym być powinien. Do tych protokułów zamieszczać należy:

1) dokładne opisanie położenia miejsca i odległości jego od najbliższych miast głównego miasta targowego, tudzież należących do posiadłości budynków mieszkalnych i gospodarskich z szczególnem wyrażeniem kubicznéj objętości stodół i składów na paszę, powierzchni w stajniach, oborach i chlewach, i liczby stoisk w nich dla bydła.

2) wyłuszczenie znajdujących się gruntów w ogrodach, roli, łąkach, pastwiskach, borach i tychże rozmaitych gatunków na klassę bonitacyi z summarycznem wykazaniem ich powierzchni; niemniéj bliższe opisanie wszelkich niewykazanych jeszcze w przemiarowym i bonitacyjnym rejestrze okoliczności, na gruntowe ich ocenienie wpływ mających;

3) opisanie zachowywanéj co do roli kolei gospodarowania i podziału pól, i używanego tu płodozmianu, nawozu i uprawy;

4) der Benutzungsart der Wiesen- und Hütungen,
5) desgleichen der Forsten und Seen und überhaupt aller zur eigenen Benutzung des Gutes gehörigen Grundstücke;
6) die Nachweisung des jetzt vorhandenen und sonst gewöhnlichen Viehstandes;
7) die Angabe der Dienstbarkeiten, welchen das Gut unterworfen oder zu welchen dasselbe berechtigt ist;
8) die Nachweisung der Art und Weise, wie die auf dem Gute vorkommenden Gespann- und Handarbeiten bestritten ingleichen der Art und Weise, wie das Zugvieh unterhalten wird, und die Arbeiter gelohnt werden;
9) die Nachweisung von allen Natural-Erträgen der zum Anschlag kommenden Wirthschaftsarbeiten, wie sie bisher stattgefunden haben;
10) die Beschreibung der Art und Weise, wie sie zu Gelde gemacht werden, und die Nachweisung der bisher bezogenen Gelderträge;
11) die Nachweisung und Beschreibung der kleinen Pachtstücke, Zehnten, Natural- und Geldgefälle;
12) die Nachweisung der sämmtlichen Abgaben und Lasten;
13) die Nachweisung des Gesindes und der Dienstfamilien;
14) eine nur summarische Nachweisung des todten Inventariums.

Kurz dieses Informations-Protokoll muß eine Darstellung aller Anschlags-Gegenstände, und die über ihren Ertrag herbeigeschafften Nachrichten geben. Die Art und Weise, wie dieselben herbeizuschaffen sind, bleibt ganz dem Ermessen der Kommissarien überlassen. Sie sind weniger die Grundlage der Taxe, als sie ihnen nur von allem,

4) sposobu użytkowania łąk i pastwisk; toż samo.
5) borów i jezior, zgoła wszelkich do własnego dóbr użycia należących gruntów;
6) wykazanie znajdującego się w porę i dawniej zwykle trzymanego dobytku;
7) opisanie służebności, którym dobra podlegają, lub do których mają prawo;
8) wykazanie sposobu i porządku, w jakim należące do dóbr roboty pociągowe i ręczne bywają opędzane, tudzież sposobu, w jakim bydło robocze jest utrzymywane i robotnicy są opłacani;
9) wykazanie wszelkich w naturze przychodów z wchodzących do anszlagu robot gospodarskich, jak to dotąd miejsce miały;
10) opisanie sposobu, w jakim są spieniężane, tudzież wykazanie mianych dotąd intrat w gotowiznie;
11) wykazanie i opisanie pomniejszych szczegółów dzierzawnych, dziesięcin, danin płodowych i pieniężnych;
12) wykazanie wszelkich podatków i ciężarów;
13) wykazanie czeladzi i komorników;
14) tylko sumaryczne wykazanie martwego inwertarza.

Słowem protokuł ten informacyjny powinien stawić obraz wszystkich przedmiotów anszlagowanych i obejmować zebrane względem intraty z nich wiadomości. Sposób ich zebrania zostawia się zupełnie uznaniu Kommissarzy. Nie tak one są podstawą taxy, jak raczéj nastręczyć im mają o wszyst-

was dahin gehört, eine zusammenhängende Uebersicht und nähere Anleitung geben sollen, auf welche Umstände sie bei der speziellen Begründung der Taxe ihre besondere Aufmerksamkeit zu richten, welchen Quellen sie dabei nachzugehen haben. Sie werden dadurch zugleich in den Stand gesetzt, bei der speziellen Aufnahme angemessene Kritik zu üben, sich selbst vor Irrthümern zu hüten, die zur Sache zu vernehmenden Zeugen und Sachverständigen auf die richtigen Wege zu leiten und vorkommende Widersprüche aufzuklären. Damit sie dieses Erfolges aber versichert sein können, müssen sie gleich von Anfang bemüht sein, sich alle hierher gehörige Notizen aus zuverlässigen Quellen, vorzugsweise durch eigene Ansicht und Beobachtung, nächstdem aber durch Rücksprache mit den am besten unterrichteten und zuverlässigen Personen, und wiederholte Nachfrage bei mehreren derselben zu verschaffen. Die einzufordernden Wirthschafts-Register werden ihnen bei verständiger Benutzung zwar mannigfache Aufschlüsse geben, es ist jedoch bei deren Prüfung und Benutzung große Vorsicht nöthig.

§ 90.

Nach dieser Vorbereitung gehen die Kommissarien zur näheren Ermittelung und Untersuchung der Umstände über, welche nach Anleitung der Tax-Grundsätze zur Begründung der Ertragsanschläge und Taxe erforderlich sind. Dies geschieht wegen jedes besonderes abzuhandelnden Gegenstandes im möglichst folgerechter Entwickelung desselben nach den aufgenommenen und zusammen zu haltenden Verhandlungen.

kiem, co do téjże należy, zbiorowe objęcie i bliższą skazówkę, na które okoliczności przy szczególnem tworzeniu taxy celniejszą zwracać uwagę i z jakich przytem źródeł czerpać powinni. Przez to pozyskają razem sposobność: podciągania rzeczy, przy szczegółowem anszlagowaniu, pod stósowny rozbiór, chronienia się z swéj strony błędów, naprowadzenia słuchać się mających w dotyczącym przedmiocie świadków i znawców na właściwe drogi i wyjaśnienia zdarzających się sprzeczności. Aby zaś skutku tego pewnymi być mogli, powinni zaraz od początku starać się o nabycie potrzebnych tym końcem wiadomości z niezawodnych źródeł, szczególniéj przez własne naoczne przekonanie się i uważanie, obok zaś tego przez rozmowę z osobami najlepiéj świadomemi i najzaufanszemi, tudzież przez wielokrotne wielu z nich rozpytywania. Zażądzać się mające rejestra gospodarskie dadzą im wprawdzie przy rozsądnem użyciu wielorakie wyjaśnienia; wszakże roztrząsanie i używanie ich z wielką dziać się powinno przezornością.

§. 90.

Po tem przygotowaniu przychodzą Kommissarze do bliższego wyśledzenia i rozważenia okoliczności, które według przepisów zasad taxacyjnych potrzebnemi są do gruntownego ułożenia anszlagów intrat i taxy. Uskutecznia się to względem każdego oddzielnie traktowanym być mającego przedmiotu przez ile można z położenia rzeczy wypływające onegoż rozwinięcie na zasadzie spisanych i postósować się mających czynności.

§. 91.

Hierbei kommen in Betracht;

1) der von den Kommissarien mit Zuziehung von Sachverständigen vorzunehmende Augenschein,
2) die Gutachten von Sachverständigen,
3) die Zeugenvernehmungen,
4) Wirthschafts-Register und
5) Urkunden.

§. 92.

Wie schon oben erwähnt ist, müssen die Kommissarien überall, wo es möglich ist, mit eigenen Augen zu sehen und die Wahrheit durch eigene Wahrnehmung und Beobachtung zu erkennen, dieses Mittel vor allen andern ergreifen und verfolgen. Dabei aber haben sie in allen Fällen, wo es auf die Einnahme des Augenscheins ankömmt, die betreffenden Sachverständigen an Ort und Stelle zu führen und sie mit ihrer gutachtlichen Meinung zu hören. Ob und in wie fern aber zur Grundlegung der Taxe Sachverständige zuzuziehen sind, ist theils in den Tax-Grundsätzen bestimmt, theils ist dies davon abhängig, ob zur richtigen Erkenntniß des Gegenstandes besondere den Kommissarien nicht beiwohnende Sachkenntnisse erforderlich sind.

§. 93.

In allen Fällen, wenn Sachverständige zuzuziehen sind, muß über den Befund ein besonderes, von den Letzteren mit zu vollziehendes Protokoll aufgenommen und darin die Zeit, zu welcher der Augenschein eingenommen ist, bestimmt angegeben werden.

Der Regel nach muß dies gleich an dem nämlichen Tage geschehen, wird jedoch das Geschäft, wie z. B. bei Bonitirung der Ackerländereien und bei Forstschätzungen mehrere Tage fortgesetzt, so wird die Aufnah-

§. 91.

Należy tu mieć wzgląd:

1) na przedsięwziąść się mającą przez samych Kommissarzy lub z przybraniem biegłych rewizyę naoczną;
2) na opinie biegłych;
3) na zeznania świadków;
4) na rejestra gosgodarskie i
5) na dokumenta.

§. 92.

Jak już wyżéj powiedziano, powinni Komisarze wszędzie, gdzie tylko można, wejrzeć własnemi oczami i powziąść prawdę za pomocą własnego spostrzeżenia, używając tego środka przed innemi i według niego postępować. Przytem powinni do wszelkich czynności, wymagających naocznéj rewizyi, zaprowadzić dotyczących znawców na miejsce i wysłuchać ich opinię. Czy i o ile przybrać należy biegłych do uposadnienia taxy, częścią to w zasadach szacowania przepisano, częścią zależy od tego, czyli dla ścisłego objęcia przedmiotu potrzebnemi są szczególne znajomości rzeczy, których Kommissarze nieposiadają.

§. 93.

W każdym przypadku, gdy znawcy przybrani być mają, znaleziony rezultat powinien być opisany w oddzielnym przez ostatnich wespół podpisać się mającym protokule, z wyraźnem w nim wymienieniem czasu, w którym rewizya naoczna miała miejsce.

Właściwie powinno to tego samego dnia nastąpić. Jeżeli jednak robota jaka np. bonitowanie rol i szacowanie borów kilka dni zabiera, naj-

me des Protokolls darüber am zweckmäßigsten bis zum Schlusse der Verhandlungen ausgesetzt. Auch bedarf es bei Sachverständigen, die selbst Beamte sind, und bei der Ausrichtung ihres Geschäfts diejenigen Kenntnisse in Anwendung bringen, welche zu ihrem Amtsberufe gehören, als: Oekonomie-Kommissarien, Feldmesser, Baubedienten u. s. w. einer Seitens der Schätzungs-Kommissarien aufzunehmenden Verhandlung über den Befund nicht, vielmehr ist es jenen zu überlassen, denselben selbst zu verzeichnen. Eben diesen Beamten kann auch in dem Falle, wenn ihnen noch andere Sachverständige beigegeben sind, die Aufnahme der Verzeichnisse und Protokolle über den Befund überlassen werden. Wo jedoch die Leitung der Arbeiten von dergleichen zugegebenen Sachverständigen durch die Tax-Kommissarien vorgeschrieben ist, müssen diese die Verhandlungen mit denselben am Schlusse des Geschäfts jedenfalls durchgehen und den Erfolg davon verzeichnen.

Eben das muß wegen aller Ausstellungen geschehen, welche die Kommissarien bei dem von den Sachverständigen angegebenen Befunde, oder deren Gutachten zu machen haben.

§ 94.

Die Auswahl der bei dem Geschäfte zuzuziehenden Sachverständigen bleibt lediglich Sache der Kommissarien.

Sind jedoch deren für gewisse Theile desselben in dem Kreise, oder Distrikte ein für allemal bestellt, oder verpflichtet, so haben sie diese vorzugsweise zuzuziehen. Dies gilt insbesondere von den Boniteuren (conf. §. 83.) und Baubedienten.

Die Bestellung der Sachverständigen, so

stósowniéj będzie spisanie protokułu zostawić do ukończenia czynności. Także co do znawców, którzy są urzędnikami i działając tu, robią użytek z należących do ich urzędowego zawodu wiadomości, jako to kommissarze ekonomiczni, ziemiomiercy, budowniczowie i t. d. nie jest potrzebnem spisywanie przez kommissarzy szacujących protokułu o znalezionym rezultacie, owszem skreślenie tegoż im zostawić należy. Tymże urzędnikom poruczone być może nawet, dodawszy im innych biegłych, sporządzenie wykazów i protokułów względem znalezionego rezultatu. Gdzie jednak przepisano jest, aby kommissarze szacujący kierowali robotami przydanych znawców, powinni z nimi protokuły na końcu czynności roztrząsać i wypadek opisać.

To samo nastąpić powinno względem zarzutów Kommissarzy przeciw podanemu przez znawców rezultatowi lub ich opinii.

§. 94.

Kommissarze wybierają znawców do poruczonej im czynności.

Jeżeli jednak dla pewnych jéj części są w powiecie, lub w okręgu raz na zawsze ustanowieni, lub z obowiązani znawcy, tym pierwszeństwo dawać winni. To szczególniéj odnosi się do bonitorów (zob. §. 83.) i budowniczych.

Przywołanie znawców i użycie po-

wie die nöthige Rechnungshülfe ist nie dem Gutsbesitzer zu überlassen.

§. 95.

Auch die Bezahlung der Sachverständigen und des Kalkulators erfolgt nie durch den Gutsbesitzer, sondern stets unmittelbar aus der Landschaftskasse aus dem eingezogenen Kostenvorschusse. Auch dürfen dieselben bei Vermeidung der Strafe doppelter Erstattung und in Betreff der landschaftlichen Beamten bei Strafe der Entlassung aus dem Amte von dem Gutsbesitzer keine Geschenke annehmen.

§. 96.

Eben so ist die Auswahl der zu vernehmenden Zeugen Sache der Kommissarien. Sie können durch die oben angeordnete Information schon zur Kenntniß von denjenigen Personen, die ihnen die befriedigendsten Aufschlüsse zu geben vermögen, und welchen sie dabei vorzugsweise vertrauen können, gelangen. Auf diese müssen sie daher auch ihre Wahl bei dem Untersuchungsgeschäfte richten. Sie haben insbesondere jede unnöthige Vermehrung der Zeugenzahl zu vermeiden, und es genügt der Regel nach, wenn die zu ermittelnde Thatsache durch zwei Zeugen bestätigt wird, die so geeigenschaftet sind, wie es eben vorausgesetzt ist. Ergeben sich jedoch den Kommissarien aus den Resultaten ihrer anderweitigen Ermittelungen Zweifel gegen die Wahrheit ihrer Aussagen, so müssen sie sich nicht dabei beruhigen, sondern durch Vernehmung anderer Personen und Zusammenstellung der Zeugen die Wahrheit zu erforschen, alles Fleißes fortfahren.

§. 97.

Die zur Erforschung der Taxgrundlagen

mocy kalkulatorskiéj nigdy właścicielowi dóbr do woli zostawionem być niemoże.

§. 95.

Także zapłaty znawcy i kalkulatorowie nieodbieraią nigdy od właścicieli dóbr, lecz zawsze wprost z kasy Ziemstwa z ściągnionego na koszta awansu. Niewolno im też, pod uniknieniem kary zwrotu w dwójnasób, a co do urzędników Ziemskich, pod karą oddalenia z urzędu, przyjmować od właściciela dóbr podarków.

§. 96.

Także wybór przesłuchać się mających świadków jest rzeczą Kommissarzy. Mogą oni już za pomocą przepisanéj wyżej informacyi powziąść wiadomośc o tych osobach, które im najpewniejszych wyjaśnień udzielić są w stanie i którym przed innemi zaufać mogą. Tych przeto przy uskutecznieniu śledztwa wybrać powinni. Unikać osobliwie powinni niepotrzebnego pomnażania liczby świadków i pospolicie dostatecznem jest stwierdzenie dochodzonéj rzeczy (faktu) przez dwóch świadków, dzierzących dopiero wspomniane przymioty. Jeżeli zaś Kommissarze z rezultatu innych swych dociekań powezmą wątpliwości przeciw prawdzie ich zeznań, nie powinni na nich polegać, lecz jak najpilniej dośledzać prawdy przez badanie innych osób i zobecnienie świadków.

§. 97.

Wysłuchani celem wyśledzenia gló-

vernommenen Zeugen sind am Schluße ihrer Vernehmung durch den Landschafts-Syndikus, oder die statt seiner beauftragte Gerichtsperson (§. 202. der Kredit-Ordnung) mit dem gewöhnlichen Zeugeneide zu belegen.

§. 98.

Von der Verpflichtung zur Ablegung eines Zeugnisses, Behufs der Taraufnahmen, gelten die hierüber in der Prozeßordnung ertheilten Vorschriften. Weigert sich ein, oder der andere Zeuge der Ablegung desselben, oder des Zeugeneides, so muß er durch den ordentlichen persönlichen Richter dazu angehalten werden.

§. 99.

Wird die Edition von Dokumenten und Wirthschaftsregistern, die ein Dritter hinter sich hat, verweigert, so muß dem betheiligten Gutsbesitzer überlassen werden, den Inhaber auf deren Herausgabe, in so fern er darauf aus besonderem Rechtsgrunde Anspruch hat, auf dem in den allgemeinen Gesetzen bezeichneten Wege anzuhalten. Die öffentlichen Behörden sollen sich aber nicht entziehen, den Schätzungskommissarien die bei ihnen nachgesuchten Mittheilungen zu machen.

§. 100.

Der Besitzer des abzuschätzenden Gutes darf die Vorlegung der von ihm erforderten Wirthschaftsregister und anderer zur Aufklärung des Gegenstandes erforderlichen Nachrichten und Urkunden niemals versagen. Auch kann er sich erforderlichen Falls nicht entziehen, den Editionseid zu leisten und die von seiner Wissenschaft begehrten Auskünfte eidlich zu manifestiren.

Entspricht er den diesfälligen Aufforde-

wnych zarysów taxy świadkowie, mają na końcu badań złożyć zwyczajną dla świadków przysięgę przed Syndykiem Ziemskim lub przed wyznaczoną w jego miejsce sądową osobą (§. 202. Regulaminu kredytowego).

§. 98.

Względem obowiązku złożenia świadectwa w celu sporządzenia szacunku dóbr, służą zawarte w Ordynacyi procesowéj przepisy. Wzbraniający się złożyć świadectwo lub wykonać przysięgę świadeczną, powinien być do tego przez zwyczajnego osobistego sędziego zniewolonym.

§. 99.

Jeżeliby odmówiono wydania dokumentów i rejestrów gospodarskich, przez trzecią osobę posiadanych, zostawić należy interesowanemu dóbr właścicielowi, ażeby posiadającego oneż o wydanie ich, o ile z szczególnego prawnego powodu ma do nich prawo, przepisaną w powszechnych ustawach drogą przynaglił. Publiczne zaś władze niepowinny się uchylać od czynienia Kommissarzom poszukiwanych u nich udzieleń.

§. 100.

Posiedziciel szacować się mających dóbr niepowinien nigdy odmówić przełożenia żądanych od niego rejestrów gospodarskich i innych do wyjaśnienia przedmiotu potrzebnych wiadomości i dokumentów. Niemoże też w potrzebnym razie uchylić się od przysięgi wydawczéj (juramentum editonis) i przysięgi manifestacyjnéj względem żądanych z jego wiadomości objaśnień.

Jeżeli nieodpowie podobnym we-

rungen nicht, so werden die Verhandlungen in diesem, wie in allen übrigen Fällen, wenn er den Kommissarien die Beschaffung der Mittel zur ordnungsmäßigen Ausrichtung ihres Geschäfts versagt, abgebrochen und seine Anträge wegen Verpfandbriefung seines Gutes ohne Weiteres zurückgelegt.

Ohne die dringlichste Veranlassung soll jedoch der Gutsbesitzer zur eidlichen Manifestation nicht aufgefordert werden.

§. 101.

Wiewohl es die Obliegenheit der Kommissarien ist, dahin zu sehen, daß die Grundlagen der Taxe nach den den Gerichten vorgezeichneten Grundsätzen zur Gewißheit gebracht werden, so können die beigebrachten Nachrichten doch deshalb, weil kein vollständiger Beweis darüber beigebracht worden, nicht verworfen werden. Es gelten vielmehr wegen deren Benutzung folgende Regeln.

§. 102.

Es ist nach dem innern Zusammenhange und andern Gründen der Wahrscheinlichkeit zu beurtheilen, ob und welche Glaubwürdigkeit den, wenn auch nicht vollständig erwiesenen Thatsachen beizumessen ist.

So können z. B. Wirthschaftsregister, welche der Gutsbesitzer selbst, oder dessen Wirthschaftsbedienten geführt haben, wenn sie das Gepräge der Sorgfalt und Genauigkeit an sich tragen, für beweisend angenommen werden; besonders gilt dies von den Fällen, wenn sie auf lange Zeit zurückgehen, von verschiedenen Besitzern oder andern Personen fortgeführt, auf beigelegte Manualien und Stückrechnungen mehrerer zur Rechenschaft über den Gegenstand berufenen Wirthschaftsbedienten gegründet sind,

zwaniom, naówczas w tym, równie jak we wszystkich innych przypadkach, w których odmawia Kommissarzom dostatecznie środków do porządnego uskutecznienia ich dzieła, zrywają się czynności i wniosek jego o listy zastawne na jego dobra odkłada się de facto na stronę.

Wszakże bez najnaglejszego powodu niema właściciel dóbr być wzywanym do wykonania przysięgi manifestacyjnéj.

§. 101.

Lubo powinnością jest Kommissarzy baczyć na to, ażeby główne zarysy taxy według przepisanych sądownictwu zasad na pewności oparte były, wszelako złożone wiadomości z przyczyny, iż dostatecznemi nie są wsparte dowody, odrzuconemi być niemogą. Owszem względem korzystania z nich następujące zachować należy prawidła.

§. 102.

Rozpoznawać trzeba z wewnętrznego związku i innych cechę prawdopodobieństwa noszących na sobie powodów, czyli i ile przyjąć można wiarogodności faktów, chociaż niedostatecznie udowodnionych. Tak np. rejestra gospodarskie, prowadzone przez samego właściciela lub jego ekonoma, skoro noszą na sobie znamię staranności i ścisłości, mogą być za dowód przyjęte, rozumie się to szczególniéj o przypadkach, gdy też rejestra sięgają odległego czasu, prowadzone były od rozmaitych possessorów lub innych osób, i oparte są na dołączonych manuałach i szczegółowych rachunkach kilku do zdania sprawy w przedmio-

und in allen zugehörigen Theilen Uebereinstimmung und Zusammenhang ist. So können ferner die Aussagen einzelner Zeugen, wiewohl ihrem Zeugnisse vor Gericht deshalb, weil es nur Ein Zeuge ist, der diese Thatsache bekundet, und überdies zu dem Gutsbesitzer im Dienstverhältnisse steht, nicht vollständig beweisende Kraft beizulegen wäre, doch für genügend angenommen werden, wenn dieselben in andern Umständen ihre Bestätigung finden, und der Zeuge sonst vollständig unterrichtet, genau und treu in seinen Angaben erscheint.

§. 103.

Ergiebt sich aber ein Wiederspruch unter den Beweisstücken, deren Grund zur Bekräftigung des einen, oder des andern nicht aufzuklären ist, so muß diejenige Angabe angenommen werden, aus welcher der geringste Ertrag hervorgeht.

§. 104.

Weichen die Angaben mehrerer zur Würdigung eines und desselben Gegenstandes berufenen Sachverständigen von einander ab, und kann durch Zusammenstellung und nähere Erörterung ihrer Gründe keine Einigung, noch eine weitere, die eine oder die andere Meinung bekräftigende Aufklärung bewirkt werden, so muß ein aus den verschiedenen Angaben gezogener Mittelsatz angenommen und wo auch dieses Auskunftsmittel nicht stattfindet, diejenige Angabe zum Grunde gelegt werden, welche für die Taxe das kleinste Resultat ergiebt.

§. 105.

Wenn solchergestalt die Grundlagen der

cie toczącym się wezwanych oficyalistów gospodarskich, i we wszystkich należących częściach jednozgodność i związek się znajduje. Podobnież zeznania pojedyńczych świadków, chociażby świadectwo ich przed sądem dla tego, że jeden tylko jest świadek, factum to zeznający, i nadto w związkach służbowych względnie dziedzica zostający, zupełnie dowodzącéj mocy niemiało, wszelako przyjęte być mogą za dostateczne, skoro też zeznania w innych okolicznościach znajdują potwierdzenie i świadek zresztą dokładnie rzeczy świadomym, akuratnym i wiernym w swych zeznaniach się okazuje.

§. 103.

Jeżeli zaś pokaże się sprzeczność między dowodami, których powody na poparcie jednego lub drugiego wyjaśnionemi być niemogą, przyjąć należy to podanie, z którego najmniejszy dochód wynika.

§. 104.

Jeżeli podania kilku, do ocenienia jednego tegoż samego przedmiotu powołanych bieglych, różnią się pomiędzy sobą, i jeżeli za pomocą konfrontacyi i bliższego powodów ich roztrząśnienia niemożna uzyskać zgodności, ani dalszego jedno lub drugie zdanie stwierdzającego wyjaśnienia, przyjąć należy wyprowadzony ze wszystkich różniących się podań średni stósunek, a gdzieby i tego środku wyjaśnienia nie było, wziąść się ma za zasadę to podanie, z którego najmniejszy dla taxy pokazuje się rezultat.

§. 105.

Po ustanowieniu w ten sposób gló-

Ertragsanschläge und Taxe festgestellt sind, gehen die Kommissarien zur Fertigung und Zusammenstellung der Taxe über.

Es ist keinesweges erforderlich, daß diese Arbeit schlechterdings bis zum Schluße aller vorbereitenden Verhandlungen ausgesetzt wird. Im Gegentheil ist es ganz zweckmäßig, und es wird den Kommissarien mannigfache Hülfsmittel zur Aufklärung bei den vorbereitenden Verhandlungen darbieten, wenn sie sogleich, als eine oder die andere Rubrik zur Veranschlagung reif ist, dazu übergehen. Selbst, wenn es noch an der Ermittelung einer oder der andern Thatsache fehlt, die wichtigsten Materialien aber schon in Bereitschaft sind, werden sie unter Annahme einer wahrscheinlichen Voraussetzung, immer mit Nutzen zu einer vorläufigen Ueberschlage schreiten können. Ueberhaupt kann es ihnen nicht genug anempfohlen werden, bei den Verhandlungen über die Grundlagen der Taxe immer den Kalkul des endlichen Resultats ins Auge zu fassen, und mit Hülfe desselben die Thatsachen gleich bei ihrer ersten Aufnahme und Entwickelung auf ihren Zusammenhang, und ihre Uebereinstimmung mit anderen schon bekannten Verhältnissen zu kontrolliren.

§. 106.

Die im §. 25. angeordnete Vernehmung der Boniteure muß überall vor Anlegung der Berechnungen erfolgen.

§. 107.

Wenn die Kommissarien ihre Taxe vollendet haben, ist solche dem sie veranlassenden Gutsbesitzer zur Erklärung vorzulegen. Macht er bei derselben Erinnerungen, und finden die Kommissarien solche nicht ohne Grund, so müssen sie sich um möglichste

wnych zarysów anszlagów przychodowych i taxy, przystępują kommissarze do ułożenia taxy.

Niejest bynajmniéj potrzebnem zostawiać koniecznie tę robotę aż do ukończenia wszystkich przygotowawczych czynności. Owszem zupełnie to celowi odpowiada i postręczy Kommissarzom wielorakie środki pomocnicze do wyjaśnienia przy działaniach przygotowawczych, gdy natychmiast, skoro ta lub owa rubryka zupełnie do anszlagowania jest przysposobioną, takowąż przedsiębiorą. Nawet gdy jeszcze brakuje wyśledzenie tego lub owego factum, najważniejsze zaś materyały są już w pogotowiu, będą mogli za pomocą podobnéj do prawdy prezumcyi z korzyścią przystąpić po sporządzenia tymczasowego ryczałtowego wykazu intraty. Zgoła niemożna im dosyć polecić, ażeby przy działaniach tyczących się głównych zarysów taxy zawsze mieli w uwadze wypadek ostatecznéj rachuby, i za pomocą onegoż okoliczności zaraz przy pierwszem ich dochodzeniu i rozwiązaniu ze względem na ich związek i zgodność z innemi znanemi już stósunkami skontrolowali.

§. 106.

Zarządzone w §. 25. wysłuchanie bonitorów poprzedzić zawsze powinno ułożenie rachunków.

§. 107.

Ukończona przez Kommissarzy taxa ma być przełożoną do deklaracyi właścicielowi dóbr, który o nie wnosił. Jeżeli poczyni monita i Kommissarze znajdą je nie bez zasady, starać się powinni o najdokładniejsze ich

Aufklärung derselben bemühen, und nach dem Erfolge die Taxe berichtigen. Erscheinen ihnen dieselben aber grundlos, so haben sie den Abschluß des Geschäfts durch weitere Verhandlung mit dem Gutsbesitzer nicht aufzuhalten.

Zur näheren Begründung der dem Anschlage zum Grunde gelegten faktischen Annahmen haben sie in jedem Falle stets ein vollständiges, das ganze bei dem Taxgeschäfte beobachtete Verfahren nachweisendes Rechtfertigungs-Protokoll aufzunehmen und zu den Akten zu bringen.

§. 108.

Was endlich die im §. 82. gedachte Theilung des Geschäfts unter die Mitglieder der Schätzungskommission anlangt, so müssen die im §. 84. bemerkten Geschäfte von sämmtlichen Kommissarien gemeinschaftlich vorgenommen und eben so die Beschlüsse über die Glaubwürdigkeit und Annahme der bei der Taxe zum Grunde zu legenden Thatsachen und die Taxe selbst von ihnen gemeinschaftlich erwogen und festgesetzt, etwanige Meinungs-Verschiedenheiten aber in dem darüber aufzunehmenden Protokolle zur Sprache gebracht werden.

Das im §. 89. gedachte Informationsprotokoll kann zwar von einem, oder dem andern ausgearbeitet, es muß aber von allen durchgesehen, sorgfältig geprüft und vor der Vollziehung desselben alles das, was einem oder dem andern zur Vervollständigung der Uebersicht noch nöthig scheint, beigebracht und nachgetragen werden.

Die im §. 87. erwähnte Erörterung, imgleichen die Vernehmung der Zeugen und Sachverständigen ist hauptsächlich das Geschäft des zuzuziehenden Justizbedienten; jedoch müssen diese Vernehmungen immer unter der Mitwirkung des zweiten Kommissa-

wyjaśnienie i w miarę wypadku taxę sprostować. Jeżeli im się zaś bezzasadnemi okażą, niepowinni wstrzymywać zakończenia czynności dalszem z właścicielem dóbr traktowaniem.

Dla ściślejszego uzasadnienia w anszlagu za podstawę przyjętych faktów dokładny, całe przy czynności taxacyjnej zachowane postępowanie usprawiedliwiający protokuł spisać i do akt wziąść powinni.

§. 108.

Co się nareszcie tyczy wzmiankowanego w §. 82. podziału czynności między członków kommissyi taxacyjnéj, wyrażone w §. 84. działania powinny być przez wszystkich Kommissarzy spólnie przedsięwzięte, i podobnież uchwały względem wiarogodności i przyjęcia wziąść się mających za zasadę faktów i samaż taxa spólnie przez nich rozważone i ustanowione, a jakiekolwiek zdań różnice w spisać się mającym w téj mierze protokule wytknięte.

Pomieniony w §. 89. protokuł informacyjny może być wprawdzie przez jednego ułożony, lecz powinien być przez wszystkich przejrzany, starannie roztrząśniony i przed podpisaniem onegoż powinno być wszystko, co się jednemu lub drugiemu do uzupełnienia obrazu potrzebnem jeszcze zdaje, wniesionem i dodatkowo wyrażonem.

Wspomnione w §. 87. wyjaśnienie, niemniéj wysłuchanie świadków i znawców jest szczególniéj czynnością przybrać się mającéj sądowéj osoby; te atoli badania dziać się powinny zawsze przy spółdziałaniu drugiego Kommis-

rius, oder, wenn ihrer mehrere sind, doch eines derselben vorgenommen werden.

Im Uebrigen müssen sich die Kommissarien in die vorkommenden Geschäfte dergestalt theilen und dabei gegenseitig unterstützen, daß das Geschäft ohne Unterbrechung und mit dem mindesten Zeitverluste zu Ende gebracht werde.

V. Von den Spezial-Tax-Grundsätzen.

§. 109.

Bei der Aufnahme der Taxen kommen die Spezial-Tax-Grundsätze so in Anwendung, wie sie verfassungsmäßig festgesetzt sind, und die Genehmigung des vorgesetzten Königl. Ministeriums erhalten haben.

§. 110.

Abänderungen derselben sind zwar zulässig, jedoch nur durch einen verfassungsmäßigen Beschluß der Generalversammlung unter Genehmigung des vorgesetzten Königlichen Ministeriums.

Berlin, den 6. Juli 1840.

sarza, lub gdy ich więcéj, jednego z pomiędzy nich.

Zresztą powinni Kommissarze wypadające czynności tak pomiędzy siebie dzielić i nawzajem się w tychże wspierać, aby dzieło bez przerwy i z najmniejszem czasu zmitrężeniem do skutku przywiedzionem zostało.

V. O szczególnych zasadach taxacyjnych.

§. 109.

Przy spisywaniu tax postępuje się wedle szczególnych zasad taxacyjnych, zgodnie z ustawą organizacyjną skreślonych i przez przełożone Królewskie Ministerstwo zatwierdzonych.

§. 110.

Mogą one wprawdzie być zmienione, iednakże tylko za nastąpioną w przepisanym sposobie uchwałą walnego zebrania i za sankcyą przełożonego Królewskiego Ministerstwa.

Berlin, dnia 6. Lipca 1840.

Der vorstehenden „Revidirten Taxordnung für die zu dem landschaftlichen Kreditverein im Großherzogthum Posen gehörigen Güter" ertheile ich auf besonderen Allerhöchsten Befehl und Kraft meines Amtes hiermit die Genehmigung.

Berlin, den 3. Oktober 1840.

(L. S).

Der Minister des Innern und der Polizei.

v. Rochow.

Powyższy „Przejrzany Regulamin taxacyjny dla dóbr w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem należących do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego", za wyraźnem Najwyższem rozkazaniem i z mocy urzędu mojego zatwierdzam.

Berlin, dnia 3. Października 1840.

(L. S).

Minister Spraw krajowo-policyjnych.

Rochow.

№ 3.

Revidirte
Spezial-Tax-Grundsätze
für
den landschaftlichen Kredit-Verein
des Großherzogthums Posen.

Przejrzane
szczególne Zasady szacowania
dla
Towarzystwa Kredytowego
w Wiel. Xięstwie Poznańskiem.

I. Preis-Bestimmungen.

§. 1.

Die Marktstädte des Departaments, nach welchen sich die Preis-Bestimmungen reguliren, sind: Bromberg, Filehne, Fraustadt, Kempen, Lissa, Meseritz, Nakel, Ostrowo, Posen, Rawicz, Schwerin und Unruhstadt.

§. 2.

Zu ihnen gehören folgende Districte:

1) zu Bromberg, die Kreise: Inowraclaw, Mogilno, Schubin und ein Theil des Kreises Wongrowiec;
2) zu Filehne, der Kreis Czarnikau;
3) zu Fraustadt, ein Theil des Kreises Fraustadt;

I. Oznaczenie cen.

§. 1.

Miasto targowe Departamentu, według których regulują się seny: są Bydgoszcz, Wieleń, Wschowa, Kempno, Leszno, Międzyrzecz, Nakło, Ostrowo, Poznań, Rawicz, Skwierzyna i Kargowa.

§. 2.

Należą do nich następne okręgi:

1) do Bydgoszczy, powiaty: Inowracławski, Mogilnicki, Szubiński, i część powiatu Wągrowieckiego;
2) do Wielenia, powiat Czarnkowski;
3) do Wschowy, część powiatu Wschowskiego;

4) zu Kempen, der Kreis (Ostrzeszow) Schildberg;
5) zu Lissa, der Kreis Kosten und Theile der Kreise Fraustadt und Schrimm;
6) zu Meseritz, der Kreis Meseritz und ein Theil des Kreises Buk;
7) zu Nakel, die Kreise Chodziesen und Wirsitz;
8) zu Ostrowo der Kreis Adelnau und Theile der Kreise Pleschen und Krotoschin;
9) zu Posen, die Kreise Posen, Schroda, Wreschen, Obornik, Sammter, Gnesen und theilweise die Kreise Schrimm, Buk und Pleschen;
10) zu Rawicz, der Kreis Kröben und ein Theil des Kreises Krotoschin;
11) zu Schwerin, der Kreis Birnbaum;
12) zu Unruhstadt der Kreis Bomst.

§. 3.

Die Kreise, welche im vorstehenden §. zu mehr als einer Marktstadt gelegt sind, werden durch folgende Linien getheilt.

A. Der Pleschner Kreis:

Die Theilungslinie geht von Rzegocin über Jarocin nach Jaraczewo.

1) die zunächst auf der rechten Seite dieser Linie und auf ihr gelegenen und nach Posen gehörigen Ortschaften sind: Łęg, Wieczyn, Wygoda, Pierszewo, Sucha, Lubicz, Neu-Slebicz, Tarce, Bachorzewo, Wielkowyja, Annapol, Cielicza, Piaski, Cząszczewo, Zalesie, Góra, Panienka.

4) do Kempna, powiat Ostrzeszowski;
5) do Leszna, powiat Kościański i i część powiatu Wschowskiego i Sremskiego;
6) po Międzyrzecza, powiat Międzyrzecki i część powiatu Bukoskiego;
7) do Nakła, powiaty Chodzieski i Wyrzycki;
8) do Ostrowa, powiat Odolanowski i części powiatów Pleszewskiego i Krotoszyńskiego;
9) do Poznania, powiaty, Poznański, Sredzki, Wrzesiński, Obornicki, Szamotulski, Gnieźnieński, i części Powiatów Sremskiego, Wągrowieckiego, Bukowskiego i Pleszewskiego.
10) do Rawicza, powiat Krobski i część powiatu Krotoszyńskiego,
11) do Skwierzyny, powiat Międzychodzki;
12) do Kargowy, powiat Babimostki.

§. 3.

Powiaty przyłączone według §. poprzedniego do więcej jak jednego miasta targowego, rozdzielają się następującemi liniami.

A. *Powiat Pleszewski.*

Linia rozdzielająca, ciągnie się od Rzegocina przez Jarocin do Jaraczewa.

1) położone najbliżéj na prawéj stronie téj linii i na tejże wsie, należące do Poznania, są: Łęg, Wieczyn, Wygoda, Pierszewo, Sucha, Lubicz nowy, Słebicz, Tarce, Bachorzewo, Wilkowyja, Annapol, Cielcza, Piaski, Cząszczewo, Zalesie, Góra, Panienka;

2) die an der linken Seite dieser Linie zunächst gelegenen und nach Ostrowo gehörigen Ortschaften sind:

Rzegocin, Pieruszyce, Pieruszycer Hauland, Paszewo, Racendowo, Racendower Hauland, Slupia, Wyszogotowo, Wytaszyce, Wytaszycer Hauland, Cieświce, Bogusław, Jarocin, Roszkowo, Brzostow, Noskow, Parzenczew, Lobes, Lobeser Hauland, Lowenczyn, Wojciechowo.

B. Der Krotoschiner Kreis.

Ihn trennt eine Linie, welche von Krotoschin nach Jaraczewo gezogen wird, so daß die Oerter an der rechten Seite dieser Linie zu Ostrowo, die auf derselben und an der linken Seite gelegenen zu Rawicz gelegt werden.

Diesemnach gehören zu Ostrowo die Ortschaften.

Smoszewo, Biatki, Gorzupia, Durzyn, Kobierno Brzoza, Dzielice, Ustkowo, Dobry, Kaniewo, Skałow, Wrotkowo, Gołązki, Dębowice, Sucharzewko, Strzyżewko, Rusko, Cerekwice, Lobes; und zu Rawicz: Ujazd, Kochally Hauland Pierzyce, Weiberkraenke, Krotoschin, Borzazin, Wrozewo, Racyborów, Wielowieś, Unisław, Przybyszew, Gościejowo, Susnia, Mokronos, Wziąchowo, Malgow, Bułaków Kaczkowa-Gorka, Miecielinko, Głogonin, Zimnawoda, Siedmiogorowo, Cielmice, Bruczkow, Wojciechowo, Skokow, Skokowko, Lukaszewo.

2) na lewéj stronie tejże linii najbliżéj położone i do Ostrowa należące wsie są:

Rzegocin, Pieruszyce, Pieruszyckie Olędry, Puszewo, Racendowo, Racendowskie Olędry, Słupia, Wyszogotowo, Wytaszyce, Wytaszyckie Olędry, Cieświce, Bogusław, Jarocin, Roszkowo, Brzostow, Noskow, Parzenczew, Lobes, Lobęskie, Olędry, Lowenczyn, Wojciechowo.

B. *Powiat Krotoszyński.*

Przedziela linia prowadzona od Krotoszyna do Jaraczewa, tak iż wsie po prawéj stronie onejże wcielają się do Ostrowa, a położone na niéj i po lewéj stronie, do Rawicza.

Podług tego należą do Ostrowa wsie:

Smorzewo, Białki, Gorzupia, Duszyn, Kobierno, Brzoza, Dzielice, Ustkowo, Dobry, Kaniewo, Skałów, Wrotkowo, Gałązki, Dębowice, Sucharzewko, Strzyżewko, Rusko, Cerekwice, Łobes; a do Rawicza Ujazd, Kochally, Olędry, Pierzyce, Weiberkraenke, Krotoszyn, Borzacin, Wrożewo, Racyborów, Wielowieś, Unisław, Przybyszew, Gościejewo, Susnia, Mokronos, Wziąchowo, Małgów, Bułaków, Kaczkowa Gorka, Miecielinko, Głogonin, Zimna woda, Siedmiogorowo, Cielmice, Bruczkow, Wojciechowo, Skoków, Skokowko, Łukaszewo.

C. Der Schrimmer Kreis.

Wird durch eine Linie getheilt von Jaraczewo nach Zbenchy. Die an der rechten Seite dieser Linie gelegenen Ortschaften gehören nach Posen. Zunächst an derselben liegen:

Kolacin, Włościejewker Hauland, Błażejewo, Kadzyn, Trombinko, Lubiatowo, Cichowo, Mościszki, Morka Mapino. Die auf derselben und an der linken Seite gehören zu Lissa; die nächsten sind:

Jaraczewo und Łukaszew, Jeżewo, Jawory, Wojciechowo, Skokowko, Brzeznica, Gajewo, Pokrzywnica, Ostrowieczno, Ostrowieczko, Xięginki, Dolzig, Jaskulki, St. Wawrzyn, Lagowo, Bieczyn, Zbenchy.

D. Der Buker Kreis.

Wird durch eine Linie getrennt von Zdrój nach Brody. Die an der rechten Seite dieser Linie gelegenen Ortschaften gehören nach Posen; die nächsten sind:

Graetz, Doktorowo, Grąblewo, Slociciner Hauland, Terespotocki, Sielinko, Porażyn, Jastrzembniki, Miechorzewko, Miechorzewo, Trzcionka, Wymysłowo, Brodki.

Die auf derselben und an der linken Seite gelegenen gehören zu Meseritz; die nächsten sind:

Zdrój, Rojewo, Sworzyce, Bukowiec, Dombrower Hauland, Głupoń, Chraplewo, Pakosław, Brody.

E. Der Fraustaedter Kreis.

Ihn theilt eine Linie von Pribitsch und Neugüttel. Die auf dieser Linie und an der

C. *Powiat Sremski.*

Przedziela linia od Jaraczéwa do Zbęchów. Po prawéj stronie téj linii położone wsie należą do Poznania; najbliższe téjże są następujące:

Kołacin, Włościejewskie Olędry, Błażejowo, Kadzyń, Trombinko, Lubiatowko, Lubiatowo, Cichowo, Mościszki, Morko, Małpino. Posady na téjże linii i na prawej stronie należą do Leszna; najbliżsse są:

Jaraczewo i Łukaszew, Jeżewo Jawory, Wojciechowo, Skokowko, Brzeżnica, Gajewo, Pokrzywnica, Ostrowieczno Ostrowieczko, Xięginki, Dolsk, Jaskulki, Sw. Wawrzyn, Łagowo, Bieczyn, Zbęchy.

D. *Powiat Bukowski.*

Przedziela linia od Zdroju do Bród. Na prawéj stronie téj linii położone wsie należą do Poznania; najbliższe są:

Grodzisk, Doktorowo, Grąblewo, Słocin, Olędry Slocińskie, Terespotocki, Sielinko, Porażyn, Jastrzębniki, Miechorzewko, Miechorzewo, Trzcionka, Wymysłowo, Brodki. Na téjże i po lewéj stronie położone, należą do Międzyrzecza; najbliższe są:

Zdrój, Rojewo, Sworzyce, Bukowiec, Olędry Dombrowskie, Kuźlin, Olędry Kuźlinskie, Głupoń, Chraplewo, Pakosław, Brody.

E. *Powiat Wschowski.*

Przedziela linia od Przybyszewa do Nowéjwsi. Na téj linii i na prawéj

rechten Seite gelegenen Ortschaften gehören nach Lissa; die nächsten sind:

Pribitsch, Laswic, Garthe, Schwetzkau, Golmitz, Klein-Kreutsch, Gross-Kreutsch, Neugüttel.

Die auf der linken Seite gelegenen gehören zu Fraustadt; die nächsten sind:

Alt-Laube, Treben, Petersdorf, Deutsch-Jeseritz.

E. Der Wongrowietzer Kreis.

Ihn theilt eine von Gollancz nach Zon gezogene Linie; und an der rechten Seite derselben gelegenen Ortschaften gehören zu Bromberg; die zunächst gelegenen sind:

Gollancz, Smolary, Krzyżanki, Tomczyce, Rybowo, Oporzyn.

Die an der linken Seite gelegenen gehören nach Posen; die nächsten an derselben sind:

Chawłodno, Laskownice, Pawłowo, Pawłowko, Toniszewo, Grylewo.

Diese Vertheilung findet auch dann Anwendung, wenn von mehreren zu einem Arrondissement von Gütern (Schlüssel) einige zu dieser, und andere zu jener Marktstadt geschlagen sind.

§. 4.

Für die Haupt-Getreidearten, werden die Normal-Preise pro Berliner Scheffel wie folgt, festgesetzt.

stronie położone wsie należą do Leszna. Najbliższe są:

Przybyszewo, Łasocice, Ogrody, Święciechowo, Golanice, Krzycko małe, Krzycko wielkie, Nowawieś.

Położone po lewéj stronie należą do Wschowy. — Najbliższe są:

Długie, Stare Trzebiny, Piotrkowice Jezierzyce niemieckie.

F. *Powiat Wągrowiecki.*

Przedziela linia od Gołańczy do Zon. Na téj linii i po prawéj stronie położone wsie należą do Bydgoszczy. Najbliżéj położone są:

Gołańcz, Smolary, Krzyżanki, Tomczyce, Rybowo, Oporzyn.

Położone na lewéj stronie, należą do Poznania; najbliższe są:

Chawładno, Laskownice, Pawłowo, Pawłowko, Toniszewo, Grylewo.

Podział ten ma być i wtenczas stosowanym, gdy z kilku do jednego klucza należących dóbr, jedne są wcielane do tego, a drugie do innego miasta targowego.

§. 4.

Dla głównych gatunków zboża ustanawiają się normalne ceny na szefel berliński, jak następuje.

	Weizen.			Roggen.			Gerste.			Hafer.		
	Rth.	Sgr.	Pf.	Rth.	Sgr.	Pf.	Rth.	Sgr.	Pf.	Rth.	Sgr.	Pf.
Posen, Kempen		25	9		21			16	3		11	8
Ostrowo		24	6		20			15	6		11	1
Bromberg, Rawicz, Nakel, Filehne		27			22			17			12	3
Fraustadt, Lissa, Schwerin, Unruhstadt, Meseritz		27	6		22	6		17	6		12	6

	Pszenica.			Żyto			Jęczmień.			Owies.		
	Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.
Poznań, Kempno.		25	9		21			16	3		11	8
Ostrowo		24	6		20			15	6		11	1
Bydgoszcz, Rawicz, Nakło, Wieleń		27			22			17			12	3
Wschowa, Leszno, Skwierzyna, Kargowa, Międzyrzec		27	6		22	6		14	6		12	6

Diese Preise treten bei allen Gütern, welche über sechs Postmeilen von dem betreffenden Marktorte entfernt sind, ein. Bei allen übrigen Gütern bis auf sechs Meilen Entfernung werden dieselben erhöht, als:

a) bei einer Meile und näher, um 12. Prozent;
b) über eine Meile bis zwei Meilen, um 10 Prozent;
c) über zwei Meilen bis 4. Meilen, um 6. Prozent;
d) über 4. Meilen bis 6. Meilen, um 4. Prozent.

§. 5.

Der Preis für Rübsaamen und Hirse wird dem des Weizens, für Erbsen dem des Rogens, und für Buchweizen dem der Gerste gleichgestallt.

§. 6.

Das Vieh kommt zu folgenden Preisen in Ansatz.

1) ein Arbeitspferd zu 22. bis 32 Scheffel Roggen;
2) ein Zugochse zu 12. bis 20. Scheffel Roggen;
3) eine Kuh zu 8 bis 10 Scheffel Roggen;
4) eine Förse von 2 bis 4. Jahren zu 4. bis 6 Scheffel Rogen;
5) ein Rind dieses Alters zu 7. bis 9 Scheffel Roggen;
6) in einer Zuchtschäferei:
ein Mutterschaf und ein Hammel zu 1 Scheffel und 4. Metzen Rogen,
ein Zeitschaf und ein Zeithammel zu 1 Scheffel Rogen,
ein Jährling zu 10 Metzen Roggen;
7) zum Verkauf im Frühjahr ausgesetzt und besonders geweidete Schafe in ei-

Ceny te mają miejsce przy wszystkich dobrach odległych nad 6. mil pocztowych od właściwego miasta targowego. Przy wszystkich zaś innych dobrach do 6. mil odległości, podwyższają się takowe, mianowicie:

a) na jednę milę i bliżej o 12. procent;
b) nad jednę milę do dwóch mil o 10. procent;
c) nad dwie mile aż do 4. mil o 6. procent;
d) nad 4. mile do 6. mil o 4. procent.

§. 5.

Cena rzepaku i prosa, równa się cenie pszenicy, cena grochu cenie żyta, cena tatarki cenie jęczmienia.

§. 6.

Co do bydła przyjmują się następujące ceny:

1. koń roboczy na 22. do 32. szefli żyta;
2. wół roboczy na 12. do 20 szefli żyta.
3. krowa na 8. do 10 szefli żyta;
4. jałowica od 2. do 4. lat na 4. do 6 szefli żyta;
5. wolec tegoż wieku na 7. do 9. szefli żyta;
6. w owczarni:
Maciorka lub skop wyrosły na 1. szefel 4. miarki żyta;
Dwuletniak, skop dwuletni na 1. szefel żyta;
Roczniak (jarlak), na 10. miarek żyta;
7. wybrakowane na sprzedaż z pozimku i osobno paszone owce z owczar-

ner sich im gehörigen Stande befindlichen Schäferei:
ein Hammeil zu 1. Scheffel 8 Metzen Roggen;

8) im Sommer oder Herbste ausgesetzte Brakken, wenn, sie verkauft werden: das Stück zu 8 Metzen Roggen;

9, ein Zuchtschwein zu 3. Scheffel bis 3 Scheffel 8 Metzen Roggen;

Hierbei ist das Vieh des gewöhnlichen Schlages, wie es bei der weiterhin bestimmten Fütterung gehalten werden kann, vorausgesetzt. Besseres Vieh darf bei Aufnahme der Tare nie zum Anschlage kommen.

§. 7.

Der Ertrag der Schäferei an Wolle wird, je nachdem die Graswüchsigkeit des Bodens einen besonders wohlgenährten und wollreichen Schafstand zuläßt, pro 100 Schafe mit Einschluß der Jährlinge und Ausschluß der Lämmer zu 65 bis 80 Scheffel Roggen veranschlagt und der Rogen unter Zugrundelegung des durchschnittlichen Preises sämmtlicher im § 4 angenommenen Marktstädte nach der im §. 6 der General Tax-Grundsätze angeordneten 14 jährigen Fraktion, jedoch ohne Erhöhung wegen der Nähe der Marktstädte und ohne den dort bestimmten Rückschlag zu Gelde berechnet.

Marktfuhrkosten für die Ausfuhr Wolle werden nicht zurückgeschlagen.

Von dem Schafvieh werden die vollsätzigen Hammel und Mutterschafe nach Abzug des zur Unterhaltung der Wirthschaft erforderlichen Bedarfs nach dem in dem vorhergehenden §. angegebenen Preise zum Verkaufe veranschlagt.

Wie diese (die zum Verkaufe zu berechnenden Schaafe) zu ermitteln, ist gehörigen Orts §. 59 der Spezial-Tax-Prinzipien angegeben.

Der höhere Wollpreis der veredelten und

ni znajdującéj się w należytym stanie:

Skop na 1. szefel 8. miarek żyta; owca na 1. szefel żyta:

8. podczas lata lub jesieni wybrakowane owce, przeznaczone na sprzedaż, na sztukę 8. miarek żyta;

9. Świnia do przychowku na 3 szefle do 3 szefli 8 miarek żyta.

Rozumieć się tu ma tylko bydło zwyczajnéj rasy, jakie przy niżéj oznaczonéj paszy utrzymane być może. Lepszy gatunek bydła niewchodzi w rachubę przy sporządzaniu taxy.

§. 7.

Dochód z wełny, o ile obfitość i pożywność trawy dozwala utrzymywania owiec, szczególnie przy dobréj ich tuszy i nabitości wełny, oblicza się na pieniądze, na 100 sztuk włącznie jarlaków, z wyłączeniem jednak jagniąt, na 65. do 80. szefli żyta; żyto zaś w przecięciu cen wszystkich miast targowych w §. 4tym. przyjętych, podług frakcji 14 letniéj w §. 6. zasad ogólnych szacowania przepisanéj, jednakowoż bez podwyższenia z powodu bliskości miast targowych i bez obliczenia potrąceń tamże wymienionych.

Koszta wywozu wełny na targ nie potrącają się.

Dochód z przedaży skopów pełnozębych i macior starych rachuje się według cen oznaczonych w poprzednim §. z potrąceniem sztuk na własną potrzebę gospodarską zabitych.

Sposob obliczenia ilości owiec na przedaż podany jest w właściwém miejscu §. 59. szczegółowych zasad szacowania. Cena wyższa wełny z poprawnych i cienko wełnitych owiec będąc wypływem szczególnego przemysłu

hochfeinen Heerden, wird als Gegenstand besonderer Industrie und Kapital-Aufwandes niemals berücksichtiget.

§. 8.

Ein Garniec Butter oder 8 Pfund werden 1 Scheffel, das Pfund 2 Metzen Roggen,
Eine Gans 4. Metzen
Ein Kapaun 2 „
Eine Mandel Hühnereier 1 Metze Roggen gleich berechnet.

§. 9.

Preis-Bestimmungen von Wirthschaftsgeräthen.

1. Ein beschlagener Wagen mit allem Zubehör 20 bis 30 Scheffel Roggen;
2. Ein unbeschlagener nebst Zubehör 10 bis 12 Scheffel Roggen;

Das Minimum und Maximum wird durch die Stärke der Pferde bestimmt;

3. ein Pflug mit allem Zubehör 4 bis 6 Scheffel Roggen;
4. ein Haaken 1 Scheffel Roggen;
5. ein Paar hölzerne Eggen 10 Metzen Roggen.

Wo in den gutsherrlichen Waldungen Nutzholz vorhanden ist, tritt bei 1. um 25 Prozent und bei 2 bis 5 um 33⅓ Prozent eine Ermäßigung des Preises ein;

6. eine eiserne Egge 2 bis 3 Scheffel Roggen;
7. Sielen, Leinen, Zäume, für einen Zug von 4. Pferden 4 bis 6 Scheffel Roggen;
8. Der Zubehör zu einem Gespann von 4 Pferden an Gurten, Decken, Striegeln, Schneideladen u. s. w. 4 bis 6 Scheffel Roggen;

§. 10.

Die Preise des auf dem Gute nöthigen

i nakładu kapitalowego niewchodzi nigdy w rachubę.

§. 8.

Garniec masła czyli 8 funtów oblicza się zarówno jednemu szeflowi żyta, funt masła 2. miarkom żyta, gęś 4. miarkom żyta, kapłon 2 miarkom żyta, mędel jaj kurzych 1. miarce żyta.

§. 9.

Ceny porządków gospodarskich.

1. wóz kowany z wszelkim porządkiem 20 do 30 szefli żyta.
2. wóz bosy z przynależytościami 10. do 12 szefli żyta.

Minimum i maximum oznacza się w miarę siły koni;

3. pług z wszelkim porządkiem 4. do 6. szefli żyta;
4. radło 1. szefel żyta;
5. para drewnianych bron 10. miarek żyta.

Gdzie w borach dominialnych znajduje się drzewo porządkowe, tam zniża się cena przy 1. o 25. procent, przy 2 do 5. o 33⅓ procent;

6. żelazna brona 2. do 3. szefli żyta;
7. śle, lejce i uzdy na zaprząg czterokonny, 4. do 6. szefli żyta;
8. inne porządki na zaprzęg czterokonny, jako to popręgi, dery, grzebielce lady i t. d. 4. do 6 szefli żyta.

§. 10.

Ceny drzewa dla dóbr potrzebnego,

Holzes werden nach dem Durchschnittspreise der letzten 6 Jahre der nächsten Marktstadt, oder der den Bedarf liefernden Forst berechnet. Ob die Preise der Marktstadt, oder der Forst zum Grunde zu legen sind, darüber wird die Oertlichkeit entscheiden. Die Wahl hierüber steht den Schätzungs-Kommissarien zu, welche jedoch die Motive, die sie bei der getroffenen Wahl geleitet haben, in jedem einzelnen Falle genau anzugeben verpflichtet sind.

Wenn der Preis einer Marktstadt, oder Forst zum Grunde gelegt wird, welche über 2 Meilen von dem Gute entfernt ist, so kommen die Kosten der Anfuhr des Holzes mit 20 Prozent in Zugang.

Kommt es aber auf die Preisbstimmung von Holz an, welches von dem Gute verkauft wird, so wird solche nach dem sechsjährigen Durchschnitt derjenigen Preise, welche in der eigenen Forst Statt gefunden haben, jedoch mit $\frac{1}{6}$ Abzug, festgesetzt. Ist ein sechsjähriger Durchschnitt nicht zu ermitteln, so tritt an dessen Stelle das wohlfeilste von den bekannten Jahren, ebenfalls mit $\frac{1}{6}$ Abzug.

§. 11.

Als Debit der Lohn- und Krüge wird nur der in den letzten 6 Jahren durchschnittlich in der Wirklichkeit stattgefundene, wobei jedoch nie hinter das Jahr 1834 zurück gegangen werden darf, zum Anschlage gebracht und für eine jede Tonne Bier von 100 Quart Preußisch der dritte Theil eines Scheffels Roggen u. für eine jede Tonne Branntwein à 120 Quart zu 45 Prozent Alkohol nach Tralles $1\frac{1}{2}$ Schffl. Roggen berechnet.

obliczają się według cen z przecięcia ostatnich sześciu lat najbliższego miasta targowego lub też boru drzewo dostarczającego.

Czyli ceny miasta targowego lub boru za zasadę przyjęte być mają, zawisło od stosunków miejscowych. Wybór cen służy kommissarzom taxacyjnym, którzy jednak obowiązani są w każdym pojedyńczym przypadku wyłuszczyć powody wyboru. Jeżeli cena miasta targowego lub też boru nad dwie mile od włości odległego przyjętą zostaje za zasadę, natenczas dolicza się na koszta zwózki drzewa 20 od sta.

Jeżeli zaś idzie o ustanowienie ceny drzewa przez dominium przedawanego, natenczas przyjmują się te ceny z przecięcia sześcioletniego, które we własnym boru miejsce miały, z potrąceniem jednak $\frac{1}{6}$. Jeżeli cen z przecięcia sześcioletniego wyśledzić niemożna, natenczas w miejsce to przyjmuje się z wiadomych lat, rok najtańszy, również z odtrąceniem $\frac{1}{6}$.

§. 11.

Dochód z propinacyji przyjęty być ma tylko według rzeczywistéj ilości trunków wyszynkowanych w gościńcach kontraktowych i przymusowych w przecięciu 6 lat, przyczem jednak nigdy po za rok 1834. iść nie można, rachując za jednę beczkę piwa trzymającą 100. kwart pruskich, trzecią część szefla żyta, i za jednę beczkę wódki ze 120 kwart, a 45 procent alkoholu podług Trallesa, $1\frac{1}{2}$ szefli żyta czystego zysku.

II. Anschlagssätze für landwirthschaftliche Arbeiten und Löhnungen der Arbeiter.

§. 12.

Im Allgemeinen gilt der Grundsatz, daß die Tagewerke der Handarbeiter so angenommen werden, wie es von rüstigen Leuten gefordert werden kann, also ohne Rücksicht auf schlechte Gewohnheiten und Wirthschafts-Einrichtungen.

Das nämliche Prinzip findet auch Anwendung auf die Gespannarbeiten unter Voraussetzung desjenigen Schlages von Arbeitsvieh, welches jeden Orts gehalten wird, übrigens unter Voraussetzung wirthschaftlich richtiger Pflege und Anstrengung. Bei den weiterhin angegebenen Sätzen von der Arbeit des Zugviehes ist die in diesen Spezial-Tar-Grundsätzen angegebene Fütterung und ein derselben entsprechender Schlag von Vieh vorausgesetzt.

§. 13.

Auf die Führung des Pfluges wird nur ein Knecht oder ein Tagelöhner gerechnet.

§. 14.

Ein weiblicher Arbeiter ladet in den langen Tagen des Juni 7 und in den kurzen um Michaeli 5 bis 6 Fuder Dünger, jedes zu 1000 bis 1500 Pfund gerechnet.

Sie breitet im Tage den Dünger auf 1½ bis 2 Morgen und eine Mannsperson auf 2 bis 2½ Morgen.

§. 15.

Das Absäen von 15 bis 20 Morgen mit Getreide macht ein Tagewerk.

II. Obrachowanie robot gospodarskich i zapłaty robotników.

§. 12.

Powszechną jest zasadą przyjmować prace dzienne rękzniaków tak, ile takowe od ludzi silnych wymagane być mogą, bez względu przeto na złe zwyczaje i urządzenia gospodarskie.

Taż sama zasada odnosi się i do robot zaprzężnych, przypuszczając rasę bydła roboczego, w każdém miejscu utrzymywanego, jakoteż przynależne gospodarskie jego pielęgowanie i użycie. Poniżéj wymienione szczegółowo roboty bydła pociągowego przystósowane są do paszy w niniejszych szczególnych zasadach przyjętéj i do odpowiedniéj tejże rasy bydła.

§. 13.

Do prowadzenia pługa rachuje się tylko jeden parobek lub rękznik.

§. 14.

Robotnica nakłada w długich dniach Czerwca 7., a w krótkich dniach około S. Michała 5 do 6 fur mierzwy, rachując każdą furę po 1,000 do 1,500, funtów. Robotnica rozrzuca na dzień mierzwę na 1½ do 2 morgów, robotnik zaś na 2 do 2½ morgów.

§. 15.

Obsianie 15. do 20 morgów zbożem rachuje się za dzienny wydział roboty.

§. 16.

Ein männlicher Arbeiter schneidet, bindet und setzt auf im Tage ¾ bis 1 Morgen Winterung, ein weiblicher ½ bis ¾ Morgen. Sommerung ersterer 1¼, letzterer ¾ bis 1 Morgen. Gemähet werden im Tage 1½ bis 2 Morgen Wintergetreide, 3 Morgen Sommergetreide, 1 bis 1½ Morgen Erbsen. Zum Harken, Binden und Aufsetzen des Getreides sind in der Winterernte auf 2 Mäher 3 und in der Sommerernte auf 4 Mäher 5 weibliche Arbeiter zu berechnen.

§. 17.

Beim Einfahren des Getreides mit einem stehenden Wagen sind mit ausschluß des Fuhrmanns zwei Personen und zwar ein männlicher und ein weiblicher Arbeiter nöthig. Wo zwei Gespanne fahren, werden ein männlicher und drei weibliche gebraucht. Wo nicht mit einem stehenden Wagen gefahren wird, kann der Fuhrmann die Garben zulangen und es ist außer ihm nur noch ein Lader nöthig. Sind mehrere Wagen, welche einfahren, so fördert ein Nachharker für 2 bis 3 Wagen die Arbeit.

§. 18.

Zum Abladen und Bausen in der Scheune sind beim Wechselwagen nur ein Abladen und ein Tasser erforderlich, außerdem werden aber auf jede 10 Fuß Taßlänge zwei weibliche Arbeiter gebraucht.

§. 19.

In der Heuerndte ist zum Einfahren das §. §. 17 und 18 benannte Personal nöthig. Bei der Werbung der Wiesen mäht ein Mann im Tage 1½ bis 2 Morgen. Zum Trocknen und Zusammenbringen werden an Orten, wo das Gras auf dem Schwade

§. 16.

Robotnik żnie, wiąże i ustawia snopy na dzień ¾ do 1 morgi oziminy, robotnica ½ do ¾ morgi. Jarzyny pierwszy 1¼, ostatnia ¾ do 1 morgi. Na dzień, kosi się 1½ do 2 mórg zboża zimowego, 3. morgi zboża jarego, 1. do 1½ morgi grochu. Do grabienia, wiązania i ustawiania zboża, rachować należy podczas wielkich żniw na dwoch kośników trzy robotnice, a podczas małych żniw na 4. kośnikow 5. robotnic.

§. 17.

Przy zwożeniu zboża wozem przemiennym z wyłączeniem fornala są dwie osoby potrzebne i to: jeden robotnik i jedna robotnica. Gdzie podwojne zaprzęgi wożą, rachuje się jeden robotnik i trzy robotnice. Gdzie się przemiennym wozem nie zwozi, może woźnica podawać snopy i prócz niego potrzebny jest tylko jeden nakładacz. Jeżeli kilku wozami zboże się zwozi, wystarcza jeden pograbiacz na 2 do 3 wozów.

§. 18.

Do zrzucania zboża i układania w stodole potrzebny jest przy wozach przemiennych jeden składacz i jeden warsztowy, prócz tego zaś na każde 10 stóp długości warszty dwie robotnice.

§. 19.

Podczas zbioru siana potrzebni są do zwózki ludzie wymienieni w §. §. 17 i 18. Do koszenia łąk przyjmuje się na jednego robotnika na dzień 1½ do 2 morgów. Do suszenia i grabienia siana rachuje się tam, gdzie trawa na

trocknet, nicht gestreut und nicht in kleine Haufen gebracht wird, auf jeden Mäher 1½ weiblicher Arbeiter gerechnet. Wo dagegen das Heu nicht auf dem Schwade getrocknet, sondern gestreuet und in Haufen gebracht wird, sind auf jeden Mäher zwei weibliche Arbeiter anzusetzen.

§. 20.

Das Schneiden von 36 Scheffel Hechsel macht ein Tagewerk. Das Füttern von 40 bis 50 Häuptern Vieh macht gleichfalls ein Tagewerk.

§. 21.

Eine Frauensperson scheert im Tage 20 Schafe. Zum Zutragen wird auf 500 Stück eine Mannsperson erfordert, und zum Zutragen bei dem Waschen auf 200 Stück gleichfalls eine. Wenn das Waschen nicht durch die Schwemme geschieht, entscheidet die Gewohnheit eines jeden Orts, wie viel Schafe durch eine Weibsperson gewaschen werden.

§. 22.

Zur Bestreitung sämmtlicher Gartenarbeiten des Jahres wird auf den Morgen Gartenland die Arbeit von 10 Personen, halb Männern halb Frauen, gerechnet.

§. 23.

Zu den Nebenarbeiten auf jede zu sommernde 10 Morgen Acker und jede 10 Morgen Wiesen, ein halber männlicher und ein halber weiblicher Arbeitstag.

§. 24.

Die Zahl der anzusetzenden Arbeitsfamilien auf einem Gute Behufs Bestimmung der zu Unterbringung für die Dienst-Familien und Knechte erforderlichen Wohnungen wird also ermittelt:

pokosach schnie i nie bywa rozrzucaną i w małe kupki zgrabianą, na każdego kośnika 1½ robotnicy. Gdzie zaś siano na pokosach nie uschnie, tylko rozrzucane i w małe kupki zgrabione być musi, rachuje się na każdego kośnika dwie robotnice.

§. 20.

Urznięcie 36 szefli sieczki stanowi robotę dzienną. Paszenie 40 do 50 sztuk bydła stanowi również jeden dzień roboty.

§. 21.

Jedna kobieta strzyże na dzień 20 owiec; do podawania potrzeba na 500 owiec jednego mężczyzny, a do podawania przy praniu na 200 sztuk także jednego. Jeżeli pranie nie odbywa się pławieniem, natenczas rozstrzyga zwyczaj każdego miejsca, ile owiec jedna kobieta pierze.

§. 22.

Do uskutecznienia wszystkich robot ogrodowych w roku rachuje się na morgę ogrodu 10. robotników, połowę mężczyzn, połowę kobiet.

§. 23.

Na poboczne roboty rachuje się na każde 10 mórg jarzyny i na każde 10 mórg łąk pół dnia roboty męskiéj i pół dnia roboty kobiecéj.

§. 24.

Liczby osadzić się mających we wsi robotników należy, w celu oznaczenia mieszkań potrzebnych do pomieszczenia familij roboczych i parobków, dochodzić w ten sposób:

Man rechnet sämmtliche in der Getreide- und Heuerndte vorfallenden Arbeiten zusammen und nimmt an, daß sie in den beiden Monaten Juli und August angefangen und beendigt werden müssen. Hiervon wird diejenige Quantität von Arbeit abgezogen, welche hiervon durch das wirthschaftlich gehaltene Gesinde mit Einschluß der von den Weibern der Dienstknechte zu leistenden Dienste bestritten werden kann. Dann werden die Tage summirt, welche ein Komornik oder eine Komornica in diesen beiden Monaten landüblich zu arbeiten haben, und dividirt in die Zahl der für dieselben nach Abzug der Gesindearbeit übrig bleibenden Erndtetage. Das Produkt ist die Zahl der erforderlichen Familien.

§. 25.

Ein Wechselgespann, welches bei der Taxe stets angenommen wird, pflügt täglich im Durschnitt nach der Schwierigkeit der Arbeit 2 bis 3 Morgen. Ob das Angespann 2- oder 3 spännig zu rechnen ist, bleibt der Ansicht der Schätzungs-Kommissarien überlassen.

Beim Haken wird die Hälfte mehr gefördert. Auf 2 Morgen Pflügen werden daher 3 Morgen Haken gerechnet. Auf 12 Ochsen ist ein Reserve-Ochse anzusetzen.

§. 26.

Pflugtage werden im Jahre 160 bis 170 gerechnet. Mit dieser Zahl in die Zahl der ermittelten Pflugtage dividirt, weiset die Zahl der zu haltenden Pflüge nach, und diese mit der Zahl der zu jedem Pfuge gehaltenen Ochsen multiplicirt, die Zahl der erforderlichen Ochsen, denen die Reserve zugerechnet wird. Die Zahl der erforderlichen Pflüge ergiebt sich auch, wenn die zur Unterbringung der Wintersaat nöthigen Pflugtage mit 24 dividirt werden.

Zliczają się wszystkie roboty, przypadające podczas żniwa zbożowego i zbioru siana, i przyjmuje się, iż takowe w miesiącach Lipcu i Sierpniu zaczęte i ukończone być muszą. Od tych odciąga się ta ilość roboty, która przez utrzymywaną w gospodarstwie czeladź i przez żony parobków opędzoną być może. Potem summują się dnie, które komornik lub komornica w tych dwóch miesiącach podług zwyczaju krajowego odrabiać winni, i dzieli się przez nie liczba dni żniwnych, które po odciągnieniu roboty czeladzi, jeszcze pozostały. Wypadek wskazuje potrzebną ilość robotników.

§. 25.

Pług przeprzężny, który przy taxie zawsze przyiętym zostaje, wyoruje dziennie w przecięciu, wedle trudności roboty, 2 do 3 mórg; czy zaś zaprząg do pługa na parę lub trzy woły rachowanym być ma, pozostawia się rozstrzygnieniu kommissarzy taxacyjnych. Przy radleniu robi się połowa więcéj. Na dwie morgi orki rachują się tedy trzy morgi radlanki. Na 12 wołów rachuje się 1 wół w odwodzie.

§. 26.

Dni orki rachuje się w roku 160 — 170 na pług. Liczbą tą dzieląc liczbę wykrytych dni orki, wykazuje się liczba utrzymywać się mających pługów, a tą mnożąc liczbę utrzymywanych do każdego pługa wołów wykazuje się liczba potrzebnych wołów, do których przyłącza się wół w odwodzie będący. Liczba potrzebnych pługów wykazuje się także, dzieląc do zaorania oziminy potrzebne dni płużne przez 24.

§. 27.

Ein Gespann von 4 Pferden fährt:

a) in der Erndte 1500 bis 2000 Pfund oder 8 bis 10 Mandeln;
b) eben so viel Dünger;
c) 16 bis 20 Centner Heu;
d) 100 Scheffel Getreide zur Saat im Tage;
e) 20 Scheffel Erbsen, 20 Scheffel Weizen, 20 Scheffel Roggen und 20 Scheffel Sommergetreide zum Verkauf in die Marktstädte, wobei 4 bis 5 Meilen eine Tagereise ausmachen:
f) in einem Tage in der Erndte mit einem Wagen nach Entlegenheit der Felder 6 bis 8 Fuder, mit einem stehenden Wagen 10 bis 15 Fuder;
g) Dünger eben so viel Fuder;
h) Heu mit einem einzelnen Wagen 4 bis 5, mit einem stehenden 6 bis 7 Fuder, und
i) egget 8 bis 12 Morgen. —
k) nach dem Umfange der Wirthschaft werden jährlich 30 bis 50 kleine Wirthschaftsfuhren, jede zu einem Tage, gerechnet;
l) nach Entfernung des Waldes und der Wege ½ bis 1 Klafter Brennholz geladen und
m) zur Förderung von 15 Scheffel Mahlwerk auf einer Roßmühle, 4 Pferde und 1 Knecht berechnet.

Eine Bespannung mit 2 Pferden leistet ⅗ der Arbeit, einer mit 4 Pferden und eine Bespannung mit 3 Pferden mit geringen Ausnahmen so viel als eine mit 4.

§. 28.

Um den Bedarf an Pferden zu ermitteln, werden sämmtliche im Sommer bis zu beendigter Wintersaatzeit vorfallende Pferdearbeiten zusammengezählt, und in diese Zahl

§ 27.

Zaprzag czterokonny zwozi:

a) w żniwa 1,500 do 2,000 funtów, czyli 8 do 10 mędeli;
b) tyleż mierzwy;
c) 16 do 20 cetnarów siana;
d) 100 szefli zboża do siewu na dzień;
e) 20 szefli grochu, 20 szefli pszenicy, 20 szefli żyta i 20 szefli jarzyny na przedaż do miast targowych, przyczem 4 do 5 mil stanowią jazdę jednego dnia;
f) w jednym dniu w żniwa jednym wozem, w miarę odległości pól, 6 do 8 fur, a wozem na przemian 10 do 15 fur;
g) mierzwy podobnież tyle fur;
h) siana pojedyńczym wozem 4 do 5, wozem przemiennym 6 do 7. fur;
i) bronuje 8 do 12 mórg;
k) w miarę wielkości gospodarstwa, rachuje się rocznie 30 do 50 małych fur gospodarskich, każda za jeden dzień;
l) w miarę odległości boru i dróg, nakłada się pól do jednego sążnia drzewa opałowego;
m) na zmelenie 15 szefli w młynie konnym rachują się 4 konie i jeden parobek.

Zaprzęgiem parokonnym odbywa się ⅗ roboty zaprzęgu czterokonnego, a zaprzęgiem 3 konnym z małemi wyjątkami, tyle co zaprzęgiem czterokonnym.

§. 28.

Wcelu wyśledzenia potrzebnéj liczby koni, zliczają się wszystkie w lecie aż do ukończenia siewu ozimnego przypadające roboty konne, i dzieli

mit 100 bis 105 dividirt, die herauskommende Zahl zeigt die Gespanne und diese mit 4 multiplicirt, die Zahl der Pferde an, bei welchen auf 12 das 13te als Reserve hinzugerechnet wird

§. 29.

Für das Zugvieh werden der Regel nach wöchentlich 5 Tage, für die dringenden Arbeitsperioden aber 5½ Tage, an Arbeitstagen des Gesindes immer 5½ Tage berechnet.

§. 30.

Der Geldlohn eines Knechtes wird mit Einschluß der Miethsgeldes zu 12 bis 18 Scheffel Roggen, der Tagelohn eines männlichen Arbeiters im Durchschnitt zu 2 Metzen und der eines weiblichen Arbeiters zu 1½ Metze Roggen angesetzt.

§. 31.

Ein fertiger Schafpelz, wie ihn die Hirten, Strußen Voigte u. s. w. an manchen Orten als Theil des Lohns bekommen, ist 2 Scheffel Roggen, das Spinnlohn für 1 Stück Garn, dessen Faden 19,200 Ellen lang ist, 3⅕ Metzen Roggen gleich.

III. Klassifikation und Ertrags-Berechnung der Grundstücke.

§. 32.

Rücksichtlich der in den verschiedenen Distrikten vorkommenden Ackerbodenarten, gilt für jetzt nur Eine Klassifikation für das ganze Großherzogthum Posen. Es werden 7 Hauptklassen angenommen, deren leicht auszumittelnde Kennzeichen folgende sind.

się ta liczba przez 100 do 105. Wypadająca liczba wykazuje zaprzęgi, a te mnożąc przez 4, wykazuje się liczba koni, do których na 12 przydaje się 13sty w odwodzie.

§. 29.

Na bydło pociągowe rachuje się pospolicie na tydzień 5 dni, w czasie zaś naglejszéj roboty 5½ dnia, dni zaś roboczych liczy się na czeladź zawsze 5½ dnia.

§. 30.

Zasługi parobka wraz z zadatkiem, rachują się na 12 do 18 szefli żyta; płaca dzienna robotnika w średnicę na 2 miarki, a robotnicy na, ½ miarki żyta.

§. 31.

Gotowy kożuch, który pastuchy stróże, włodarze, i t. d. w niektórych miejscach, jako część zasług dostają, wyrównywa 2 szeflom żyta, a zapłata za sztukę przędzy, któréj nić jest 19,200 łokci długą, 3⅕ miarkom żyta.

III. Klassyfikacya gruntów i obrachowanie dochodów z tychże.

§. 32.

Co do gatunków roli, exystujących w rozmaitych obwodach, ma odtąd ważność dla całego Wielkiego Xięstwa Poznańskiego tylko jedna klassyfikacya, przyjmująca 7 klass głównych, których łatwe do wyśledzenia znamiona są następujące:

§. 33.

Die erste Klasse bildet
Der Thonboden

In diesen gehört der, welche 40 bis 60 Prozent Sand, und 60 bis 40 Prozent abschwemmbare Erde und unter der letztern so viel fetten Thon enthält, daß er im feuchten Zustande schlüpfrig an Pflug und Egge anklebend, fettartig anzurühren ist, beim Druck sich verballt und in trockenem Zustande rissig wird, beim Zerbrechen in den abfallenden Stücken Würfeln bildet und wenn er feucht ist, gewöhnlich eine schwarze oder schwarzen nahe kommende dunkelbraune Farbe hat. Er trägt in der ersten und dritten Tracht Weizen, jedoch in der letzten sicherer Roggen, in der zweiten und vierten Gerste und in der folgenden Roggen und Hafer.

§. 34.

Der gute Lehmboden macht die zweite Klasse. Er enthält 60 bis 65 Prozent Sand und 40 bis 35 Prozent abschwemmbare Erde und unter dieser so viel Thon, daß er im trockenen Zustande hart wird und beim Bruche nicht in Pulver zerfällt, sondern sich körnig zeigt. Anzunehmen sind in der ersten Tracht Weizen und Roggen, in der zweiten Gerste, in der dritten Roggen, in der vierten Gerste oder Hafer und in den folgenden Roggen und Hafer.

§. 35.

Der sandige Lehmboden bildet die dritte Klasse. Er enthält 65 bis 75 Prozent Sand, und 35 bis 25 Prozent abschwemmbare Erde, und unter letzterer so viel Thon, daß er bei lange anhaltender Sommerdürre schwer zu beackern ist.

§. 33.

Pierwszą klassę stanowi
grunt gliniasty mocny.

Do téj klassy należy grunt, zawierający 40 do 60 procentów piasku (krzemionki) i 60 do 40 procentów ziemi rodzajnéj, a w tejże tyle tłustéj glinki, iż w stanie wilgotnym lipkowato przylega do pługa i brony, w dotknięciu jest tłusty, przy ściśnieniu się kurczy (objętość swoją zmniejsza), a w stanie suchym pęka się (rozpada), łamany kruszy się w kostki, w stanie wilgotnym zazwyczaj ma czarny lub do czarnego zbliżający się kolor ciemnobrunatny. Na świeżym i trzyletnim pognoju wydaje pszenicę, wszakże na trzyletnim pewniejsze jest żyto, w drugim i czwartym roku wydaje jęczmień a w następnych latach żyto i owies.

§. 34.

Dobry grunt gliniasty (grunt rędzinny) stanowi drugą klassę. Zawiera 60 do 65 procentów piasku (krzemionki) i 40 do 35 procentów ziemi rodzajnéj, a w tejże tyle glinki, iż w suchym stanie twardnie, łamany nierozsypuje się w proszek, lecz okazuje się ziarnitym. W pierwszym nawozie rodzi pszenicę i żyto, w drugim jęczmień, w trzecim żyto, w czwartym jęczmień lub owies, a w następnych żyto i owies.

§. 35.

Piaszczysty grunt gliniasty (rędzina piaszczysta) stanowi trzecią klassę. Zawiera 65 do 75 procentów piasku (krzemionki) i 35 do 25 procentów ziemi rodzajnéj, a w téj tyle glinki, iż w razie przydłuższej posuchy trudny jest do uprawiania.

Er ist noch gebunden, und bildet kleine Klöße, welche bei einem nicht starken Druck der Hand in kleine Körner und Pulver zerfallen.

Er trägt bei einer niedrigen Lage und starker Düngung noch Weizen, bei einer trockenen Lage aber in allen Wintertrachten Roggen, in den Sommertrachten der zweiten Gerste, und in den übrigen Hafer. Wenn er Dünger hat, spricht er der Gerste mehr an, als dem Hafer.

§. 36.

Der lehmartige Sandboden, welcher die vierte Klasse macht, unterscheidet sich von dem vorigen durch einen stärkern Sandgehalt. Er enthält dessen 75 bis 85 Prozent und 25 bis 15 Prozent abschwemmbare Erde.

Er trägt nur Roggen und Hafer; wenn die Gerste auf ihm gedeihen soll, so muß ungewöhnlich stark gedüngt und der Sommer nicht trocken sein, bei einer neun- und mehrjährigen Düngung ist es vortheilhafter, für die letzten Sommertrachten Buchweizen zu wählen, oder denselben ruhen zu lassen und als Schafweide zu nutzen.

Wenn dieser Boden niedrig liegt und durch Nässe zu Zeiten leidet, gedeiht der Roggen weniger an Körnern, dagegen der Hafer besser. Die festzustellenden Erträge werden daher gegen die des trocknen Bodens in Roggen etwas niedriger und im Hafer etwas höher gestellt, in der ersten Tracht um 8 Metzen Roggen Erniedrigung, und in der zweiten um 1 Scheffel Hafer Erhöhung und in den folgenden Trachten nach diesem Verhältnisse.

§. 37.

Der Sandboden schlechthin macht die

Grunt ten jest jeszcze ścisły i tworzy małe bryły, które ręką lekko naciśnięte rozpadają się w drobne ziarnka i proszek.

Leżąc nisko i dobrze pognojony jeszcze wydaje pszenicę, w położeniu zaś suchém na wszystkich pognojach zimowych rodzi żyto, na drugim w gnoju latowym jęczmień, na następnych owies. Wymierzwiony bardziéj sprzyja uprawie jęczmienia aniżeli owsa.

§. 36.

Grunt gliniasto-piaszczysty, (rędzino-piaszczysty) stanowiący czwartą klassę, różni się od poprzedzającego przemagającą częścią piasku (krzemionki), którego zawiera 75 do 85 procentów, a 25 do 15 procentów ziemi rodzajnéj.

Wydaje tylko żyto i owies. Udanie się na nim jęczmienia zależy od tęgiego wymierzwienia i nie zbyt suchego lata. W razie dziewięcio- i więcéjletniego pognoju korzystniej jest w ostatnich latach siać tatarkę lub zupełnie grunt zostawić ugorem i używać go na pastwisko dla owiec.

Gdy grunt ten nisko leży i czasami od mokrości cierpi, żyto w ziarnie mniéj jest plenne, natomiast owies na nim lepiéj się udaje. Przeto ustanowić się mający przychód z tegoż w porównaniu z suchym gruntem co do żyta cokolwiek niżéj, co zaś do owsa cokolwiek wyżéj się oblicza, w pierwszym sprzęcie niżéj o 8 miarek żyta, w drugim wyżéj o 1 szefel owsa, a w następnych sprzętach według tegoż stosunku.

§. 37.

Grunt wskroś piaszczysty,

fünfte Klasse. Er wird erkannt an dem auf ihm wachsenden Bocksbart (Topp: Kozia broda). Man theilt ihn in drei sechs- und neunjährigen Boden und versteht darunter denjenigen, der alle 3, 6, oder 9 Jahre ohne Düngung nur einmal Roggen und nicht Hafer trägt. Er hat 85 bis 94 Prozent Sand und 15 bis 6 Prozent abschwemmbare Erde. Der sechs- bis 9jährige Roggenboden ist der Beackerung nicht werth, er wird nützlicher als Schafweide benutzt. Wo starker Wiesenwachs und wenig oder gar kein besserer Boden ist, kann der drei- auch sechsjährige Boden zu einem guten Ertrage von Roggen und Sommergetreide gebracht werden.

Diese Fälle werden bei Aufnahme der Taxen besonders behandelt.

§. 38.

In dem Großherzogthum Posen kommt häufig ein Boden vor, dessen Ackerkrume aus sandigem Lehm, oder lehmartigem Sande, oder moorigtem lehmartigen Sande besteht, unter welchem aber 6 bis 12 Zoll ein weißer Mergelkalk liegt, welcher sich der Ackerkrume theils mitgetheilt hat, theils durch die ihm beiwohnenden Eigenschaften sie hitzig macht. Selten geräth darauf der Roggen, öfterer noch der Hafer. Er wird unter dem Namen Kalkboden die sechste Klasse ausmachen.

§. 39.

Der Moderboden macht die siebente Klasse, und kommt äußerst selten vor; er wird dieserhalb als Ausnahme behandelt, und die nach der Verschiedenheit desselben, und der übrigen auf dem Gute vorhandenen Verhältnisse anzunehmenden Erträge werden besonders justificirt.

stanowiący piątą klassę, poznaje się po rosnącéj na nim koziéj brodzie. Dzieli się na trzy — sześcio - i dziewięcioletni i rozumie się przezeń grunt, który bez pognoju co 3, 6, lub 9 lat tylko raz wydaje żyto, nie zaś owies. Zawiera 85 do 94 procentów piasku i 15 do 6 procentów ziemi rodzajnéj. Grunt wydający co 6 do 9 lat żyto niewart uprawy, i jest przydatniejszym na pastwisko dla owiec. Gdzie dużo jest łąk, a mało lub wcale niema lepszego gruntu, może 3 i 6 lat odłogiem leżący grunt być doprowadzony do wydania dobrego sprzętu żyta i iarzyn.

Pod względem tych przypadków oddzielnie się przy sporządzaniu tax postępuje.

§. 38.

W Wielkiém Xięstwie Poznańskiem często znachodzi się grunt, którego skorupa (powierzchnia) składa się z piaszczystéj gliny lub gliniastego, albo z czarno-gliniastego piasku, pod którym jednak na 6 do 12 cali leży pókład wapna marglowatego, które się w części udzieliło skorupie, częścią zaś takową przez swe własności rozpala. Rzadko kiedy udaje się na takim gruncie żyto, częściéj jeszcze owies. Stanowi on szóstą klassę pod nazwą grunt wapnisty.

§. 39.

Czarnoziem łąkowy (grunt prochniczy) stanowiący siodmą klassę, strudna się trafia. Uważa się przeto jako wyjątek, a przychody, przyjętemi być mające według rozmaitości tegoż i innych stosunków gospodarskich włości, powinny być oddzielnie usprawiedliwione.

§. 40.

Die Erträge vorstehender Bodenarten werden stärker oder schwächer angenommen, je nachdem der Boden öfterer oder seltener Dünger bekommt, nicht nur in den auf frische Düngung folgenden Trachten, sondern auch auf frischen Dünger selbst. Die Unterlage, die ebene oder bergige Lage, der stärkere oder schwächere Abhang gegen die verschiedenen Himmelsgegenden, die Nähe größerer Waldungen und Gewässer bedingen die Annahme des Maximums oder Minimums der Erträge. Beim Zusammentreffen vieler nachtheiliger, auf die Fruchtbarkeit wirkender Umstände können die Erträge unter die angenommenen Normal-Erträge heruntergesetzt werden.

§. 41.

Die für eine jede Klasse nach der Verschiedenheit des Düngungs-Zustandes anzunehmenden Erträge und Aussaaten sind die hier folgenden; sie setzen reine Brache voraus:

I. Auf Thonboden, welcher 40 bis 60 Prozent Sand und unter der abschwemmbaren Erde von 60 bis 40 Prozent, eine gehörige von festem Thon enthält, werden vom Morgen gerechnet:

1) bei dreijähriger Düngung, als

	Maximum.		Minimum.	
	Scheffl.	Mtz.	Scheffl.	Mtz.
Weizen . . .	9	„	7	15
Gerste . . .	9	„	7	15

2) bei sechsjähriger Düngung:

Weizen in der 1ten Tracht	8	„	7	„
Roggen 3ten	„ 6	13	5	15
Gerste 2ten	„ 8	„	7	„
dto 4ten	„ 6	6	5	9

§. 40.

Przychod z poprzedzających gatunków roli w miarę częstszego lub rzadszego jej mierzwienia, przyjmuje się większy lub mniejszy nietylko co do zbiorów, zyskiwanych po świeżym nawozie, lecz także co do zbioru, osiągniętego bezpośrednio po świeżym pognoju. Spodnia warstwa, położenie poziome lub wzgórzyste, większa lub mniejsza pochyłość ku rozmaitym stropom niebios, bliskość większych lasów i wód, stanowią warunki przyjmowania najwyższych lub najniższych stopni przychodu. Przy zbiegu wielu szkodliwych, na urodzajność wpływających okoliczności mogą zbiory być stanowionemi niżéj przyjętych zbiorów normalnych.

§. 41.

Według rozmaitości stanu umierzwienia do każdéj klassy przyjętym być mający plon i zasiew jest, przypuszczając czysty ugor, następujący:

I. Na gruncie glinę garncarską zawierającym 40 do 60 procentów piasku, a w 60 do 40 procentach ziemi rodzajnéj dostateczną ilość tłustéj glinki, liczy się na morgę:

1) przy trzyletnim pognoju:

	najwięcéj.		najmniéj.	
	szefl.	mace.	szefl.	mace.
pszenicy . . .	9	„	7	15
jęczmienia . .	9	„	7	15

2) przy sześcioletnim pognoju:

pszenica w sprzęcie 1szym	8	„	7	„
żyto . 3m	6	13	5	15
jęczmień 2m	8	„	7	„
dto 4m	6	6	5	9

3) bei neunjähriger Düngung:

	Schffl.	Mtz.	Schffl.	Mtz.
Weizen in der 1ten Tracht	7	„	6	3
Roggen 3ten	„ 5	15	5	3
dto 5ten	„ 4	14	4	4
Gerste 2ten	„ 7	„	6	2
dto 4ten	„ 5	10	4	15
Hafer 6ten	„ 6	10	5	13

4) bei zwölfjähriger Düngung:

Weizen in der 1ten Tracht	7	„	6	2
Roggen 3ten	„ 5	15	5	3
dto 5ten	„ 4	14	4	4
dto 7ten	„ 4	8	3	15
Gerste 2ten	„ 7	„	6	2
dto 4ten	„ 5	10	4	15
Hafer 6ten	„ 6	8	5	11
dto 8ten	„ 6	2	5	6

Die Aussaat wird angenommen:
vom Weizen und Gerste auf
1 Morgen . . . . . 1 Scheffl. 4 - 6 Mtz.
Roggen . . . . . 1 „ 2 „
Hafer . . . . . 1 „ 8 „

II. Auf Lehmboden, welcher 60 bis 65 Prozent Sand und 40 bis 35 Prozent abschwemmbare Erde, unter welcher sich ein hinlänglicher Theil fetter Thon befindet, enthält, trägt 1 Morgen:

1) bei einer dreijährigen Düngung:

	Marimum. Scheffl.	Mtz.	Minimum. Schefll.	Mtz.
Weizen oder Roggen	7	„	6	2
Gerste	7	8	6	9

2) bei sechsjähriger Düngung:

Weizen in der 1ten Tracht	6	„	5	4
Roggen 3ten	„ 5	2	4	8
Gerste 2ten	„ 6	„	5	4
Hafer 4ten	„ 6	15	6	1

3) bei neunjähriger Düngung:

3) przy dziewięcioletnim pognoju:

	szefl.	mac.	szefl.	mac.
pszenica w sprzęcie 1szym	7	„	6	3
żyto . 3m	5	15	5	3
dto . 5m	4	14	4	4
jęczmień 2m	7	„	6	2
dto 4m	5	10	4	15
owies 6m	6	10	5	13

4) przy dwunastoletnim pognoju;

pszenica w sprzęcie 1m	7	„	6	2
żyto 3m	5	15	5	3
dto 5m	4	14	4	4
dto 7m	4	8	3	15
jęczmień 2m	7	„	6	2
dto 4m	5	10	4	15
owies 6m	6	8	5	11
dto 8m	6	2	5	6

Przyjmuje się wysiew
pszenicy i jęczmienia na
1 morgę . . . 1 szefel 4 do 6 miar.
żyta . . . . 1 „ 2 „
owsa . . . . 1 „ 8 „

II. Na gruntach gliniastych, które 60 do 65 procent piasku, a 40 do 35 procent ziemi urodzajnéj zamykają, w któréj znajduje się dostateczna część tłustéj gliny garncarskiéj, wydaje morga:

1) przy trzyletnim pognoju:

	najwięcéj. szefl.	mace.	najmniéj. szefl.	mace.
pszenica lub żyto	7	„	6	2
jęczmień . . .	7	8	6	9

2) przy sześcioletnim pognoju:

pszenica w sprzęcie 1m	6	„	5	4
żyto . . 3m	5	2	4	8
jęczmień 2m	6	„	5	4
owies 4m	6	15	6	1

3) przy dziewięcioletnim pognoju:

	Schffl.	Mtz.	Schffl.	Mtz.
Roggen in der 1ten Tracht	5	„	4	6
dto 3ten „	4	„	3	8
dto 5ten „	3	5	2	14
Gerste 2ten „	5	„	4	6
Hafer 4ten „	5	12	5	„
dto 6ten „	4	12	4	2

4) bei zwölfjähriger Düngung:

Roggen in der 1ten Tracht	5	„	4	6
dto 3ten „	4	„	3	8
dto 5ten „	3	5	2	14
dto 7ten „	3	„	2	10
Gerste 2ten „	5	„	4	6
Hafer 4ten „	5	12	5	„
dto 6ten „	4	12	4	2
dto 8ten „	4	4	3	12

Die Aussaaten wie beim Boden erster Klasse, Hafer 1 Scheffl. 6 Metzen.

III. In dem sandigen Lehmboden, welcher 65 bis 76 Prozent Sand und 35 bis 24 Prozent abschwemmbare Erde enthält, trägt 1 Morgen:

1) bei drejähriger Düngung:

	Maximum. Schff.	Mtz.	Minimum. Schffl.	Mtz.
Roggen	6	„	5	4
Gerste	6	„	5	4

2) bei sechsjähriger Düngung:

Roggen in der 1ten Tracht	5	„	4	6
dto 3ten „	4	„	3	8
Gerste 2ten „	5	„	4	6
Hafer 4ten „	5	12	5	„

3) bei neunjähriger Düngung:

Roggen in der 1ten Tracht	4	8	3	15
dto 3ten „	3	10	3	3
dto 5ten „	2	15	2	9
Gerste 2ten „	4	8	3	15
Hafer 4ten „	5	3	4	9
dto 6ten „	4	4	3	12

	szefl.	mece.	szefl.	mece.
żyto w sprzęcie . . 1m	5	„	4	6
dto . . 3m	4	„	3	8
dto . . 5m	3	5	2	14
jęczmień 2m	5	„	4	6
owies . 4m	5	12	5	„
dto . . 6m	4	12	4	2

4) przy dwunastoletnim pognoju:

żyto w sprzęcie 1m	5	„	4	6
dto . . 3m	4	„	3	8
dto . . 5m	3	5	2	14
dto . . 7m	3	„	2	10
jęczmień 2m	5	„	4	6
owies . 4m	5	12	5	„
dto . . 6m	4	12	4	2
dto . . 8m	4	4	3	12

Wysiewy jak przy gruncie pierwszéj klassy owsa 1 szefel 6 maców.

III. Grunt piaszczysto-gliniasty, który 65 do 75 procent piasku, a 35 do 24 procent ziemi urodzajnéj zawiera, wydaje z morgi:

1) przy trzyletnim pognoju:

	najwięcéj. szefl.	mace.	najmniéj. szefl.	mace.
żyta 6	„	5		4
jęczmienia . 6	„	5		4

2) przy sześcioletnim pognoju:

żyto w sprzęcie . . . 1m	5	„	4	6
dto . . 3m	4	„	3	8
jęczmień 2m	5	„	4	6
owies . 4m	5	12	5	„

3) przy dziewięcioletnim pognoju:

żyto w sprzecie 1m	4	8	3	15
dto . . 3m	3	10	3	3
dto . . . 5m	2	15	2	9
jęczmień 2m	4	8	3	15
owies . 4m	5	3	4	9
dto . . . 6m	4	4	3	12

4) bei zwölfjähriger Düngung:

	Schffl.	Mtz.	Schffl.	Mtz.
Roggen in der 1ten Tracht	4	8	3	15
dto 3ten „	3	10	3	3
dto 5ten „	2	15	2	9
dto 7ten „	2	11	2	6
Gerste 2ten „	4	8	3	15
Hafer 4ten „	5	3	4	9
dto 6ten „	4	4	3	12
dto 8ten „	3	14	3	6

Aussaat:

Roggen . . . . . 1 Schffl.
Gerste . . . . . 1 „ 2 Mtz.
Hafer . . . . . 1 „ 4 „

Bei neun-und zwölfjähriger Düngung die 4te 6te und 8te Tracht Hafer 1 Scheffl 2 Mtz.

IV. In dem lehmhaltigen Sandboden trägt der Morgen:

1) bei dreijähriger Düngung

	Maximum Schffl.	Mtz.	Minimum. Schffl.	Mtz.
Roggen.	5	„	4	6
Hafer	5	„	4	6

2) bei sechsjähriger Düngung

Roggen in der 1ten Tracht	4	8	3	15
dto. 3ten „	3	10	3	3
Hafer 2ten „	5	„	4	6
dto. 4ten „	4	„	3	8

3) bei neunjähriger Düngung.

Roggen in der 1ten Tracht	4	„	3	8
dto. 3ten „	3	3	2	13
dto. 5ten „	2	10	2	5
Hafer 2ten „	4	„	3	8
dto. 4ten „	3	3	2	13
dto. 6ten „	2	10	2	5

4) przy dwunastoletnim pognoju:

	szefl.	mece.	szefl.	mece.
żyto w sprzęcie 1szym	4	8	3	15
dto . . . 3cim	3	10	3	3
dto . . . 5tym	2	15	2	9
dto . . . 7dym	2	11	2	6
jęczmień 2gim	4	8	3	15
owies . . 4tym	5	3	4	9
dto . . . 6stym	4	4	3	12
dto . . . 8mym	3	14	3	6

Wysiew: żyta 1szefl.
jęczmienia . . . 1 „ 2 mace.
owsa . . . . . 1 „ 4 „

Przy 9 i 12 letnim pognoju, 4 6 i 8. sprzęt owsa . . . . 1 szefel 2 mace.

IV. W gliniasto-piaszczystym gruncie przynosi morga:

1) przy trzyletnim pognoju:

	najwięcéj szefl.	mac.	najmniéj. szefl.	mac.
żyta.	5.	„	4	6
owsa	5	„	4	6

2. przy sześcioletnim pognoju:

żyto w sprzęcie 1szym.	4	8	3	15
dto. „ 3cim.	3	10	3	3
owies „ 2gim.	5	„	4	6
dto „ 4tym.	4	„	3	8

3. przy dziewięcioletnim pognoju:

żyto w sprzęcie 1szym.	4	„	3	8
dto. „ 3cim.	3	3	2	13
dto. „ 5tym.	2	10	2	5
owies „ 2gim.	4	„	3	8
dto. „ 4tym.	3	3	2	13
dto. „ 6tym.	2	10	2	5

	Schffl.	Mz.	Schffl.	Mtz.
4) bei zwölfjähriger Düngung.				
Roggen in der 1ten Tracht	4	„	3	8
dto. 3ten „	3	3	2	13
dto. 5ten „	2	10	2	5
dto. 7ten „	2	6	2	1
Hafer 2ten „	4	„	3	8
dto. 4ten „	3	3	2	13
dto. 6ten „	2	10	2	5
dto. 8ten „	2	6	2	1
Aussaat bei dreijähriger Düngung:				
Roggen	1			
Hafer	1		4	
bei sechsjähriger Düngung:				
Roggen	1			
Hafer in der 2ten Tracht .	1		4	
dto. „ „ 4ten „	1		2	
bei 9. und 12. jähriger Düngung Roggen in der 1ten und 3ten Tracht	1	„		
Roggen in der 5ten und 7ten Tracht			12	
Hafer „ „ 2ten Tracht	1		4	
dto. „ „ 4, 6. und 8. „	1		2	

V. Dreijähriger Roggenboden bringt vom Morgen:

	Maximum. Schffl.	Metz.	Minimum. Schffl.	Metz.
Roggen .	2	8	2	3

Aussaat: 10 bis 12 Metzen.

VI Kalkboden bringt vom Morgen

1) bei dreijähriger Düngung:

	Maximum Schffl.	Mtz.	Minimum. Schffl.	Mtz.
Roggen. . . .	3	„	2	10
Hafer	5	„	4	6

2) bei sechsjähriger Düngung:

	szefl.	mac.	szefl.	mac.
4 przy dwunastoletnim pognoju:				
żyto w sprzęcie 1szym	4	„	3	8
dto. „ 3ciem.	3	3	2	13
dto. „ 5tem.	2	10	2	5
dto. „ 7mem.	2	6	2	1
owies „ 2giem.	4	„	3	8
dto. „ 4tem.	3	3	2	13
dto. „ 6tem.	2	10	2	5
dto. „ 8mem.	2	6	2	1
Wysiew przy trzyletnim pognoju —				
żyta	1			
owsa	1		4	
przy sześcioletnim pognoju — żyta	1	„		
owsa w 2giem sprzęcie	1		4	
dto. w 4tem „	1		2	
przy 9 i 12. letnim pognoju — żyto w sprzęcie 1szem i 3ciem	1	„		
5tem i 7mem	„		12	
owies w sprzęcie 2giem	1		4	
dto. w „ 4, 6 i 8mem	1		2	

V. Trzyletni żytni grunt wydaje z jednéj morgi:

	najwięcej szefl.	mac.	najmniéj. szefl.	mac.
żyto	2	8	2	3

wysiew 10 do 12 mac.

VI. Grunt wapnisty wydaje z morgi:

1. przy trzyletnim pognoju:

	najwięcéj szefl.	mac.	najmniej. szefl.	mac.
żyta	3	„	2	10
owsa	5	„	4	6

2 przy sześcioletnim pognoju:

	Schffl.	Metz.	Schffl.	Metz.
Roggen in der 1ten Tracht	2	10	2	5
dto. 3ten „	2	2	1	14
Hafer 2ten „	4	8	3	15
dto. 4ten „	4	„	3	8

3) bei neunjähriger Düngung

Roggen in der 1ten Tracht	2	8	2	3
dto. 3ten „	2	„	1	12
dto. 5ten „	1	10	1	7
Hafer 2ten „	4	„	3	8
dto. 4ten „	3	4	2	13
dto. 6ten „	2	10	2	5

4) bei zwölfjähriger Düngung.

Roggen in der 1sten Tracht	2	8	2	3
dto. 3ten „	2	„	1	12
dto. 5ten „	1	10	1	7
dto. 7ten „	1	8	1	5
Hafer 2ten „	4	„	3	8
dto. 4ten „	3	4	2	13
dto. 6ten „	2	10	2	5
dto. 8ten „	2	6	2	1

Die Aussaat bei drei-bis sechsjähriger Düngung Roggen	— „	14
Hafer	— 1	4
bei 9—12. jähriger Düngung Roggen „		12
Hafer „		2

§. 42.

Werden Braachfrüchte gebaut, unter welchen nur Erbsen und das von Klee, Wicken und Gemenge pp. gewonnene Heu unter der in den §§. 30, 31, 32 der General-Tax-Grundsätze angeordneten Einschränkung zur Taxe gezogen werden können, so wird auf den betreffenden, als besäet angenommenen

	szesl.	mac.	szesl.	mac.
żyto w sprzęcie 1szym	2	10	2	5
dto „ 3ciem.	2	2	1	14
owies „ 2giem.	4	8	3	15
dto „ 4tem.	4	„	3	8

3. przy dziewięcioletnim pognoju:

żyto w sprzęcie 1szem.	2	8	2	3
dto. „ 3cim.	2	„	1	12
dto. „ 5tym.	1	10	1	7
owies „ 2giem.	4	„	3	8
dto. „ 4tym.	3	4	2	13
dto. „ 6tem.	2	10	2	5

4. przy dwunastoletnim pognoju:

żyto w sprzęcie 1szem.	2	8	2	3
dto. „ 3ciem.	2	„	1	12
dto. „ 5tym.	1	10	1	7
dto. „ 7giem	1	8	1	5
owies „ 2giem.	4	„	3	8
dto. „ 4tem.	3	4	2	13
dto. „ 6tem.	2	10	2	5
dto. „ 8mem.	2	6	2	1

Wysiew przy 3 do 6 letnim pognoju — żyta		14
owsa	1	4
przy 9 do 12. letnim pognoju — żyta „		12
owsa	1	2

§. 42.

W razie uprawiania płodów ugorowych, z pomiędzy których tylko groch i siano, zyskane z koniczyny, wyki i mieszaniny i t. d. z ograniczeniami, zarządzonémi w §§. 30, 31 i 32. głównych zasad taxacyjnych mogą być pociągane do taxy, na dotyczącą część

Theil der Braache eine gewisse Quantität des Betrages zurückgeschlagen, die in einem Zehntheil des auf diesen Boden ohne Braachfrüchte bestimmten Normal-Ertrages besteht welcher Abzug durch alle folgenden Trachten geht (cf. auch §. 34 der General-Tax Grundsätze:)

§. 43.

Die angenommenen Erträge sind auf eine solche Düngung begründet, welche von 3 gewöhnlichen Landkühen oder 30 Schafen, die im Winter mit Heu und Stroh gefüttert und im Sommer geweidet werden, für 2 Morgen Preußisch gewonnen wird, und und in 14 bis 15,000 Pfund für 1 Morgen besteht.

§. 44.

Den Taxatoren ist bei der Feststellung der Ertragssätze jeder Bodenklasse Spielraum zwischen einem Maximo und Minimo gelassen. Ersteres darf niemals überschritten werden. Die Annäherung bis zur Erfüllung desselben findet nur unter besonders günstigen Umständen statt. Die Annäherung an das Minimum tritt ein, jenachdem die Eigenschaften der Bodenart fehlerhaft und die Mängel mehr oder minder erheblich sind. Unter besonders ungünstigen Umständen z.B. Steinhaltigkeit des Bodens, Mangel an Abwässerung u. s. w. findet eine Ermäßigung auch unter dem Minimo nach Ermessen der Sachverständigen statt.

§. 45.

Uebrigens ist bei den im Vorstehenden angegebenen Erträgen die Dreifelderwirthschaft (welche §. 2. und 13 der General-Tax-Grundsätze bei Ermittellung des Acker-Ertrages stets zum Grunde gelegt werden muß) vorausgesetzt.

ugoru, jaka się przyjmuje za obsianą, potrąca się dziesiąta część zbioru normalnego, obliczonego na tenże grunt niezasiany płodami ugorowemi i potrącenie to ma miejsce i co do wszystkich następnych sprzętow (porów. §. 37. głównych zasad taxy).

§. 43.

Przyjęte zbiory zasadzają się na pognoju, z 3 pospolitych krów lub 30. owiec karmionych w zimie sianem i słomą a w lecie pasanych na pastwisku, na dwie morgi pruskie otrzymywanym i 14, do 15,000. funtów na jednę morgę wynoszącym.

§. 44.

Taxatorom przy stanowieniu przychodu każdéj klassy gruntu, zostawiony jest środek między maximum i minimum. Pierwsze niemoże być przestąpione. Zbliżenie się aż do pełni jego, może tylko przy szczególnie sprzyjających okolicznościach mieć miejsce. Zbliżenie się do minimum następuje w miarę większych lub mniejszych wad własności gruntu. Przy szczególnie nieprzyjaznych okolicznościach, n. p. przy kamienitości gruntu, w braku sposobności spuszczania wody i t. d. może zmniejszenie, według zdania znawców i niżéj minimum nastąpić.

§. 45.

Zresztą do powyższego oceniania przychodów przyjmuje się trzypolowe gospodarstwo, które według §. 2 i 13 ogólnych zasad taxacyjnych przy wyśledzaniu płodów ziemi zawsze za podstawę brać należy.

§. 46.

Der Ertrag an Stroh ist mit Einschluß des Kreuzbandes und überhaupt aller Scheunen-Abgänge auf 1 Scheffel Getreide, wie folgt, anzunehmen.

Mit einem Scheffel Getreide wird an Stroh gewonnen:

a) Weizen, im Thonboden
1ten Tracht 190 Pfund
im Lehmboden 1ten „ 180 „
„ dto 3ten „ 160 „
b) Roggen, im Thonboden 3ten „ 200 „
im Lehmboden 1ten „ 190 „
„ „ 3 u. 5ten „ 180 „
im sandigen Lehmboden 1, 3, u. 5ten „ 180 „

„lehmigten Sandboden 1en „ 180 „
„ „ „ 3ten „ 170 „
„ „ „ 5ten „ 160 „
„ feuchten lehmigten Sandboden 1ten „ 190 „
dto 3 u. 5ten „ 180 „
„ Sande 140 „
c) Gerste, im Thonboden 2ten „ 110 „

dto. 4 u. 6ten „ 100 „
„ Lehmboden 2ten „ 100 „
„ dto. 4 u. 6ten „ 95 „

sandigen Lehmboden 2ten „ 95 „
dto. 4 u. 6ten „ 90 „
d) Hafer, im Thonboden 100 „

im Lehmboden 2 u. 4ten „ 80 „
„ sandigen Lehmboden 2 u. 4ten „ 80 „
„ lehmigten Sand-

§. 46.

Dochód ze słomy włącznie krzyżaków i w ogóle innych pośladów stodolnych, należy w miarę jednego szefla zboża przyjmować, jak następuje:

Jednym szeflem zboża zyskuje się słomy:

a) pszennéj, — na gruncie garncarsko — gliniastym 1 sprzęt 190 funt.
na gruncie. dto. 1 „ 180 „
„ dto dto. 3 „ 160 „
b) żytniéj na gruncie garncarsko gliniastym 3. sprzęt 200 funt.
na grun. gliniast. 1. „ 190 „
„ dto. dto. 3 i 5. „ 180 „

piaszczysto dto. 1 3 i 5. „ 180 „
na gruncie gliniasto piaszczystym 1 „ 180 „
3 „ 170 „
5 „ 160 „
„ gruncie wilgotnym gliniasto piaszczystym 1. „ 190 „
3 i 5. „ 180 „
na piasku 140 „
c) jęczmiennéj, — na gruncie garncarsko-gliniastym 2. „ 110 „
4 i 6. „ 100 „
na dto. dto. 2. „ 100 „
4 i 6. „ 95 „
„ dto. piaszczysto-gliniastym 2. „ 95 „
4 i 6. „ 90 „
d) owsianéj — na gruncie garncarsko-gliniastym 100 „
na dto. dto. 2 i 4. „ 80 „
„ dto. piaszczysto gliniastym 2 i 4. „ 80 „
„ dto. gliniasto-

boden 2ten	„ 80	„
„ „ „ 4 u. 6ten	„ 70	„
im feuchten lehmigten Sandboden 2ten	„ 90	„
dto 4 u. 6ten	„ 85	„
e) Erbsen, im Thonboden	300	„
„ Lehmboden	260	„
„ sandigen Lehmboden	240	„

§. 47.

Bezüglich auf die Ernährung der Thiere (Futterwerths) stehen die verschiedenen Stroharten in ungleichen Verhältnissen und es muß deshalb bei jeder Taxe der verhältnißmäßige Futterwerth des Strohes auf dem abzuschätzenden Gute zum Gerstenstroh vom mittlerer Beschaffenheit von den Sachverständigen und Tax-Kommissarien abgeschätzt werden.

Es ist hierbei lediglich auf den Werth, welchen die verschiedenen Stroharten nach der landüblichen Art, dasselbe bei der Viehfutterung zu benutzen, als Ernährungsmittel haben, Rücksicht zu nehmen, und der höhere Werth, den eine und die andere Strohart, namentlich das Weizen- und Roggenstroh bezüglich auf die Düngervermehrung hat, kommt dabei nicht in Anschlag, da der letztere nach §. 58 besonders und im Ganzen von allen Futermitteln berechnet wird. Auch modificiren sich in Bezug auf die nahrhaftigkeit die Verhältnisse, bei welchen es auf den Reichthum an Gras nicht allein, sondern auch auf die Feinheit des Halms ankommt, sowohl nach der verschiedenen Qualität des Strohes, als nach der örtlich üblichen Verwendung desselben.

piaszczystym 2.	„ 80	„
4 i 6.	„ 70	„
„ dto. wilgotnym gliniasto piaszczystym. 2.	„ 90	„
4 i 6.	„ 85	„
e) grochowin, — na gruncie garncarsko gliniastym	300	„
na dto. dto.	260	„
„ dto piaszczysto gliniastym	240	„

§. 47.

We względzie wyżywienia bydła (posilności paszy) zachodzi różnica co do stósunku rozmaitych gatunków słomy, i dla tego też powinni znawcy i kommissarze taxacyjni wartość słomy w dobrach szacowanemi być mających, do słomy jęczmiennéj średniéj dobroci przystósować.

Należy tu jedynie zwrócić uwagę na wartość, jaką rozmaite gatunki słomy między sobą według uznań gospodarskich przy używaniu takowéj na paszę, jako środek pożywny mają; zaś wartość wyższa, jaką jeden lub drugi gatunek mianowicie słoma pszenna i żytnia z powodu pomnażania massy gnoju ma, niewchodzi tu w rachubę, ponieważ takowa według §. 58. w szczególności i w ogóle ze wszystkich gatunków paszy obrachowaną zostaje. Zmieniają się także stosunki co do pożywności, gdzie wypada mieć na uwadze nietylko obfitość trawy, lecz i cienkość źdzbła, również rozmaitą jakość słomy i przyjęte miejscowo jéj użycie.

§. 48.

Die Erträge der Wiesen im Heue, werden an jedem Orte bei der großen Verschiedenheit derselben in jedem Kreise, ja an jedem Orte besonders abgeschätzt und von jeder Wiese die Güte des Heues gegen Gerstenstroh ausgesprochen.

Nach der Güte des Bodens der freien oder beschatteten Lage, der Bedüngung, der Abspülung der umgebenden oder oberhalb gelegenen Aecker, der wachsenden Grasarten, ist das Heu besser oder schlechter. Von dem besten ist ein Pfund gleich 2 Pfund Gersten,-Stroh, das schlechtere z. B. das mit schlechten oder schädlichen Kräutern stark gemengte, ist weniger als Gerstenstroh. Der Abfall ist zu 1¾ bis ¾ Pfund Gerstenstroh.

§. 49.

Obstgärten und Weinberge werden mit 3 bis 6 Scheffel Rogen pro Morgen veranschlagt. Wie diejenigen Gärten, welche zur Obstzucht nicht benutzt werden, veranschlagt werden sollen, ist §. 57 der General-Taxgrundsätze bereits angeordnet.

IV. Ernährung und Düngererzeugniß des Viehstandes und Ertrag des Nutzviehes.

§. 50.

Der Weide bedarf einer Kuh desjenigen Schlages, wie dieselbe nach den weitterhin folgenden Ertragssätzen vorausgesetzt wird, ist von dem Beginnen der Frühlingsweide bis zur Stoppelweide und zwar auf Wiesengrund, welcher der Viehweide angeräumt wird, trocken liegt, ein gedeihliches Gras trägt und auf Heu benutzt: 10 bis 15 Centner ausliefern würde, zu einem Morgen

§. 48.

Dochód z siana z łąk dla wielkiéj różności, w każdym powiecie, a nawet w każdem miejscu osobno ocenionym i z każdéj łąki dobroć siana w stósunku do słomy jęczmiennéj, ma być oznaczoną.

W miarę dobroci gruntu otwartego lub zacienionego położenia tegoż, zamierzwienia, spływu z otaczających go i wyżej położonych ról, gatunku rosnących traw, siano lepsze jest lub gorsze. Funt najlepszego wyrównywa dwom funtom słomy jęczmiennéj, gorsze n. p. z niedobremi albo szkodliwemi roślinami dużo pomieszane, mniéj warto, jak słoma jęczmienna. Pośledniéjsza jakość jest od 1¾ do ¾ funta względem słomy jęczmiennéj.

§. 49.

Sady i winnice obliczają się na 3. do 6 szefli żyta z morgi. Sposób szacowania ogrodów niewydających owocu wskazany jest w §. 57. ogólnych zasad taxacyjnych.

IV. Zywienie bydła, mierzwa oraz dochody z bydła użytkowego.

§. 50.

Na pastwisko dla krowy rasy przyjętéj według niżéj oznaczonych rubryk przychodu, rachuje się od wiosny aż do ścierniska 1. morga przestrzeni gruntu łąkowego, suche położenie mającego, w pożywną trawę obfitego, któryby użytym będąc na sprzęt siana 10—15 cętnarów wydawał. Przyjęta wyżéj pozycja co do pastwiska łąkowego służy

Flächeninhalt anzunehmen. Welch ein Flächeninhalt von anderen Weideplätzen anzunehmen sei, ist nach der Lebhaftigkeit des Graswuchses und dessen Gedeihligkeit zu ermessen. Der oben bestimmte Satz von der Wiesenhütung dient bei diesem Urtheil zum Anhalt. Unter nicht ausgezeichnet günstigen, aber doch auch nicht ungünstigen Umständen wird an Braach und Dreschweide (die letztere von 3 bis 6 jährigem Ackerlande verstanden) für 10 Kühe oder 100 Schaafe anzurechnen sein.

1. in der 1ten Klasse 40—50 Morgen;
2. in der 2ten „ 40—50 „
3. „ „ 3ten „ 30—40 „
4. „ „ 4ten „ von dem feuchten lehmartigen Sande, 50—70 „
und von dem trockenen lehmartigen Sande 70 bis 90 „
5) in der 5ten Klasse vom 3 jährigen Acker, wenn er 2 Jahre ruht 65 bis 75 „
vom 6 jährigen Acker 75 „ 85 „
„ 9 „ „ 100 „ 120 „
6) in der 6ten Klasse 60 „ 80 „
7) „ „ 7ten „ 50 „ 70 „

Wobei darauf Rücksicht genommen ist, daß die Braache vor der Stoppelweide zum größten Theile geackert wird. Im Fall die Braache vor dem Winter nicht gestürzt und bis zur Erndte ganz ungepflügt wird, findet das Minimum obiger Sätze Anwendung.

§. 51.

Neben der Quantität des Grases, welches auf einer gegebenen Fläche wächst, kommt, wie vorher bemerkt worden, noch die Güte und Gedeihlichkeit desselben in Betracht.

przy tem ocenianiu za zasadę. W razie okoliczności nieosobliwie sprzyjających, ale też niezupełnie niesprzyjających rachuje się w ugorowém i odłogowém pastwisku (co do ostatniego rozumi się rola 3. do 6. lat odpoczywająca) na 10 krów lub sto owiec.

1. w 1szy klassie 40 do 50 morgów
2. „ 2giéj „ 40 „ 50 „
3. „ 3ciéj „ 30 „ 40 „
4. „ 4téj „ w mokrym gliniastym piasku 50 „ 70 „
na suchym gliniasto piaszczystym 70 „ 90 „
5. „ 5téj klassie na 3. letniéj roli, gdy 2 lata spoczywa 65 „ 75 „
na 6 letniéj roli . . . . 75 „ 85 „
9. „ „ 100 „ 120 „
6. „ 6téj klassie . . . 60 „ 80 „
7. „ 7méj „ . . . 50 „ 70 „

Przyczem wzgląd na to był miany, że ugór przed pastwiskiem ściernisko-wém, po większej części został podoranym. W przypadku gdy ugor przed zimą wcale niejest odwrócony, i do żniw nie całkiem podorany, natenczas minimum powyższych pozycyi znajduje zastósowanie.

§. 51.

Obok ilości trawy, rosnącéj na oznaczonéj przestrzeni, należy jeszcze mieć na względzie — jak poprzednio wyrażono — jéj dobroć i pożywność.

Wiewohl diese in jedem Falle von den Sachverständigen besonders gewürdigt werden muß, so können doch folgende Sätze als Anhaltspunkte betrachtet werden, daß nämlich die Güte des Grases, wenn man dasselbe auf sein Gewicht im trocknen Zustande reducirt, sich zum Gerstenstroh, wie folgt, verhält:

1) Das von guten Wiesen und Angern wie 1 : 1¾ bis 2.
2) Das Gras von Legden nach Beschaffenheit des Bodens wie 1 : 1¼ bis 1½;
3) In den Eichen- und Birkenwäldern auf gutem Boden wie 1: 1½ bis 1¾;
4) in geschlossenen Buchwäldern wie 1: 1, in ungeschlossenen wie 1: 1½;
5) in Kieferwäldern wie 1 : 1¾ bis 1;
6) „ Ellerbrüchen auf den guten Plätzen wie 1 : 1½ bis 2, in tiefen wie 1 : 1;
7) auf der Wiesennarbe in Torfbrüchen wie 1: ¾ bis, ¼ und
8) Heidekraut ist Roggenstroh gleich.

§. 52.

Im Vergleich mit dem Weidebedarf einer Kuh ist der des übrigen Viehes folgender:

1)	für ein Graspferd	1½	Kuhweide
2)	„ „ Fohlen über 1 Jahr alt.	1	„
3)	„ „ Ochsen	1½	„
4)	„ „ Färse oder Stier	⅔	„
5)	„ „ Schaaf	1/10	„
6)	„ „ Schwein	1/10	„

Jakkolwiek tę w każdem zdarzeniu znawcy szczególnie oceniać winni, to wszelako następujące pozycje uważane być mogą za punkta zasadowe, to jest iż dobroć trawy, redukując onęż na jéj wagę w stanie suchym, ma się do słomy jęczmiennéj, jak następuje:

1. Trawa z dobrych łąk i błoni jak 1 : 1¾ do 2.,
2. Trawa z odłogów w miarę dobroci gruntu 1 : 1¼ do 1½
3) W lasach dębowych i brzozowych na dobrym gruncie jak 1 : 1½ do 1¾.,
4) W zamkniętych lasach bukowych jak 1 : 1., w niezamkniętych jak 1 : 1½.,
5) W borach sosnowych jak 1¾ do 1.,
6) W olszynie, trawa na dobrych miejscach jak 1 : 1½ do 2.
w nizinach jak 1 : 1.,
7) Na powierzchowni łąk w torfowiskach jak 1¾ do 1¼.,
8) Wrzos wyrównywa słomie żytniéj.

§. 52.

W porównaniu potrzebnego pastwiska na krowę, przyjmuje się potrzebne pastwisko dla innego bydła jak następuje:

1)	dla konia na trawę chodzącego.	1½	krowiego pastwiska,
2)	dla źrębięcia nad rok starego	1	„ „
3)	dla wołu	1½	„ „
4)	dla jałowicy lub wołca	⅔	„ „
5)	dla owcy	1/10	„ „
6)	dla świni	1/10	„ „

§. 53.

Bei der Winterfutterung kommt in Betracht, daß jedes Thier in dem ihm destimten Futter nicht nur eine gewisse Nahrungskraft zu seiner Erhaltung, sondern auch ein gewisses Volumen, zu seiner Sättigung bedarf. Ist das Volumen, in welchem die Nahrung enthalten ist, zu klein, so besteht das Thier eben so wenig, als wenn das Volumen zu groß, und daher weder genossen, noch verdaut werden kann.

§. 54.

Die Winterfutterung der Schaafe ist auf 150 bis 160 Tage anzunehmen. Ein Schaaf gebraucht in dieser Periode täglich ¾ Pfund Heu und 1½ Pfund Stroh, und zwar ⅔ Roggen- und ⅓ Erbsstroh, also jährlich 225—240 Pfund Stroh und 112—120 Pfd. Heu mittlerer Güte.

Es kommt mit der Hälfte des Heues aus in diesem Falle muß der Ersatz durch Erbsen- oder Wicken-, Hafer- oder Gerstenstroh gegeben werden. Kann auch das Minimum von ½ Centner Heu nicht gegeben werden, so wird der Ersatz der Regel nach auf Hafer berechnet.

Auf Winterabtriften wird nicht gerücksichtiget.

§. 55.

Die Winterfutterung der Kühe dauert 190 Tage, die der Ochsen 210 Tage. Eine Kuh bekommt täglich 12 Pfund Stroh verschiedener Gattung mit Einschluß des Streustrohes und vier Pfund Heu mittlerer Güte.

Ein Ochse gebraucht pro Tag 16 Pfund Stroh verschiedener Gattung inclusive Streustroh, und 5 Pfund Heu. Das Heu kann

§. 53.

Co do paszy zimowéj przychodzi pod uwagę, iż każde bydlę potrzebuje w przeznaczonéj dla siebie paszy nie tylko pewnéj siły pożywnéj ku swojemu utrzymaniu, lecz także pewnéj objętości (volumen) ku swemu nasyceniu. Jeżeli objętość, w któréj zawarty pokarm, jest za małą, równie się bydlę nieostoi, jak kiedy jest za wielką i dla tego ani spożytą, ani strawioną być niemoże.

§. 54.

Pasza zimowa owiec przyjmuje się na 150 do 160. dni. Owca potrzebuje w czasie tym dziennie ¾ funta siana, i 1½ funta słomy, mianowicie ⅔ słomy żytniéj i ⅓ grochowin; a zatem rocznie 225—240 funtów słomy, i 112—120 funtow siana średniéj dobroci.

Połowa siana jest dla niéj wystarczająca, w tym jednak przypadku trzeba to wynagrodzić grochowinami, wiczanką, owsianką, lub jęczmianką. Jeżeli i minimum ½ cetnara siana dane być nie może, natenczas brak ten zwykle zastępuje się owsem.

Wyganowisko zimowe nie wchodzi w rachubę.

§. 55.

Zimowanie krów trwa 190 dni, wołów 210., krowa dostaje dziennie 12. funtów słomy różnego gatunku, włącznie słańska, i 4. funty siana średniéj dobroci.

Woł potrzebuje dziennie 16 funtów słomy różnego gatunku, włącznie słańska i 5. funtów siana. Brak siana za-

bei zureichendem Gersten- und Haferstroh und anderer nahrhaften Strohsorten im Verhältniß ihrer Futterkraft, wenn es aber daran fehlt, durch Hafer ersetzt werden. Eine Färse und ein Rind von 2 bis 4 Jahren gebraucht im Durchschnitt $^2/_3$ jenes Futters.

§. 56.

Wird in den Fällen des §. 54. und 55. Hafer zum Ersatz des nahrhaften Futters angenommen, so wird 1 Metze Hafer gleich 12 Pfund Gerstenstroh, oder, 8 Pfund Heu mittlerer Güte angenommen.

§. 57.

Ein Pferd erhält pro Tag 2 Metzen Hafer, 10 Pfund Stroh inclusive Streu verschiedener Gattung und 8 Pfund Heu. Fehlt das Heu ganz oder theilweise, so werden statt 10 Pfund Stroh, 12 Pfund und und statt des Heues Hafer gegeben

Fohlen über 1 und bis 4 Jahren erhalten im Durchschnitte $^2/_3$ dieses Futters.

§. 58.

Wie bei Ermittelung des Düngungs-Zustandes verfahren werden soll, ist ad § 22 der General-Tax-Grundsätze bereits bestimmt worden. Hier bleibt nur anzuführen, daß der gesammte Strohvorrath mit 2, 7, multiplicirt, den durch das Stroh, und der gesammte Heuvorrath mit 1, 8, multiplicirt, den durch das Heu zu gewinnenden Dünger ergiebt.

Der von dem Weidevieh zu erzielende Dünger ist übrigens jedesmal nach den besondern örtlichen Verhältnissen anzuschlagen und dabei zu berücksichtigen, daß in der Re-

stąpiony być może dostatkiem słomy jęczmiennéj i owsianéj, lub też innym gatunkiem posilnej słomy w miarę jéj pożywności; brak zaś słomy owsem. Jałowica i wolec od 2 do 4 lat potrzebuje w przecięciu $^2/_3$ powyższéj paszy.

§. 56.

Przyjmując w przypadkach §. §. 54 i 55. owies w miejsce pożywnéj paszy, rachuje się 1. miarka owsa za wyrównywającą 12. funtom słomy jęczmiennéj czyli 8 funtom siana średniéj dobroci.

§. 57.

Koń dostaje dziennie 2. miarki owsa, 10. funtów słomy włącznie słańska różnego gatunku i 8. funtów siana. Jeżeli jest całkowity lub częściowy brak siana, natenczas daje się w miejsce 10. funtów tegoż, 12. funtów słomy, a w miejsce siana owies.

Źrebaki nad 1 rok do 4. lat dostają w przecięciu $^2/_3$ tej paszy.

§. 58.

Sposób postępowania przy dochodzeniu stanu mierzwy przepisany jest w §. 22 ogólnych zasad taxacyjnych. Pozostaje tu tylko do nadmienienia, iż całkowity zapas słomy mnożąc go przez 2., 7. wykazuje mierzwę, którą wydaje słoma, a całkowity zapas siana mnożąc go przez 1., 8. wykazuje mierzwę, którą siano wydaje.

Zresztą mierzwę z bydła na pastwisko wypędzanego należy zawsze wedle szczególnych stosunków miejscowych rachować, mając przytem na uwa-

gel $^{2}/_{3}$ desselben auf der Weide und den Triften bleiben.

Der von einer Kuh zu gewinnende Weidedünger ist auf etwa 2,300 Pfund anzunehmen.

Zu einer guten Düngung gehören 14. bis 15,000 Pfund auf einen Morgen.

§. 59.

Der Ertrag der Schaafe ist schon im §. 7. bestimmt worden. Um jedoch die Zahl des zum Verkaufe zu stellenden und zu berechnenden Schaafviehes ermitteln zu können, wird bemerkt, daß eine Zuchtschäferei nach Alter und Geschlecht aus

$^{1}/_{3}$ Muttern
$^{2}/_{9}$ Lämmern
$^{2}/_{9}$ Zeitschafen und Zeithammeln
$^{1}/_{9}$ vierzähnigen
$^{1}/_{9}$ sechszähnigen } Hammeln.

grundsätzlich zusammengesetzt ist.

§. 60.

Der Ertrag einer Kuh wird, ohne Rücksicht darauf, ob die Kühe verpachtet, oder durch eigene Administration genutzt werden, stets zwischen 4 bis 8 Scheffel Roggen veranschlagt. die Annäherung an das Minimum oder Maximum hängt davon ab, ob die Kühe auf dem Gute eine so gedeihliche Weide und so gutes Futter finden, daß sie deshalb stärker sind, mehr und fettere Milch liefern und ob diese Milch oder die davon gewonnenen Produkte mehr oder weniger verkäuflich sind.

Auf eine bessere Viehrace kommt es dabei nicht an, da bei der Taxe nur das gewöhnliche Landvieh berücksichtigt werden soll.

dze, iż zwykle $^{2}/_{5}$ mierzwy na pastwisku i wyganowisku pozostaje.

Mierzwę zyskaną z jednéj krowy na pastwisku, przyjąć można na 2,300 funtów.

Na dobre umierzwienie jednéj morgi potrzeba 14 do 15,000. funtów.

§. 59.

Dochód z owiec jest już w §. 7. ustanowiony. Aby jednak wykryć można liczbę owiec na sprzedaż przeznaczonemi i obrachowanemi być mających, nadmienia się, iż owczarnia przychowkowa wedle wieku i rodzaju składa się prawidelnie z

$^{1}/_{3}$ maciorek,
$^{2}/_{9}$ jagniąt,
$^{2}/_{9}$ cytówek i cytaków
$^{1}/_{9}$ czteroletnich
$^{1}/_{9}$ sześciotnich } skopów.

§. 60.

Dochód z krowy, bez względu, czy krowy puszczone są w arendę, czy użytkowane przez gospodarza, oblicza się zawsze na 4. do 8 szelli żyta. Zbliżenie się do minimum lub maximum zależy od tego, czyli krowy mają w dobrach tak pożywne pastwisko i tak dobrą paszę, iż się przez to wzmagają w siły, dają więcéj i tłuściejszego mleka i czyli mleko lub wyroby z niego są mniéj lub więcéj sprzedajne.

Lepsza rasa bydła nic tu niestanowi, kiedy przy szacowaniu tylko pospolite bydło krajowe ma być uwzględniane.

§. 61.

Der Regel nach werden auf die Speisung der Wirthschaftsbedienten und des Gesindes die Brakkühe, der vierte Theil der Märzschaafe und für je drei Personen die Milchnutzung von einer Kuh gerechnet. Nur wenn diese Ausgleichungssätze besonderer Verhältnisse wegen nicht anwendbar sind, erfolgt die nähere Ausmittelung des Bedarfs und werden in diesem Falle zum Verbrauch für jeden aus der herrschaftlichen Küche unterhaltenen Dienstboten 30 Pfund Fleisch und andere 20 Pfund thierische Nahrungsmittel, als Schmalz, Käse u. s. w. gerechnet.

An Deputaten für Wirthschafts-Offizianten, Hirten u. s. w., welche sich selbst beköstigen, werden, wenn örtlich nicht andere Sätze hergebracht sind, gerechnet:

für einen Oekonomen, nach der Größe der Wirthschaft. 2 bis 3 Kühe,
für einen Wirthschaftsschreiber 1 Kuh,
für einen Struß, Kuhhirten, Knecht 1 „
für einen Schäfer, nach der Größe der Heerde 2 bis 3 Kühe.

V. Ersatz des Inventariums, Gebäude-Unterhaltung, Brennmaterial.

§. 62.

Bei der im §. 7 und 59. getroffenen Bestimmung über die Art und Weise, wie die Schaafnuzzung zu verranschlagen, ist auf den Ersatz durch die Zuzucht bereits Rücksicht genommen.

§. 308.

Auf Kühe, Ochsen und Pferde wird das

§. 61.

Zazwyczaj na żywność dla oficialistów gospodarskich i czeladzi rachują się wybrakowane krowy, czwarta część wybrakowanych owiec, a na każde trzy osoby użytek z nabiału od jednéj krowy. Tylko gdy te wyrównawcze pozycye dla szczególnych okoliczności zastósowane być nie mogą, następuje bliższe obrachowanie potrzebnéj żywności i w tym przypadku bierze się na każdego utrzymywanego na kuchni dworskiéj sługę 30. funtów mięsa i 20 funtów innego pokarmu z bydła, jako to okrasy, sera i t. d.

Na ordynarie dla oficjalistów gospodarstwa, pastuchów i t. d., na własnym stole będących, należy, — jeżeli inne pozycje nie są miejscowym upoważnione zwyczajem — rachować:
na ekonoma według wielkości gospodarstwa 2 do 3 krów,
na pisarza 1 krowę
dla stróża, skotarza, parobka po 1 krowie
na owczarza w miarę wielkości gromady 2 do 3 krów.

V. Uzupełnienie inwentarza, utrzymywanie budynków, materyał opałowy (paliwo).

§. 62.

Przy wskazanym w §§. 7. i 59. sposobie obliczania użytku z owiec miało się już wzgląd na uzupełnienie inwentarza przez przychowek.

§. 63.

Przy krowach, wołach i koniach ra-

10te Stück auf Abgang gerechnet. Bei dem Ersatz durch Zuzucht, (welcher nach §. 51. der General-Tax-Grundsätze ausschließlich berücksichtigt wird), wird auf jedes abgehende Stück außer den jungen Thieren unter einem Jahre.

ein überjähriges, ein zweijähriges, ein dreijähriges } Rind, oder Färse oder Fohlen.

Die Nebennutzung durch Verkauf u. s. w. der übergehaltenen Thiere, wird auf den Abgang durch Zufälligkeiten gerechnet.

§. 64.

Auf Dachstroh soll jederzeit, es mögen Schaafe gehalten werden, oder nicht, der funfzehnte Theil des gesammten Winterstrohes in Abzug kommen.

§. 65.

Wo es einem Gute an dem erforderlichen Brennmaterial mangelt, müssen die Ankaufskosten besonders in Abzug gebraucht werden.

Es werden dabei angenommen:

a) zur Heizung einer Stube 3 Klaftern
b) zur Küchenfeuerung 5—12 „
c) zum Waschen 5—6 „
d) auf 15 Kühe 1 „

} weiches Holz zu 108 Kubik-fuß,

und hartes ⅔ gegen eine Klafter weiches.

An Stuben werden gerechnet:

a) für einen großen Pächter 2,
b) für einen kleinen Pächter 1,
c) für das Gesinde 1—2,

Bezüglich auf die Oekonomen, Schreiber, Vögte und Hirten, dient der bis dahin stattgefundene Gebrauch zur Richtschnur.

Berlin, den 6ten Juli 1840.

chuje się 10 sztuka na ubytek. Uzupełnienie przez przychowek (który według §. 51 ogólnych zasad szacowania wyłącznie uwzględniony zostaje) rachuje się na każdą ubytą sztukę, prócz młodocianego bydła niżéj roku:

jeden nad rok stary, jeden dwuletni, jeden trzyletni } wolec, jałowica lub źrebię.

Użytek poboczny z przedaży i t. d. zbytecznego bydła, rachuje się na straty z przygód wynikające.

§. 64.

Piętnasta część wszystkiéj słomy długiéj (zimowéj) potrąca się zawsze na dachy bez względu, czy owce są trzymane lub nie.

§. 65.

Jeżeli w dobrach zbywa na potrzebném paliwie, należy wydatek na zakupienie tegoż zosobna potrącić.

Przyjmuje się w tym względzie:

a) na ogrzanie jednéj izby 3 sążnie
b) na kuchnią od 5. do 12.
c) do prania od 5. do 6.
d) na 15 krów 1.

} miękiego drzewa, rachując na sążeń 108 stóp sześciennych.

twardego zaś ⅔ na 1 sążeń miękiego.

Izby rachują się:

a) dla znaczniejszego dzierzawcy 2.
b) „ małego „ 1.
c) „ czeladzi „ 1 2.

Co się tyczy ekonomów, pisarzy, włodarzy i pastuchów, zwyczaj dotychczasowy służy za prawidło.

Berlin dnia 6. Lipca 1840.

Den vorstehenden „Revidirten Spezial-Tax Grundsätzen für den landschaftlichen Kredit-Verein des Großherzogthum Posen" vom 6ten Juli d. J. welche an die Stelle der bisherigen, hierdurch aufgehobenen, Spezial-Tax-Grundsätze vom $\frac{\text{17ten Dezember 1824}}{\text{8ten Juli 8ten Juli 1825}}$ treten, ertheile ich auf den Grund des §. 109 der Revidirten Tax-Ordnung für die zu dem landschaftlichen Kredit-Vereine im Großherzogthum Posen gehörigen Güter" vom 6ten Juli d. J. und Kraft meines Amtes hiermit die Genehmigung.

Berlin, den 3ten Oktober 1840.

(L. S).

Der Minister des Innern und der Polizei.

(gez:) *Rochow.*

Genehmigung.
3998.

Powyższe „Przejrzane szczególne zasady szacowania dla Towarzystwa Kredytowego w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém z dnia 6 Lipca r. b. które wchodzą w miejsce dotychczasowych niniejszem zniesionych, szczególnych zasad szacowania z dnia $\frac{\text{17 Grudnia 1824.}}{\text{8 Lipca 1825.}}$ na zasadzie §. 109. przejrzanéj ordynacyi szacowania dóbr do ziemskiego towarzystwa Kredytowego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem należących" z dnia 6 Lipca r. b. i z mocy urzędu mojego potwierdzam.

Berlin, dnia 3. Października 1840.

(L. S.)

Minister spraw wewnętrznych.

(podp.) *Rochow.*

Potwierdzenie
3998.

№ 4.

Allerhöchste Kabinetsordre

vom 9ten April 1825.

die Erleichterung des Beitritts zum landschaftlichen Kreditsistem.

im Großherzogthum Posen.

Najwyższy rozkaz gabinetowy

z dnia 9go Kwietnia 1825.

ułatwiający przystąpiene do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego

w Wiel. Xięstwie Poznańskiem.

Da nach Ihrem Berichte vom 15ten v. M. durch die Bestimmung im §. 16. der landschaftlichen Kreditordnung für das Großherzogthum Posen vom 15ten Dezember 1821., nach welcher den Pfandbriefen andere Schuldverschreibungen im Hypothekenbuche nicht vorstehen dürfen, manchen Gutsbesitzern der Beitritt zum Kreditsystem, innerhalb des im §. 23. auf 5 Jahre beschränkten Zeitraums, nicht gestattet oder erschwert werden würde, indem in mehreren Fällen die Löschung ablöslicher Realverpflichtungen mit beträchtlichen Zeitaufwande verbunden ist; so will Ich nach Ihrem Antrage diese Vorschrift dahin modifiziren: daß der Posenschen Landschafts-Direktion gestattet sein soll, auch hinter einer ablöslichen hypothekarischen Forderung, deren Umschreibung in Pfanddriefe und Löschung durch irgend ein zufälliges Ereigniß verhindert

Gdy podług raportu WPana z dnia 15go z. m. z powodu przepisu Regulaminu kredytu ziemskiego dla W. Xięstwa Poznańskiego z dnia 15go Grudnia 1821, według którego inne zapisy dłużne niemogą stać przed listami zastawnemi w księdze hipotecznéj, wielu właścicielom ziemskim przystęp do towarzystwa kredytowego, w ciągu ograniczonego w §. 23. na lat pięć czasu, niebyłby dozwolonym lubby utrudnionym został, ile że w wielorakich przypadkach wymazanie spłaconemi być mogących długów realnych znacznego wymaga czasu; zaczem stósownie do wniosku WPana, przepis ten w ten sposób zmieniam: iż Poznańskiej Dyrekcyi Ziemskiéj ma być wolno, także za spłaconą być mogącą pretensyą, któréj zamienienie na listy zastawne i

oder verzögert wird, mit der Bewilligung und Ausfertigung von Pfandbriefen zu verfahren, unter der Maaßgabe, daß der Betrag des eingetragenen Kapitals und der Zinsen, letzterer höchstens bis zum Betrage des Kapitals, in Posenschen Pfandbriefen, und zwar für jede Achtzig Thaler, Einhundert Thaler in Pfandbriefen, zum Gewahrsam der Landschaft genommen werde, welche bei eigener Vertretung verpflichtet bleibt, dieses Depositum zunächst ausschließlich zur Abfindung der zu löschenden Post zu verwenden und nur den etwanigen Ueberschuß, nach gänzlicher Befriedigung des Gläubigers und erfolgter Löschung, an den Schuldner verabfolgen lassen darf, wobei der Schuldner sich anheischig machen muß, wegen Löschung derselben bei den Gerichten sofort die nöthigen Anträge zu machen und ohne Anstand zu verfolgen.

Ich überlasse Ihnen, die Bestimmungen durch die Gesetzsammlung zur allgemeinen Kentniß zu bringen.

Berlin den 9ten April 1825.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatsminister v. Schuckmann.

wymazanie przez jakowy niespodziany przypadek doznaje przeszkody lub odwłoki, dozwalać i wydawać listy zastawne, pod tym warunkiem, ażeby ilość zaciągnionego kapitału i prowizyi, — ostatnie najwięcéj aż do ilości kapitału, — w Poznańskich listach zastawnych, i wprawdzie za każde 80 Tal. 100 Talarów listami, brano do depozytu Ziemstwa, które pod własną odpowiedzialnością obowiązane jest, summę w depozycie zachowaną użyć przedewszystkiem wyłącznie na załatwienie wymazać się mającéj pretensyi, i tylko co zbędzie, wolno mu, po całkowitém zaspokojeniu wierzyciela i nastąpioném wymazaniu, kazać wręczyć dłużnikowi, przyczem tenże zobowiązać się winien, iż niezwłocznie o wymazanie onejże potrzebne do sądów wnioski czynić i takowe bez straty czasu popierać będzie.

Polecam WPanu podanie tych postanowień przez Zbiór Praw do powszechnéj wiadomości.

Berlin dnia 9go Kwietnia 1825.

FRYDFRYK WILHELM.

Do
Ministra Stanu Ur. Schuckmann.

№ 5.

Kabinets-Ordre

den von der Landschaft zu entrichtenden Kaufstempel betreffend,

vom 31ten December 1826.

Auf Ihren gemeinschaftlichen Antrag in dem Berichte vom 9ten d. Mts, genehmige Ich hierdurch; daß den Landschaften der Besitz der Güter, welche sie bei Subhastationen für ihre Forderungen zu übernehmen genöthigt sind, auf ein Jahr ohne Entrichtung des Kaufstempels verstattet werden kann. Wird aber dieser Besitz über den Schluß des ersten Jahres hinaus verlängert, so ist ein Zwölftheil des gesetzlichen Stempels zu entrichten und mit dem Schluß des dritten Jahres eines solchen Besitzes, muß der volle Rest des Kaufstempels nachgezahlt werden. Sie werden ermächtigt, hiernach nicht bloß in Ansehung den von der schlesischen Landschaft, sondern auch von den Landschaften der übrigen Provinzen bereits übernommen und noch zu übernehmenden Güter zu verfahren und dieserhalb das Erforderliche zu verfügen.

Berlin den 31ten December 1826.

(gez.) Friedrich Wilhelm.

An
den Staats-Minister von Schuckmann
und von Motz.

Rozkaz gabinetowy

tyczący się stempla szacunkowego przez Ziemstwo opłacać się mającego,

z dnia 3go Grudnia 1826.

Przychylam się niniejszém do wspólnego WPanów, w sprowozdaniu z dnia 9go m. b. uczynionego wniosku, aby Ziemstwom posiadanie dóbr, które przy subhastacjach dla swych pretensyi są zmuszone objąć, było przez rok jeden dozwolone bez opłaty stępla szacunkowego. W razie zaś rozciągnienia togo czasu possessii nad rok, mają zapłacić dwunastą część prawnego stępla, a z końcem trzeciego roku takiego posiadania, cała reszta stępla szacunkowego dopłaconą być winna. Upoważniam WPanów do postępowania stósownie do tego nietylko co do dóbr, objętych już przez Ziemstwo szląskie, lecz także co do objętych już lub w przyszłości przez Ziemstwa innych prowincyi objętemi być mających, jakoteż do wydania potrzebnych w téj mierze rozporządzeń.

Berlin dnia 31go Grudnia 1826.

(podp.) *FRYDERYK WILHELM.*

Do
Ministrów Stanu Schuckmann i Motz.

№ 6.

Cabinets-Ordre

die Modifikation und resp. Deklaration der §§. 22—24. der Kredit-Ordnung.

für

das Großherzogthum Posen betreffend.

vom 5ten Maerz 1828.

Nach dem die Erfahrung gelehrt, daß das im 15ten Kapitel der landschaftlichen Kredit-Ordnung für das Großherzogthum Posen, vom 15ten December 1821. vorgeschriebene Verfahren bei der planmäßigen Tilgung der Pfandbriefe, durch Verloosung mit Rücksicht auf die im dritten Capitel §. 37, 43. et seq: enthaltenen Vorschriften in der Ausführung erheblichen Schwierigkeiten unterliegt, und die Generalversammlung des Posenschen Credit-Vereins sich deshalb zu abhelfenden Anträgen veranlaßt gefunden hat, so will ich, nach dem von dem Staatsministerium abgegebenen Gutachten, folgendes hinmit genehmigen und bestimmen.

1) Die bei dem Tilgungsfonds durch Ankauf, Kündigung Seitens der Inhaber, oder sonst eingehenden Pfandbriefe, sollen nicht sogleich mit dem im §. 313. vorgeschriebenen Vermerk versehen, sondern zunächst von der General-Land-

Rozkaz gabinetowy

tyczący się modyfikacyi i resp. deklaracyi §. §. 22—24. Ordynacyi Kredytowej

dla

W. Xięstwa Poznańskiego.

z dnia 5go Marca 1828.

Kiedy doświadczenie okazało, iż przepisane w 15tym rozdziale regulaminu kredytowego dla W. Xięstwa Poznańskiego z dnia 15go Grudnia 1821. postępowanie co do amortyzacyi listów zastawnych przez losowanie przy uwzględnieniu przepisów, zawartych w 3cim rozdziale §§. 37. 43. nast., w wykonaniu znaczne trudności ma do zwalczenia, i z tego powodu Walne Zebranie Poznańskiego Związku kredytowego widziało się powodowaném do wniosków zaradczych; przeto według opinii Ministerii Stanu zatwierdzam niniejszém i stanowię, co następuje:

1) Listy zastawne, przez zakupienie, wypowiedzenie, przez posiadaczy lub skąd inąd na fundusz amortyzacyjny idące, niezaraz przepisaną w §. 313. remarką opatrzone, lecz nasamprzód przez Generalną Dy-

schafts-Direction nur intermistisch außer Cours gesetzt werden, und erst dann, wenn diejenigen Pfandbriefe, welche nach §. 44. dem Tilgungsfonds für immer verbleiben, darin vorhanden und resp: durch Umtausch herbeigeschafft sind, sollen letztern jenen Vermerk erhalten.

Was dagegen

2) Die Modifikation des Verfahrens betrifft, welches bei der planmäßigen Tilgung der Pfandbriefe durch Verloosung nach Inhalt des 15ten Kapitels §§. 304. u. f. f. beobachtet werden soll, so ist der gegenwärtege Zeitpunkt zu einer solchen, das Interesse der Gläubiger berührenden Abänderung, nicht geeignet, und kann auch ohne allen Nachtheil für das Kreditsystem und ohne Erschwerniß der landschaftlichen Operationen bis dahin ausgesetzt bleiben, wo die Posenschen Pfandbriefe das Pari erreicht haben.

3) Ueber die Auslegung der §. 22 bis incl. 24 der Kreditordnung enthaltenen Vorschriften, Zweifel entstanden sind, so will ich zur Erledigung derselben hiermit bestimmen, daß denjenigen zur Aufnahme in den Kreditverein qualificirten Gutsbesitzern, welche ihren Beitritt zu demselben bis zum Weihnachts-Termine 1827 erklärt, aber den vorschriftsmäßigen Erforderuißen vor Ausfertigung und Eintragung der Pfandbriefe nicht genügt haben, die Aufnahme noch unter den Maaßgaben gestattet werden soll, daß sie:

a) die Hindernisse, welche der Bewilligung der Pfandbriefe im Weihnachtstermine 1827 entgegen gestanden haben, im Laufe des Jahres 1828. beseitigen, und die

rekcyą Ziemstwa tylko tymczasowo z obiego usunięte być mają, i dopiero wtenczas, gdy listy zastawne, które według §. 44. na zawsze pozostaną w funduszu amortyzacyjnym, znajdują się w onymże i resp. przez zamianę do niego się dostały, ostatnie otrzymać mają rzeczoną remarkę.

Co się zaś tyczy

2) Modyfikacyi postępowania, jakie we względzie umarzania listów zastawnych przez losowanie według osnowy 15go rozdziału §§. 304. nastę. ma być przestrzeganém, to chwila obecna do takiéj, interesu wierzycieli dotykającéj zmiany, niejest dogodną i może też takowa bez wszelkiego uszczerbku dla systematu kredytowego i bez utrudnienia operacyi Ziemstwa być tak długo odwleczoną, aż poznańskie listy zastawne dojdą do pari.

3) Dla usunięcia wątpliwości, jakie wynikły z wykładu przepisów, zawartych w §§. 22. do włącznie 24. regulaminu kredytowego, stanowię niniejszém, iż kwalifikującym się do przyjęcia do związku kredytowego posiedzicielom dóbr, którzy oznajmili swój do niego przystęp, aż do terminu Bożego Narodzenia 1827. lecz przepisanym wymagalnościom wygotowania i intabulacyi listów zastawnych zadosyć nieuczynili, przyjęcie ma jeszcze być dozwoloném pod temi warunkami, iż:

a) w ciągu r. 1828. usuną przeszkody, jakie wydaniu listów zastawnych w terminie Bożego Narodzenia 1827. były na zawadzie,

Eintragung der Pfandbriefe spätestens im Weihnachts-Termine desselben erfolgen, auch daß sie

b) Das Tilgungs-Prozent von Weihnachten 1827. ab entrichten.

Nach vorstehenden überlasse Ich Ihnen der General-Landschafts-Direktion zu Posen das Erforderliche bekannt zu machen.

Berlin den 5ten Maerz 1828.

(ge.) Friedrich Wilhelm.

An
den Staatsminister v. Shuckmann.

i intabulację listów zastawnych najpóźniej do terminu Bożego Narodzenia 1828. uskutecznią, i że

b) procent amorytzacyjny uiszczą od Bożego Narodzenia 1827.

Polecam WPanu wydanie według powyższych postanowień potrzebnego rozporządzenia dla Generalnéj Dyrekcyi Ziemstwa w Poznaniu.

Berlin dnia 5go Marca 1828.

(podp.) *FRYDERYK WILHELM.*

Do
Ministra Stanu Schuckmanu.

№ 7.

Allerhöchste Kabinetsordre

vom 14ten Februar 1829.

die Befugniß der landschaftlichen Kredit-Institute zur Auswirkung der gerichtlichen Subhastation bepfandbriefter Güter betreffend.

In den Reglements für die Kredit-Systeme Schlesiens, der Kur- und Neu-Mark, Pommerns, Westpreußens und des Großherzogthums Posen ist den Kredit-Direktionen nicht ausdrücklich die Befugniß beigelegt, bei den gerichtlichen Behörden die Subhastation bepfandbriefter Güter in Antrag zu bringen. Für das schlesische Kredit-System ist auf den Antrag der Verwaltung desselben bereits durch das Publikandum vom 30sten August 1810. vorgesehen worden. Ich setze jedoch auch für die übrigen Kredit-Institute, in Gemäßheit der von den engern Ausschüssen, als ihren reglementsmäßigen Organen, hierüber gefaßten, durch den Minister des Innern Mir vorgelegten, Beschlüsse, hierdurch fest: daß die Kredit-Institute, gleich andern eingetragenen Gläubigern, befugt sein sollen, in allen Fällen

Najwyższy rozkaz gabinetowy

z dnia 14go Lutego 1829.

nadający instytutom kredytowym ziemskim moc wnoszenia o sądową subhastacyą dóbr listami zastawnemi obciążonych.

W regulaminach towarzystw kredytowych Szląska, Marchii elektoralnéj i nowéj, Pomeranii, Prus Zachodnich i W. Xięstwa Poznańskiego nie mają Dyrekcye Kredytowe, nadanéj sobie wyraźnie mocy wnoszenia u władz sądowych o subhastacyą dóbr listami zastawnemi obciążonych. Co do towarzystwa szląskiego już się temu zaradziło przez wydane na wniosek administracyi onegoż obwieszczenie z dnia 30. Sierpnia 1810. Stósownie do podanych Mi przez Ministra spraw wewnętrznych uchwał Komitetów, które w téj mierze według przepisów regulaminów do działania w imieniu towarzystw prawnie były umocowanemi, postanawiam także i co do innych towarzystw kredytowych, iż takowym, po-

und soweit nicht besondere Gesetze ein Anderes verordnen, die gerichtliche Subhastation der bepfandbrieften Güter auszuwirken, wenn nach der pflichtmäßigen Ueberzeugung der Verwaltungsbehörden die reglementsmäßigen Mittel unzureichend sind, die den Instituten schuldigen Zinsen und Vorschüsse herbeizuschaffen. Die Gerichte sind schuldig, auf den Antrag der Kredit-Direktion, die Subhastation ohne vorgängiges Erkenntniß einzuleiten. Ich trage dem Staatsministerium auf, diese Bestimmungen durch die Gesetzsammlung bekannt zu machen, und überlasse Ihnen, dem Minister des Innern, die betreffenden Kredit-Institute demgemäß anzuweisen.

Berlin, den 14ten Februar 1829.

Friedrich Wilhelm.

An das Staatsministerium.

dobnie jak innym intabulowanym wierzycielom, ma być wolno, we wszelkich przypadkach i o ile szczególne ustawy inaczéj nieprzepisują, poszukiwać sądowéj subhastacyi dóbr listami zastawnemi obciążonych, skoro podług sumiennego przekonania władz administracyjnych wskazane regulaminem środki nie są dostateczne do odebrania należących się towarzystwom prowizyi i awansów. Sądy obowiązane są, na wniosek dyrekcyi towarzystwa kredytowego, zaprowadzać subhastacyą bez poprzedniego wyroku. Polecam Ministerio Stanu ogłoszenie tych postanowień przez Zbiór Praw, i poruczam WPanu, Ministrowi spraw wewnętrznych, ażebyś do właściwych towarzystw kredytowych stósowne wydał rozporządzenia.

Berlin, dnia 14. Lutego 1829.

FRYDERYK WILHELM.

Do Ministeryum Stanu.

№ 8.

Kabinets-Ordre.

Wegen anderweiter Declaration der §§. 22—24 der Kreditordnung.

vom 27ten Februar. 1830.

Nach ihrem Antrae vom 9. d. m. genehmige Ich, daß für alle diejenigen Gutsbesitzer im Großherzogthum Posen; die ihren Beitritt zum dortigen Kredit-Systeme bis zum Weinachts-Termine 1827 erklärt haben, die durch Meine Ordre vom 5ten Maerz 1828 bis zum Ablaufe des Weinachtstermins 1828. bewilligte Nachfrist unter Nachzahlung des Tilgungs-Prozents bis auf weitere Bestimmung verlängert werde. Sie haben jedoch Sorge zu tragen, daß die Landschaft die Hindernisse, welche der Ausfertigung der nachgesuchten Pfandbriefe im Wege stehen, aufs baldigste zu beseitigen sich angelegen sein laße.

Berlin den 27. Februar 1830.

(gez.) Friedrich Wilhelm.

An
den Staats Minister v. Schuckmann.

Rozkaz Gabinetowy.

Względem powtórnéj deklaracyi §§. 22—24. Ordynacyi Kredytowéj.

z dnia 27go Lutego. 1830.

Przychylam się do wniosku WPana z dnia 9. m. b., aby dla tych posiedzicieli dóbr w W. Xięstwie Poznańskiem, którzy aż do terminu Bożego Narodzenia 1827. oświadczyli swój przystęp do tamecznego systematu kredytowego, dozwolony Moim rozkazem z dnia 5. Marca 1828. aż do terminu Bożego Narodzenia okres dodatkowy był do dalszego postanowienia przedłużony, z warunkiem dopłaty procentu amortyzacyjnego. Wszakże masz WPan baczyć na to, aby Ziemstwo starało się o jak najspieszniejsze uprzątnienie przeszkód sprzeciwiających się wygotowaniu żądanych listów zastawnych.

Berlin dnia 27go Lutego 1830.

(podp.) *FRYDERYK WILHELM.*

Do
Ministra Stanu Schuckmann.

№ 9.

Allerhöchste Kabinetsordre.

Über das Verfahren der Kredit-Systeme zur Ausmittelung des unbekannten Inhabers eines vom Schuldner aufgekündigten Pfandbriefs.

vom 7ten September 1830.,

Auf Ihren gemeinschaftlichen Bericht vom 19ten Juli d. J, genehmige Ich, daß für das Aufgebot eines vom Schuldner gekündigten Pfandbriefes, dessen Inhaber nicht auszumitteln ist, das Verfahren des Ostpreußischen Kredit-Systems, nach den Vorschriften des Reglements vom 24sten Dezember 1808., §§. 387. bis 390. (Anhag zur Gesetzsammlung S. 443), auch in den übrigen landschaftlichen Kredit-Systemen gesetzlich angewendet werde. Statt der im §. 387. u. 389. angeordneten Insertion in die Königsberger Intelligenz-Blätter, muß bei den übrigen Kredit-Systemen die Insertion in die Intelligenz-Blätter der Provinz, in welcher das bedfandbriefte Gut belegen ist und die Bekanntmachung der Vorladung (§.

Najwyższy rozkaz gabinetowy,

tyczący się postępowania towarzystw kredytowych, aby wynaleść niewiadomego posiadacza wypowiedzianego przez dłużnika listu zastawnego.

Z dnia 7go. Września 1830.,

W skutek zdanéj wspólnie przez WPanów sprawy pod d. 19. Lipca r. b. zezwalam, ażeby wywołując list zastawny przez dłużnika wypowiedziany, którego posiedziciel nie może być wynalezionym, postępowanie towarzystwa kredytowego Pruss Wschodnich, według przepisów regulaminu z dnia 24. Grudnia 1808., §§. 387—390. (Dodatek do Zbioru Praw stron. 443), także w innych ziemskich towarzystwach kredytowych moc prawa miało. Zamiast przepisanego w §§. 387. i 389. obwieszczenia przez Królewieckie dzienniki intelligencyjne, umieszczać takowe trzeba do innych towarzystw kredytowych, w dziennikach itelligencyjnych téj pro-

389). an den Börsen der Handelsplätze der betreffenden Provinz, für Posen an der Börse zu Berlin, erfolgen. Unter den im §. 388 erwähnten Kosten werden nur die baaren, Auslagen für das Aufgebot (§§ 389). verstanden. Die Präklusion und die Löschung im Landschafts-Register erfolgt durch die Behörde des Kredit-Systems von Amtswegen, und die Kosten der Löschung im Hypothekenbuche fallen dem Pfandbriefs-Schuldner zur Last. Ich überlasse Ihnen, diese Bestimmungen durch die Gesetzsammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin den 7ten September 1830.

Friedrich Wilhelm.

An
die Staats-Minister v. Schuckmann
und Graf v. Danckelman.

wincyi, w któréj położone są listami zastawnemi obciążone dobra, a zapozew (§. 389.) ogłaszać na giełdach miast handlowych właściwéj prowincyi, co do prowincyi Poznańskiéj na giełdzie w Berlinie. Przez wzmiankowane w §. 388. koszta rozumieją się tylko gotowe wydatki za wywołanie (§. 389). Prekluzya i wymazanie w regestrze ziemstwa uskutecznia się przez Władzę towarzystwa kredytowego z urzędu, a koszta wymazania w księdze hipotecznéj ponosi dłużnik listu zastawnego. Poruczam WPanom podanie tego postanowienia przez Zbiór Praw do wiadomości powszechnej.

Berlin, dnia 7. Września 1830.

Fryderyk Wilhelm.

Do
Ministrów Stanu Schuckmann
i Ur. Danckelmann

№ 10.

Allerhöchste Kabinetsordre.

Wegen Abänderung der §§. 43. 44. 304. seq. und 313. der landschaftlichen Kreditordnung.

für

das Großherzogthum Posen.

vom 11ten Februar 1833.,

In Meiner Order vom 5ten März 1828. habe Ich auf die Beschlüsse, welche von der General-Versammlung des landschaftlichen Kredit-Vereins im Großherzogthum Posen wegen Abänderung der §§. 43. 44. 304. ff. und 313. der Kreditordnung vom 15ten Dezember 1821., laut der unter A. und B. beigefügten Auszüge aus dem Protokolle vom 19ten April 1827. gefaßt worden sind, bereits genehmigt:

daß die bei dem Tilgungsfonds durch Ankauf, Kündigung Seitens der In-

Najwyższy Rozkaz Gabinetowy.

Względem zmiany §§. 43. 44. 304. nast. i 313. Regulaminu Ziemstwa.

dla

Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

z dnia 11. Lutego 1833.

W rozkazie Moim z dnia 5. Marca 1828 już w skutek uchwał, postanowionych przez zgromadzenie walne towarzystwa ziemskiego kredytowego w W. Xięstwie Poznańskiém względem zmiany §§. 43. 44. 304. nast. i 313. Regulaminu kredytowego z dnia 15. Grudnia 1821., przychyliłem się według brzmienia przyłączonych pod A. i B. wyciągów z protokołu z dnia 19. Kwietnia 1827. do tego:

ażeby listy zastawne wchodzące do funduszu amortyzacyjnego prze-

haber, oder sonst eingehenden Pfandbriefe nicht sogleich mit dem im §. 313. vorgeschriebenen Vermerk versehen, sondern zunächst von der General-Landschafts-Direktion nur intermistisch außer Cours gesetzt werden, und das erst dann wenn diejenigen Pfandbriefe, welche nach §. 44. dem Tilgungsfonds für immer verbleiben, darin vorhanden oder durch Umtausch herbeigeschaft sind, der Vermerk auf denselben erfolge.

Auf das erneuerte Gesuch der vorjährigen General-Versammlung, wegen Genehmigung des weiteren Inhalts jener Beschlüsse und deren Vervollständigung in dem unter C. beigefügten Auszuge aus dem Protokolle vom 9ten April v. J. ertheile Ich nach Ihren Anträgen vom 29sten Oktober v. J. und 12ten v. M. Meine Genehmigung;

1) daß nach dem Beschluße der General-Versammlung vom 19ten April 1827. (Beilage A. zu 2). die in den §§. 43 und 44. der landschaftlichen Kreditordnung verordneten Partial-Löschungen der planmäßig getilgten Pfandbriefs-Schuld unterbleiben können; jedoch daß es jedem Pfandbriefs-Schuldner unbenommen bleibe, für seinen Grundbesitz die Abschreibung der löschungsfähigen Quoten der Pfandbriefe zu fordern, in welchem Falle die Löschung auf Kosten des Extrahenden geschieht.

Ich genehmige.

2) daß bei der Aufbewahrung der Pfandbriefe, welche zum Tilgungsfonds zu bringen sind und bis zur Löschung und Vernichtung bei demselben verbleiben, nach dem Beschlusse vom 9ten April

zakupowanie, wypowiadanie z strony posiadaczów, lub w innym sposobie, niebyły zaraz oznaczane przepisaną w §. 313. remarką, lecz żeby Główna Dyrekcya Ziemstwa oneż tylko tymczasowo z obiegu wyłączała, i żeby dopiero wtenczas, gdy listy zastawne, pozostające według §. 44. na zawsze funduszowi amortyzacyjnemu, znajdują się w tymże, lub przez zamianę weszły, remarką je oznaczano.

Na ponowioną prośbę przeszłorocznego walnego zebrania o zatwierdzenie dalszéj treści wzmiankowanych uchwał i ich uzupełnienia w dołączonym pod C. wyciągu z protokołu z dnia 9. Kwietnia r. z., udzielam podług wniosków WPana z dnia 29. Października r. z. i 12 z. m. Moje zatwierdzenie:

1) iż stósownie do uchwały walnego zebrania z dnia 19. Kwietnia 1827. (annex A. do 2.) przepisane w §§. 43 i 44 Regulaminu kredytowego cząstkowe umazywania umorzonych podług planu listów zastawnych zaniechane być mogą; że jednak wolno być ma każdemu dłużnikowi, żądać dla swoich dóbr odpisania kwalifikujących się do wymazania kwot listów zastawnych, w którym to przypadku wymazanie na koszt wnoszącego następuje.

Zatwierdzam

2) ażeby przy zachowywaniu listów zastawnych, wnoszonych do funduszu umorzenia i w tymże aż do wymazania i zniszczenia pozostających, postępowano podług u-

v. J. (Beilage C.) verfahren werde, so wie Ich.

3) den Beschluß v. 19ten April 1827. (Beilage B.) genehmige, durch welchen die in den §§. 304. u. f. der Kreditordnung enthaltenen Vorschriften, wegen Verloosung der zum Tilgungsfonds einzulösenden Pfandbriefe auf eine angemessene Weise abgeändert sind.

Diese Meine Bestimmungen haben Sie durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 11. Februar 1833.

Fiedrich Wilhelm.

An
den Staatsminister v. Schuckman.

chwały z dnia 9. Kwietnia r. z. (annex C.) jak równie

3) zatwierdzam uchwałę z dnia 19. Kwietnia 1827. (annex B), przez którą zawarte w §§. 304 i następ. Regulaminu przepisy względem losowania listów zastawnych do funduszu umorzenia, w stósownym sposobie zmienione zostały.

Te moje postanowienia podasz W. Pan przez Zbiór praw do wiadomosci publicznéj.

Berlin, dnia 11go Lutego 1833.

Fryderyk Wilhelm.

Do
Ministra Stanu Schuckmann.

A.

Extrakt.

Aus dem Protocolle der General-Versammlung des landschaftlichen Kredit-Vereins im Großherzogthum Posen, de dato Posen den 19ten April 1827.

ꝛc. ꝛc. ꝛc.

II. Es ward hierauf zur Prüfung des, von dem vorjährigen engern Ausschuß in der Verhandlung vom 13ten Februar v. J. gemachten Antrages, die Modifikation des §. 313. und der §§. 43. 44. der Kreditordnung betreffend, geschritten, und die General-Versammlung beschloß einstimmig:

A.

Wyciąg.

Z protokułu walnego zebrania Towarzystwa ziemskiego kredytowego w W. Xięstwie Poznańskiem, de dato Poznań dnia 19 Kwietnia 1827.

etc. etc. etc.

II. Wzięto potem pod rozwagę uczyniony przez komitet przeszloroczny w protokole dnia 13 Lutego r. z. wniosek względem zmienienia §. 313. i §§. 43. i 44. Regulaminu kredytowego, i zebranie walne uchwaliło jednomyślnie:

1) daß, da sämmtliche Pfandbriefs-Schuldner das höchste Interesse dabei hätten, das jederzeit diejenige Summe von Pfandbriefen, welche von jedem einzelnen Theilnehmer durch das gezahlte Tilgungsprozent bezahlt und abgelöst worden, in den Tilgungsfond gebracht würde, und daher der im §. 44. der Kreditordnung verordnete Umtausch durchaus nothwendig sei, die zum Tilgungsfonds anzukaufenden oder einzulösenden gekündigten Pfandbriefe nicht mit dem im §. 313. verordneten Vermerk, wodurch sie für immer vernichtet würden, zu versehen, sondern daß diese Pfandbriefe bis zu ihrem Umtausch nur interimistich von der General-Landschafts-Direktion außer Cours zu setzen, und daß erst, wenn diejenigen Pfandbriefe, welche für immer in dem Tilgungsfonds bleiben sollen, durch Umtausch herbeigeschafft worden, diese mit dem im §. 313. verordneten Vermek zu versehen seien;

2) beschloß die General-Versammlung, daß die im §fe. 44. der Kreditordnung verordnete Partial-Löschung ganz unterbleiben solle, weil solche von keinem Nutzen für den Pfandbriefs-Schuldner sei, indem eine Löschung mit voller Wirkung nie geschehen könne, da der Vermerk, daß die Kapitals-Pfandbriefs-Schuld zum Theil getilgt sei, nach §. 46 nur mit dem Zusatz geschehen könne, daß dessenohnerachtet die Zinsen von den getilgten Pfandbriefen fortlaufen, und der Nachweis, wie viel jeder Interessent durch das gezahlte Tilgungs prozent wirklich getilgt habe, von ihm jederzeit, durch ein

1) że, ponieważ najważniejszym dla wszystkich stowarzyszonych jest interesem, ażeby zawsze ta summa z listów zastawnych, którę każdy stowarzyszony przez wniesiony procent amortyzacyjny zapłacił i umorzył, weszła do funduszu umorzenia, i dla tego przepisana w §. 44. Regulaminu zamiana koniecznie jest potrzebną, mające być do funduszu amortyzacyjnego zakupionemi lub ściągnionemi wypowiedziane listy zastawne, nie mają być oznaczone przepisaną w §. 313. remarką, przez którąby na zawsze zniszczone były, lecz że też listy zastawne, aż do ich zamiany, tylko tymczasowo Główna Dyrekcja Ziemstwa wyłączać ma z obiegu, i że dopiero natenczas, skoro listy zastawne, pozostające na zawsze w funduszu umorzenia, weszły przez zamianę, takowe przepisaną w §. 313 remarką opatrzone być mają;

2) uchwaliło walne zebranie, iż postanowione w §. 44. Regulaminu cząstkowe umazywanie ma być zupełnie zaniechanem, jako nieprzynoszące żadnego dłużnikowi pożytku, albowiem wymazanie nigdy z zupełnym skutkiem nastąpić nie może, skoro remarka, iż część długu umorzoną została, według §. 44. zrobiona być może tylko z dodaniem, iż pomimo to winien płacić prowizją od umorzonych listów zastawnych, dowód zaś, ile każdy dziedzic istotnie umorzył opłaconym procentem amortyzacyjnym, może być przezeń każdego czasu

Zeugniß der General-Landschafts-Direction geführt werden könne.

ꝛc. ꝛc. ꝛc.

B.

Extrakt.

aus dem Protokolle der General-Versammlung des landschaftlichen Kredit-Vereins im Großherzogthum Posen de dato Posen den 19ten April 1827.

ꝛc. ꝛc. ꝛc.

IV. Hiernächst ward die Frage erörtert:

wie dann zu verfahren sein werde, wenn der Cours der Pfandbriefe den Nennwerth erreichen oder solchen übersteigen sollte?

Für diesen Fall verordnet die Kreditordnung im 15ten Kapitel die Einziehung der zu tilgenden Pfandbriefe durch Verloosung, so wie, daß solche für immer dem öffentlichen Verkehr entzogen, die Coupons vernichtet und dergestalt gelooften und für immer außer Cours gesetzten Pfandbriefe unter keinem Verhältniß wieder in Cours gesetzt werden sollen. Die ꝛc. Abgeordneten, wenn sie auch zufolge des vorstehend gefaßten Beschlüsses die Partial-Löschungen, welche der §. 43. verordnet, als unzweckmäßig verworfen, halten es dennoch für unerläßlich, daß die zum Tilgungsfonds zu bringenden einzelnen Pfandbriefe, so wie im §. 44. bei dem Umtausch verordnet ist, nach dem Gesellschaftsverhältniß eingezogen würden, da sonst in dem Fall, wenn der Pfandbriefs-Inhaber zufolge des §. 30. auf die Spezial-Hypothek

attestem Głównéj Dyrekcyi okazany.

etc. etc. etc.

B.

Wyciąg

z protokułu walnego zebrania Towarzystwa ziemskiego kredytowego w W. Xięstwie Poznańskiem, de dato Poznań dnia 19. Kwietnia 1827.

etc. etc. etc.

IV. Następnie wzięto pod rozwagę kwestją:

w jaki sposób natenczas postąpić wypadnie, skoro kurs listów zastawnych dojdzie nominalnéj wartości, lub onęż przewyższy?

Na ten przypadek przepisuje Regulamin kredytowy w Rozdziale 15tym ściągnienie mających być umorzonemi listów zastawnych przez losowanie, oraz że listy takowe mają być na zawsze z obiegu publicznego wyprowadzone, kupony zniszczone i że wylosowane w ten sposób i na zawsze z kursu wyjęte listy zastawne nie mogą pod żadnym pozorem znowu w kurs powrócić. Deputowani, lubo według poprzedniczéj uchwały umazanie cząstkowe, postanowione §fem 43., jako niedogodne odrzucili, sądzą jednak być rzeczą nieodzowną, ażeby zebrać się mające do funduszu umorzenia pojedyńcze listy zastawne, jak §. 44ty we względzie zamiany przepisuje, w stósunku kapitałów ziemskich ściągnione były,

zurückgehen sollte, diejenigen Theilnehmer, deren Pfandbriefe zum Tilgungsfonds eingezogen worden, gegen die andern, deren Pfandbriefe sämmtlich im Cours geblieben, einen zu großen Vortheil haben würden, und sämmtliche Mitglieder der General-Versammlung waren daher der Meinung:

daß, statt der im 15ten Kapitel vorgeschriebenen Vrrloosung, sogleich diejenigen Pfandbriefe zum Tilgungsfonds gebracht werden müßten, welche dem Gesellschaftsverhältniß zufolge von jedem einzelnen Interessenten durch Einzahlung des Tilgungsprozents getilgt und abgelöst worden.

Demgemäß beschloß die Genereral-Versammlung:

1) daß die im 15ten Kapitel der Kreditordnung verordnete Verloosung der zum Tilgungsfonds einzulösenden Pfandbriefe, ganz wegfallen solle:

2) daß dann, wenn die Pfandbriefe den Nennwerth erreichen oder Agio tragen, die General-Landschafts-Direktion diejenigen Pfandbriefe, welche im Betrage des 20sten Theils der Kapitalschuld eines jeden einzelnen Interessenten zunächst getilgt werden sollen, auswähle, dann, aber nach Analogie des §. 304. seq. mit Verloosung der Pfandbriefs-Nummern, so weit diese durch das in Versur eingehende Tilgungsprozent realisirt und abgelöst werden können, verfahre, und diese Verloosung in den folgenden Versuren so lange fortsetze, bis sämmtliche gewählte Pfandbriefs-Nummern im Betrage des 20sten Theils des Pfandbriefs-Kapitals abgelöst und zum Tilgungsfonds gebracht worden, worauf

albowiem na przypadek, iżby posiadacz listu zastawnego stósownie do §. 30. trzymać się miał specjalnej hipoteki, ci stowarzyszeni, których listy zastawne ściągnione zostały do funduszu umorzenia, zbyt wielką odnieśliby korzyść względem tych, których wszystkie listy zastawne w obiegu pozostały. Jednomyślnem więc było zdaniem wszystkich członków walnego zebrania:

ażeby, zamiast przepisanego w Rozdziale 15tym losowania, niebawnie ściągnąć do funduszu umorzenia te listy zastawne, które, stósownie do pożyczek ziemskich, przez każdego stowarzyszonego wniesionym na amortyzacją procentem spłacone i umorzone zostały.

Stósownie do téj myśli uchwaliło walne zebranie:

1) iż przepisane w 15tym Rozdziale Regulaminu losowanie listów zastawnych do funduszu amortyzacyi, niema wcale mieć miejsca;

2) iż natenczas, skoro listy zastawne dojdą wartości nominalnéj (al pari) lub onéż przewyższą, Główna Dyrekcja Ziemstwa wybierze te listy zastawne, które w stósunku 20téj części pożyczki ziemskiej każdego interessenta najpierwéj umorzone być mają, potem zaś według analogii §su 304 nast. postąpi z losowaniem wybranych numerów listów zastawnych, jak dalece te przez wniesienie podczas każdéj wersury procentu amortyzacyjnego zrealizowane i umorzone być mogą, i kontynuować będzie toż losowanie w następnych wersurach, dopóki wszystkie listy zastawne wybrane po-

dieses Verfahren in eben dieser Art zu wiederholen seyn würde;

3) daß die dergestalt gelooften Pfandbriefe, sobald sie eingegangen, mit dem §. 313 verordneten Vermerk versehen und deren Coupons vernichtet werden sollen;

4) daß über diese Verloosung ein ganz besonderes Rechnungsbuch unter Kontrolle des General-Landschafts-Syndici nach Vorschrift des §. 308. geführt werden solle;

5) daß, so lange sich in dem Tilgungsfonds Pfandbriefe, welche durch Ankauf angeschafft worden, befinden, welche noch nicht umgetauscht sind, diejenigen Pfandbriefs-Schuldner, deren Güter für diese Pfandbriefe verhaftet sind, zur Verloosung nicht zuzulassen, sondern vielmehr nur sukzessive von diesen Pfandbriefen in jedem Zahlungstermin so viele mit dem im §. 313. vorgeschriebenen Vermerk versehen, oder den erwähnten Pfandbriefs-Schuldnern so viel davon abgeschrieben werden solle, als sie durch das eingezahlte Amortisationsprozent wirklich getilgt haben, und daß erst dann, wenn sämmtliche schon im Tilgungsfonds befindliche Pfandbriefe jedes einzelnen dieser Interessenten durch Zahlung abgelöst worden, diese zur Verloosung verstattet werden sollen;

6) daß in Fällen, wo bei der Wahl der zu verloosenden Pfandbriefe das Gesellschaftsverhältniß nicht jederzeit beachtet werden könnte, nach Analogie des §. 45. verfahren und die Differenz bei den

dług numerów w stósunku 20tej części kapitału nie zostaną umorzone i do funduszu amortyzacyjnego wniesione; poczem postępowanie to w tym samym powtarzaćby należało sposobie;

3) iż listy zastawne w ten sposób wylosowane, zaraz po ich złożeniu, remarką w §. 313. przepisaną opatrzone i kupony zniszczone zostaną;

4) iż pod kontrolą Syndyka Generalnego utrzymywaną być ma według przepisu §. 308, księga wykazująca toż losowanie;

5) iż, dopóki znajdują się w funduszu amortyzacyjnym listy zastawne, przez zakupienie nabyte, a jeszcze nie zamienione, dłużnicy listów zastawnych, których dobra za nie są zastawione, nie mają być przypuszczeni do losowania, lecz tylko succesive w każdym terminie płacenia prowizyi tyle z tych listów zastawnych remarką w §. 313. przepisaną oznaczonem lub w księdze odpisaném być powinno, ile przez opłacanie procentu amortyzacyjnego istotnie umorzyli, i że dopiero po umorzeniu, przez zapłacenie, wszystkich znajdujących się już w funduszu amortyzacyi listów zastawnych każdego z tych interessentów, ciż do losowania przypuszczeni być mają;

6) iż w przypadkach, w których przy wybieraniu listów zastawnych do losowania, równowaga nie może być zachowaną, w miarę §. 45. postąpioném i różnica w nastę-

nächsten Versuren ausgeglichen werden solle.

ꝛc. ꝛc. ꝛc.

C.

Extrakt

aus dem Protokolle der General-Versammlung des landschaftlichen Kredit-Vereins im Großherzogthum Posen,
de dato Posen den 9ten April 1832.

ꝛc. ꝛc. ꝛc.

Modifikation §. 43. der Kredit-Ordnung.

Hierauf wurden ꝛc.

VI. die durch den §. 43 der Kreditordnung angeordneten, im Laufe der Tilgungsperiode zu bewirkenden Partial-Löschungen zur Sprache gebracht; sämmtliche ꝛc. Abgeordnete waren darin einverstanden, daß theils aus den, von der General-Versammlung im Jahre 1827, theils aus den von der General-Landschafts-Direktion in deren Bericht angeführten Gründen es höchst wünschenswerth sei:

daß die Partial-Löschungen in dem Hypothekenbuche zur Ersparung der damit verknüpften Kosten und Weitläuftigkeiten unterbleiben möchten.

Der Königliche Commissarius machte hierbei die Versammlung darauf aufmerksam, daß es zweckmäßig sein dürfte, ein mit größerer Feierlichkeit zu beobachtendes Verfahren, bei der Aufbewahrung der zum Tilgungsfonds zu bringenden und in demselben bis zur Ablösung der ganzen Pfandbriefs-Schuld aufzubewahrenden Pfandbriefe zu beobachten, welches dahin anzuordnen sein dürfte:

pnych wersurach wyrównaną być ma.

etc. etc. etc.

C.

Wyciąg

z protokołu walnego zebrania Towarzystwa ziemskiego kredytowego w W. Xięstwie Poznańskiem.
Poznań dnia 9 Kwietnia 1832.

etc. etc. etc.

Zmiana §. 43. Regulaminu kredytowego.

Następnie i t. d.

VI. była mowa o wymazaniu cząstkowem listów zastawnych podług §. 43. Regulaminu w ciągu okresu amortyzacyjnego nastąpić mającem. Wszyscy Deputowani zgodzili się na to, iż z powodów, już to przez walne zebranie w roku 1827., już przez Główną Dyrekcją w raporcie jéj przywiedzionych, ze wszech miar życzyć należy:

ażeby dla oszczędzenia kosztów i uniknienia trudności cząstkowe wymazywania w hipotece miejsca nie miały.

Kr. Kommissarz zwrócił przytem uwagę zgromadzenia na potrzebę zaprowadzenia większej formalności przy zachowaniu listów zastawnych do funduszu amortyzacyjnego wnoszonych i w tymże aż do umorzenia całkowitego długu Ziemstwa asserwować się mających, radząc:

1) daß dabei sowohl ein von der Königlichen Regierung, als ein von dem Königlichen Ober Appellations-Gericht abzuordnendes Mitglied gegenwärtig sei;

2) daß von diesen und den Mitgliedern der General-Landschafts-Direktion der Vermerk, wodurch die Pfandbriefe für immer außer Cours gesetzt werden, vollzogen und in ihrer Gegenwart die Pfandbriefe eingeschnitten, auch sämmtliche Coupons derselben vernichtet würden;

3) daß ein besonderes Register über die dergestalt für immer dem öffentlichen Verkehr entzogenen Pfandbriefe gefertigt, von den Commissarien mit vollzogen, dann aber

4) diese Pfandbriefe in Paketen von der General-Landschafts-Direktion und den Commissarien der ꝛc. Regierung und des ꝛc. Ober-Appellations-Gerichts versiegelt und in einem besondern eisernen Kasten aufbewahrt, demnächst aber die dergestalt getilgten Pfandbriefs-Nummer öffentlich bekannt gemacht würden.

Die ꝛc. Deputirten fanden dieses Verfahren nicht allein dem Zweck entsprechend, sondern auch dazu vollständig geeignet, daß wenn dasselbe beobachtet wird, jedem Mißbrauch mit den auf diese Art getilgten Pfandbriefen vorgebeugt werden würde, und wiederholten hiermit den von der General-Versammlung im Jahre 1827. gefaßten Beschluß, in der Hoffnung,

daß derselbe unter Bevorwortung des Königlichen Commissarii Allerhöchsten Orts werde genehmigt werden.

ꝛc. ꝛc. ꝛc.

1) aby przy tem przytomnym był jeden członek delegowany od Kr. Regencyi i jeden członek od Kr. N. Sądu Appellacyjnego;

2) aby przez nich i przez członków Dyrekcyi Generalnéj Ziemstwa remarka wyłączająca na zawsze listy zastawne z obiegu, była podpisaną, i też listy zastawne w ich obecności były poprzerzynane, a należące do nich kupony zniszczone;

3) aby oddzielny regestr listów zastawnych tym sposobem na zawsze z publicznego usuniętych obiegu był urządzonym i przez Kommissarzów wspólnie podpisanym, następnie zaś

4) aby też listy zastawne w pakietach zapieczętowanych przez Dyrekcją Generalną Ziemstwa i Kommissarzy Regencyi i N. Sądu Appellacyjnego, w osobnéj żelaznéj skrzyni były zachowane, a potém umorzone w ten sposób numera listów zastawnych do wiadomości publicznéj podane.

Deputowani uznali to postępowanie nietylko za odpowiadające celowi, ale też za zdolne zapobiedz wszelkiemu nadużyciu umorzonych w ten sposób listów zastawnych i ponowili uchwałę walnego zebrania r. 1827., w nadziei,

iż takowa, za wstawieniem się Kr. Kommissarza, sankcją N. Pana otrzyma.

etc. etc. etc.

№ 11.

Reskript des Herrn Ministers des Innern

vom 14ten Juli 1834. und 16ten Januar 1810.

nebst der Verordnung wegen Abkürzung des Verfahrens bei Amortisation verlorener Pfandbriefs Zins-Coupons oder Zinsrekognitionsscheine.

Reskrypt Ministra spraw wewnętrznych.

z dnia 14go Lipca 1834 i ustawa z dnia 16go Stycznia 1810.

względem skrócenia postępowania przy amortyzacyi zagubionych kuponów od listów zastawnych lub zaświadczeniach rekognicyjnych na kupony prowizyjne.

a)

Der Wechsler Seegal zu Posen hat bei dem unterzeichneten Ministerium über die Königliche General-Landschafts-Direction daselbst wegen verweigerten Aufgebots der ihm angeblich verloren gegangenen Zins-Coupons von Posenschen Pfandbriefen, unter Einreichung der ihm auf sein desfalsiges Amortisations Gesuch ertheilten abschläglichen Resolution vom 12ten April d. J. Beschwerde geführt. Was den Inhalt dieses Bescheides anlangt, so befindet sich die Königl-General Direction im Irrthume, wenn dieselbe

Wexlarz Seegal z Poznania zaniósł do podpisanego Ministerstwa przeciw tamecznéj Generalnej Dyrekcyj Ziemstwa zażalenie z powodu odmówionego wywołania zgubionych podobno przezeń kuponów prowizyjnych od poznańskich listów zastawnych i podał zarazem odmowną rezolucyą z dnia 12. Kwietnia r. b. udzieloną mu na jego wniosek o amortyzacyą.

Co się tyczy osnowy téj rezolucyji myli się Generalna Dyrekcja Ziemstwa,

dafür hält, daß die allerhöchste Verordnung vom 16 Januar 1810 nur diejenigen Zinscoupons betreffe, die während des Krieges verloren gegangen sind. Wiewohl dieselbe unter andern auf Anlaß der während des vorigen Krieges verloren gegangenen Coupons erlassen worden ist, so ist dies doch weder der einzige Bestimmungs-grund derselben gewesen, noch weniger ist die auf jene Fälle allein beschränkt: vielmehr ist der Bestimmungs-grund von der Sicherstellung der Credit-Systeme überhaupt hergenommen und das vorgeschriebene Amortisations Verfahren so wenig auf die Coupons, aus der Zeit des Krieges beschränkt, daß dasselbe vielmehr ganz allgemein auf alle Verluste der Art gerichtet ist, wie dies sowohl aus der näheren Bestimmung des Gegenstandes der Verordnung vom 16 Januar 1810 in der Einleitung verbis" habe pp. wegen Abkürzung des Verfahrens bei amortisation verlorner Pfandbriefs-Zinscoupons oder Zinsrecognitionen Folgendes festgesetzt:

als dem §. 1.

wenn ein Pfandsbriefs-Zinscoupon, oder eine dergleichen Zins-Recognition verloren geht pp.

deutlich hervorgeht.

Eben so wenig erheblich ist, was die Königliche General Landschafts Direction sonst anführt, das nehmlich die allgemeine Gerichts-Ordnung Th. I. Tit 51. §. 137, wegen des Verfahrens in diesem Falle auf die landschaftlichen Kredit-Ordnungen verweisen in diejenigen für das Großherzogthum Posen aber keine Vorschriften wegen abhanden gekommener Zinscoupons enthalten wären, wohl aber die, daß nicht die Landschaft, sondern die Gerichte zu dem Verfahren wegen Amortisation verlorner Pfandbriefe ermächtigt sind, denn die Vorschriften der Verjeżeli rozumie, iż Najwyższa ustawa z dnia 16 Stycznia 1810 tylko dotyczy kuponów prowizyjnych, zagubionych podczas wojny. Lubo ta ustawa pomiędzy innemi wydaną została z przyczyny kuponów, zaginionych w czasie poprzedniéj wojny, to jednak niebyło to jedynym jej powodem, i bynajmniéj niejest ograniczoną tylko na owe przypadki, lecz owszem właściwy powód wzięty był z zabezpieczenia systematów kredytowych w ogólności i przepisane postępowanie amortyzacyjne tem mniéj na kupony z czasu wojny jest ograniczone, iż takowe się całkiem ogólnie odnosi do wszelkich strat tego rodzaju, jak to równie z bliższego oznaczenia przedmiotu ustawy z dnia 16. Stycznia 1810. we wstępie jasno wynika z wyrazów: „postanowiliśmy itd. względem skrócenia postępowania co do amortyzacyi zginionych prowizyjnych kuponów lub rekognicyi od listów zastawnych, co następuje":

jako też z §. 1.

„w razie zginienia kuponu prowi-
„zyjnego lub rekognicyi prowizyj-
„néj od listu zastawnego i t. d.

Równie mało zasługuje na uwagę, co Generalna Dyrekcja Ziemstwa daléj przywodzi, iż Powszechna Ordynacja sądowa Cz. I. Tyt. 51. §. 137. względem postępowania w tym przypadku odsela do regulaminów kredytowych, że zaś regulamin kredytowy dla W. Xięstwa Poznańskiego niezawiera przepisów we względzie zginionych kuponów prowizyjnych, lecz stanowi, iż nie Ziemstwo, lecz sądy są upoważnione do postępowania amortyzacyjnego co do zginionych listów zastawnych. Przepisy

ordnung vom 16. Januar 1810 sind allgemein ergänzende Vorschriften, und diese müssen also, da die spätere Posensche-Credit Ordnung darüber nichts enthält, auch wegen der Posenschen Pfandbriefe zur Anwendung kommen, umsommehr, als der §. 389. des Anhangs zum §. 137. Tit. 51, der allgemeinen Gerichts-Ordnung ausdrücklich auf jene Verordnung verweiset, auch aus der besonderen Verfassung des Posenschen Kredit-Systems keine Gründe gegen die Anwendbarkeit dieser Verordnung auf die Zinscoupons der Posenschen Pfandbriefe zu entnehmen sind.

Die Königliche General-Landschafts Direction wird daher beauftragt, auf das bei Ihr angebrachte Gesuch des Wechslers Seegall, der mit seinem Antrage auf Abänderung des Bescheides vom 12 April d. J. an dieselbe gewiesen ist, dem Vorstehenden gemäß das Weitere zu verfügen.

Berlin den 14 Julii 1834.

Ministerium des Innern für Gewerbe Angelegenheiten.

Vermöge Auftrages:

(gez.) *Beuth.*

Am
die Königliche General-Landschafts
Direction.
zu Posen.

№ 137.

ustawy z dnia 16 Stycznia 1810. są przepisami ogólnemi, uzupełniającemi, i muszą, kiedy późniejszy regulamin kredytowy poznański nic w téj mierze niezawiera, także mieć zastósowanie do poznańskich listów zastawnych, tem bardziéj, iż dodatek do §. 137. Tyt. 51. Powszechnéj Ordynacyij sądowéj wyraźnie odsela do przytoczonéj tu ustawy i że z oddzielnéj organizacyj poznanskiego systematu kredytowego niemożna wywieść powodów przeciw stósowaniu téj ustawy do kuponów prowizyjnych od poznańskich listów zastawnych.

Generalna Dyrekcya Ziemsta odbiera przeto polecenie, aby stósowne do tego wydała rozporządzenie na podanie wexlarza Seegall, który się do niéj ma udać z swym wnioskiem o zmienienie rezolucji z dnia 12 Kwietnia r. b.

Berlin dnia 14. Lipca 1834.

Ministerstwo spraw wewnętrznych dla interesów procederowych.

Z polecenia:

(podp.) *Beuth.*

Do
Generalnéj Dyrekcyi Ziemstwa
w Poznaniu.

№ 137.

b)

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen. etc. et.

Thun kund und fügen hiermit zu wissen.

Auf den Vorschlag der Ostpreußischen Landschafts Versammlung vom 11ten Februar 1808. haben Wir, nach vorläufiger Vernehmung sämtlicher Kredit-Direktionen, mit gleicher Rücksicht auf die unglücklichen Zufälle, wodurch während des lezten Krieges so viele Pfandbriefs-Zinscoupons oder Recognitionen verloren gegangen, und auf die Sicherheit Unserer Kredit-Systeme, wegen Abkürzung des Verfahrens bei Amortisation verlorner Pfandbriefs-Zinscoupons oder Zins-Recognitionen, Folgendes festgesezt. —

§. 1.

Wenn ein Pfandbriefs-Zinscoupon oder eine dergleichen Zins-Recognition verloren geht, so kann zwar der Verlierer, um das Publicum schleunigst darauf aufmerksam zu machen, seinen Verlust in den öffentlichen Blättern oder sonst auf beliebige Art anzeigen; beabsichtigt er aber die Amoritisation derselben, so muß er sich wegen der in der allgemeinen Gerichts-Ordnung Th. I. Titel 51 §. 125. vorgeschriebenen vorläufigen Bekanntmachung, an die Landschaft wenden.

§. 2.

Diese erläßt nach Ablauf des zweiten Termins, in welchem der Koupon oder der

My FRYDERYK WILHELM, z Bożéj łaski Król Pruski etc. etc.

Czyniemy wiadomo i podajemy do wiadomości:

Na przedstawienie zebrania Ziemstwa wschodnio-pruskiego z dnia, 1go Lutego 1808. postanowiliśmy — po uprzedniem wysłuchaniu Dyrekcyi Kredytowych, z równym względem na nieszczęśliwe przypadki, w skutek których podczas ostatniéj wojny tyle prowizyjnych kuponów lub rekognicyj od listów zastawnych zginęło, jakoteż na bezpieczeństwo Naszych systematów kredytowych — względem skrócenia postępowania co do amortyzacyi zginionych prowizyjnych kuponów lub rekognicyi do listów zastawnych, co następuje:

§. 1.

W razie zginienia kuponu prowizyjnego od listu zastawnego lub takiejże rekognicyi prowizyjnéj, może wprawdzie zgubiciel, chcąc jak najspieszniéj zwrócić na to uwagę publiczności, donieść o swéj stracie przez pisma publiczne, lub na jakikolwiek inny sposób; jeżeli mu zaś idzie o ich umorzenie, powinien udać się do Ziemstwa względem tymczasowego obwieszczenia, przepisanego Ordynacyą sądową. Cz. I. Tyt. 51. §. 125.

§. 2.

Po upływie drugiego terminu, w którym kupon lub rekognicja były powin-

Recognitionsschein hätte präsentirt werden sollen, aber nicht präsentirt worden ist, das öffentliche Aufgebot, sobald der sich Meldende seinen ehemaligen Besitz einigermaßen bescheiniget hat.

§. 3.

Hierbei macht sie dem angeblichen Verlierer bekannt, daß die Amortisation selbst nicht eher erfolgen könne, bis er sich durch Vorzeigung des Pfandbriefes selbst, oder durch ein öffentlich beglaubtes Attest des Inhabers des Pfandbriefs, hinlänglich legitimirt habe.

§ 4.

In dem zuletzt erwähnten Atteste muß beglaubiget werden, daß der Inhaber des Pfandbriefs diesen wirklich vorgezeigt habe.

§. 5.

Das Aufgebot erfolgt nach der Verschiedenheit der Verfassung einer jeden Provinz, entweder durch die General-Landschafts-Direction, welche den verlornen Zinscoupon oder Recognitions-schein ausgefertigt hat.

1) vermittelst eines Aushanges, welcher in Ost und Westpreußen bei derjenigen Departaments-Direction, welche den Coupon ausgefertigt hat, in den übrigen Provinzen aber bei der Haupt-Kasse sowohl, als bei der Provinzial-Kasse, gemacht wird.
2) durch dreimalige Einrückung in die Zeitungen und Intelligenz-Blätter der Provinz, wo sich die Direction befindet, und wenn der Verlierer in einer anderer Provinz wohnt, auch in derjenigen, wo er sich aufhält.

ny być, lecz niezostały okazane; zarządza Ziemstwo wywołanie, skoro zgłaszający się jakokolwiek udowodnił swe dawniejsze posiadanie.

§. 3.

Przytem uwiadomia Ziemstwo mniemanego zgubiciela, iż umorzenie samo prędzéj nastąpić niemoże, aż on okazaniem listu zastawnego, lub publicznie zawierzytelnionem świadectwem posiadacza listu zastawnego dostatecznie się wylegitymuje.

§. 4.

W wymienionym co tylko ateście powinno być poświadczonem, iż posiadacz listu zastawnego takowy rzeczywiście okazał.

§. 5.

Wywołanie zarządza, wedle różnych każdéj prowincyi stosunków prawnych albo Generalna Dyrekcya Ziemstwa lub ta Dyrekcya Ziemstwa, która wygotowała zginiony kupon prowizyjny lub rekognicją.

1) przez wywieszenie, uskutecznione co do Prus wschodnich i zachodnich w téj Dyrekcyi departamentowéj, która kupon wygotowała, co zaś do innych prowincyi, tak w kasie głównéj, jakoteż w kasie prowincyalnéj;
2) przez trzykrotne umieszczenie w gazetach i dziennikach intelligencyjnych prowincyi, w któréj znajduje się Dyrekcya, a gdy zgubiciel mieszka w innéj prowincyi, także w jéj tego rodzaju pismach.

§. 6.

Zwischen den Zeiten, da das Aufgebot in den öffentlichen Blättern eingerückt worden, muß wenigstens ein Zinstermin verflossen sein und die lezte Bekanntmachung in den Zeitungen soll wenigstens vier Wochen vor dem Amortisations Termin erfolgen.

§. 7.

In der Churmark bleibt es bei der bisherigen Verfassung, wonach die Bekanntmachung in den öffentlichen Blättern von halben zu halben Jahre, jedesmal unter dem 14ten Februar und 14ten August, als den äußersten Zahlungsterminen, geschieht. —

§. 8.

Das Aufgebot muß den Eigenthümer des Koupons, oder Zins-Recognitionsscheins, des gehörigen Landschafts-Departament, das Gut, worauf der Pfandbrief haftet, und endlich auch die Nummer und den Betrag des Pfandbriefs benennen, und die Verwarung enthalten, daß der Zins-Coupon oder Recognitions-schein, wenn er bis zum vierten Zahlungstermine nicht zum Vorschein kommt, werde von selbst für erloschen geachtet, und nicht nur der Betrag der Zinsen dem sich meldenden Eigenthümer aus der Kasse verabfolgt, sondern auch demselben bei Pommerschen und Schlesischen Pfandbriefen ein neuer Zinsschein sofort ausgefertigt werden; bei anderen Pfandbriefen aber wird die zulezt erwähnte Drohung dahin bestimmt, daß sobald der Zahlungstermin des lezten Zinscoupons eingetreten sein wird, die Ausfertigung der folgenden neuen Zinscoupons erfolgen werden.

§. 6.

Pomiędzy obwieszczeniami wywołania w pismach publicznych powinien przynajmniej upływać jeden termin prowizyjny, a ostatnie obwieszczenie w gazetach przynajmniéj na cztery tygodnie przed terminem umorzenia umieszczonem być powinno.

§. 7.

W Marchii Elektoralnéj pozostaje się przy dotychczasowych przepisach, wedle których obwieszczenie w pismach publicznych uskuteczniane bywa w półrocznych przedziałach, zawsze w dniu 14go Lutego i 14go Sierpnia, jako ostatecznemi terminami wypłaty.

§. 8.

Wywołanie powinno wymieniać właściciela kuponu lub rekognicyi prowizyjnéj, właściwy departament Ziemstwa włości, na któréj list zastawny zaintabulowany, i nakoniec także numer i kwotę listu zastawnego, jako też zawierać ostrzeżenie, iż kupon lub rekognicja prowizyjna, niezostawszy aż do czwartego terminu wypłaty okazanemi, będą uważane jako umorzone, i że zgłaszającemu się właścicielowi nietylko prowizya z kassy wypłaconą, lecz także, co do listów zastawnych pomorskich i szląskich, nowe świadectwo prowizyjne wygotowaném zostanie. Co zaś do innych listów zastawnych przywiedzione zagrożenie w ten sposób się zmienia, iż za nadejściem terminu wypłaty ostatniego kuponu prowizyjnego wygotowanemi zostaną następne nowe kupony prowizyjne.

§. 9.

Dieser Verwarnung gemäß, wird mit Ablauf des vierten Zinszahlungs-Termins verfahren, ohne daß es eines Mortifications-Urtels bedarf.

§. 10.

In Ansehung der noch rückständigen später fälligen Koupons wird das Aufgebot halbjährig vier Wochen vor jedem Termin wiederholet; diese Wiederholung bedarf es aber, wie sich von selbst versteht, bei den Schlesischen und Pommerschen Pfandbriefen nicht. —

§. 11.

Die General-Landschafts-Kasse erhält bei jedem Zinstermine ein Verzeichniß derjenigen Koupons, welche im bevorstehenden Zinstermine erlöschen sollen; und sie liefert solches, mit dem Schlusse des Termins, an die General-Landschafts-Direction mit der Bemerkung zurück: ob und welcher Coupon etwa präsentirt worden, und bei welcher Kasse.

§. 12.

Hiernach verfügt die General-Direction die Auszahlung der erloschenen Koupons an die Eigenthümer und die Löschung derselben in der vorherigen Kontrolle bei sämmtlichen Departements.

§. 13.

Meldet sich nachher noch ein Präsentant, so muß er sein angebliches Recht nöthigenfalls im Wege Rechtens ausführen.

§. 9.

Stósownie do tego ostrzeżenia należy postąpić z upływem czwartego terminu wypłaty prowizyi, i niejest tym końcem potrzebny wyrok umarzający.

§. 10.

Co do zaległych jeszcze, później do wypłaty przypadających kuponów, ponawia się co pół roku wywołanie na cztery tygodnie przed każdym terminem. Jak się samo przez się rozumie, procedura ta niejest potrzebną co do szląskich i pomorskich listów zastawnych.

§. 11.

Kassa Generalna Ziemstwa odbiera na każdy termin prowizyjny wykaz kuponów, mających w najbliższym terminie prowizyjnym uledz umorzeniu, i zwraca takowy z końcem terminu Generalnéj Dyrekcji Ziemstwa z wymienieniem: czyli i które kupony i w której kasie okazanemi zostały.

§. 12.

Następnie Generalna Dyrekcja zarządza wypłacenie umorzonych kuponów właścicielowi i wymazanie ich we wszystkich departamentach z poprzedniéj kontroli.

§. 13.

Późniéj zgłaszający się jeszcze okaziciel musi, w razie potrzeby, swe mniemane pretensje na drodze prawa poszukiwać.

§. 14.

Uebrigens steht es nicht nur dem Verlierer frei, nach Anleitung der Allgemeinen-Gerichts-Ordnung Th. I. Tit. 51. §. 131. für die bessere Benutzung der sich bis zur erfolgten Amortisation aufsammelnden Zinsbestände zu sorgen, sondern es werden auch die Landschafts-Behörden autorisirt, den hinlänglich legitimirten Pfandbriefs-Inhabern, welche während des Krieges ihre Pfandbriefs-Koupons oder Zinsrecognitionen verloren haben, während des Amortisations-Verfahrens, die Zinsen, gegen eine nach Vorschrift des Allgemeinen Landrechts Th. I. Tit. 14. §. 188--193. zu beurtheilende Sicherheit, auszuzahlen.

§. 15.

Sind nicht bloße Zinscoupons oder Recognitionsscheine, sondern die Pfandbriefe selbst, verloren gegangen: so behält es bei der Vorschrift der Allgemeinen Gerichts-Ordnung Th. I. Tit. 51. §. 120—140. sein Bewenden.

§. 16.

Auf öffentliche Vorladung der unbekannten Pfandbriefs-Besitzer können auch diejenigen antragen, welche, wie der Verlierer eines Pfandbriefs Zins-Recognition, ein rechtliches Interesse dabei haben, daß der unbekannte Pfandbriefs berechtigte ausgemittelt werde.

§. 17.

Ein solches Aufgebot, wodurch nur das nach §. 3 und 4. zur Vorbereitung des Aufgebots der Pfandbriefs-Zinscoupons oder Pfandbriefs-Zinsrecognitionen erforderliche Attest ersetzt werden soll, geschieht mit jenem

§. 14.

Zresztą nietylko według skazówki Powszechnéj Ordynacyi sądowéj Cz. I. Tyt. 51. §. 131. wolno zgubicielowi starać się o lepszy użytek z prowizyj, nagromadzających się aż do czasu umorzenia, ale nadto władze Ziemstwa są upoważnione dostatecznie wylegitymowanym posiadaczom listów zastawnych, którzy w czasie wojny od swych listów zastawnych zgubili kupony lub rekognicje prowizyjne, wypłacać podczas postępowania amortyzacyjnego prowizje za bezpieczeństwem, dochodzoném wedle przepisu Powszechnego Prawa Krajowego Cz. I. Tyt. 14. §§. 188—193.

§. 15.

Jeżeli nie kupony tylko prowizyjne lub rekognicje, lecz same listy zastawne zginęły, wówczas pozostaje się przy przepisie Powszechnéj Ordynacyi sądowéj Cz. I. Tyt. 51. §§. 120—140.

§. 16.

O publiczne zapozwanie niewiadomych posiadaczów listów zastawnych mogą ci także wnosić, którzy, równie jak zgubiciel rekognicji prowizyjnéj od listu zastawnego, mają prawny w tém interes, aby niewiadoma, do listu zastawnego prawo mająca, osoba była wyśledzoną.

§. 17.

Podobne wywołanie, przez które tylko ma być zastąpione świadectwo, wedle §. 3 i 4. potrzebne ku przygotowaniu wywołania kuponów prowizyjnych lub rekognicji prowizyjnych od

Aufgebot zugleich, und mit denselben Förmlichkeiten, hat aber auch nicht die im §. 123. Tit. 51. Th. I. der Allgemeinen Gerichtsordnung bestimmte rechtliche Folge, sondern es wird alsdann das Pfandbriefs-Kapitel, wie das Vermögen eines Abwesenden, nach Vorschrift des Allgemeinen Land-Rechts Th. 2. Tit. 18. §. 19—27. und §. 821—855. behandelt. Wornach sich ein jeder zu richten hat.

Gegeben Berlin, den 16 Januar 1810.

(L. S).

(gez.) Friedrich Wilhelm.

Dohna, Beyme.

listów zastawnych, równocześnie z temże i z temiż samemi formalnościami się uskutecznia, niema jednak także prawnego skutku, oznaczonego w §. 123. Tyt. 51. Cz. I. Powszechnéj Ordynacji sądowéj, lecz natenczas kapitał listu zastawnego będzie wedle przepisu Powszechnego Prawa Krajowego Cz. II. Tyt. 18. §. 19—27. i §. 821—855. traktowany jak majątek nieprzytomnego. Według czego każdy stósować się powinien.

Dan w Berlinie dnia 16. Stycznia 1810.

(L. S.)

(podp.) *Fryderyk Wilhelm.*

Dohna, Beyme.

№ 12.

Gesetz wegen des Außer- und Wiederin-Kurssetzens der auf jeden Inhaber lautenden Papiere.

Vom 16ten Juni 1835.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen ꝛc. ꝛc.

Um die Schwierigkeiten zu beseitigen, welche bei den unter öffentlicher Autorität auf jeden Inhaber ausgefertigten Papieren durch die nach §§. 47 und 48 Tit. 15ter Theil I. des allgemeinen Landrechts zulässigen Außerkurssetzungen für die Institute herbeigeführt werden, denen die Zinsenzahlung oder planmäßige Tilgung obliegt, verordnen Wir, auf den Antrag Unseres Staatsministeriums und nach erfordertem Gutachten Unseres Staatsraths, für sämmtliche Provinzen der Monarchie, wie folgt:

§. 1.

Vermerke, wodurch auf jeden Inhaber lautende, unter öffentlicher Autorität ausgefertigte Papiere von Privatpersonen bisher außer Kurs gesetzt worden sind, oder Künf-

Ustawa względem wyłączania z obiegu (kursu) i puszczania znowu w obieg ważnych na każdego okaziciela papierów.

z dnia 16 Czerwca 1835.

My FRYDERYK WILHELM, z Bożéj łaski Krol Pruski i t. d.

W celu uprzątnienia trudności, jakie we względzie papierów pod publiczną powagą na każdego okaziciela wystawionych dozwolone §§. 47. i 48. Tyt. 15 Cz. I. Pow. Prawa Krajowego wyłączanie ich z obiegu pociąga za sobą dla instytutów, do płacenia prowizyj lub zakreślonego planem umarzania obowiązanych, stanowimy, na wniosek Naszego Ministerii Stanu i po zażądaniu zdania Naszéj Rady Stanu, dla wszystkich prowincyj Naszéj monarchii, jak następuje:

§. 1.

Ostrzeżenia czyli remarki, któremi brzmiące na każdego okaziciela, pod publiczną powagą wystawione papiery, bywały dotąd, lub będą w przyszłości

tig außer Kurs gesetzt werden, sollen für das Institut, welchen die Zinsenzahlung oder planmäßige Tilgung obliegt, keine bindende Kraft haben.

In Ansehung der Wirkung derselben gegen andere Besitzer verbleibt es bei den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts Th. I. Tit. 15. §. 47 u. ff.

§. 2.

Wird der Verlust eines außer Kurs gesetzten Papiers von demjenigen, zu dessen Vortheil dasselbe außer Kurs gesetzt worden, dem Institute angezeigt und enthält diese Anzeige außer der Bezeichnung des Papiers nach Buchstaben, Nummer und Geldbetrag, bei Pfandbriefen auch mit Benennung des Guts, zugleich den Inhalt des Vermerks, so soll das Institut das Papier, wenn es von einem späteren Inhaber vorgelegt wird, anhalten, und den Anzeigenden hiervon benachrichtigen, welchem die weitere Verfolgung seines Rechts gegen den Präsentanten überlassen bleibt.

Das Institut ist befugt, das Papier zum gerichtlichen Depositum abzugeben.

§. 3.

Eben so soll auch dasjenige Papier (sei es mit oder ohne Vermerk) angehalten werden, worauf ein Gericht aus irgend einem Grunde bei dem Institut Beschlag gelegt hat. In diesem Fall geschieht die Benachrichtigung und Ablieferung an das Beschlag legende Gericht.

§. 4.

Wenn bei Pfandbriefen, welche mit einem Privatvermerke (§. 1.) versehen sind, das Institut die amtliche Versicherung ertheilt, daß bis zur erfolgten Einlösung des Papiers weder eine Anzeige des Verlustes, noch eine

przez osoby prywatne z obiegu wyłączane, żadnéj obowięzującéj mieć nie będą mocy dla instytutu, do płacenia prowizyj lub do zakreślonego planem umorzenia obowiązanego.

Co do skutku ich względnie innych posiadaczów pozostaje się przy przepisach Pow. Prawa Kr. Cz. I. Tyt. 15. §. 47. i nast.

§. 2.

Jeżeli o utracie papieru z obiegu wyłączonego ten, na którego rzecz tenże papier został z obiegu wyłączonym, doniesie instytutowi, i doniesienie to, prócz opisania papieru z liter, numeru i summy, a co do listów zastawnych także prócz nazwiska dóbr, zawiera oraz treść ostrzeżenia, powinnością będzie instytutu papier takowy, skoro zostanie przez późniejszego posiedziciela podanym, przytrzymać i zawiadomić o tém donosiciela, którego rzeczą będzie dalsze prawa swojego przeciw okazicielowi dochodzenie.

Instytut ma prawo, oddać ten papier do depozytu sądowego.

§. 3.

Ma być również przytrzymanym i ten papier (bez względu, czy się znajduje na nim ostrzeżenie lub nie), na który sąd z jakiego bądź powodu areszt u instytutu położył. W tym razie donosi o tém instytut sądowi, który wniósł o areszt, i papier mu przysyła.

§. 4.

Skoro we względzie listów zastawnych, prywatném ostrzeżeniem (§. 1.) opatrzonych, instytut urzędowne udziela zapewnienie, że aż do nastąpionego spłacenia listu zastawnego, ani niebyło

Beschlagnahme geschehen ist, so soll die Löschung des der Hypothekenbehörde eingereichten Pfandbriefes auf den Antrag des Instituts ohne Weiteres erfolgen. Auch die Eintragung eines umgefertigten Pfandbriefes soll erfolgen, wenn das Institut darauf anträgt und die Versicherung ertheilt, daß bis zur Einreichung des Papiers weder eine Anzeige des Verlustes, noch eine Beschlagnahme geschehen ist.

§. 5.

In Ansehung der Außerkurssetzungen, welche durch die Institute selbst oder eine andere öffentliche Behörde geschehen, wird durch das gegenwärtige Gesetz nichts geändert.

§. 6.

Eben so bleibt es bei den bisherigen gesetzlichen Vorschriften über die Pflichten, welche die Institute schon wegen der bloßen Anzeige des Verlustes eines Papiers, ohne Rücksicht auf einen in demselben angebrachten Vermerk, zu beobachten haben.

§. 7.

Bei Papieren, wozu besondere Zinscoupons ausgefertigt werden, wird selbst durch die mit einer für das Institut bindenden Kraft erfolgte Außerkurssetzung die Zahlung der Zinsen auf die bereits ausgegebenen Koupons nicht gehindert; die Ausreichung neuer Koupons aber unterbleibt, sobald eine Anzeige des Verlustes oder eine Beschlagnahme geschehen ist.

§. 8

Bei Papieren, wozu keine Koupons, sondern abgesonderte Zinsen Rekognitionen, Zinsenscheine oder dergleichen ausgefertigt werden, müssen diese Rekognitionen oder Scheidoniesienia o utracie jego, ani nań areszt niebył położonym, podany władzy hipotecznéj list zastawny ma być na wniosek instytutu bez wahania wymazanym. Ma także intabulacja przeistoczonego listu zastawnego być uskutecznioną, skoro instytut o to wnosi i zapewnia, że aż do chwili podania papieru ani nie było uczynione doniesienie o utraceniu go, ani areszt nie był nań położonym.

§. 5.

We względzie wyłączania papierów z obiegu przez instytuta lub inną władzę publiczną, ustawa niniejsza żadnéj nieczyni zmiany.

§. 6.

Pozostaje się również przy dotychczasowych przepisach prawnych względem obowiązków, których instytuta już co do samego doniesienia o utracie papieru, bez względu na zapisane na nim ostrzeżenie, dopełnić winny.

§. 7.

Co do papierów, do których wystawiane są osobne kupony prowizyjne, nawet nastąpione z mocą instytut obowięzującą wyłączenie z obiegu niewstrzymuje płacenia prowizyj na wydane już kupony; nowe zaś kupony niezostają wydawane, skoro doniesienie o utracie lub położenie aresztu nastąpiło.

§. 8.

Co do papierów, do których nie są wystawione kupony, lecz osobne rekognicje lub poświadczenia prowizyjne lub tym podobne, winien instytut też reko-

ne ꝛc. in dem Fall der §§. 2 und 3. von dem Institute angehalten werden, eben so, wiedies mit den Papieren selbst sein würde, zu denen sie gehören. Bis zur Anzeige oder Beschlagnahme aber erfolgt die Zahlung der Zinsen an jeden Präsentanten.

§. 9.

Bei Papieren, wozu weder Koupons (§. 7.) noch Zinsen-Rekognitionen (§. 8.) ausgefertigt werden, erfolgt die Zinsenzahlung an jeden Präsentanten, so lange nicht eine Anzeige des Verlustes oder der Beschlagnahme stattgefunden hat.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 16. Juni 1835.

Friedrich Wilhelm.

Carl, Herzog zu Mecklenburg.

v. Kamptz. Mühler. Graf v. Alvensleben.

Beglaubigt:
Friese.

gnicje lub poświadczenia i t. d. w przypadku §§. 2 i 3 przytrzymać, podobnie tak, jakby to nastąpiło z samemiż papierami, do których należą. Dopóki zaś nienastąpi doniesienie lub areszt, płacą się prowizje każdemu okazicielowi.

§. 9.

We względzie papierów, do których ani kupony (§. 7.), ani rekognicje prowizyjne (§. 8.) nie są wystawione, płacić się będą prowizje każdemu okazicielowi tak długo, dopóki doniesienie o utracie lub położeniu aresztu nienastąpi.

Ustawa ta na dowód własną Naszą ręką podpisana i Król. pieczęcią opatrzona.

Dan w Berlinie, dnia 16. Czerwca 1835.

(L.S.) *FRYDERYK WILHELM.*

Karól, Xiąże Meklenburski.

Kamptz. Mühler. Hrabia Alvensleben.

Za zgodność:
Friese.

№ 13.

Allerhöchste Kabinetsordre

vom 19ten März 1836.

Die Deklaration der Vorschrift im §. 264. der landschaftlichen Kreditordnung.

für

Großherzogthum Posen.

betreffend.

Da über den Umfang der Kredit-Direktionen durch Meine Order vom 14ten Februar 1829. beigelegten Befugniß, die Subhastation der bepfandbrieften Güter auszuwirken, in der Anwendung auf die Posensche Landschaft-Zweifel entstanden sind, so bestimme Ich hierdurch, auf den mir erstatteten Bericht des Staats-Ministeriums nach dessen Antrage: daß die Vorschrift im §. 264. der landschaftlichen Kreditordnung für das Großherzogthum Posen vom 15ten Dezember 1821. keine Ausnahme von der in jener Order vorgeschriebenen Regel begründet, die dortigen Landschafts-Direktionen also nicht immer den Erfolg einer vorgängigen Verpachtung abzuwarten haben, um die sonst nothwendig befundene Subhastation zu veranlassen. Ich beauftrage das Staats-Ministerium, diese Meine Bestimmung durch die Gesetzsammlung bekannt zu machen.

Berlin den 19ten März 1836.

Friedrich Wilhelm.

An das Staatsministerium.

Najwyższy rozkaz gabinetowy,

z dnia 19go Marca 1836.

tyczący się deklaracji przepisu w §. 264. regulaminu kredytu ziemskiego

dla

W. Xięstwa Poznańskiego.

Ponieważ względem rozciągłości nadanego Dyrekcjom Kredytowym przez Mój rozkaz z dnia 14. Lutego 1829. prawa wnoszenia o subhastacją dóbr listami zastawnemi obciążonych, w zastósowaniu do Ziemstwa Poznańskiego wątpliwości zaszły, przeto postanawiam podług wniosku Ministerii Stanu w raporcie Mi zdanym przedstawionego: iż przepis w §. 264. regulaminu kredytu ziemskiego dla W. Xięstwa Poznańskiego z dnia 15. Grudnia 1821., żadnego nieupoważnia wyjątku od wskazanéj rzeczonym rozkazem reguły, że zatem tameczne Dyrekcje ziemskie nie mają potrzeby czekania zawsze na wypadek poprzedniego wydzierżawienia, aby wnieść o subhastacją z innych miar za potrzebną uznaną. Polecam Ministerio Stanu ogłoszenie przez Zbiór praw tego Mojego postanowienia.

Berlin, dnia 19. Marca 1836.

Fryderyk Wilhelm.

Do Ministerjum Stanu.

№ 14.

Allerhöchste Kabinetsordre.

vom 12ten Januar 1839.,

betreffend die Abänderung des im §. 227. der landschaftlichen Kreditordnung.

für.

das Großherzogthum Posen.

vom 15ten December. 1830.

wegen Ausreichung der neuen Zinscoupons vorgeschriebenen Verfahrens.

Da, wie Ich aus dem Berichte der Minister der betreffenden Ressorts ersehe, das in dem §. 227. der landschaftlichen Kreditordnung für das Großherzogthum Posen vom 15ten Dezember 1821. wegen Ausreichung der neuen Zinscoupons vorgeschriebene Verfahren zu Schwierigkeiten Veranlassung gegeben hat, und deswegen schon seit dem Jahre 1827. besondere Zinstalons ausgefertigt u. die neuen Zinscoupons nur gegen Einlieferung dieser Talons ausgereicht worden, diese veränderte Einrichtung aber sich als zweckmäßig bewährt hat, so genehmige Ich dieselbe hierdurch nachträglich, indem Ich bestimme, daß den Inhabern der Zinstalons diejenigen Befugnisse zustehen sollen, welche in dem §. 227. den Inhabern des zehnten oder sogenannten Stichkoupons beigelegt werden. Zugleich setze ich zur Ergänzung des erwähnten §. 227. fest, daß, wenn der Inhaber des Pfandbriefes vor Ausreichung der neuen Koupons der Ver-

Najwyższy Rozkaz Gabinetowy

z dnia 12. Stycznia 1839.

tyczący się zmiany postępowania, w §. 227. Regulaminu kredytu ziemskiego

dla

Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

z dnia 15go Grudnia 1821.

względem wydawania nowych kuponów przepisanego.

Ponieważ, jak wyczytuję z raportu Ministrów dotyczących wydziałów, postępowanie w §. 227. ziemskiego regulaminu kredytowego dla Wgo. Xięstwa Poznańskiego z dnia 15go Grudnia 1821. względem wydawania nowych kuponów (przekazów) prowizyjnych przepisane sprawiło trudności, i z téj przyczyny już od roku 1827. oddzielne talony prowizyjne wygotowane a nowe kupony tylko za ich złożeniem wręczane były, to zaś zmienione urządzenie zupełnie celowi odpowiedziało, zaczem potwierdzam je niniejszem postanawiając, iż posiadaczom talonów te same mają służyć prawa, jakie w §. 227. posiadającym dziesiąty czyli ostatni kupon są nadane. Zarazem ku uzupełnieniu wspomnionego §. 227. stanowię, że, skoro posiedziciel listu zastawnego, przed wydaniem nowych ku-

abfolgung derselben an den Präsentanten des Talons bei der Landschaft widerspricht, der Präsentant des Talons aber sie fordert und in die Ausantwortung an den Inhaber des Pfandbriefs nicht einwilligt, die Landschaft die Interessenten zur Entscheidung des gegenseitigen Anspruchs an das Gericht, zu dessen Real-Jurisdiktion das bepfandbriefte Gut gehört, zu verweisen und die neue Series der Koupons auf den Antrag eines der Interessenten, oder auf Requisition des Gerichts an das Depositorium desselben auszuliefern hat. Wenn aber der Talon weder in dem Termine zur Ausreichung der neuen Zinscoupons, noch in dem nächstfolgenden Zinsenerhebungs-Termine bei der Landschaft präsentirt wird, so sind die Koupons der neuen Series, wie dies bisher schon in Gemäßheit des Beschlusses der General Versammlung der Landschaft vom 29. Oktober 1836 geschehen, beim Eintritt des zweiten Zinstermins dieser Series dem Inhaber des Pfandbriefes auszuantworten. Das Staatsministerium hat diesen Erlaß zur Publikation durch die Gesetzsammlung zu befördern.

Berlin den 12. Januar 1839.

Friedrich Wilhelm.

An das Staatsministerium.

ponów, przeciw wręczeniu ich okazicielowi talonu w Ziemstwie zaprotestuje, okaziciel zaś talonu ich się domaga i na wręczenie ich posiadaczowi listu zastawnego niezezwala, Ziemstwo ma interessentów po rozstrzygnienie wzajemnéj ich pretensyi, do sądu, do którego realnéj jurisdykcyi dobra listami zastawnemi obciążone należą, odesłać, a nowy poczet (series) kuponów na wniosek którego z interessentów lub za rekwizycją sądu, do depozytu jego złożyć. Jeżeli zaś talon ani w terminie do wydawania nowych kuponów, ani w najbliższym terminie do odbierania prowizyj nie będzie w Ziemstwie okazanym, kupony nowego poczetu, jak to dotąd już działo się stósownie do uchwały walnego zebrania Ziemstwa z dnia 29. Października 1836., mają być, za nadejściem drugiego terminu prowizyjnego tegoż poczetu, posiedzicielowi listu zastawnego wręczone. Ministerjum Stanu rozporządzenie to w Zbiorze praw zamieści.

Berlin, dnia 12. Stycznia 1839.

FRYDERYK WILHELM.

Do Ministerjum Stanu.

№ 15.

Allerhöchste Kabinetsordre

betreffend die Anwendung der Revidirten Taxordnung, für die zu dem landschaftlichen Kreditverein, im Großherzogthum Posen.

— Gesetzsammlnng von 1840. Nro. 18. —

und der dazu gehörigen, „Revidirten Spezialgrundsätze" bei der Aufnahme gerichtlicher Taxen von den Rittergütern im Großherzogthum Posen.

vom 30. November 1840.,

Nach dem durch Meine Order vom 31. Juli d. J. an die Stelle der bisherigen Taxgrundsätze für den landschaftlichen Kreditverein des Großherzogthum Posen vom Jahre 1821., die „Revidirte Taxordnung" für die zu diesem Vereine gehörigen Güter vom 6. Juli d. J. getreten und fortan in allen Fällen zur Anwendung gebracht werden soll, so bestimme Ich hiermit, auf ihren gemeinschaftlichen Bericht von 5. Novbr. d. J. unter Abänderung und Ergänzung der Verordnung vom 8. Januar 1831. über die Maaßgaben, unter welchen die Taxationsgrundsätze der Posenschen Landschaft bei Aufnahme gerichtlicher Taxen der Rittergüter im Großherzogthum Posen anzuwenden sind, daß auch bei der Aufnahme gerichtlicher Taxen von den Rittergütern im Großherzogthum Posen, jedoch wiederum mit Ausnahme derjenigen, welche noch zum Westpreußischen land-

Najwyższy Rozkaz gabinetowy

względem stósowania przejrzanego regulaminu taxacyjnego dla dóbr, wchodzących do Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego w W. Xięstwie Poznańskiem. —

— Zbiór praw r. 1840. No. 18. —

tudzież należących doń „przejrzanych zasad specjalnych" przy spisywaniu tax sądowych dóbr szlacheckich w W. Xięstwie Poznańskiém.

Z dnia 30go. Listopada 1840.,

Gdy w skutek rozkazu Mojego z dnia 31. Lipca r. b. w miejsce dotychczasowych zasad taxacyjnych dla ziemskiego towarzystwa kredytowego W. Xięstwa Poznańskiego z roku 1821. „przejrzany regulamin taxacyjny" dla dóbr do tegoż towarzystwa należących z dnia 6. Lipca r. b. zaprowadzonym został i odtąd we wszelkich zdarzeniach ma być stósowanym, zaczem na wspólny WPanów raport z dnia 5. Listopada r. b. zmieniając i uzupełniając ustawę z dnia 8. Stycznia 1831., tyczącą się użycia zasad taxacyjnych Towarzystwa Kredytowego Poznańskiego, stanowię, iż także przy sporządzaniu sądowych tax dóbr szlacheckich w W. Xięstwie Poznańskiém, wyjąwszy jednak należące jeszcze do Towarzystwa Kredytowego Zachodnio Pruskiego, zatwierdzo-

schaftlichen Verbande gehören, die von Ihnen, dem Minister des Innern und der Polizei unter dem 3. Oktober d. J. genehmigte „Revidirte Taxordnung für die zu dem landschaftlichen Kreditverein im Großherzogthum Posen gehörigen Güter", — Gesetzsamlung Nr. 18 — mit den dazu gehörigen „Revidirten Spezial-Taxgrundsätzen", jedoch unter den nachfolgenden Maaßgaben, zur Anwendung kommen soll:

§. 1.

Forstnutzungen werden nicht nach dem im §. 68. der „Revidirten Taxordnung" vom 6. Juli d. J. bestimmten Normalsätzen, sondern nach allgemeinen forstwissenschftlichen Grundsätzen veranschlagt, und müssen hierzu jedesmal vermessen sein. — §. 1. a. a. O.

Nach jenen Grundsätzen wird auch bei Veranschlagung der Räumden und Blößen — zu vergleichen §§. 69. und 74. a. a. O. ingleichen bei derjenigen der Verwaltungs- und Holzschlagungs-Kosten — §. 72. a. a. O. — verfahren. Im Uebriegen kommen die in den §§. 67. 70 — 72. 74. und folgenden gedachten Taxgrundsätze in Anwendung.

§. 2.

Das zur Bewirthschaftung des Gutes erforderliche Inventarium kommt insofern in Betracht, als dasselbe, soweit es vorhanden ist, als Zubehör des Gutes vorausgesetzt wird, und, insofern es daran fehlt, verhältnißmäßige Abzüge gemacht werden. Dem gemäß finden die im §. 9. Nr. 7. und Nr. 8. der Revidirten Taxordnung bestimmten Abzüge nur wegen des fehlenden Theils des erforderlichen Inventariums Statt.

§. 3.

Der ermittelte Reinertrag der Güter wird nicht, wie es rücksichtlich der Amortisations-

ny przez WPana, Ministra spraw wewnętrznych i policyi pod dniem 3. Października r. b. „przejrzany regulamin taxacyjny dla dóbr do ziemskiego towarzystwa kredytowego w W. Xięstwie Poznańskiem należących," — Zbiór praw Nr. 18. — z należącemi doń specjalnemi zasadami taxacyjnemi, z następnemi atoli modyfikacjami ma być stósowanym:

§. 1.

Użytki z lasów nieobliczają się podług oznaczonych w §. 68. „przejrzanego regulaminu taxacyjnego" z dnia 6. Lipca r. b. pozycyj normalnych, lecz podług ogólnych zasad leśnych i powinny być tym końcem zawsze przemierzone. §. 1. l. c.

Podług tychże zasad postępuje się także przy anszlagowaniu obred i goleźni — porów. §§. 69 i 74 l. c. — to samo przy anszlagowaniu kosztów administracyjnych i bicia drzewa — §. 72. l. c. — Wreszcie stósować się należy do §§. 67. 70—72. 74. i następ. pomienionych zasad taxacyjnych.

§. 2.

Potrzebny do gospodarstwa dóbr inwentarz o tyle wchodzi w rachubę, o ile takowy znajdując się, do dóbr należy, o ile go zaś niedostaje robią się w tym stosunku potrącenia. Stósownie do tego oznaczone w §. 9. Nr. 7. i 8. przejrzanego regulaminu taxacyjnego potrącenia mają tylko miejsce we względzie brakującéj części potrzebnego inwentarza.

§. 3.

Wyśledzona czysta dóbr intrata nie oblicza się, jak we względzie składek

beiträge der bepfandbrieften Güter bei den Kredittaren des landschaftlichen Vereines im §. 10. a. a. O. bestimmt ist, im zwanzigfachen, sondern im fünf und zwanzigfachen Betrage zu Kapital berechnet.

§. 4.

Haben die herrschaftlichen Wohngebäude und Schmuckanlagen einen höhern Bauwerth, als nach den Normalsätzen §. 80. a. a. O. angenommen wird, so kommt solcher über diese Sätze hinaus in dem Maaße zur Taxe, als darauf unter besonderen Lokalverhältnissen nach dem Ermessen der Schätzungs-Kommissarien bei Käufen von den Konkurrenten Rücksicht genommen zu werden pflegt. Ob und wie hoch diese Gebäude in der Feuersozietät versichert sind, kommt dabei nicht in Betracht; wohl aber sind die Unterhaltungskosten in Anschlag und verhältnißmäßig in Abzug zu bringen.

§. 5.

Auch die Ehrenrechte und andere bei dem Gute vorhandenen Realitäten, welche nach §. 12. oder sonst, weil sie keinen wirklichen Ertrag gewähren, bei der landschaftlichen Kredittaxe nicht in Anschlag kommen, müssen doch mit dem landüblichen Satze oder, in Ermangelung desselben von den Schätzungs-Kommissarien nach dem Werthe, den man im gemeinen Leben darauf zu legen pflegt, der Taxe zugesetzt werden.

Diese Meine Order haben Sie durch die Gesetzsammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Charlottenburg, den 30. November 1840.

Fiedrich Wilhelm.

An die Staatsminister Mühler u. v. Rochow.

amortyzacyjnych dóbr listami zastawnemi obciążonych przy taxach kredytowych Towarzystwa Ziemskiego w §. 10. l. c. postanowiono, w dwudziestokrotnej, lecz w dwudziestopięćkrotnej ilości na kapitał.

§. 4.

Jeżeli wartość budynkowa dominialnych pomieszkań i zakładów zbytkowych wyższą jest od przyjętéj według pozycyj normalnych §. 80. l. c., takowa wchodzi w taxę o tyle wyżéj nad te pozycje, o ile w miarę szczególnych stósunków miejscowych, podług uznania kommissarzy taxacyjnych, zwykli na nie przy kupnach mieć względu konkurrenci. Nieuważa się na to, czyli i jak wysoko budynki te zabezpieczone są w towarzystwie ogniowém, obrachować zaś i stosunkowo koszta ich utrzymania potrącić należy.

§. 5.

Także prawa honorowe i inne znajdujące się przy dobrach realności, które według §. 12. lub z innych miar, nieprzynosząc żadnéj istotnéj intraty, niewchodzą w rachubę przy taxie kredytowéj, powinny wszelakoż być przez kommissarzy taxacyjnych domieszczone w taxie podług używanéj w kraju pozycyi, lub w braku tejże, podług wartości, jaką się do nich pospolicie przywięzywać zwykło.

Ten Mój rozkaz podacie WPPanowie przez Zbiór praw do wiadomości publicznéj.

Charlottenburg, dnia 30. Listopada 1840.

Fryderyk Wilhelm.

Do Ministrów Stanu Mühler i Rochow.

№ 16.

Gesetz

die Erweiterung des landschaftlichen Kredit-Vereins im Großherzogthum Posen betreffend.

vom 15ten April 1842.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen ꝛc. ꝛc. thun kund und fügen hiermit zu wissen:

Nachdem die im Jahre 1836. Statt gehabte General-Versammlung des Posenschen landschaftlichen Kreditvereins den Wunsch zu erkennen gegeben, den Beitritt zu demselben auch noch nachträglich denjenigen Gutsbesitzern, welche von demselben nach der Vorschrift des §. 23. der Kreditordnung vom 15 Dezember 1821. ausgeschlossen waren, zu gestatten; Wir auch, nach Anhörung Unseres Staatsministeriums, diesem Wunsche in Gnaden Statt zu geben geruht haben, und hierauf die General-Versammlung vom Jahre 1840. über den Gegenstand die verfassungsmäßige Berathung und Beschlußnahme gehalten hat, so verordnen Wir nunmehr hierdurch Folgendes:

Prawo

względem nowego przystępu do towarzystwa kredytowego w W. Xięstwie Poznańskiém.

Z dnia 15go Kwietnia 1842.

My FRYDERYK WILHELM, z łaski Bożéj Król Pruski i t. d. czynimy wiadomo i podajemy do wiadomości:

Gdy odbyte w roku 1836. walne zebranie Poznańskiego towarzystwa ziemsko-kredytowego objawiło życzenie dozwolenia dodatkowo przystępu do owego dziedzicom dóbr ziemskich, wykluczonym wedle przepisu §. 23. Ordynacyi kredytowéj, My też po wysłuchaniu Naszego Ministeryi Stanu, raczyliśmy dogodzić miłościwie temu życzeniu i następnie walne zebranie z roku 1840. o téj rzeczy w przepisanym sposobie naradziło się i dało uchwałę, postanawiamy teraz, co następuje:

§. 1.

Den Besitzern adlicher Güter im Großherzogthum Posen, welche dem bestehenden landschaftlichen Kreditvereine bis zum Schluß dieses Systems noch nicht beigetreten sind, oder vor der Publikation dieser Verordnung durch Löschung ihrer ganzen Pfandbriefschuld bereits aus demselben wieder ausgeschieden waren, wird der Beitritt zu demselben innerhalb fünf Jahren, vom Tage der Publikation dieser Verordnung an gerechnet, hiermit annoch gestattet.

§. 2.

Wer im Laufe dieser fünfjährigen Frist seinen Beitritt nicht erklärt, so wie derjenige, der nicht vor Ablauf derselben und nicht längstens bis zum darauf folgenden Weihnachtstermine die Hindernisse, welche der Bewilligung und Eintragung der Pfandbriefe entgegenstehen, wenigstens soweit zu beseitigen vermag, daß nach einer darüber besonders beizubringenden Bescheinigung der Hypothekenbuch-Zustand des Gutes zur Eintragung von Pfandbriefen vollständig vorbereitet ist, bleibt für immer von der Theilnahme an dem Verbande ausgeschlossen und findet eine Ausnahme hiervon nur allein für den Fall Statt, wenn der Beitretende zwar den vorstehenden Erfordernissen genügt hat, aber dennoch die Ausfertigung und Eintragung der Pfandbriefe lediglich deshalb, weil das Targeschäft noch nicht beendigt worden, binnen der festgesetzten obigen Frist noch nicht hat Statt finden können.

§. 3.

Die landschaftliche Kreditordnung für das Großherzogthum Posen vom 15 Dezember 1821., nebst deren Deklarationen, soweit nicht

§. 1.

Dziedzicom dóbr ziemskich Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, którzy w istniejącém towarzystwie ziemsko-kredytowém niewzięli udziału aż do zamknięcia tego systematu, lub przed ogłoszeniem téj ustawy przez wymazanie całego swego długu listami zastawnemi zaciągnionego znów z niego wyszli, dozwala się przystęp do niego w ciągu lat pięciu, od dnia publikacyi téj ustawy rachując.

§. 2.

Kto w ciągu tego pięcioletniego okresu niezadeklaruje swojego przystępu, równie jak ten, co przed upłynieniem tego czasu, a najdaléj do następującego po nim terminu Bożego Narodzenia nieuprzątnie przeszkód, tamujących dozwolenie i intabulowanie listów zastawnych, przynajmniéj tak dalece, iżby złożoném przez siebie wyraźném świadectwem władzy hipotecznéj udowodnił dostatecznie hipotecznego dóbr stanu przysposobienia do zaciągnienia listów zastawnych, ten nazawsze od udziału w towarzystwie kredytowém wykluczonym zostanie. Wyjątek ma miejsce w tym tylko przypadku, gdy przystępujący wprawdzie powyższym warunkom zadość uczynił, jednakże wygotowanie i zaintabulowanie listów zastawnych, jedynie dla nieukończonéj w powyż oznaczonym czasie taxy, uskutecznionem być niemogło.

§. 3.

Ordynacja kredytowa dla Wielkiego Xięstwa Poznańskiego z dnia 15. Grudnia 1821. z późniejszemi jéj de-

durch die gegenwärtige Verordnung Abänderungen derselben angeordnet werden, findet auch die von den Neubeitretenden aufzunehmenden Pfandbrief-Darlehne Anwendung.

§. 4.

Sämmtliche zum Kreditvereine bereits verbundene Gutsbesitzer leisten gemeinschaftlich mit den Neubeitretenden Bürgschaft für die neuen zu bewilligenden Pfandbrief-Darlehne in demselben Umfange, wie dieselbe in der Creditordnung vom 15. Dezember 1821. §. 2. zu b. verordnet ist.

§. 5.

Die neuen Pfandbriefe werden dem Inhaber mit Drei und ein halb vom Hundert in halbjährigen Fristen verzinset und können von ihm der Landschaft nicht gekündiget werden.

§. 6.

Der Schuldner verzinset dagegen die auf sein Gut aufgenommenen Pfandbriefe von dem Tage der Ausfertigung derselben ab, mit Fünf vom Hundert, und zahlt zugleich jährlich ¼ Prozent des Kapitals zur Bestreitung der Verwaltungskosten.

§. 7.

Die Neubeitretenden werden Theilnehmer und Miteigenthümer an den bereits aufgesammelten Ueberschüssen des eigenthümlichen Fonds des schon bestehenden Vereins; sie sind aber verpflichtet, von Weihnachten 1827. ab, bis zu dem Weihnachtstermine nach Bekanntmachung dieser Verordnung für jedes Jahr Ein Achtel Prozent des von Ihnen aufzunehmenden Pfandbriefs-Kapitals in diesen Fonds in 3½ prozentigen Pfandbriefen nachzuhalten, welcher Betrag

klaracjami, — jak dalece ustawa niniejsza odmian w niéj nie czyni, — stosuje się także do pożyczek w listach zastawnych przez nowo przystępujących zaciąganych.

§. 4

Wszyscy do towarzystwa kredytowego należący już dziedzice dóbr wspólnie z nowo przystępującymi dają z siebie rękojmię za nowe pożyczki ziemskie w listach zastawnych w objętości, §. 2. regulaminu kredytowego z dnia 15 Grudnia 1821. przepisanéj.

§. 5.

Posiadacze nowych listów zastawnych pobierać będą prowizję po trzy i pół od sta w ratach półrocznych i niemogą ich towarzystwu wypowiadać.

§. 6.

Dłużnik natomiast od listów zastawnych na dobra swe zaciągnionych, płacić będzie, od dnia wygotowania ich poczynając, prowizyi po pięć od sta, a zarazem rocznie ćwierć procentu kapitału na opędzenie kosztów administracyi.

§. 7.

Nowo przystępujący mieć będą udział i spółwłasność w zgromadzonych stąd zapasach właściwego funduszu istnącego już towarzystwa, lecz są obowiązani, za czas rachując od terminu Bożego-Narodzenia 1827. aż do terminu Bożego-Narodzenia po publikacyi téj ustawy, dopłacić za każdy rok osmą część procentu od zaciąganego przez nich kapitału ziemskiego na tenże fundusz listami zastawnemi półczwarta-

sogleich bei Aushändigung der Pfandbriefe zurückgehalten wird.

§. 8.

Die neuen Pfandbriefe werden nach dem in der Beilage A. enthaltenen Schema auf Pergament mit besonders dazu gestochenen Platten in lateinischen Buchstaben in zwei Halbscheiden, die eine in Deutscher, die andere in Polnischer Sprache abgedruckt. Sie werden in Summen von 1000 Rthlr., 500 Rthlr., 200 Rthlr., 100 Rthlr., 40 Rthlr. und 20 Rthlr. ausgefertigt und zum Unterschiede von den älteren 4prozentigen Posener Pfandbriefen mit dem besonders aufzudruckenden, von einem eigenen Rand umschlossenen Vermerk:

„Dieser Pfandbrief trägt 3½ Prozent Zinsen und kann von dem Inhaber nicht „gekündigt werden.

„Posen, den . . . . . .

„Die General-Landschafts-Direktion.“

versehen.

Die denselben beizufügenden fünfjährigen 10 Stück Zins-Koupons, nebst einem dabei befindlichen Talon, werden auf hellgelbes Papier gedruckt.

§. 9.

Nach Ablauf des zehnten Koupons erhält der Inhaber gegen Rückgabe des Talons unentgeldlich einen neuen Zinsbogen auf anderweitige fünf Jahre, wenn nicht etwa ein Dritter als Inhaber des Pfandbriefs Einspruch dagegen gethan hat.

§. 10.

Die Drei ein halb prozentigen Pfandbriefe sind, ebenso wie die älteren vierprozentigen Posener Pfandbriefe, einer fortlaufenden planmäßigen Tilgung unterworfen, welche nach dem beiliegenden Tilgungs-Plan

procentowemi, która to kwota zaraz przy wręczeniu listów zastawnych odciąganą będzie.

§. 8

Nowe listy zastawne będą podług dołączonego pod *A.* wzoru, na pargaminie na umyślnie tym końcem rytych blachach głoskami łacińskiemi w dwóch półprzedziałach, jeden w niemieckim, drugi w polskim języku wyciśnięte. Wygotowane będą w summach po 1000, 500, 200, 100, 40 i 20 Tal., a dla odróżnienia ich od dawniejszych czteroprocentowych Poznańskich listów zastawnych, mieć będą wyraźną w obwodce zamieszczoną wzmiankę:

„list ten zastawny przynosi 3½ pro„centu prowizyi i niemoże go posia„dacz wypowiedzieć.

„Poznań, dnia . . . . .

„Generalna Dyrekcya Ziemstwa.“

Dołączyć się mające za pięcioletni przeciąg czasu dziesięć kuponów wraz z talonem wytłoczone będą na papierze jasno-żółtym.

§. 9.

Po wyjściu dziesięciu kuponów posiadacz za zwrotem talonu otrzyma bezpłatnie nowy poczet kuponów na dalsze lat pięć, chyba iżby ktoś trzeci przeciw temu jako posiadacz listu zastawnego zaprotestował.

§. 10.

Listy zastawne półczwartaprocentowe podobnie jak dawniejsze czteroprocentowe listy zastawne Poznańskie podpadają ciągłemu umorzeniu, wedle dołączonego planu, na lat 35 obracho-

auf 35 Jahre berechnet ist. — Die nach Abzug der den Pfandbrief-Inhabern zu zahlenden 3½ Prozent Zinsen verbleibenden 1½ Prozent, mit den davon jährlich aufkommenden Zwischenzinsen, bilden das zur Tilgung zu verwendende Kapital.

Die planmäßige Tilgung der neuen 3½ prozentigen Pfandbriefe nimmt mit dem nächsten Weihnachtstermine, nach Publikation dieser Verordnung, ihren Anfang. Diejenigen Gutsbesitzer, welche später Pfandbrief-Darlehne erhalten, sind demnach verpflichtet, den Tilgungs-Beitrag nebst den Zwischenzinsen von dem eben gedachten Termine ab nachzuzahlen.

§. 11.

Die zum Tilgungsfonds einzuziehenden 3½ prozentigen Pfandbriefe werden, ohne Unterschied, ob sie im Kourse unter oder über dem Nennwerth stehen, jederzeit durch Verloosung herbeigeschafft, und den Inhabern zum Nennwerth ausgezahlt.

Bei der Verloosung wird dasselbe Verfahren beobachtet, welches in dem 15. Kapitel der Kreditordnung und durch die Order vom 11. Februar 1833. vorgeschrieben ist. Diese Verloosung muß jedoch besonders bewirkt und kann mit der Verloosung der vierprozentigen Pfandbriefe nicht kumulirt werden.

§. 12.

Die Auszahlung der Valuta der zur Einziehung für den Tilgungsfonds bestimmten Pfandbriefe erfolgt nach Ablauf einer sechsmonatlichen Aufkündigungsfrist, 8 Tage nach dem geschlossenen Zinsenzahlungs-Termine, nach dem Nennwerth.

wanemu. — Połowa procentu, która po wypłaceniu półczwarta procentu prowizyi posiadaczom listów zastawnych pozostaje, stanowi, wraz z przypadającemi rocznie od niego procentami od procentów, kapitał na umorzenie długu obracany.

Umorzenie podług planu nowych półczwartaprocentowych listów zastawnych zacznie się z wersurą na Boże-Narodzenie, po publikacyi téj ustawy przypadającą. Ci dziedzice, którzy poźniéj otrzymali pożyczkę kredytową, obowiązani są wedle tego dopłacić składkę na fundusz umorzenia wraz z prowizją od prowizyi od rzeczonego terminu rachując.

§. 11.

Sciągać się mające do funduszu umorzenia półczwartaprocentowe listy zastawne, bez różnicy, czy w kursie niżéj lub wyżéj imiennéj stoją wartości, będą każdego czasu losowaniem obmyślane i posiadającym, oneż w imiennéj wartości wypłacane.

Losowanie odbywać się będzie w sposobie przez Ordynacją Kredytową w Rozdziale 15tym i przez ustawę z dnia 11go Lutego 1833. przepisanym. To wszakże losowanie odbywać się musi odrębnie od losowania czteroprocentowych listów zastawnych.

§. 12.

Waluta przeznaczonych do ściągania na fundusz umorzenia listów zastawnych, będzie, po upłynieniu sześćmiesięcznego terminu wypowiedzenia, 8 dni po zamkniętym terminie wypłaty prowizyi, podług imiennéj wartości płaconą.

§. 13.

Bei der Aufkündigung der 3½ prozentigen Pfandbriefe wird in allen Fällen folgendes Verfahren beobachtet:

Artikel I.

Alle von der Landschaft ausgehende Kündigung Posenscher 3½ prozentiger Pfandbriefe zur Einlösung gegen baares Geld oder gegen andere Pfandbriefe — nach §. 10. der Kreditordnung von 1821. — werden öffentlich bekannt gemacht, und zwar ohne Unterschied der Fälle, ob solche im Privatinteresse bepfandbriefter Gutsbesitzer oder im allgemeinen Interesse der Landschaft geschehen. Die Bekanntmachung muß noch mindestens acht Tage vor demjenigen Zinstermine, welcher dem zur Einlösung der aufzukündigenden Pfandbriefe bestimmten Termine vorangeht, erfolgen, an die Pfandbriefs-Inhaber die Aufforderung zur Einlieferung der aufgekündigten Pfandbriefe mit den dazu gehörigen Zins-Koupons in dem bevorstehenden nächsten Zahlungstermine zur Vermeidung eines öffentlichen Aufgebots auf ihre Kosten enthalten, und wird durch Einrückung in die Zeitungen und Intelligenzblätter des Großherzogthums Posen, in die Anzeiger der Posenschen, und Bromberger Regierungs-Amtsblätter, außerdem aber durch Einrückung in eine Berliner und eine Breslauer Zeitung, sowie durch Aushängung in den sämmtlichen landschaftlichen Kassen und an den Börsen von Breslau und Berlin bewirkt. Ob und in welchen anderen öffentlichen Blättern die Insertion sonst noch zu bewirken sein möchte, bleibt dem Ermessen der landschaftlichen Behörden überlassen.

Zugleich wird dieser Bekanntmachung jedesmal am Schluße ein vollständiges Verzeichniß aller derjenigen Pfandbriefe, welche

§. 13

Przy wypowiedzeniu półczwartaprocentowych listów zastawnych zachowywać się będzie we wszystkich przypadkach następujące postępowanie:

Artykuł 1.

Wszelkie od Ziemstwa wychodzące wypowiadania Poznańskich półczwartaprocentowych listów zastawnych w celu zrealizowania ich gotowizną lub innemi listami zastawnemi — wedle §. 10. Ordynacyi Kredytowéj z roku 1821. — będą publicznie ogłaszane, i wprawdzie bez różnicy przypadków, czyli takowe dzieją się w prywatnym interesie dziedziców dóbr listami zastawnemi obciążonych, lub w ogólnym Ziemstwa interesie. Ogłoszenie to musi jeszcze najmniéj osm dni przed terminem prowizyjnym, poprzedzającym termin do zrealizowania mających być wypowiedzianemi listów zastawnych przeznaczony, nastąpić, zawierając wezwanie posiadających listy zastawne, ażeby wypowiedziane listy zastawne wraz z należącemi do nich kuponami prowizyjnemi złożyli w najbliższym terminie wypłaty, dla uniknienia publicznego na ich koszt wywołania. Ogłoszenie to umieszczone będzie w gazetach i dziennikach intelligencyjnych Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, publicznych donosicielach Dziennika Urzędowego Regencyi Poznańskiej i Bydgoskiej, prócz tego w jednéj gazecie Berlińskiéj i Wrocławskiéj, jako też przez wywieszenie we wszystkich kasach Ziemskich i w giełdach Berlińskiéj i Wrocławskiéj. Czyli i w których innych pismach publicznych wypadnie jeszcze umieścić to obwieszczenie, porucza się

schon in früheren Terminen aufgekündigt, aber von den Inhabern bis dahin bei der Landschaft noch nicht eingeliefert und abgehoben sind, mit der Erinnerung an die Inhaber dieser Pfandbriefe zur endlichen Einreichung derselben und Abhebung der Kapitalien dafür beigefügt.

Artikel 2.

Werden in dem Zinstermine die Pfandbriefe präsentirt, so werden sie sogleich angehalten. Ueber die Einlieferung werden dem Präsentanten Rekognitionen ertheilt, gegen deren Aushändigung dem Inhaber derselben, ohne weitere Prüfung seiner Legitimation, im nächsten Zinstermine der Kapitalbetrag nebst den alsdann fälligen Zinsen berichtigt wird, was jedesmal in denselben auszudrücken ist.

Eine gleiche Rekognition wird einem jeden Pfandbriefs-Inhaber, welcher seinen aufgekündigten Pfandbrief vor dem Verfalltermine einliefert, gegen dessen Aushändigung ertheilt.

Artikel 3.

Werden die noch nicht fälligen Zins-Koupons zu den gekündigten Pfandbriefen nicht mit abgeliefert, so hindert dies zwar die Kapitalzahlung nicht, die Landschaft bringt jedoch hierauf den Geldbetrag der Koupons in Abzug, um ihn geeigneten Falls an die Präsentanten derselben zahlen zu können.

Artikel 4.

Sollen auf die nach Artikel I. erlassene

uznaniu władz ziemskich. Zarazem dołączany będzie zawsze na końcu tego obwieszczenia dokładny wykaz wszystkich listów zastawnych, już w dawniejszych terminach wypowiedzianych, lecz przez posiadaczy jeszcze nie złożonych w Ziemstwie i niepodniesionych, z przypomnieniem posiadaczom tych listów zastawnych, ażeby nareszcie takowe podali i kapitały podnieśli.

Artykuł 2.

Listy zastawne w terminie prowizyjnym okazane, będą zaraz zatrzymane. Na złożone listy zastawne odbierać będzie okaziciel rekognicje, za których doręczeniem posiadaczowi ich, bez dalszego legitymacyi jego rozpoznawania w najbliższym terminie prowizyjnym kapitał wraz z doszłą wówczas prowizją wypłaconym będzie, co zawsze w nich wyrazić należy.

Podobnaż rekognicja każdemu posiadaczowi listów zastawnych składającemu swój wypowiedziany list zastawny przed doszłym do wypłaty terminem, za złożeniem tegoż listu udzieloną będzie.

Artykuł 3.

Jeżeli niedoszłe jeszcze do wypłaty kupony prowizyjne, należące do wypowiedzianych listów zastawnych nie będą jednoczesnie złożone, niewstrzymuje się przez to wprawdzie wypłata kapitału, Ziemstwo jednakże odciąga odeń wartość kuponów, ażeby go w właściwym przypadku okazicielom ich wypłacić mogło.

Artykuł. 4.

Jeżeliby w następstwie wydanego

öffentliche Bekanntmachung die aufgekündigten Pfandbriefe in dem stattgehabten Zinszahlungs-Termine, der Aufforderung ungeachtet, und auch nicht weiter nachher bei der Landschaft eingeliefert werden, so erfolgt alsdann, und zwar jedesmal in der Ersten Hälfte des vierten Monats des laufenden Halbjahres, mithin der Monate resp. April und Oktober, eine wiederholte öffentliche Bekanntmachung dieser zum nächsten Zinstermine nach Artikel 1. aufgekündigten und noch nicht eingelieferten Pfandbriefe in gleicher Art, wie nach Artikel 1., jedoch nunmehr mit der Verwarnung, daß, wenn der Inhaber den Pfandbrief auch nicht im Laufe des bevorstehenden Zinszahlungs-Termins zur Erhebung des Kapitals der Landschaft einliefert, er mit seinem Realrechte auf die in dem ihm aufgekündigten Pfandbriefe ausgedrückte Spezial-Hypothek werde präkludirt und mit seinen Ansprüchen auf den Pfandbriefwerth nur an die Landschaft werde verwiesen werden, und daß die Landschaft, wenn der Pfandbrief gegen einen andern Pfandbrief umgetauscht wird, den Ersatz-Pfandbrief mit dazu gehörigen Zins-Koupons auf Gefahr und Kosten des Inhabers des aufgekündigten Pfandbriefs zu ihrem Depositorium nehmen, aus den zunächst fällig werdenden Zinsen aber die Kosten des Aufgebots decken — wenn er dagegen auf Baarzahlung gekündigt ist, den baaren Kapitals-Betrag nach Bestreitung der Kosten des Aufgebots, ebenfalls auf Gefahr und Kosten des Gläubigers, zu ihrem Depositorium bringen werde.

Kommt alsdann der Pfandbrief bis zum Präsentations-Termine nicht zum Vorschein, so setzt die General-Landschafts-Direktion die Präklusion des Pfandbrief-Inhabers mit

wedle art. I. publicznego ogłoszenia, wypowiedzianych listów zastawnych na odbytym terminie płacenia prowizyi, wbrew wezwaniu, a nawet i późniéj w Ziemstwie nie złożono, wówczas, i wprawdzie każdego razu w pierwszéj połowie czwartego miesiąca bieżącego półrocza, a zatem w połowie miesięcy Kwietnia i Października, wydaje się powtórnie publiczne ogłoszenie tych na najbliższy termin prowizyjny wedle art. 1. wypowiedzianych, a jeszcze niezłożonych listów zastawnych w takim sposobie, jak według artykułu 1. teraz z tém napomnieniem, że, jeśli posiadacz niezłoży Ziemstwu listu zastawnego i w ciągu najbliższéj wersury, celem podniesienia kapitału, zostanie z swém prawem realném do wyrażonéj w wypowiedzianym mu liście zastawnym hipoteki specjalnéj prekludowanym, i z pretensjami swemi do wartości listu zastawnego tylko do Ziemstwa odesłanym, i że Ziemstwo, skoro list zastawny za inny list zastawny zamienionym zostaje, list zastawny miejsce to zastępujący z należącemi doń kuponami prowizyjnemi na ryzyko i koszta posiadacza wypowiedzianego listu zastawnego do swego depozytu weźmie, z przypadającym zaś w najbliższéj wersurze do wypłaty prowizyi koszta wywołania zakryje — jeżeli natomiast do wypłaty gotowizną jest wypowiedziany, kapitał gotowizną, po opędzeniu kosztów wywołania podobnież na ryzyko i koszta Wierzyciela, do depozytu swego weźmie.

Jeżeli wówczas niepojawi się list zastawny aż do terminu prezentacyi, Generalna Dyrekcya Ziemstwa postanowi prekluzyę posiadacza listu zasta-

einem Realrecht auf die im Pfandbriefe ausgedrückte Spezial-Hypothek fest und nimmt die vorhandene Valuta für den aufgekündigten Pfandbrief zu ihrem Depositorium.

Artikel 5.

Kann die Zahlung eines auf Baarzahlung gekündigten Pfandbriefes darum nicht erfolgen, weil dieser gehöriger Zeit nicht eingereicht worden ist (Artikel 1. und 4.), so hat der Gläubiger für die nächsten drei Monate nach eingetretenem Zahlungs-Termine überall keinen Anspruch auf Zinsen und demnächst einen solchen nur nach dem Zinssatze von 3½ Prozent. Auch bleibt es der Landschaft überlassen, den Kapital-Betrag für Rechnung des Gläubigers nach dem Tageskurse in 3½ prozentige Pfandbriefe umzusetzen und dieselben mit dem etwanigen baaren Ueberschusse zu ihrem Depositorium zu nehmen.

Artikel 6.

Hat der Gläubiger den gekündigten Pfandbrief und die dazu gehörigen Zins-Koupons zwar eingereicht, er findet sich aber zur Empfangnahme der Valuta zu rechter Zeit nicht ein, so ist die Landschaft ermächtigt, das nicht erhobene Kapital überhaupt drei Monate lang, vom Anfang des Verfall-Termins an gerechnet, zinslos an sich zu behalten, sodann aber dasselbe, wie im Fall des Artikel 5., entweder selbst nach dem Zinssatz von 3½ Prozent zu verzinsen oder nach dem Tageskurse in 3½ prozentige Pfandbriefe umzusetzen, und dieselben mit dem etwanigen baaren Ueberschusse zu ihrem Depositorium zu nehmen.

wnego z realném jego prawem do wyrażonéj w liście zastawnym hipoteki specjalnéj i weźmie do swego depozytu gotową walutę za wypowiedziany list zastawny.

Artykuł 5.

Jeżeli wypowiedziany do spłacenia gotowizną list zastawny dla tego nie może być zrealizowanym, iż niezostał w przynależnym czasie podanym (art. 1 i 4), wierzyciel za najbliższe trzy miesiące po nadeszłym terminie wypłaty żadnego a żadnego niema prawa do prowizyi, a następnie ma je tylko wedle stopy procentowéj po 3½ od sta. Wolno też Ziemstwu, kapitał na rachunek wierzyciela podług kursu dziennego na półczwartaprocentowe listy zastawne zamienić i może oneż wraz z zasobem pieniężnym, jakiby pozostał, wziąść do swego depozytu.

Artykuł 6.

Jeżeli wierzyciel podał wprawdzie wypowiedziany list zastawny wraz z należącemi doń kuponami, lecz nie stawa w przyzwoitym czasie po odebranie waluty, wówczas Ziemstwo ma prawo, niepodniesiony kapitał, jeszcze przez trzy miesiące, rachując od początku terminu wypłaty, zatrzymać u siebie bez płacenia prowizyi, a następnie od niego, jak w przypadku art. 5., albo podług stopy procentowéj prowizyi po 3½ od sta płacić, lub też wedle kursu dziennego na listy zastawne półczwartaprocentowe zamienić, i oneż wraz z zasobem pieniężnym, jakiby pozostał, wziąść do swego depozytu.

Artikel 7.

Auch der nach Artikel 4. zu erlassenden zweiten öffentlichen Bekanntmachung wird am Schlusse wiederum dieselbe Erinnerung wegen der bis dahin aus den früheren Kündigungen noch rückständigen Pfandbriefe, unter gleicher Aufnahme des vollständigen Verzeichnisses derselben, ebenso wie es bei der jedesmaligen ersten Bekanntmachung nach Artikel 1. geschehen, beigefügt.

§. 14.

Jedem Gutsbesitzer, mag sein Gut mit 4prozentigen oder 3½ prozentigen Pfandbriefen beliehen sein, steht es frei, durch Einzahlung eines höheren Tilgungs-Betrages seine Pfandbrief-Schuld früher, als dies durch die planmäßige Tilgung geschehen würde, abzulösen; er ist alsdann aber verpflichtet, den offerirten höheren Beitrag ohne Verminderung oder Erhöhung bis zur völligen Tilgung seiner Pfandbriefs-Schuld zu zahlen und durch hypothekarische Eintragung sicher zu stellen.

Ebenso verbleibt es auch bei der Vorschrift des §. 41. der Kredit-Ordnung vom Jahre 1821., wonach es den Gutsbesitzern freisteht, unter den hier näher angegebenen Bestimmungen auch im Laufe der planmäßigen Tilgungszeit die auf ihren Gütern eingetragenen Pfandbriefe ganz oder theilweise abzulösen. Rücksichtlich der 3½ prozentigen Pfandbriefe findet dies jedoch mit der Maaßgabe statt, daß auch diese Abzahlungen — wie bei den Einlösungen für den Tilgungs-Fonds der 3½ prozentigen Pfandbriefe — immer nur durch Baarzahlung des vollen Nennwerths, mögen die Pfandbriefe an der Börse über oder unter demselben stehen, erfolgen können, und hinsichts ihrer das Kündigungs-Verfahren ebenfalls

Artykuł 7.

Także do wydać się mającego, wedle art. 4. powtórnego publicznego obwieszczenia przydane będzie na końcu przypomnienie względem zalegających jeszcze do owéj pory z dawniejszych wypowiedzeń listów zastawnych z wydrukowanym znów całkowitym ich wykazem, podobnie jak się to stało przy każdém pierwszém ogłoszeniu według art. 1go.

§. 14.

Każdemu dziedzicowi, czyli dobr jego mają cztero-lub półczwarta-procentowe listy zastawne, wolno jest przez składanie wyższéj na fundusz umorzenia kwoty spłacić rychléj swó dług kredytowy, aniżeliby to nastąpiło umarzaniem podług planu; lecz natenczas jest obowiązanym, ofiarowaną wyższą ilość bez zmniejszenia lub podwyższenia płacić aż do całkowitéj amortyzacyi swego długu i przez intabulację hipoteczną zabezpieczyć.

Podobnież pozostaje się także przy przepisie §. 41. Ordynacyi kredytowéj z roku 1821., podług którego wolno dziedzicom pod zawartémi tu bliżéj postanowieniami, takie w ciąg oznaczonego planem okresu umorzenia spłacić całkiem lub częściowo zaintabulowane na ich dobrach listy zastawne. Wszelakoż co do półczwarta procentowych listów zastawnych dzieje się to z tą modyfikacją, iż także te uiszczenia — jak co do ściągania na fundusz umorzenia półczwartaprocentowych listów zastawnych — zawsze tylko przez płacenie gotowizną zupełnéj wartości imiennéj, bez względu czy listy zastawne na giełdzie wyżéj lu

nach den Vorschriften des §. 13. dieser Verordnung erfolgt.

Wer aber, es sei durch Einzahlung eines höheren Tilgungs-Betrages oder durch Zahlung des ganzen Rest-Betrages seiner Pfandbrief-Schuld, dieselbe auf einmal ablöst, und dadurch aus dem Verbande ausscheidet, ehe durch die planmäßige Tilgung die gesammten Pfandbriefe des Posenschen Kredit-Systems abgelöst sind, verliert alle Ansprüche an die Ueberschüsse des eigenthümlichen Fonds auf Höhe desjenigen Pfandbrief-Betrages, mit welchem er vor Beendigung der planmäßigen Tilgung aus dem Verbande ausgeschieden ist.

§. 15.

Vom Tage der Publikation der gegenwärtigen Verordnung an, sollen von dem Posener Kredit-Vereine gar keine 4prozentige Pfandbriefe ferner bewilligt werden; wenn aber einem Gutsbesitzer, dessen Gut mit 4prozentigen Pfandbriefen beliehen ist, noch ein nachträgliches Pfandbriefs-Darlehn zusteht, so müssen die auszufertigenden Pfandbriefe, nach den Bestimmungen der gegenwärtigen Verordnung, wornach sie dem Inhaber nur 3½ Prozent Zinsen gewähren und von ihm nicht gekündigt werden können, ausgefertigt werden, und treten diejenigen Gutsbesitzer, welche solche nachträgliche 3½ prozentige Darlehne erhalten, Rücksichts dieser in die zweite Seite des Kredit-Vereins.

§. 16.

Auch soll es jedem Mitgliede des schon bestehenden Vereins gestattet sein, noch im Laufe von fünf Jahren, von Publikation dieser Verordnung angerechnet, auf Revi-

niżéj od niéj stoją, czynione być mogą, i że względem nich co do wypowiadania postępuje się podobnież wedle przepisów §. 13. téj ustawy.

Kto zaś bądź przez wniesienie wyższéj ilości do funduszu umorzenia lub przez zapłatę całego resztującego kapitału ziemskiego, takowy od razu spłaca i z towarzystwa występuje przed umorzeniem podług planu wszystkich listów zastawnych Poznańskiego systematu kredytowego, utraca wszelkie prawa do zapasów właściwego funduszu o tyle, ile wynosiła wartość listów zastawnych, z jaką przed ukończeniem umorzenia według planu ze związku wystąpił.

§. 15.

Od dnia ogłoszenia niniejszéj ustawy, Poznańskie towarzystwo kredytowe żadnych już czteroprocentowych listów zastawnych wydawać nie będzie; jeżeli zaś dziedzicowi, na którego dobra są listy zastawne czteroprocentowe zaciągnione, jeszcze dodatkowo służy pożyczka kredytowa, wówczas wydać się mające listy zastawne muszą według przepisów ustawy niniejszéj, podług któréj posiadaczowi tylko prowizją z 3½ od sta przynoszą i przezeń wypowiedziane być niemogą, być wygotowane, a dziedzice, otrzymujący takowe dodatkowe półczwartaprocentowe pożyczki, przechodzą pod względem tychże do drugiego poczetu związku kredytowego.

§. 16.

Ma także każdemu członkowi istniejącego już towarzystwa być wolno, wnieść jeszcze w ciągu lat pięciu, biorąc od ogłoszenia téj ustawy, o roz-

sion der Taxe seines Guts nach den neuen Tax-Grundsätzen der inzwischen für den Posenschen Kredit-Verein ergangenen revidirten Taxordnung vom $\frac{6. \text{ Juli}}{3. \text{ Oktober}}$ 1840. anzutragen. In sofern alsdann durch diese Tax-Revision ein höherer Gutswerth, als die frühere Darlehns-Taxe ergiebt, ermittelt wird, so soll ihm auf sein Verlangen ein nachträgliches Pfandbriefs-Darlehn bis zum Betrage der Hälfte der revidirten Taxe, jedoch nur in 3½ prozentigen Pfandbriefen, bewilligt werden. Wenn aber durch die Revision der Taxe ein minderer Werth des Guts ermittelt wird, als durch die frühere Darlehns-Taxe festgestellt worden, so soll der Gutsbesitzer alsdann verpflichtet sein, denjenigen Theil der eingetragenen 4prozentigen Pfandbriefe, welcher den Betrag der Hälfte der revidirten Taxe übersteigt, sofort abzulösen.

Dagegen ist es keinem der dem Kredit-Vereine schon beigetretenen Gutsbesitzer gestattet, sein 4prozentiges Pfandbrief-Darlehn mit Zuhülfenahme des dafür ihm schon angesammelten Amortisations-Bestandes abzulösen und statt dessen ein neues 3½ prozentiges Pfandbrief-Darlehn nach dieser Verordnung aufzunehmen.

Wohl aber soll es ihnen nachgelassen sein, ein solches auf Höhe desjenigen Theils ihrer 4prozentigen Pfandbriefe aufzunehmen, für welchen der Tilgungsbetrag in dem Tilgungsfonds noch nicht angesammelt ist, wenn sie denselben vorher aus eigenen Mitteln und ohne Zuhülfenahme des schon angesammelten Amortisations-Bestandes ablösen.

Nach Ablauf von 5 Jahren und dem dann eintretenden völligen Schluß des 3½ prozentigen Pfandbrief-Systems finden An-

patrzenie taxy dóbr swoich, podług nowych zasad taxacyjnych wyszłéj śródcześnie dla Poznańskiego towarzystwa kredytowego przejrzanéj ordynacyi (regulaminu) taxacyjnéj z $\frac{6. \text{ Lipca}}{3. \text{ Grudnia}}$ 1840. Jeżeli wówczas tem taxy rozpatrzeniem wykazaną zostanie wartość dóbr przewyższająca pożyczkę podług dawniejszéj taxy, ma mu, na jego żądanie być przyzwolona dodatkowa pożyczka kredytowa, aż do ilości połowy przejrzanéj taxy, jednakże tylko w półczwartaprocentowych listach zastawnych. Jeżeli zaś z rozpatrzenia taxy okaże się niższa dóbr wartość od ustanowionéj dawniejszą taxą wartości, dziedzic obowiązanym będzie, spłacić niebawnie tę część zaintabulowanych czteroprocentowych listów zastawnych, która ilość połowy przejrzanéj taxy przewyższa.

Niewolno natomiast żadnemu z należących już do towarzystwa kredytowego dziedziców spłacać swojéj czteroprocentowéj pożyczki kredytowéj przybraniem w pomoc zgromadzonego już na ten cel zasobu amortyzacyjnego, i zaciągać w to miejsce nowéj półczwartaprocentowéj pożyczki kredytowéj podług niniejszéj ustawy.

Ma im być dozwoloném zaciągnienie takowéj w ilości téj części ich czteroprocentowych listów zastawnych, dla któréj kwota amortyzacyjna nie jest jeszcze w funduszu amortyzacyjnym nagromadzona, jeżeli ją poprzednio z własnych środków i bez przybrania w pomoc nagromadzonego już zasobu amortyzacyjnego spłacą.

Po upłynieniu lat pięciu i nastąpié wówczas mającém całkowitém zamknięciu półczwartoprocentowego systemu

träge auf Revisionen der Taxen und Bewilligungen nachträglicher Darlehne nicht ferner statt; auch soll alsdann in den Fällen, wo ein Gutsbesitzer noch nicht bis auf die Hälfte seiner Darlehns-Taxe Pfandbriefe aufgenommen, eine nachträgliche Pfandbrief-Bewilligung, wie sie der §. 24. der Kredit-Ordnung gestattet, nicht ferner stattfinden, sondern das System mit dem Ablauf der 7 Jahre für alle Gutsbesitzer völlig und unabänderlich geschlossen sein.

§. 17.

Ueber die Art der Theilnahme der neu zutretenden Mitglieder des Vereins, so wie über die Grundsätze, nach welchen, bei dem Ausscheiden der Mitglieder des älteren Verbandes, die Auseinandersetzung zwischen beiden Serien erfolgen soll, entscheiden die Bestimmungen der General-Versammlung der älteren Mitglieder des Vereins, vorbehaltlich der Bestätigung derselben durch das Ministerium des Innern und der Polizei.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 15. April 1842.

(L. S.)

Friedrich Wilhelm.

Prinz von Preußen.

von Boyen. Mühler. von Rochow. von Nagler. von Ladenberg. Rother. Alvensleben. von Werther. Eichhorn. von Thile. von Savigny. Graf zu Stolberg.

kredytowego nie będą już przyjmowane wnioski o rozpatrzenie tax i akordowanie dodatkowych pożyczek i niema w przypadkach, gdy dziedzic nie zaciągnął jeszcze listów zastawnych aż do połowy swéj taxą wynalezionéj pożyczki, być akordowaną dodatkową pożyczka kredytowa, jakiéj §. 24. regulaminu kredytowego dozwala, ale owszem system z upływem lat pięciu ma być dla wszystkich dziedziców za całkiem i niezmiennie zamknięty uważanym.

§. 17.

Względem sposobu udziału nowoprzystępujących członków towarzystwa, tudzież względem zasad, wedle których przy występowaniu członków dawniejszego związku uskuteczniać się ma rozrachunek między oboma poczetami, rozstrzygają postanowienia walnego zebrania dawniejszych członków towarzystwa, z zachowaniem potwierdzenia ich Ministerstwu spraw wewnętrznych i policji.

Na dowód Nasz własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 15. Kwietnia 1842.

(L. S.)

FRYDERYK WILHELM.

Książe Pruski.

(podp.) Boyen. Mühler. Rochow. Nagler. Rother. Alvensleben. Werther. Eichhorn. Thile. Savigny. Hrabia Stolberg.

A.

Schema zu den Pfandbriefen.

1. Umschrift: Der verbundenen Posenschen Landschaft.

2. Inhalt: Privilegirter Pfandbrief über N. N. Thaler Kourant, zu Vierzehn Thaler die Mark fein gerechnet, welcher sowohl zur Sicherheit des Kapitals als der Zinsen unter der gesammten Bürgschaft der am Kredit System verbundenen Gutsbesitzer des Großherzogthums Posen, und mit der in der landschaftlichen Kredit-Ordnung näher bestimmten besondern Verpfändung des in dem gedachten Großherzogthum und dessen N. N. Kreise belegenen Gutes N. N. auf dieses Gut von den Bevollmächtigten der gemeinen Landschaft, in Gegenwart der Abgeordneten des die Hypothekenbücher führenden Gerichts ausgefertigt und unter No. des Registers eingetragen worden.

Posen, den

Zu öffentlichem Glauben Namen und Siegel des Gerichts.

Direktor und Bevollmächtigte der gemeinschaftlichen Landschaft.

(Unterschrift und Siegel.)

3. Rückseite: Eingetragen in dem Hypothekenbuch

(nähere Bezeichnung)

den ten

(Unterschrift.)

Zu diesem Pfandbriefe werden vom ab, Zins-Koupons von fünf Jahren ausgereicht.

Posen den

(Unterschrift.)

4) Bemerkung: Eine vollständige polnische Uebersetzung wird nebenbei gedruckt und der Vermerk wegen der Zins-Koupons gleichfalls unter jede Halbscheide in deutscher und polnischer Sprache.

A.

Wzór do listów zastawnych.

1) Napis okolny: Połączonego Ziemstwa Poznańskiego.

2) Osnowa: Przywilejowany list zastawny na N.N. Talarów, grubą monetą, po 14 Talarów przednią grzywną rachując, który tak co do zabezpieczenia kapitału i prowizyi pod ogólową rękojmią stowarzyszonych w system kredytowy dziedziców dóbr Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, i z bliżéj oznaczoném w Ziemskiej Ordynacyi Kredytowéj szczególném zastawieniem wsi N.N. w rzeczoném Wielkiém Xięstwie i jego Powiatu N. N. położonéj, na téjże wsi przez pełnomocników powszechnego Ziemstwa, w obec Deputowanych utrzymującego księgi hipoteczne Sądu wygotowanym i pod liczbą regestru zaintabulowanym został.

Poznań, dnia

Dla publicznéj wiary Nazwa, podpis i pieczęć Sądu.

Dyrektor i pełnomocnicy powszechnego Ziemstwa.

(Pod. i pieczęć.)

3) Strona odwrotna: Zaciągnięto do księgi hipotecznéj (bliższe oznaczenie) dnia

(Podpis.)

Do tego listu zastawnego udzielają się od rachując kupony prowizyjne od lat pięciu do pięciu.

Poznań, dn.

(Podpis.)

4) Uwaga: Obok wydrukowany całkowity polski przekład i remarka względem kuponów prowizyjnych podobnież pod każdym półprzedziałem w językach niemieckim i polskim.

Plan B. Plan

der zu bewirkenden Tilgung eines Kapitals von 100,000 Rthlrn. der zweiten Serie der zu emanirenden Pfandbriefe, wenn dazu fortwährend 1½ pCt. des vollen Kapitals und die Zinsen à 3½ pCt. des im Tilgungsfonds aufgesammelten Betrags alljährlich in zwei halbjährigen Raten verwendet werden.

umarzania kapitału z 100,000 Talarów drugiego poczetu wydanemi być mających listów zastawnych, obracając na to ciągle 1½ procentu całkowitego kapitału i prowizję z 3½ od sta od nagromadzonéj w funduszu amortyzacyjnym kwoty rok rocznie w dwóch półrocznich ratach.

1. Jahr.	2. Termin.	3. Zinsen á 3½ pCt. vom Tilgungsfonds. Rthlr.	sgr.	pf.	4. Zum Tilgungsfonds à 1½ pCt. Rthlr.	5. Giebt zusammen einen zinstragenden Tilgungsfonds von Rthlr.	6. Das Grund-Kapital vermindert sich daher um Rthlr.	auf Rthlr.
1.	Johanni St. Jan	—	—	—	750	740	740	99,260
	Weihnachten Boże Narodz.	12	28	6	750	1,500	760	98,500
2.	Johanni	26	7	6	750	2,280	780	97,720
	Weihnachten	39	27	—	750	3,080	800	96,920
3.	Johanni	53	16	6	750	3,880	800	96,120
	Weihnachten	67	27	—	750	4,700	820	95,300
4.	Johanni	82	17	6	750	5,520	820	94,480
	Weihnachten	96	18	—	750	6,380	860	93,620
5.	Johanni	111	9	—	750	7,240	860	92,760
	Weihnachten	126	21	—	750	8,100	860	91,900
6.	Johanni	141	22	6	750	9,000	900	91,000
	Weihnachten	157	15	—	750	9,900	900	90,100
7.	Johanni	173	7	6	750	10,820	920	89,180
	Weihnachten	189	10	6	750	11,760	940	88,240
8.	Johanni	205	24	—	750	12,720	960	87,280
	Weihnachten	222	18	—	750	13,700	980	86,300
9.	Johanni	239	22	6	750	14,680	980	85,320
	Weihnachten	256	27	—	750	15,700	1,020	84,300
10.	Johanni	274	22	6	750	16,720	1,020	83,280
	Weihnachten	292	18	—	750	17,760	1,040	82,240
11.	Johanni	310	24	—	750	18,820	1,060	81,180
	Weihnachten	329	10	6	750	19,900	1,080	80,100
12.	Johanni	348	7	6	750	21,000	1,100	79,000
	Weihnachten	367	15	—	750	22,120	1,120	77,880
13.	Johanni	387	3	—	750	23,260	1,140	76,740
	Weihnachten	407	1	6	750	24,420	1,160	75,580
14.	Johanni	427	10	6	750	25,580	1,160	74,420
	Weihnachten	447	19	6	750	26,780	1,200	73,220
15.	Johanni	468	19	6	750	28,000	1,220	72,000
	Weihnachten	490	—	—	750	29,240	1,240	70,760
16.	Johanni	511	21	—	750	30,500	1,260	69,500
	Weihnachten	533	22	6	750	31,800	1,300	68,200

Anmerkung.

In dieser Berechnung sind von allen Beträgen unter 20 Rthlr., nämlich in soweit solche in Pfandbriefen nicht angelegt werden können, keine Zinsen berechnet werden, indem hier als Grundsatz angenommen wurde, daß die neuen Pfandbriefe der 2. Serie nur in nachstehenden Gattungen, als:

á 20 Rthlr.
á 40 „
á 100 „
á 200 „
à 500 „
á 1000 „

ausgefertigt werden sollen.

1. rok.	2. Termin.	3. Prowizja po 3½ od sta od funduszu umorzenia. Tal.	sgr	fen.	4. Na fundusz umorzenia po 1½ od sta. Tal.	5. Czyni w ogół przynoszący prowizję fundusz umorzenia. Tal.	6. Kapitał źródłowy zmniejsza się zatem o Tal.	na Tal.	
17.	na S. Jan	556	15	—	750	33,100	1,300	66,900	UWAGA.
	na Boże-Narodzenie	579	7	6	750	34,420	1,320	65,580	W wykazie tym, od wszystkich kwot niżéj 20 Talarow, to jest o ile takowe niemogą być na listach zastawnych umieszczone, nie jest rachowana prowizja, ponieważ tu za zasadę przyjęto, iż nowe listy zastawne z początku tylko w następujących gatunkach, jako to: po 20tal. po 40 • po 100 • po 200 • po 500 • po 1000 • wydane być mają.
18.	na S. Jan	602	10	6	750	35,780	1,360	64,220	
	na Boże-Narodz.	626	4	6	750	37,160	1,380	62,840	
19.	na S. Jan	650	9	—	750	38,560	1,400	61,440	
	na Boże-Narodz.	674	24	—	750	39,980	1,420	60,020	
20.	na S. Jan	699	19	6	750	41,420	1,440	58,580	
	na Boże-Narodz.	724	25	6	750	42,900	1,480	57,100	
21.	na S. Jan	750	22	6	750	44,400	1,500	55,600	
	na Boże-Narodz.	777	—	—	750	45,940	1,540	54,060	
22.	na S. Jan	803	28	6	750	47,480	1,540	52,520	
	na Boże-Narodz.	830	27	—	750	49,060	1,580	50,940	
23.	na S. Jan	858	16	6	750	50,680	1,620	49,320	
	na Boże-Narodz.	886	27	—	750	52,320	1,640	47,680	
24.	na S. Jan	915	18	—	750	53,980	1,660	46,020	
	na Boże-Narodz.	944	19	6	750	55,680	1,700	44,320	
25.	na S. Jan	974	12	—	750	57,400	1,720	42,600	
	na Boże-Narodz.	1,004	15	—	750	59,160	1,760	40,840	
26.	na S. Jan	1,035	9	—	750	60,940	1,780	39,060	
	na Boże Narodz.	1,066	13	6	750	62,760	1,820	37,240	
27.	na S. Jan	1,098	9	—	750	64,600	1,840	35,400	
	na Boże-Narodz.	1,130	15	—	750	66,480	1,880	33,520	
28.	na S. Jan	1,163	12	—	750	68,400	1,920	31,600	
	na Boże-Narodz.	1,197	—	—	750	70,340	1,940	29,660	
29.	na S. Jan	1,230	28	6	750	72,320	1,980	27,680	
	na Boże-Narodz.	1,265	18	—	750	74,340	2,020	25,660	
30.	na S. Jan	1,300	28	6	750	76,400	2,060	23,600	
	na Boże-Narodz.	1,337	—	—	750	78,480	2,080	21,520	
31.	na S. Jan	1,373	12	—	750	80,600	2,120	19,400	
	na Boże-Narodz.	1,410	15	—	750	82,760	2,160	17,240	
32.	na S. Jan	1,448	9	—	750	84,960	2,200	15,040	
	na Boże-Narodz.	1,486	24	—	750	87,200	2,240	12,800	
33.	na S. Jan	1,526	—	—	750	89,480	2,280	10,520	
	na Boże-Narodz.	1,565	27	—	750	91,780	2,300	8,220	
34.	na S. Jan	1,606	4	6	750	94,140	2,360	5,860	
	na Boże-Narodz.	1,647	13	6	750	96,540	2,400	3,460	
35.	na S. Jan	1,689	13	6	750	98,980	2,440	1,020	
	na Boże Narodz.	1,732	4	6	750	101,473	2,482	mit einem Ueberschuß von 1473. rtl. 2sgl.	

Według planu cały kapitał w przeciągu lat 35 umorzonym zostanie, na co wpłynie

od 1go do 10go roku . . . . 17,760 Tal.
• 11go • 20go • . . . . 25,140 •
• 21go • 30go • . . . . 35,580 •
• 31go • 35go • . . . . 22,993 • 12 sgr.

jak wyżéj . . 101,473 Tal. 12. sgr.

№ 17.

Allerhöchste Kabinetsordre.

Die Wahlen des General Landschafts-Direktors, der General Landschafts-Räthe und der Deputirten zum engeren Ausschuß, so wie die Zusammensetzung des Provinzial-Landschafts-Kollegii und die Erhebung und Zahlung der Zinsen betreffend.

vom 20ten Maj 1842.,

Auf Ihrem Bericht vom 8ten d. Mts, mit welchem Sie Mir die Verhandlungen der im November 1840 gehaltenen General Versammlung des Posenschen landschaftlichen Credit Vereins eingereicht haben, ertheile Ich den über verschiedene Abänderungen und Ergänzungen der inneren Einrichtung des gedachten Instituts gefaßten Beschlüssen durch nachfolgende Bestimmungen Meine landesherrliche Bestätigung:

1) Die Wahl der für das Amt eines General Landschafts Directors in Vorschlag zu bringenden drei Candidaten erfolgt künftig nicht mehr durch den en-

Najwyższy rozkaz gabinetowy,

tyczący się wyborów Dyrektora Jeneralnego Ziemstwa, Radzców Jeneralnych Ziemstwa i Deputowanych do Komitetów, niemniéj składu kollegii Dyrekcyi Prowincyalnéj Ziemstwa, jakoteż ściągania i wypłacania prowizyi.

Z dnia 20go Maja 1842.

Na sprawozdanie WPana z dnia 8go. m. b., z którem podane mi zostały protokoły odbytego w Listopadzie 1840. r. Walnego Zebrania Poznańskiego Ziemskiego związku kredytowego, zatwierdzam następującemi postanowieniami uchwały, tyczące się rozmaitych zmian i uzupełnień wewnętrznéj organizacyi rzeczonego instytutu:

1) Wybór trzech kandydatów, na posadę Generalnego Dyrektora Ziemstwa przedstawianemi być mających, w przyszłości nie przez Ko-

gern Ausschuß, sondern in eben der Art, wie nach §. 76 der Credit-Ordnung vom 15ten December 1821, die Wahl des Provincial Landschafts Direktors, und wird die bisherige Bestimmung des §. 52. ebendaselbst über die Wahl-Art des General-Landschafts-Directors hierdurch aufgehoben.

2) Zu Canditaten für das Amt des General-Landschafts Direktors, so wie zu General-Landschafts-Räthen können nur solche Mitglieder des Credit Vereins gewählt werden, welche schon früher ein landschaftliches Amt als Directoren oder als Räthe bekleidet haben, und ist zur Gültigkeit dieser Wahlen, so wie auch derjenigen des Provinzial-Landschafts-Direktors jedesmal die absolute Stimmenmehrheit erforderlich.

Hierdurch werden die Vorschriften der §§. 52. 53. 54 und 76 der gedachten Credit-Ordnung ergänzt.

3) Der Provincial Landschafts-Director muß sich ununterbrochen in der Departements Stadt aufhalten, und wenn er verreisen will, dies dem General-Landschafts-Director anzeigen.

Um in der Provinzial Direction ein permamentes Collegium, zu bilden, hat der Director von den hiezu erwählten sechs Landschafts-Räthen, so oft es nöthig ist, zwei zu den von ihm anzuordnenden außerordentlichen Sitzungen des Collegii einzuberufen, dergestalt, das jeder dieser Räthe im Laufe dreier Jahre ein Jahr lang als permanentes Mitglied fungirt. Nach Ablauf von drei Jahren scheiden die erwählten sechs Räthe aus und es ist eine neue Wahl entweder

mitet, lecz w ten sam sposób ma być uskutecznianym, jak według §. 76. regulaminu Kredytowego z dnia 15. Grudnia 1821. wybór Prowincjalnego Dyrektora Ziemstwa. Przeto dotychczasowe postanowienie §. 52. tegoż regulaminu względem obierania Generalnego Dyrektora Ziemstwa, niniejszem zostaje uchylone.

2) Na kandydatów urzędu Generalnego Dyrektora Ziemstwa, jako też Generalnych Radzców Ziemstwa tylko tacy członkowie związku kredytowego wybierani być mogą, którzy już dawniéj sprawowali urząd w Ziemstwie jako Dyrektorowie lub Radzcy, a do ważności tych wyborów, jakoteż wyboru na Prowincjalnego Dyrektora Ziemstwa zawsze konieczną jest absolutna większość głosów.

Postanowienie to służy ku uzupełnieniu §§. 52. 53. 54 i 76. regulaminu kredytowego.

3) Prowincjalny Dyrektor Ziemstwa ma bez przerwy mieszkać w mieście departamentowem, a w przypadku, iżby chciał wyjechać, donieść o tem Gener. Dyrektorowi Ziemstwa.

Dla utworzenia stałego kollegii w Prowincjalnéj Dyrekcyi Ziemstwa, powinien Dyrektor, ilekroć potrzeba tego wymaga, z obranych w tym celu sześciu Radzców Ziemstwa zwoływać dwóch na wyznaczone przez siebie nadzwyczajne posiedzenia kollegii i w prawdzie w ten sposób, iżby każdy z Radzców w ciągu trzech lat przez jeden rok urzędował jako stały członek. Po upływie trzech lat występują obrani w li-

durch die General-Versammlung, wenn eine solche stattfindet, oder durch den engeren Ausschuß vorzunehmen. Außer dem bereits angestellten Provincial Syndicus ist, vorläufig auf sechs Jahre, noch ein zweiter Syndicus, welcher dieselben Eigenschaften haben muß, die der §. 101 der Credit-Ordnung erfordert, als Landschafts-Rath und Mitglied mit Sitz und Stimme im Provincial Kollegium anzustellen. In dieser Art werden die Vorschriften des §. 73. und 80 der Credit Ordnung ergänzt.

4) Die Wahl der Deputirten zu dem engern Ausschuß und zu den General-Versammlungen erfolgt künftig in der Art, daß jedesmal drei Kreise zusammentreten und aus ihrer Mitte einen Deputirten wählen, welcher sodann als Vertreter der drei Kreise, die ihn gewählt haben, den Berathungen des engern Ausschusses und der General-Versammlung beiwohnt. Die Wahl geschieht jährlich in einem andern Kreise, und haben sich, über die Reihefolge, die Kreise zu vereinigen, wenn aber eine Vereinigung nicht statt findet, ist die Reihefolge von der General Landschafts-Direction zu bestimmen. Hiernach werden §§. 155 und 169. a. a. abgeändert.

5) Außer den im §. 236 a. a. O, bestimmten Terminen kann die Einzahlung der Pfandbriefs-Zinsen, für den Johannis, Termin auch schon während des Wollmarktes zu Posen geschehen, und müssen zu diesem Behuf die Kassen-Kuratoren auch während des Wollmarktes in der Kasse anwesend sein, um die Zinsen von den Debenten in Empfang zu nehmen. Zu der Geschäftsführung in den Zinsenzahlungs-Terminen (237) braucht nicht immer von jedem Kreise

czbie sześciu Radzy i nowy wybór przedsiębierze albo Walne Zebranie, jeżeli się właśnie odbywa, lub Komitet. — Oprócz ustanowionego już Syndyka prowincjalnego ma, tymczasowo na sześć lat, jeszcze drugi Syndyk, posiadający kwalifikacją potrzebną według §. 101. nast. regulaminu Kredytowego, być ustanowionym, jako Radzcza Ziemstwa i członek z prawem zasiadania i głosowania w zgromadzonem Kollegium prowincjalnem. Na ten sposób uzupełniają się przepisy §§. 73. i 80. regulaminu kredytowego.

4) Wybór Deputowanych do Komitetu i na Walne Zebrania w przyszłości tak odbywać się będzie, iż zawsze trzy powiaty się połączą i ze swego koła obiorą deputowanego, który natenczas jako zastępca tych trzech powiatów będzie uczestniczył w obradach Komitetu i Walnego Zebrania. Wybor corocznie w innym powiecie ma być przedsiębranym, a względem kolei powiaty pomiędzy sobą ułożyć się powinny, gdy w razie przeciwnym Generalna Dyrekcja Ziemstwa takową ustanowi. Według tego §§. 155. i 169. l. c. zostają odmienione.

5) Oprócz w §. 236. l. c. terminów może uiszczenie prowizyi za termin świętojański także już podczas jarmarku na wełnę w Poznaniu nastąpić, muszą tym końcem kuratorowie kassy także wtedy być przytomnymi w kassie dla odebrania prowizyi od dłużników. Do czynności podczas terminów płacenia prowizyi (237) nie potrzebuje zawsze być zwoływanym Radzca Ziemstwa z każdego powiatu,

ein Landschafts-Rath einberufen zu werden, sondern es wird dem pflichtmäßigen Ermeßen des Provincial-Landschafts-Direktors überlassen, nach Maaßgabe der zu bearbeitenden Geschäfte jedesmal nur sechs bis zehn Landschaftsräthe, einzuberufen.

6) Die in den bestimmten Terminen nicht zur rechten Zeit erhobenen Pfandbriefs-Zinsen können künftig, außer diesen Terminen, nur bei der General-Landschafts-Kasse erhoben werden, und wird in dieser Art die Vorschrift des §. 299. der Credit-Ordnung hiermit abgeändert.

Sie haben wegen Ausführung dieser bestätigten Beschlüsse das Erforderliche zu veranlassen.

Potsdam den 20. Mai 1842.

(gez.) Friedrich Wilhelm.

An
den Staats-Minister v. Rochow.

lecz pozostawia się sumiennemu uznaniu Prowincyalnego Dyrektora Ziemstwa zwołanie tylko sześciu do dziesięciu Radzców Ziemstwa w miarę załatwionemi być mających czynności.

6) Nieodebrane w należytym czasie w ustanowionych terminach prowizje od listów zastawnych w przyszłości krom tych terminów tylko w Generalnéj kassie Ziemstwa odebrane być mają, według czego przepis §. 299. regulaminu kredytowego niniejszem zmieniony zostaje.

Wydasz WPan potrzebne rozporządzenie względem wykonania tych zatwierdzonych uchwał.

Poczdam dnia 20. Maja 1842.

(podp.) *FRYDERYK WILHELM.*

Do
Ministra Stanu Rochow.

№ 18.

Allerhöchste Kabinetsordre

über die Nichtanwendbarkeit der Ordre vom 20sten Maj. 1842. auf die Wahlen zu den General-Versammlungen.

vom 4ten Januar. 1843.

Ich will auf Ihren Bericht vom 3ten v. Mts und Jahres die Bestimmung Meiner Ordre vom 20ten Mai v. J. zu 4, dahin deklariren, daß solche nur auf das im §. 155 der landschaftlichen Credit-Ordnung für das Großherzogthum Posen vom 15ten December 1821. für die Wahl der Deputirten zum engern Ausschuß vorgeschriebene Verfahren und nicht auf die im §. 169 jener Ordnung erwähnte Wahl der Abgeordneten zu der General-Versammlung zu beziehen ist. Ich überlasse Ihnen, diese Meine Deklaration zur Kenntniß der landschaftlichen Behörden des Großherzogthums Posen zu bringen.

Potsdam, den 4. Januar 1843.

(gez.) Friedrich Wilhelm.

An
den Staats Minister Grafen v. Arnim.

Najwyższy Rozkaz gabinetowy

względem niezastósowania rozkazu z dnia 20. Maja 1842. na wybory do walnych zebrań.

Z dnia 4go. Stycznia 1843.,

Na sprawozdanie WPana z dnia 3 m. i r. z. objaśniam postanowienie rozkazu Mego z dnia 20. Maja r. z. pod 4. w ten sposób, iż takowe ściągać się ma tylko do przepisanego w §. 155. regulaminu kredytowego dla Wielkiego Xięstwa Poznańskiego z dnia 15. Grudnia 1821. postępowania co do obierania Deputowanych do Komitetu, nie zaś do wyboru Deputowanych na Walne Zebranie, o którym mowa w §. 169. przywiedzionego regulaminu. Polecam WPanu uwiadomić władze Ziemstwa w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem o téj deklaracyi Mojéj.

Poczdam dnia 4. Stycznia 1843.

(podp.) *Fryderyk Wilhelm.*

Do
Ministra Stanu Hr. Arnim.

№ 19.

Gesetz wegen Umwandelung außer Cours gesetzter oder zum öffentlichen Verkehr nicht mehr geeigneter Papiere.

Vom 4ten Maj 1843.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen ꝛc. ꝛc.

Verordnen zur Feststellung des Verfahrens bei Umschreibung der unter öffentlicher Autorität auf jeden Inhaber ausgefertigten Papiere, welche durch darauf gesetzte Vermerke oder auf andere Weise zum Umlauf unbrauchbar geworden sind, auf den Antrag Unseres Staatsministeriums und nach erfordertem Gutachten Unseres Staatsraths, für den ganzen Umfang der Monarchie, was folgt:

§. 1.

Jeder Besitzer eines unter öffentlicher Autorität auf jeden Inhaber ausgefertigten Papiers, welches entweder

a) durch Vermerk einer Behörde oder einer Privatperson außer Kurs gesetzt, oder:

b) durch Vermerke anderer Art, oder durch, Beflekkung oder Beschädigung zum fer-

Ustawa o przeistaczaniu papierów z kursu wyłączonych lub do obiegu nieuzdatnionych, pod publiczną powagą na każdego posiedziciela wystawionych.

z dnia 4go Maja 1843.

My FRYDERYK WIHLELM, z Bożéj łaski Król Pruski etc. etc.

Chcąc oznaczyć postępowanie przy przeistaczaniu papierów pod publiczną powagą na każdego posiedziciela wystawionych, przez położone na nich zastrzeżenia (noty) lub inuym sposobem do obiegu uniezdatnionych, stanowimy, na wniosek Naszégo Ministeryi Stanu i po zażądaniu zdania Naszéj Rady Stanu, dla całéj Naszéj Monarchii, co następuje:

§. 1.

Każdy posiedziciel papieru pod publiczną powagą na każdego właściciela wystawionego, który albo

a) przez zastrzeżenie (noty) którejkolwiek władzy lub prywatnej osoby z kursu wyłączonym, lub

b) przez zastrzeżenia innego rodzaju lub przez splamienie albo uszko-

neren Umlauf unbrauchbar geworden ist,

kann auf die Umschreibung des Papiers in ein kursfähiges bei demjenigen Institute antragen, welchem die Zahlung der Zinsen oder die planmäßige Tilgung solcher Papiere obliegt.

Durch diese Bestimmung wird jedoch in den Vorschriften der §§. 50 und 51. Tit. 15. Th. I. des Allgemeinen Landrechts und des §. 133. Tit 51. Th. I. der Allgemeinen Gerichtsordnung nichts geändert.

§. 2.

Hat der Antragsteller sich nach dem Ermessen des Instituts als der rechtmäßige Besitzer des umzuschreibenden Papiers ausgewiesen, so wird dasselbe kassirt und ihm an dessen Stelle gegen Entrichtung der Ausfertigungskosten, wozu bei Pfandbriefen auch die Kosten der Eintragung in das Hypothekenbuch gehören, ein neues kursfähiges Papier ausgehändigt.

§. 3.

Hält das Institut den rechtmäßigen Besitz nicht für nachgewiesen, so hat dasselbe eine öffentliche Bekanntmachung zu erlassen. Diese muß enthalten:

a) den Antrag auf die Umschreibung, und den Namen und Wohnsitz des Antragstellers,

b) die Bezeichnung des umzuschreibenden Papiers nach seinem Betrage, seiner Nummer und den sonstigen Unterscheidungszeichen, welche dasselbe bei der Ausfertigung erhalten hat,

c) die Angabe der etwa darauf befindlichen Außerkurssetzungs-Vermerke oder der sonstigen Vermerke, Flecke oder Beschädigungen, wodurch das Papier zum

dzenie do dalszego obiegu uniezdatnionym został,

może o przeistorzenie papieru na papier do obiegu zdatny wnieść u tego instytutu, którego obowiązkiem jest płacić prowizye lub umarzać wedle planu takowe papiery.

To jednakowoż postanowienie żadnéj nieczyni zmiany w przepisach §§. 50 i 51. Tyt. 15. Cz. I. Powszechnego Prawa Krajowego i §. 133. Tyt. 51. Cz. I. Powszechnéj Ordynacyi Sądowéj.

§. 2.

Skoro czyniący wniosek, podług uznania instytutu, wykazał się prawym właścicielem papieru przeistoczonym być mającego, takowy zniweczonym, a właścicielowi, w tegoż miejsce za opłaceniem kosztów wygotowania, do których co do listów zastawnych także koszta intabulacyi do księgi hipotecznéj należą, nowy do obiegu zdatny papier wręczonym zostaje.

§. 3.

Jeżeli instytut nieuważa być wykazanem prawego posiadania, winien publiczne wydać obwieszczenie. Takowe obejmować powinno:

a) wniosek o przeistoczenie, tudzież nazwisko i zamieszkanie osoby wniosek czyniącéj.

b) oznaczenie przeistoczonym być mającego papieru wedle summy, numeru i innych odróżniających poznak, nadanych mu przy wygotowaniu,

c) wymienienie znajdujących się może na nim zastrzeżeń z kursu go wyłączających, lub innych zastrzeżeń, plam lub uszkodzeń, przez

Umlauf unbrauchbar geworden ist,

d) die Aufforderung:

„daß Jeder, der an diesem Papier „irgend ein Anrecht zu haben ver„meine, dasselbe bei dem Institute „innerhalb der nächsten sechs Mo„nate und spätestens an einem ge„nau zu bezeichnenden Tage schrif„tlich anzuzeigen habe, widrigen„falls die Kassation des Papiers er„folgen und der Antragssteller statt „desselben ein neues kursfähiges er„halten werde."

Die Bekanntmachung ist dreimal, in Zwischenräumen von zwei Monaten, in das Intelligenz- oder das Amtsblatt des Bezirks, in welchem das Institut seinen Sitz hat, einzurücken.

Die von der Hauptverwaltung der Staatsschulden ausgehenden Bekanntmachungen solcher Art erfolgen durch das Berliner Intelligenzblatt, und wenn der Nominalwerth des umzuschreibenden Papiers mehr als 100 Thaler beträgt, zugleich durch die Allgemeine Preußische Staatszeitung.

Auch können die Institute, wenn sie es für angemessen erachten, die Bekanntmachung in die Amts- oder Intelligenzblätter oder Zeitungen des Orts, wo der Antragsteller wohnt, einrücken lassen.

§. 4.

Wird auf die Umschreibung eines von einer Behörde außer Kurs gesetzten und von derselben überhapt nicht oder doch nicht gehörig wieder in Kurs gesetzten Papiers angetragen, so ist das Institut verpflichtet, beim Erlaß der Bekanntmachung (§. 3.) dieser Behörde, sofern dieselbe aus dem Außerkurssetzungsvermerke noch erkennbar ist, davon Nachricht zu geben.

które papier stał się do obiegu niezdatnym.

d) wezwanie:

„iż każdy, mniemający mieć ja„kiekolwiek do tego prawo, wi„nien o niem instytutowi donieść „na piśmie w ciągu najbliższych „sześciu miesięcy, a najdaléj w „dniu wyraźnie oznaczyć się ma„jącym, w przeciwnym bowiem „razie nastąpi kassacya papieru „i wniosek czyniący w miejsce „onegoż nowy zdatny do obie„gu papier odbierze."

Obwieszczenie to ma być umieszczone trzy razy, co dwa miesiące, w Dzienniku intelligencyjnym lub w Dzienniku urzędowym obwodu, w którym instytut ma swe siedlisko.

Wychodzące od Głównéj administracyj długow skarbowych obwieszczenia tego rodzaju umieszczają się w Berlińskim Dzienniku intelligencyjnym, a jeżeli imienna wartość przeistoczonym być mającego papieru przeszło 100 Tal. wynosi, zarazem w Powszechnéj Pruskiéj gazecie państwa.

Mogą także instytuta, uznając to stósownem, kazać umieścić obwieszczenie w Dziennikach urzędowych i intelligencyjnych lub w gazetach miejsca zamieszkania osoby wniosek czyniącéj.

§. 4.

Jeżeli uczyniony będzie wniosek o przeistoczenie papieru przez którąkolwiek władzę z kursu wyjętego, a przez nię lub wcale nie albo też nie należycie znowu w obieg wprowadzonego, obowiązanym jest instytut, wydając obwieszczenie (§. 3.) zawiadomić o tem rzeczoną władzę, jeżeli ją jeszcze poznać można z noty papier z kursu wyłączającéj.

§. 5.

Meldet sich bis zu dem in der öffentlichen Bekanntmachung bezeichneten Tage niemand mit einem Anspruche, so hat das Institut das Papier zu kassiren und dem Antragsteller statt desselben ein neues kursfähiges Papier gegen Entrichtung der Ausfertigungskosten (§. 2.), sowie der durch die Bekanntmachung entstandenen Schreib- und Insertionsgebühren auszuhändigen.

§. 6.

Ist dagegen bei dem Institute entweder vor dem Erlasse der Bekanntmachung oder bis zum Ablaufe des darin bezeichneten Tages von Seiten einer Behörde oder einer Privatperson die Anzeige gemacht, daß das Papier ihr verloren gegangen sei oder ihr ein Anrecht darauf zustehe, so hat das Institut die Umschreibung zu verweigern und die Betheiligten zum Rechtswege zu verweisen.

Das eingereichte Papier ist anzuhalten und kann zum gerichtlichen Depositum abgegeben werden.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 4. Mai 1843.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

Frhr. v. Müffling. v. Rochow. Mühler. Rother. v. Savigny.

Beglaubigt:
Für den Staatssekretär:
Bornemann.

§. 5.

Jeżeli aż do dnia w obwieszczeniu publicznem oznaczonego nikt się z prawem jakiem niezgłosi, instytut zniweczy papier, a czyniącemu wniosek w tegoż miejsce nowy do obiegu zdatny papier za opłaceniem kosztów wygotowania (§. 2.), tudzież należności pisarskich i drukarskich z obwieszczenia wynikłych wręczy.

§. 6.

Jeżeli zaś istytutowi albo przed wydaniem obwieszczenia lub aż do upłynienia oznaczonego w niem dnia, władza jaka lub prywatna osoba doniosła, iż jéj papier ten zginął, lub że ma jakie doń prawo, instytut winien odmówić przeistoczenia i odesłać interesowanych do rozprawy sądowéj.

Podany papier ma być zatrzymanym i może być do depozytu sądowego oddanym.

Na dowód Nasz własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 4 Maja 1843.

(L.S.) *FRYDERYK WILHELM.*

Baron Müffling. Rochow. Mühler. Rother. Salvigny.

Zgodno:
Za Sekretarza Stanu:
Bornemann.

№ 20.

Allerhöchste Kabinets-Ordre

die Exekutions Befugnisse der Posener Landschaft gegen die Pächter bepfandbriefter Güter betreffend.

vom 24ten Juni 1844.

Da die Vorschriften der §§. 250. ff. der landschaftlichen Kreditordnung für das Großherzogthum Posen vom 15ten Dezember 1821. nach den bisherigen Erfahrungen nicht ausreichen, um die schleunige Einziehung in Rückstand bleibender Pachtgelder der in landschaftlicher Sequestration befindlichen Güter zu sichern, anderen landschaftlichen Kreditinstituten und den unter der Verwaltung der Regierung stehenden Instituten aber in dieser Beziehung schon ausgedehntere Befugnisse eingeräumt sind, so will Ich in Berücksichtigung des Antrages der General-versammlung der Posenschen Landschaft auf den Bericht des Staatsministeriums vom 17. v. M. hierdurch Folgendes bestimmen:

1, Der Posenschen Landschaft wird die Befugniß beigelegt, gegen die Pächter der nach Bekanntmachung der gegenwärtigen Order verpachteten und zur Zeit der Verpachtung schon bepfandbrieften Güter, ohne Unterschied, ob dieselben erst im Laufe der Sequestration des Guts

Najwyższy Rozkaz gabinetowy.

względem nadania większéj rozciągłości władzy exekucyjnej Ziemstwu Poznańskiemu naprzeciw dzierzawcom dóbr listami zastawnemi obciążonych.

z dnia 24go Czerwca 1844.

Gdy przepisy §§. 250 i nast. ordynacyi kredytowéj Ziemstwa dla Wielkiego Xięstwa Poznańskiego z dnia 15. Grudnia 1821. wedle dotychczasowych doświadczeń, nie są dostateczne, aby zabezpieczyć szybkie ściąganie pozostających na zaległościach pieniędzy dzierzawnych z dóbr pod sekwestracją ziemstwa zostających, kiedy inne instytuta kredytowe pod zarządem Regencyi będące, rozciąglejszą władzą są nadane, przeto uwzględniając wniosek walnego zgromadzenia Ziemstwa Poznańskiego, na sprawozdanie Ministerjum Stanu z dnia 17go z. m. postanawiam niniejszem, co następuje:

1, Ziemstwo Poznańskie upoważnia się niniejszem, do rozporządzenia i przywiedzenia do skutku samodzielnie, z zachowaniem przecież postępowania w §. 253. Ordynacyi kredytowéj Ziemstwa z dnia 15. Grudnia 1821. przepisanego,

89 334/52

angesetzt, oder schon vor deren Einleitung auf dem Gute vorgefunden worden, wegen rückständiger Pachtgelder die Exekution oder Sequestration selbstständig, jedoch unter Beobachtung des im §. 253. der landschaftlichen Kreditordnung vom 15ten Dezember 1821. vorgeschriebenen Verfahrens, zu verfügen und in Ausführung zu bringen; die Pächter müssen jedoch zuvor von der Provinzial-Landschafts-Direktion über ihre Weigerungsgründe summarisch gehört werden.

2, Der Verkauf abgepfändeter Gegenstände muß jederzeit mit Zuziehung eines Justizbeamten geschehen, die Landschaft ist jedoch ermächtigt, zur Sicherstellung des entstehenden Kostenbetrages die nöthigen Vorkehrungen selbst zu treffen.

3, Die Landschaft soll auch befugt seyn, gegen solche Pächter, mit welchen sie nach Bekanntmachung der gegenwärtigen Order selbst kontrahirt hat, die Verpflichtung derselben zur Räumung des Guts nach abgelaufener Pachtzeit, auf Grund einer summarischen Untersuchung durch ein Resolut festzusetzen, und dieses sogleich vollstrecken zu lassen. Vor beendigter Pachtzeit kann die Exmission nicht anders, als durch Urtel und Recht erfolgen.

Diese Bestimmungen sind durch die Gesetzsammlung bekannt zu machen.

Sanssouci, den 29. Juni 1844.

Friedrich Wilhelm.

An das Staatsministerium.

exekucyi i sekwestracyi o zaległe dzierżawy naprzeciw dzierżawcom dóbr, po ogłoszeniu niniejszego rozkazu wydzierżawionych, a w czasie wydzierżawienia listami zastawnemi już obciążonych, bez różnicy, czyli oni dopiero w ciągu sekwestracyi dóbr weszli w dzierżenie, lub też przed jéj zaprowadzeniem znajdowalisię w possessyi: dzierżawcy powinni atoli poprzednio przez prowincjalną Dyrekcyą Ziemstwa względem powodów swego ociągania sumarycznie być wysłuchani.

2, Sprzedaż przedmiotów zatradowanych winna zawsze następować za przybraniem urzędnika sądowego, mocnem jest wszakże Ziemstwo, ku zabezpieczeniu kwoty wynikających kosztów, potrzebne kroki samo przedsięwziąść.

3, Wolno ma być także Ziemstwu, naprzeciw dzierżawcom, z którymi po ogłoszeniu obecnego rozkazu samo kontrakt zawarło, obowiązek ich do ustąpienia z dóbr po upłynieniu czasu dzierżawy, na zasadzie summarycznego dochodzenia, przez rezolut wyrzec i ten natychmiast do skutku przywieśdź kazać. Przed ukończeniem się dzierżawy, exmissja nie może inaczéj, jak tylko za wyrokiem prawa nastąpić.

Postanowienia te przez Zbiór praw do wiadomości podane być mają.

Sanssouci, dnia 29. Czerwca 1844.

FRYDERYK WILHELM.

Do Ministerjum Stanu.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA w Toruniu

№ 21

Allerhöchste Kabinets-Ordre

wegen Bepfandbriefung der nur bedingt mit Ritter Guts Qualität beliehenen Güter.

vom 7ten Juli 1845.

Aus Ihrem Berichte vom 3. v. M. habe Ich ersehen, daß die Bepfandbriefung solcher Güter, welche nach den für neue Verleihungen der Eigenschaft eines landtagsfähigen Ritterguts bestehenden Grundsätzen diese Eigenschaft nur auf so lange verliehen worden ist, als das Gut sich im Besitze des Eigenthümers, zu dessen Gunsten die Verleihung erfolgt ist, und seiner ehelichen Nachkommen befindet, und der Bestand desselben keine Verminderung erleidet, in dieser Beschränkung der Rittergutseigenschaft nach den landschaftlichen Kreditordnungen mehrerer Provinzen ein Hinderniß findet. Zur Beseitigung dieses Hindernisses bestimme Ich hierdurch, daß diejenigen der gedachten Güter, welche in den landschaftlichen Kreditverband der Provinz aufgenommen worden sind, in dem Falle, wenn die Landtagsfähigkeit derselben in Folge der erwähnten Beschränkung erlöscht, die Eigenschaft adeliger Güter, und namentlich den exemten Gerichtsstand, noch so lange als sie im landschaftlichen Kreditverbande sich befinden, behalten, und bei Subhastation derselben die Vorschriften im §. 48. Tit. 52.

Najwyższy rozkaz gabinetowy.

względem zaciągania listów zastawnych na dobra nadane tylko warunkowo przymiotem dóbr szlacheckich.

z dnia 7go Lipca 1845.

Z sprawozdania WPPanów z dnia 3. z. m. wyczytałem, iż zaciąganie listów zastawnych na takie dobra, którym wedle istniejących dla nowych nadań przymiotu mającéj kwalifikację sejmową włości szlacheckiéj zasad przymiot ten na tak długo tylko nadany został, dopóki włość znajduje się w posiadaniu właściciela, na którego korzyść nadanie nastąpiło, i jego ślubnych potomków, i całość onejże żadnego niedoznaje zmniejszenia, w ograniczeniu tem przymiotu dóbr szlacheckich wedle ziemskich ordynacyj kredytowych niektórych prowincyi przeszkodę znajduje. — Ku uprzątnieniu téj przeszkody postanawiam niniejszem, iż te z rzeczonych dóbr, które do ziemskiego stowarzyszenia kredytowego Prowincyi zostały przyjęte, w razie, gdy ich kwalifikacya sejmowa w skutku wspomnionego ograniczenia upada, przymiot dóbr szlacheckich, a mianowicie sąd fori exemti zatrzymują tak długo, dopóki się w ziemskiem stowarzyszeniu kredytowem znajdują i że przy

I. der Allgemeinen Gerichtsordnung, ...endung finden sollen; doch darf auf der... ...hen Güter, nachdem ihre Eigenschaft als ...tagsfähige Rittergüter erloschen ist, ein ...es Pfandbriefs-Darlehn nicht bewilligt ...den.

Diese Bestimmungen sind durch die Ge... ...tzsammlung zur öffentlichen Kenntniß zu ...bringen.

Sanssouci, den 7. Juli 1845.

Friedrich Wilhelm.

An
die Staatsminister Grafen v. Arnim und Uhden.

subhastacy...
Tyt. 52. Cz...
Sądowéj zastóso...
jednakowoż na dobr...
niu ich przymiotu jako...
kich prawa sejmowe maj...
pożyczki w listach zastawny...
lać niemożna.

Postanowienia te mają być Zbiorem Praw do wiadomości publicznej podane.

Sanssouci, dnia 7. Lipca 1845.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Ministrów Stanu Hrabi Arnim i Uhden.